

**T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİM ANABİLİM DALI
TÜRKÇE ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**1985- 2009 YILLARI ARASINDA KAZAKİSTAN'DA
KAZAK TÜRKÇESİ İLE YAPILMIŞ DİLBİLİM ÇALIŞMALARI
ÜZERİNE BİBLİOGRAFYA DENEMESİ**

Aklima OSPANOVA

**İzmir
2010**

**T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİM ANABİLİM DALI
TÜRKÇE ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**1985- 2009 YILLARI ARASINDA KAZAKİSTAN'DA
KAZAK TÜRKÇESİ İLE YAPILMIŞ DİLBİLİM ÇALIŞMALARI
ÜZERİNE BİBLİOGRAFYA DENEMESİ**

Aklima OSPANOVA

Danışman

Prof. Dr. Şerif Ali BOZKAPLAN

**İzmir
2010**

Dokuz Eylül Üniversitesi, Buca Eğitim Fakültesine sunmuş olduğum “1985-2009 Yılları Arasında Kazakistan'da Kazak Türkçesi ile Yapılmış Dilbilim Çalışmaları Üzerine Bir Bibliyografya Denemesi” adlı yüksek lisans tezimi bilimsel ahlâk ve normlara uygun bir şekilde hazırladığımı, tezimde yararlandığım kaynakları bibliyografyada ve dipnotlarda gösterdiğimi onurumla doğrularım.

Aklıma OSPANOVA

31.05.2010

İZMİR 2010

Eğitim Bilimleri Enstitüsü M¼d¼rl¼đ¼ne

İşbu çalışma, j¼rimiz tarafından.....

T¼rkece Eğitimi

Anabilim Dalı

T¼rkece Öğretmenliği

Bilim Dalında

Y¼KSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan

Prof. Dr. Serif Ali BOZKAPLAW

¼ye

Yrd. Doç. Dr. Mehmet YARDIMCI

¼ye

Yrd. Doç. Dr. Kenan KOÇ

Onay

Yukarıda imzaların, adı geçen öğretim ¼yelerine ait olduğunu onaylıyorum.

.....

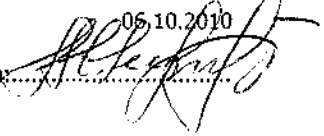
Prof. Dr. h. c. İbrahim ATALAY
Enstit¼ M¼d¼r¼

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
ULUSAL TEZ MERKEZİ

TEZ VERİ GİRİŞİ VE YAYIMLAMA İZİN FORMU

Referans No	383923
Yazar Adı / Soyadı	Aklıma Ospanova
Uyruğu / T.C.Kimlik No	T.C. 99160013302
Telefon / Cep Telefonu	05355904674
e-Posta	aklima2006@hotmail.com
Tezin Dili	Türkçe
Tezin Özgün Adı	1985-2009 Yılları Arasında Kazakistan'da Kazak Türkçesi İle Yapılmış Dilbilim Çalışmaları Üzerine Bir Bibliyografya Denemesi
Tezin Tercümesi	The Bibliographic Essay Of Linguistic Studies About Kazakh Language In Kazakhstan Between The Years Of 1985 To 2009
Konu Başlıkları	Bibliyografya
Üniversite	Dokuz Eylül Üniversitesi
Enstitü / Hastane	Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Bölüm	Eğitim Bilimleri Bölümü
Anabilim Dalı	Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı
Bilim Dalı / Bölüm	Türkçe Öğretmenliği Bilim Dalı
Tez Türü	Yüksek Lisans
Yılı	2010
Sayfa	154
Tez Danışmanları	Prof. Dr. Şerif Ali Bozkaplan
Dizin Terimleri	
Önerilen Dizin Terimleri	
Yayımlama İzni	☒ Tezimin yayımlanmasına izin veriyorum ☐ Ertelenmesini istiyorum

a. Yukarıda başlığı yazılı olan tezinin, ilgililenlerin incelemesine sunulmak üzere Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi tarafından arşivlenmesi, kağıt, mikroform veya elektronik formatta, internet dahil olmak üzere her türlü ortamda çoğaltılması, ödünç verilmesi, dağıtım ve yayımı için, tezimize ilgili fikri mülkiyet haklarımız saklı kalmak üzere hiçbir ücret (royalty) ve erteleme talep etmeksizin izin verdiğimi beyan ederim.

06.10.2010
İmza:

Yazdır

ÖN SÖZ

XIX yüzyılın sonu XX yüzyılın ilk yıllarında Kazak aydınları Kazak Türkçesi'ni sistemli bir şekilde düzenlemek, bilim dili olarak kullanmak, basım ve yayın alanında geliştirmek gibi çalışmalar yürütmüşlerdir. Kazak Türkçesi üzerinde çalışmalar yapanlar arasında ilk olarak Ahmet Baytursınoğlu, Kудaybergen Jubanov, Koşke Kemengeroğlu, Halil Dosmuhamedoğlu, Teljan Şonanoğlu, Muhtar Avezov, Sarsen Amanjolov gibi bilim adamlarını sayabiliriz. Bu kişiler Kazak dilbilimi, tarihi, edebiyatı, dil yöntemleri ve diyalektoloji alanları üzerinde araştırmalarını yapmışlar ilim dünyasına birçok kitap kazandırmışlardır.

1929- 30 yıllarında yürütülen politik rejim nedeni ile Kazak aydınlarının çalışmaları engellenmişti. 1937 - 38 yıllarında bazı bilim adamları ve aydınlar kurşuna dizilmiş ve Kazak Türkçesi'nin karanlık günleri başlamıştı.

1960'lı yıllarda Sarsen Amanjolov, Nıgmet Savranbayev, Gayniden Musabayev gibi bilim adamları Kazak Türkçesi'ne yapılan resmi ve resmi olmayan engellere karşı çıkmış, çalışmalarını hızla sürdürmüştü. Özellikle S. Amanjolov'un Kazak Türkçesi'ndeki diyalektoloji ve Kazak Türkçesi tarihi alanında yaptığı çalışmaları belirtmek isteriz. Ayrıca; N. Savranbayev, J. Doskarayev, G. Musabayev, Ş. Sarıbayev, A. Nurmagambetov, S. Omarbekov, J. Bolatov, T. Aydarov, A. Kurişjanov, O. Nakısbekov, Ş. Bekturov, H. Karımov, A. İmanbayev gibi bilim adamları da bu alanda çalışmalar yapmış diyalektoloji üzerinde sözlükler yazmıştır.

Bu bilim adamlarını belirtmemizin ve yukarıdaki yılların özelliklerini göstermemizin önemli bir nedeni günümüz Kazak Türkçesi üzerindeki çalışmaların ne tür zorluklar altında yapıldığı ve hangi bilim adamları tarafından Kazak Türkçesi'nin incelendiğini belirtmektir.

Ne yazık ki, 1980'lı yılların sonlarında Kazak Türkçesi istediği seviyeye yükselememişti. Ancak bağımsızlığını kazandığı 90'lı yıllarda dil üzerinde önemli çalışmalar yapılmıştır. Astana ve Almatı şehirlerinden başlayarak Kazakistan'ın her bölgesinde "Kazak Dili" vakfi açılmıştır. Bu vakfında "Ana Dili" isimli bir gazete

yayınlanmıştır. 1993 yılında Dil komitesi kurulmuştur. 1997 yılında Dil komitesi “Kültür ve Bilim Bakanlığı’na” ait bir bölüm olarak tekrar kurulmuştur. Günümüzde bu bölüm “Dil Geliştirme” bölümü olarak adlandırılmaktadır. Bu vakıf ve komite sayesinde Kazakça eğitim veren okulların, kitapların sayısı çoğalmıştır. Ayrıca Kazak Türkçesi’nde ders kitapları ve Kazak Türkçesi’nde sözlükler hazırlanmaya başlamıştır.

Çalışmamızın başlıca konusu olan “1985- 2009 Yılları Arasında Kazakistan’da Kazak Türkçesi ile Yapılmış Dilbilim Çalışmaları Üzerine Bir Bibliyografya Denemesi” üzerinde Türkiye’de geniş çaplı bir araştırma yapılmamıştır. Bu çalışma hazırlanırken, bu boşluk doldurulmaya çalışılmıştır.

Tez çalışmamızın “Giriş” bölümünde: “Kazak Türkçesi ve Alfabeti” incelenmiştir.

Tezin *Birinci Bölümünde*; “Kazakistan’da Yapılan Dil Bilimi Çalışmaları ve Yayınlar Üzerinde” genel bilgi verilmiş ve bu başlıklar altında çalışmalar sıralanmıştır. “*Genel Dil Bilimi Meseleleri Üzerine, Ses Bilgisi Üzerine, Morfoloji Üzerine, Sentaks Üzerine, Alfabe ve Yazım Meselesi Üzerine, Diyalektoloji Meselesi Üzerine, Leksikoloji ve Leksikoloji Meseleleri Üzerine, Onomastik Meselesi Üzerine, Dil ve Edebiyat Meselesi Üzerine, Dil Tarihi Üzerine, Dil İstatistiği Üzerine*”

Tezin *İkinci Bölümünde* ise Kazak Türkçesi üzerinde yapılan diğer çalışmalara yer verilmiştir. Bu çalışmalar şu başlık altında toplanmıştır: “*Sözlük Üzerine, Tercüme Üzerine, Ders Kitapları ve Programlar Üzerine, Yöntem Meselesi Üzerine, Eleştiri ve Bibliyografya Üzerine*”

Sonuç Bölümünde ise, çalışmamızın kısa bir değerlendirilmesi yapılmış ve ortaya çıkan sonuçlar gösterilmiştir.

Kaynaklar kısmında doğrudan ya da dolaylı olarak yararlandığımız eserler, yazarların soyadlarına göre alfabetik olarak verilmiştir.

Tezimi hazırlarken anlayışını, hoş görüşünü ve her türlü desteğini benden esirgemeyen, büyük bir sabırla ve titizlikle bu çalışmanın oluşmasında çok büyük

katkıda bulunan değerli hocam Sayın Prof. Dr. Şerif Ali BOZKAPLAN'a minnet ve gönül borcum büyüktür.

Yaptığım bu çalışmada araştırma yapma imkânını sunan ve tez konusuyla ilgili arşiv belgelerini sağlayan, değerli hocalarım Prof. Dr. Şora SARIBAYEV, Abay Devlet Üniversitesi Filoloji Bölüm başkanı Prof. Dr. Saule ABİŞEVA, aynı bölümde çalışan hocam Gulbanu KOSIMOVA, Fakülte dekanı Prof. Dr. Baltabay ABDİGALİULI'na sonsuz şükranlarımı sunarım. Ayrıca çalışmalarım sırasında manevi desteklerini esirgemeyen arkadaşlarım Bibigül OSPANALİYEVA ve Gülnar KOKIBASOVA'ya ve manevi ailem Yalçın KANDEMİR ve İslam GÜNAY'a maddi yardımlarından dolayı teşekkürlerimi bildiriyorum.

Bu konudaki yayınlardan, çalışmalardan bolca istifade ettiğim Kazak Milli kütüphanesi, Kazakistan Bilim ve Eğitim Bakanlığın Merkezi Bilimsel Kütüphanesi, A. Baytursınovi Dilbilim Enstitüsü Kütüphanesi, Al Farabi Kazak Devlet Üniversitesi kütüphanesi, N. 36 N. A. Dobrolyubov Moskova Merkez Kütüphanesi, L.N. Gumilev Avrasya Milli Üniversitesi Bilim Kütüphanesi ve S. Toraygırov Pavlodar Devlet Üniversitesi Kütüphanesi çalışanlarına ayrıca teşekkürlerimi borç bilirim.

Yüksek lisans eğitimim süresince uzaktan da olsa göstermiş olduğu anlayış ve desteklerinden dolayı aileme teşekkürlerimi sunarım.

Aklıma OSPANOVA

İzmir 2010

İÇİNDEKİLER

Ön Söz	iv
Kısaltmalar	viii
Kullanılan Transkripsiyon İşaretleri	ix
Özet	x
Abstract	xii
GİRİŞ	
1. Kazak Türkçesi Hakkında Genel Bir Bilgi	1
1.1 Kazak Türkçesi ve Alfabeti	1
1.2 Kazak Dilbilgisi	14
1.3 Kazak Türkçesi'nin Gelişim Devirleri	27
BİRİNCİ BÖLÜM	
1. Kazakistan'da Yapılan Dil Bilimi Çalışmaları	
1.1 Genel Dil Bilimi	32
1.2 Ses Bilgisi	36
1.3 Morfoloji	44
1.4 Sentaks	49
1.5 Alfabe ve Yazım Kuralları	55
1.6 Diyalektoloji Meselesi	61
1.7 Leksikoloji ve Leksikolojik Meseleleri	67
1.8 Onomastik	83
1.9 Dil ve Edebiyat Meselesi	91
1.10 Dil Tarihi	99
1.11 Dil İstatistiği	108
İKİNCİ BÖLÜM	
2. Kazak Türkçesi Üzerinde Yapılan Diğer Çalışmalar	
2.1 Sözlük Üzerine	112
2.2 Tercüme Üzerine	121
2.3 Ders Kitapları ve Programlar Üzerine	127
2.4 Yöntem Meselesi Üzerine	137
2.5 Eleştiri ve Bibliyografya Üzerine	144
SONUÇ	151
KAYNAKLAR	153

KISALTMALAR

A.N.	Akademiya Nauk (İlimler Akademisi)
bkz.	Bakınız
C.	Cilt
Diss.	Dissertatsiya (Tez)
Filol.	Filologiya (Filoloji)
K.Tk.	Kazak Türkçesi
Kaz	Kazakistan
Kaz SSR	Kazahskaya Sovetskaya Sotsialistiçeskaya Respublika (Kazak Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti)
RKP	Rusya Komünist Partisi
N.	Numara
S.	Sayı
s.	Sayfa
Ss.	Sayfa sayısı
SSSR	Soyuz Sovetskih Sotsialistiçeskih Respublik (Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri)
TDK	Türk Dili Kurumu
Yay	Yayın
vb.	ve başka
vs.	vesaire

KULLANILAN TRANSKRİPSİYON İŞARETLERİ

Kiril Alfabeti	Transkripsiyon Alfabeti
А а	a
Ә ә	ä
Б б	b
В в	v
Г г	g
Ғ ғ	ğ
Д д	d
Е е	ye
Ё ё	yo
Ж ж	j
З з	z
И и	ıy, iy, i
Й й	y
К к	k
Қ қ	q
Л л	l
М м	m
Н н	n
Ң ң	ñ
О о	o
Ө ө	ö
П п	p
Р р	r
С с	s
Т т	t
У у	uv, üv, v
Ү ү	u
Ұ ұ	ü
Ф ф	f
Х х	x
Һ һ	h
Ц ц	ts
Ч ч	ç
Ш ш	ş
Щ щ	şç
Ы ы	ı
І і	i
Э э	e
Ю ю	yu
Я я	ya

ÖZET

Bugün için Kazakistan'da en önemli sorun alfabadir. Bu konu olduğu tez çalışmamda belirtilmiştir. Tezim alfabe konusundaki çalışmaları, kitapları ve tartışmaları içermektedir. Alfabe konusundaki A. Kaydarov'un, yazım kuralları hakkında R. Sızdık'ın, N. Valiyev'in eserleri temel alınmıştır. Kazak dilbilim gelişmesi ve onun üzerinde yapılan araştırmaların bilgileri aktarılmıştır. Ayrıca XII. yüzyıldan başlayan günümüze kadar Kazak Türkçesi'nin gelişim devirlerine yer verilmiştir.

Bağımsızlıktan sonra Kazak Türkçesi'nde başta eğitim olmak üzere çeşitli alanlarda görülen terminoloji yetersizliği ciddi sıkıntılara yol açmıştır. Özellikle Enstitülerde, Üniversitelerde bu sıkıntılar daha çok hissedilmiştir. 90'lı yıllardan sonra bu sıkıntıları gidermek amacıyla birçok dil bilim uzmanı çeşitli alanlarda çalışmalar yapmaya başlamıştır. Kazak Türkçesi'ni öğretmek için, yeni ders kitapları yazmak, Kazakça-Rusça izahlı sözlükler oluşturmak, terminoloji sözlükleri çıkarmak vb. gibi çalışmalar yapılmıştır.

Kazak Türkçesi'nde yayınlanan ders kitapları ve bilimsel araştırmalar daha çok eksikliği hissedilen alanlarda, o alanın uzmanları tarafından belirlenmiş ve çalışmalar bu yönde yapılmıştır. Özellikle ekonomi, coğrafya, teknik alanlarda ve bilgisayar alanında eğitim alan öğrencilerin kullanmaları için Kazak Türkçesi'nde yazılan kitaplar ve terminolojik sözlükler yeterli değildir. Bu yüzden çalışmamızı kapsayan yıllarda bu alanlara ağırlık verilmiştir. Özellikle Kazakça – Rusça izahlı sözlükler ön sıradadır.

Tez çalışmasında sadece Kazak dil bilimi bibliyografyasını değil edebiyat ve diğer alanların da bibliyografyasını vermeye çalıştım. Tezin *Birinci Bölümünde*; "Kazakistan'da Yapılan Dil Bilimi Çalışmaları ve Yayınlar Üzerinde" genel bilgi verilmiştir. Bu başlıklar altında çalışmalar sıralanmıştır:

- Genel Dil Bilimi Meseleleri Üzerine
- Ses Bilgisi Üzerine
- Morfoloji Üzerine
- Sentaks Üzerine
- Alfabe ve Yazım Meselesi Üzerine
- Diyalektoloji Meselesi Üzerine

- Leksikoloji ve Leksikolojik Meseleleri Üzerine
- Onomastik Meselesi Üzerine
- Dil ve Edebiyat Meselesi Üzerine
- Dil Tarihi Üzerine
- Dil İstatistiği Üzerine

Tezin *İkinci Bölümünde* ise Kazak Türkçesi üzerinde yapılan diğer çalışmalara yer verilmiştir. Bu çalışmalar şu başlık altında toplanmıştır:

- Sözlük Üzerine
- Tercüme Üzerine
- Ders Kitapları ve Programlar Üzerine
- Yöntem Meselesi Üzerine
- Eleştiri ve Bibliyografya Üzerine

Ele alınan konuların Kazakistan'da bilim adamları tarafından araştırılmakta, tezlerin yazılmakta olduğu ve bazı konuların da makale şeklinde tartışılmakta olduğugösterilmeye çalışılmıştır. Bu bilim adamlarından Baytursinov, Jubanov, Amanjolov gibi Kazak aydınlarının temelini oluşturduğu Kazak dil biliminin artık sağlam bir yolda geliştiği ve gelişmekte olduğu rahatlıkla söylenebilir.

ABSTRACT

Contemporarily the alphabet is one of the important issue in Kazakhstan. That point is indicated in my thesis. It includes studies about alphabet, books and discussions. About A. Kaydarov's spelling rules in the alphabet is based with R. Sizdik and V. Valiyev's works. It indicated development of Kazakhstan science and studies. Futhermore thesis express development periods of Kazakh language from XII century untill nowadays.

After independency, there have been lots of problems in Kazak Turkish especially in the education domain regarding terminology. Especially, these problems were in the institutes and universities. After 1990, lots of linguistic scientists studied to solve terminology and education problems. In order to teach the Kazak Turkish, new lesson books and explanatory dictionaries, terminology glossaries were written.

Kazakh language books and terminologic dictionaries were not enough. Especially it was not enough in economy, geography, technique and computer. Therefore, we noticed these subjects. Firstly, we noticed Kazakh – Russian dictionaries in the thesis. In the thesis , I studied not only Kazakhstan linguistic bibliography, but also litterature and other departaments of bibliographia. Tezin *Birinci Bölümünde*; “Kazakistan’da Yapılan Dil Bilimi Çalışmaları ve Yayınlar Üzerinde” genel bilgi verilmiştir. Bu başlıklar altında çalışmalar sıralanmıştır:

In the First Chapter of the Thesis general information about language studies done and publicationsin Kazakhstan are given in the following order:

- General Problems of Linguistics
- Phonetics
- Morphology
- Syntax
- Alphabet and Writing
- Dialectology
- Lexicology and Lexicologic Issues
- Onomastic

- Language and Literature
- History of Language
- Statistics of Language

In the Second Chapter other studies of Kazakh Turkish are given, in the following order :

- Dictionary
- Translation
- Lecture Books and Programs
- Methodology
- Criticism and Bibliographia

The above-mentioned topics are still being researched by scientists in Kazakhstan, thesis are being written and some matters are being discussed in the form of daily articles. With scientists such as Baytursinov, Jubanov, Amanjolov as the basics of Kazakh elite it can be easily said that the Kazakh Turkish language has strongly evolved and will continue to do so.

GİRİŞ

1. KAZAK TÜRKÇESİ HAKKINDA GENEL BİLGİ

1.1 KAZAK TÜRKÇESİ VE ALFABESİ

Kazak Türkçesi, Türk dilleri içerisinde en geniş sahada konuşulan Türk lehçesidir. Kazak Türkçesi, bugün Kazakistan, dağılık olarak Kırgızistan, Özbekistan, Doğu Türkistan, Türkmenistan gibi bölgelerde yaşayan Kazak Türkleri tarafından da konuşulmaktadır.

Kazak Türkçesi, Kıpçak lehçelerinden en çok Karakalpak ve Nogay lehçeleriyle benzerlik göstermekte olup;¹ Kıpçak dil grubundaki Karakalpak, Kırgız, Başkurt, Karaçay, Balkar dilleriyle de yakınlık göstermektedir.²

Kazak Türkçesi, Kazak boyunun hayat şartları içinde, serbest bir gelişme imkânı bulmuştur. Dini kültür merkezlerine uzak olması sebebiyle din eğitimi küçük bir zümreyle sınırlı kalmıştır. Bu yüzden diğer Türk lehçelerine göre, Kazak Türkçesi'nde Arapça ve Farsça'nın etkisi oldukça azdır.³

Çağdaş Kazak Türkçesi'nin kelime hazinesi etimolojik bakımdan Kazakça kelimeler ve alıntı kelimeler olarak ikiye ayrılmaktadır. Kazak Türkçesi'nde ortak Türkçe kelimeler büyük bir yer tutmaktadır. Kazak Türkçesi'nde kullanılan yabancı kelimeler: Arapça, Farsça, Moğolca ve Rusça gibi dillerden geçmiştir. Arapça ve Farsça alıntılar daha çok XVIII. – XIX. yüzyıllarda Tatar Türkçesi, Özbek Türkçesi ve Tacikçe gibi komşu lehçe ve dillerden geçmiştir. Örneğin: *sağat* “saat”, *kitap* “kitap”, *tarix* “tarih”, *xaber* “haber”, *xat* “mektup”, *namaz* “namaz”, *ayna* “ayna”, *perde* “perde”, *taba* “tava” vb. Moğolca kelimeler XII. – XIII. yüzyıllarda Moğollar tarafından yapılan akınlar sırasında alınmıştır. Örneğin: *batır* “kahraman, bahadır”, *tulıga* “demir başlık”, *nöker* “asker” vb.⁴ XIX. yüzyılın 50–70 yıllarına doğru Kazak Türkçesi'nde daha çok Rusça kelimeler kullanılmaya başlamıştır. Rusça kelimelerin en sık kullanıldığı dönem XIX. yüzyılın ikinci yarısıdır. Örneğin: *medal* “madalyon”, *soldat* “asker”, *sot* “mahkeme” vb.⁵

¹ Buran ve Alkaya (2001: 193)

² Qazaq Sovyet Ensiklopedisi (1900:208)

³ İslam Ansiklopedisi (502)

⁴ Türk Ansiklopedisi (1974: 441)

⁵ Sızdık (1984: 199)

Kazak yazısı Kazak Türklerinin diğer Türk topluluklarıyla birlikte kullandıkları çeşitli harf işaretlerinden oluşan yazı sistemidir. Kazakistan topraklarında yaşayan Hun, Saka, Skif gibi uygarlıkların kullandıkları eski (Esik) yazıları Kazak kavimleri olarak bilinen Üysin, Kanglı, Kıpçak kollarının en eski yazısı olarak bilinmektedir. Türk topluluklarının ortak kullandıkları “Runa” (V-XII. yy) ve eski Uygur yazısı ayrıca VIII. asırdan günümüze kadar kullanılan Arap yazısı, Kril yazısı da Kazak yazısının temelini oluşturmaktadır.⁶

Kazak Türkçesi'nin Sovyet ihtilalinden önce yazı dili olması için çok çaba harcanmıştır. XIX. yüzyılda Rus Türkologları Kırgızca veya Kazak - Kırgızca adını verdikleri Kazak metinlerini yayınladıkları bilimsel eserlerde ilk kez Rus alfabesini kullanmışlardır. 1850'lerin sonlarında misyoner N. İ. İlminski' in tesirleri Kazak Türkçesi üzerinde de etkisini göstermiştir. Rus alfabesini Kazak Türkçesi'ne uygulamak isteyen İlminski 1861'de “*Materiyalı k İzuçeniyyu Kirgizskogo Nareçiya*” adlı kitabını Rus alfabesiyle çıkarmıştır. İlminski'den sonra Kazak aydını I. Altınсарın “*Qırğız - Qazaq Hrestomatiyası*”; V. A. Vasilev “*Obraztsı Kirgizskoy Narodnyı Slovesnosti*” adlı eserlerini de Rus alfabesiyle yayınlamıştır.⁷

Kazak alfabesinin yanısıra imla ile ilgili de birçok çalışmalar yapılmıştır. Bu konuda Kazak aydını A. Baytursinov'un çalışmaları örnek gösterilebilir.⁸

1910 yılında Baytursinov Arap alfabesi temelinde Kazak Türkçesi'nin ses uyumuna göre alfabe düzenlemiş ve alfabeyi “*Ayqap*” dergisi ve “*Qazaq*” gazetesi aracılığıyla halka tanıtmıştır. Rus bilim adamları Baytursinov'un alfabesini “*Baytursinovskiy Alfavit*” olarak adlandırmıştır. E. D. Polivanov ise “*düzeltilme gerektirmeyen, tarihi yapısı geliştirilmiş reform*”⁹ diye alfabe hakkındaki görüşünü belirtmiştir.

Baytursinov'un uyguladığı Kazak alfabesi 1924 yılında Orenburg'da düzenlenen “*Kazak – Kırgız bilim adamlarının kurultayı*”nda resmi olarak onaylanmıştır.¹⁰ Baytursinov kurultayda Kazak alfabesi üzerinde konuşma yapmış ve önemli noktalara değenerek: “*İyi alfabenin özelliği harflerin hızlı yazılması, harflerin ayrı ayrı durup göze çarpması ve maatbaa yazısına benzemesidir. Şimdiki*

⁶ Qazaq Tili Entsiklopediyası (1998:198)

⁷ Sızdık (1984a)

⁸ Qazaq Tili Entsiklopediyası (1998a)

⁹ Abilkasimov ve diğerleri. (2000)

¹⁰ Abilkasimov ve diğerleri. (2000a)

*Kazak alfabesi yeryüzündeki en iyi alfabledir ve Latın alfabesinden çok daha iyidir*¹¹ demiştir. Fakat bu yıllarda Arap alfabesinin değil Latın alfabesinin kolaylığı ve önemi ön plandaydı.¹²

Rabiga Sızdık “*Baytursinov’un uyguladığı Kazak alfabesi diğer Türk lehçelerine de etki etmiştir. Örneğin; Kırgız Türkleri ve Tatar Türkleri Baytursinov’un alfabesini temel alarak kendi alfabelerini düzenlemişlerdir*”¹³ biçiminde bir saptamayla Baytursinov’un Türk dünyasındaki önemine değinmiştir. Rabiga Sızdık’ın saptamasına dayanırsak Baytursinov sadece Kazak Türkleri arasında değil Türk halkları arasında da etkili olmuştur. Ayrıca, Doğu Türkistan’da yaşayan Kırgız, Uygur Türklerinin alfabe üzerindeki reformları da Baytursinov’un alfabesini temel alınarak yapılmıştır.

İlminski’in Kazak Türkçesi’ne Rus alfabesini uygun görmesi üzerine: I. Altınсарın, W. Radloff, A. V. Vasilev, A. Alektrov gibi bilim adamları Rus alfabesini, A. Baytursinov, D. Sultangazin, A. Kurmanbayev, R. Düysenbayev, O. Aljanov gibi bilim adamları ise Arap alfabesini savunmuştur.¹⁴

1861’den itibaren İlminski, Kazak Türkçesi üzerinde yaptığı araştırmalarını, 1866’da ise W. Radloff “*Türk Kavimlerinin Edebî Örnekleri*” adlı eserini, 1879’da I. Altınсарın yazdığı eserlerini Kiril alfabesiyle yayımlamıştır. Ayrıca Çar hükümeti 1876 yılında Kazak Türklerinin Kiril alfabesine geçmeleri için karar almıştır.¹⁵

Alfabe üzerindeki çalışmalar bu şekilde hızlı yürütülmesine rağmen Kazak Türkleri o yıllarda çeşitli nedenlerden dolayı Kiril alfabesine olumlu bakmamışlardır. Okullarda Arap alfabesiyle eğitim devam etmiştir hatta dergi, gazete ve yayın evleri de Arap alfabesiyle yayın yapmayı sürdürmüştür. Özellikle Kiril alfabesine karşı çıkmak için Ufa, İstanbul, Kazan, Buhara, Taşkent, Semerkant şehirlerinden dinî kitaplar basılmış Kazakistan’a getirilmiştir.¹⁶

Misyonerler başarılı bir sonuç alamamalarına rağmen Ruslaştırma siyasetini durdurmamıştır. Örneğin: İlminski 1870–1871 yıllarında “*Programa Şkol Dlya*

¹¹ Baytursinov (1924:3)

¹² Abilkasımov ve diğerleri. (2000b)

¹³ Baytursinov (1992:18)

¹⁴ Husayın (1999: 128)

¹⁵ Amanjolov (2005: 250)

¹⁶ Amanjolov (2005a)

Kreşemih İnorodtsev” adlı eserinde açık bir şekilde: “Bizim hedefimiz ülkedeki halkları eğitim yoluyla Ruslaştırmaktır” olarak belirtmiştir.¹⁷

Ülkede Ruslaştırma siyaseti yürütülürken İ. Gaspıralı “*Usûl –i Cedid*”in temelini atmıştır. Türk halkları arasında “*Cedid*” sistemi büyük yankı uyandırmış ve ilk olarak Kazaklar arasında “*Cedid*” sistemini uygulayan ve eğitimde harekete geçiren Baytursinov olmuştur.

1910 yılından itibaren Kazak alfabesi üzerinde çalışan Baytursinov İsmail Gasprinski’nin usul-i savtiyesine dayanarak Arap yazısını Kazak Türkçe’sine göre uyarlamıştır. Baytursinov’un 1912’de Orenburg’da çıkardığı “*Qazaqça Alifba*” adlı eserindeki Kazak alfabesi şu şekildedir:

(ا) a, (ب) b, (پ) p, (ت) t, (ج) c, (چ) ç, (د) d, (ر) r, (ز) z, (س) s, (غ) ğ, (ق) k, (ك) k, (گ) g, (ن) ñ, (ل) l, (م) m, (ن) n, (و) o, (و) u, (ی) y, (ة) e

Ünlü sesler; (ا) a, (و) o, (و) u, (ی) y, (ة) e

Ünsüz sesler; (ب) b, (پ) p, (ت) t, (ج) c, (چ) ç, (د) d, (ر) r, (ز) z, (س) s, (غ) ğ, (ق) k, (ك) k, (گ) g, (ن) ñ, (ل) l, (م) m, (ن) n.

Yarım ünlü; v (و), i (ی)

(غ) ğ, (ق) k kalın, (ك) k, (گ) g, (ة) e ise daima ince okunur.¹⁸

Baytursinov’un oluşturduğu Arap alfabesi belli sebeplerden dolayı uzun süre kullanılmamıştır.¹⁹ Alfabe üzerinde yapılan tartışmalar sadece Kazakistan’da değil diğer Türk halklarında da vardı.

Arap yazılı Kazak alfabesi Baytursinov tarafından 1930 yılına kadar “*Töte jazı*” adıyla kullanılmıştır. Fakat Arap alfabesi kaç defa düzeltilmesine rağmen Kazak Türkçesi’nin ses özelliklerine uygun bulunmadığından 1924 -1925 yılında Latin alfabesine geçme konusu ileri sürülmüştür.²⁰

Sovyetler Birliği’ndeki Türk aydınları arasında alfabe reformu, yazım ve telaffuz, yazılı dilin hangi ağız üzerine kurulacağı gibi tartışmalar bu dönemde önemli bir yer tutmuştur. 1922 ile 1924 yılları arasında Sovyetler Birliği Merkezi Hükümeti tarafından dergilerde tartışmalar açılıp konferanslar verilmiş, komite ve komisyonlar kurulmuştur. 1924’de Kırımlılar arasında da dil konusunda ve Arap

¹⁷ İbrayımjanov (2001: 12)

¹⁸ Baytursinov (1992a)

¹⁹ Qazaq Tili Entsiklopediyası (1998b)

²⁰ Qazaq Tili Entsiklopediyası (1998c)

alfabesinden Latin alfabesine geçiş konusunda Őiddetli tartiŐmalar yapılmıştır. Bazı Kırım Türkleri, Merkezi Hkmetin desteklediği Latin alfabesini kabul ederken *Veli İbrahimov*, *Asan Sabri Ayyazov* ve dil bilimci *Bekir Sıtkı obanzade* gibi aydınlar, buna itiraz etmiŐlerdir. Fakat Merkezi Hkmetin baskılarıyla 1929'da 31 harfli Latin alfabesinin kabul bütün bu tartiŐmalara son vermiŐtir²¹.

Geniş anlamıyla Türklerle ilgili araştırmaları, dar anlamıyla da Türk dili üzerine yapılan çalışmaları konu alan Türkolojinin geçmiŐinde elbette pek çok kurultay, kongre, toplantı düzenlenmiştir. Ancak bunlardan hiç biri, 26 Şubat–6 Mart 1926 tarihlerinde Azerbaycan'da düzenlenen Bakü Birinci Türkoloji Kurultayı kadar etkili, görkemli ve bütün Türk halklarının, aynı zamanda katılımcıların da kaderini deĐiŐtiren nitelikte ve kapsamda olmamıŐtır.

I. Türkoloji Kurultayı'nın önemi yalnızca sunulan ve tartiŐılan bildirimlerle sınırlı değildir. Bütün Türk dünyasında ortak alfabeyle, ortak yazıma, ortak terimlere ve sonuç olarak ortak bir dile yönelik bildirimlerin sunulduğu, tartiŐmaların yapıldığı kurultay, katılan delegelerin de kaderini etkilemiŐtir. Ana dilini en güzel bir biçimde ifade edecek alfabeyle, yazım kurallarını ve Ğretim sorunlarını tartiŐan bilim insanları, kurultay'da yaptıkları konuŐmalardan birkaç yıl sonra, asılsız suçlamalarla lme, hapse veya sürgüne mahkm edilmiŐlerdir.²²

I. Türkoloji Kurultayı'nın yapılması için uzun bir hazırlık aŐaması geçirilmiş hatta Kurultay dŐincesi 1920'lere kadar uzanmaktadır.²³ Kurultay programının son olarak düzenlenmesi ve kesinleŐtirilmesi 3 ve 4 Ocak 1926 tarihlerinde Türkoloji Kurultayı TeŐkilat Komisyonunun toplantılarında olmuştur. Bu toplantılara Kurultaya yardım komitelerinin temsilcileri katılmıştır. Toplantıda kurultaya davet edilecek kişiler belirlenmiş ve konuŐacakları konular kararlaŐtırılmıştır. 3 Ocak tarihindeki oturuma aŐaĐıdaki kişiler katılmıştır. TeŐkilat Komisyonunun yeleri: S. AĞamalıoğlu, H. Cebiyev, M. P. Pavloviç, C. Mehmetkuluzade, A. R. Zifeldt, A. N. Samoyloviç, Korkmazov, A. Baytursunov, A. N. AŐmarin, B. obanzade, Pepinov, Ali Yusufzade; yardımcı komisyonların temsilcileri ise; S. F. Oldenburg,

---

²¹ www.biyografi.net.

²² Nerimanoğlu ve ner (2008)

²³ Türkmen (1996:1175)

Tomeşevski, B. E. Berdiyev, A. Cabbarov, Veltmen, Peşkovski, İ. Hikmet, Menzel, Şahbaşı Gubaydullin, Refikov.²⁴

Kurultay, politik ve stratejik değerleri dışında bilimsel açıdan da büyük bir önem taşımaktadır. I. Türkoloji Kurultayı'ndan sonra 1927 yılında yapılan Kırım Tatar, 1928 yılında Semerkant, 1930 yılında Almatı İmla Sempozyumu, 1932 yılından itibaren yapılan Türk dili kongreleri, 1976 yılında Almatı'da, 1980 yılında Taşkent'te, 1988 yılında Aşkabat'ta yapılan Eski Sovyet Türkoloji Kongreleri, Birinci Türkoloji Kurultayı'nın etkisi ile gerçekleştirilmiş önemli bilimsel etkinliklerdir.²⁵

Sovyetler Birliği, Türk-Tatar Cumhuriyetleri temsilcileri, Rus ve Avrupalı Türkologlar ve Türkiye'den gelen iki delege olmak üzere 131 delegenin katıldığı kurultay, Petrol Baronu Nağiyev tarafından inşa edilen heybetli "İsmailiye Sarayında" (şimdiki Bilimler Akademisi) görkemli bir şekilde açılmıştır.²⁶ Kurultayın Başkanlık Heyetine seçilen adaylar: Ağamalıoğlu, Ahundov, Bartold, Baytursinov, Barahov, Borozdin, Cebiev, İdrahimov, İdelguzin, Köprülüzade, Korkmazov, Nogovitsin, Oldenburg, Pavloviç, Samoyloviç, Tımstanov, Çobanzade, Berdiyev, Akçokraklı, Aliyev, Mentzel.²⁷

T. Menzel, I. Türkoloji Kurultayı'nın ünlü Türkolog V.V. Radloff'un şerefine yapılmasını önermişti. Bu öneri S. A. Ağamalıoğlu tarafından kabul edilmiş, bunun üzerine Türk delegeler İsmail Bey Gaspıralı'nın ismini önermişlerdi. Böylece, I. Türkoloji Kurultayı İsmail Bey Gaspıralı ve V. V. Radloff'un şerefine düzenlenmiş sayılmıştı.²⁸

I. Türkoloji Kurultayı'nda Türk lehçelerinin yedi büyük problemi tartışılmıştır:

1. Alfabe sorunu
2. İmla sorunu
3. Terim sorunu
4. Öğretim metotları sorunu
5. Akraba ve komşu dillerin karşılıklı etkileşim sorunları
6. Türk lehçelerinin yazı dili sorunları, ortak yazı dil sorunu

²⁴ Şöle İsayeva (2001:61)

²⁵ Nerimanoğlu ve Öner (2008a)

²⁶ Anar. Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi

²⁷ Stenogtafiçeskiy Otçet (1926:7 Bakü Türkoloji Kurultayı Tutanakları)

²⁸ Nerimanoğlu ve Öner (2008b)

7. Türk lehçelerinin tarihi sorunları.

Kurultay kararı boyunca Kazakistan 24 Ocak 1929 yılında Latin alfabesine geçmiştir. Latin alfabesine Kazak Türkçesi için özel “6 işaret” eklenmiştir. Fakat alfabedeki bazı sesler Kazak Türkçesi’nin ses uyumu özelliklerine uymadığı ve harf sayısının çok olması nedeniyle alınmamıştır. Alfabedeki bu eksik düzenlemeler yüzünden gazete ve dergilerde hatalar oluşmuştur. 1929 yılında kabul edilen Kazak alfabesi şu şekilde olmuştur: “a, b, d, c, e, ə, g, q, h, i, j, k, l, m, n, ñ, o, ɵ, p, r, s, t, u, v, y, z, ь”²⁹

Latin alfabesi belli bir dönemde uygun olmasına rağmen bilim ve medeniyetin gelişim sürecine bu alfabede yetişememiştir. Bunun gibi sorunların giderilmesi için Kiril alfabesine geçiş işlemleri başlatılmıştır.³⁰

Yeni alfabe kabul ettikten sonra merkezi Komite ve Halk Eğitim Komitesi’nin kararıyla 1929 yılında Kızılorda’da “yazım” konferansı düzenlenmiştir. Konferansta yeni alfabeğe uygun yeni yazım kararları alınmıştır. Karar Kazak Türkçesinin ses uyumuna uygun olarak alınmış ve kararda yabancı kelimelere yersiz düzeltme yapılmaması vurgulanmıştır. Alınan kararlar şu şekildedir:

1. Kazak Türkçesi’nin yazım kuralı ses uyumuna göre yapılacaktır.
2. Yabancı kelimelerin kolay anlaşılması ve yazılması dikkate alınacaktır.
3. Yabancı kelimelerinin sadece kökü alınacak, kelime köküne eklenecek ek ise Kazak Türkçesi’nin ses uyumuna göre yapılacaktır.³¹ Böylece 19 Haziran 1929 yılında yeni yazım kararı alınmıştır.³²

1929 yılında kabul edilen alfabe ve yazım kuralı Kazak Türkçesi için fazla etkili olamamıştır. Bu yüzden 1930’lı yıllarda bu konu üzerinde yeni projeler yürütülmüş ve A. Sadvakasov, S. Amanjolov, K. Jubanov, X. Basımov, Bekenov gibi Kazak bilim adamları uluslararası kelimelerin ve terimlerin yazılışı, harf sayısının azaltılması üzerinde çalışmalarını sürdürmüştür.³³

10 Kasım 1940 yılında yeni Kiril alfabesi kabul edilmiştir.³⁴

²⁹Kokybassova (2009:56)

³⁰Qazaq Tili Entsiklopediyası (1998ç)

³¹Abilkasımov ve diğerleri (2000ç)

³²Majitova (1994:34)

³³Abilkasımov ve diğerleri (2000d)

³⁴Qazaq Tili Entsiklopediya (1998d)

Böylece üçüncü kez alfabe değiştiren Kazak Türkleri 1940 yılında Sarsen Amanjolov'un uyarladığı Kiril alfabesine geçmiştir. Kiril alfabesinde Rus Kiril alfabesine ilaveten şu harfler bulunmaktadır: *Ѡ, F, K, H, Ѧ, Y, h, I*. Rus alfabesinden alınan *В, Ф, X, И, Ч, Ш, Ъ, Ь* ve *Ѣ* harfleri sadece çoğunluğu Rusça'dan alınan ödünç kelimelerde kullanılmaktadır. Bu alfabede Kazak Türkçesi'ndeki sesleri göstermek üzere Rusça alfabesindeki 33 harfe 9 harf ilave edilmiş ve 42 harfli olarak sunulmuştur. İlave edilen harflerden *Ѹ*, 1950'ye kadar *Ѹ̄* şeklinde kullanılmıştır.

Kazak Alfabesi	Kazak Latin	Telâffuz
Аа	Aa	<i>Aa</i>
Әә	Ää	<i>Açık e</i>
Бб	Bb	<i>B</i>
Вв	Vv	<i>V</i>
Гг	Gg	<i>G</i>
Ғғ	Ğğ	<i>Ğ (Türkiye Türkçesi'nden daha sert)</i>
Ее	Ee	<i>Kapalı e, ye</i>
Жж	Jj	<i>J</i>
Зз	Zz	<i>Z</i>
Ии	İi	<i>iy, iy, i</i>
Йй	Yy	<i>Y</i>
Кк	Kk	<i>İnce k</i>
Ққ	Qq	<i>Kalın k</i>
Лл	Ll	<i>L</i>
Мм	Mm	<i>M</i>
Нн	Nn	<i>N</i>
Ңн	Ññ	<i>Nazal n (ng)</i>
Оо	Oo	<i>O</i>
Өө	Öö	<i>Ö</i>
Пп	Pp	<i>P</i>
Рр	Rr	<i>R</i>

Сс	Ss	<i>S</i>
Тт	Tt	<i>Tt</i>
Уу	Ww	<i>uv, üv, v</i>
Үү	Üü	<i>Ü</i>
Уу	Uu	<i>U</i>
Фф	Ff	<i>F</i>
Xx	Xx	<i>Sert h</i>
Һһ	Hh	<i>H</i>
Цц	Cc	<i>Ts</i>
Чч	Çç	<i>Ç</i>
Шш	Şş	<i>Ş</i>
Щщ	Şşşş	<i>Şş</i>
Ъъ	(")	<i>Sertleştirme işareti(Yabancı asıllı bazı sözcüklerde)</i>
Ыы	Iı	<i>I</i>
İi	İi	<i>I</i>
Ьь	(')	<i>Yumuşaltma işareti(Yabancı asıllı bazı sözcüklerde)</i>
Ээ	Ee (Éé)	<i>Kapalı e</i>
Юю	Yuyu	<i>Yu</i>
Яя	Yaya	<i>Ya</i>

1993 yılından itibaren Latin alfabesine geçmek için çalışmalar yürütülmektedir. Örneğin: 11-15 Haziran 2007 yılında Türk Dili Kurumunda Kazakistan'ın Latin alfabesine geçişi ile ilgili bir toplantı yapılmış, Türkiye'nin seksen yıllık birikim ve deneyimleri paylaşılmıştır. Ayrıca toplantıda Kazakistan'da son dönemde büyük bir hız kazanan alfabe reformu değerlendirilmiştir. Yeni Kazak alfabesi üzerinde görevli kurumların uzmanları şu kişilerden oluşmaktaydı:

Prof. Dr. Erden Kajıbek (Kazakistan Cumhuriyeti Kültür ve Enformasyon Bakanlığı Dil Komitesi Başkanı)

Prof. Dr. Köbey Hüseyin (Kazakistan Bilimler Akademisi A. Baytursinov Dilbilim Enstitüsü Müdürü)

Prof. Alimhan Jünisbek (A. Baytursinov Dil Bilm Enstitüsü Baş Bilim Uzmanı)

Erlan Kuzekbay (Kazakistan Cumhuriyeti Kültür ve Enformasyon Bakanlığı Dil Komitesi Şube Müdürü)

2006 yılı Kasım ayında Kazakistan Cumhurbaşkanı Nursultan Nazabayev Latin esaslı yeni Kazak alfabesinin oluşturulmasını ve bu alfabeyle altı ay içinde bütün kuruluşların ve uzmanların hazırlık yapmasını istemişti. Türkiye ile işbirliği yapmadan önce bir heyet Azerbaycan, Türkmenistan ve Özbekistan gibi Türk Cumhuriyetlerinde bulunarak bu ülkelerin deneyimlerini incelemişlerdir.

Latin Alfabesi kökenli Yeni Kazak Alfabesine geçme kararından sonra 1940'tan beri kullanılan Kiril kökenli alfabeyle basılmış yazılı kültür birikiminden kopmamak için teknik hazırlıklar yapılmaktadır.

Kazak Türkçesi'nin ön bilgi olarak karakteristik özellikleri hakkında şunlar söylenebilir:

Kazak Türkçesi'nde 23 ünsüz, 9 ünlü harf vardır.³⁵

ä ünlüsü Türkiye Türkçesi'ndeki e' den daha açık ve geniştir. a' ya yaklaşan bir ses değeri vardır. Örnek: *ädil* "ädil", *ädet* "ädet", *älsiz* "äciz", *ädilet* "adâlet", *ädetti* "ädi", *älem* "âlem" vb.

i ünlüsü Türkiye Türkçesi'ne göre biraz daha kısa telâffuz edilir. Örnek: *ilgeri* "ileri", *ilim* "ilim", *il-* "asmak", *ini* "küçük erkek kardeş", *iyis* "koku", *iyie* "sahip", *iş-* "içmek" vb.

³⁵ Bugünkü alfabede bulunan, fakat Rusça'ya ait olan **ts, şç, yu, ya** gibi çift sesi gösteren harfler bu sayıya dahil edilmemiştir.

Kazak Türkçesi'nde Türkiye Türkçesi'nden farklı 5 ünsüz vardır. **v, ğ, x, ñ, q** v ünsüzü Türkiye Türkçesi'nden farklıdır. Dişler dudağa değdirilerek değil, iki dudak büzülerek telâffuz edilir. Kazak Türkçesi'nde “**uv, üv, v**” sesleri tek bir harfle gösterilmektedir. Örnek: *avır* “ağır”, *avıl* “köy”, *arvaç* “ruh, ervah”, *avız* “ağız”, *avruv* “hasta”, *qırğavıl* “keklik”, *ojav* “kepçe” vb.

ğ Türkiye Türkçesi'ndeki **ğ**'den daha belirgindir ve gırtlığa daha yakın telâffuz edilir. Örnek: *ğasıq* “aşık”, *ğılım* “ilim”, *qayğı* “kaygı”, *ağa* “ağa”, *ağ-* “akmak”, *ağaş* “ağaç” vb.

x Anadolu' da sık görülen hırıltılı gırtlak **h**' sıdır. Örnek: *xalıq* “halk”, *xat* “mektup”, *xal* “hâl”, *xaram* “haram”, *xoş* “hoş”, *xarap* “harap” vb.

ñ yine Anadolu' da sık rastladığımız nazal **n**' dir. Örnek: *jaña* “yeni”, *jeñil* “hafif”, *köñil* “gömül”, *soñ* “son”, *keñ* “geniş”, *mañday* “alm”, *tañ* “tan” vb.

q ise Türkiye Türkçesi'ndeki **k**' ya göre gırtlığa daha yakın telâffuz edilen bir sestir. Örnek: *qalın* “kalın”, *qar* “kar”, *qan* “kan”, *qara* “kara”, *qarañğı* “karanlık”, *qas* “kaş”, *qızıl* “kızıl” vb.

Türkiye Türkçesi ile Kazak Türkçesi arasındaki ayrılıkların büyük bir bölümünü ses farklılıkları meydana gelmektedir. Bu ses farklılıklarının en önemlileri ise ünsüzler arasındaki farklılıklardır. Bunların başlıcaları şunlardır:

1. Türkiye Türkçesi'ndeki **ş**'ler Kazak Türkçesi'nde **s**' dir.

Taş- tas; beş- bes; karşı- karsı; gümüş- kumis; kuş- kus vb.

2. Türkiye Türkçesi'ndeki **ç**'ler Kazak Türkçesi'ndeki **ş**' dir.

Üç- üş, ağaç- ağaş, içim- üşin, güç- küş, vb.

3. Türkiye Türkçesi'nde kelime başında bulunan **y**'ler Kazak Türkçesi'nde **j**' dir.

Yer- jer, yıl- jıl, yaş- jas, yaz- jaz, yol- jol vb.

4. Türkiye Türkçesi'nde kelime başında bulunan **g**'ler Kazak Türkçesi'nde **k**' dir.

Göz- köz, güz- küz, göl- köl, geyik- keyik, gerek- kerek, gök- kök vb.

5. Türkiye Türkçesi'nde kelime başında bulunan **d**'ler Kazak Türkçesi'nde **t**' dir.

Dil- til, dört- tört, diş- tis, diri- tiri, dar- tar vb.

6. Türkiye Türkçesi'nde sonunda *n* bulunan kelimelerin başındaki *b*'ler Kazak Türkçesi'nde *m*'dir.

Ben – men, bin- miñ, beyin- mıy, burun- murın vb.

7. Türkiye Türkçesi'nde *v* ile başlayan kelimeler Kazak Türkçesi'nde *b* ile başlar.

Var- bar, varlık- barlık vb.

8. Türkiye Türkçesi'ndeki kalın ünlü ve tek heceli kelimelerin sonundaki *ğ*'lar Kazak Türkçesi'nde *v*'dir.

Dağ- tav, sağ- sav, tuğ- tuv, vb.

9. Türkiye Türkçesi'nde kelime içinde bulunan *ğ*'ların büyük bir kısmı Kazak Türkçesi'nde *v*'dir.

*Ağır- avır, ağız- avız, bağır- bavır, doğru- tuvra, vb.*³⁶

---

³⁶ Karşılaştırmalı Türk Lehçeleri Sözlüğü, (1047)

1. 2 KAZAK DİLBİLİMİ

Dilbilimi, dilbilgisi ve dilin gelişim sürecini araştıran bir bilim dalıdır.

Kazakistan'da Dil Bilimi Enstitüsü 1961 yılında ayrı bir Enstitü olarak kurulduğunda Kazak Dil Bilimi üzerinde verimli araştırmalar ve çalışmalar yapılmaya başlamıştır. Öncelikle leksikoloji, dilbilgisi, dil tarihi alanlarında ve terminoloji sözlükleri, Kazakça – Rusça izahlı sözlükler yayınlanmaya başlamıştır. 1962 yılında Almatı'da yapılan “SSSR Halkları Edebi Dilinin Sovyet Devrinde Gelişmesi” konulu konferans Kazak dil bilimi için büyük önem taşımaktadır. Ayrıca 1968 yılında “Yayında Kullanılan Dil Kültürü”; 1973 yılındaki “Diyalektoloji Meseleleri”; 1976 yılındaki “Bakü Türkoloji Kurultayına 50. yıl” toplantıları da Kazak dilbilimi için etkili olmuştur. Kazak Türkçesi'nin gelişmesindeki problemler özellikle “Dil Kültürü” konferansında geniş olarak ele alınmıştır. Konferansta yayında kullanılan dil eksiklikleri, edebi eserlerde karşımıza çıkan eksiklikler ve imla, terim, tercüme yanlışlıkları eleştirilmiştir. Bu eksikleri düzeltmek amacıyla 1970 yılında Dil Bilimi Enstitüsü'nden yazım kuralı, çeşitli bilim alanları için terminoloji çalışmaları, Kazakça – Rusça sinonim ve diyalektolojik sözlükler yayınlanmıştır. Ayrıca biçimbilim, dil medeniyeti, diyalektoloji alanlarında bilimsel çalışmalar yapılmış ve yayınlanmıştır. Bu çalışmalar 1980'li yıllardan sonra daha da hız kazanmıştır. Kazak Türkçesi'nin 10 ciltten oluşan izahlı sözlüğü, 3 ciltlik diyalektoloji sözlüğü, edebi dil tarihi, onomastik dallarıyla ilgili kitaplar, ders kitapları, Rusça – Kazakça Terminolojik sözlükler çıkmıştır.³⁷

70 yıl içinde Kazak dilbiliminde: fonetik, morfoloji, sentaks, diyalektoloji, üslup bilimi, fonoloji, leksikografi ve terminoloji gibi çeşitli dallarda araştırmalar yapılmıştır.

Kazak Türkçesi'nin araştırılmasını Türkoloji açısından ele aldığımızda yayınlanmış eserlerin sayısı bakımından ön sıralardan yer aldığını görmek mümkündür. Örneğin: Türkoloji tarihinde ilk defa 10 ciltlik izahlı sözlük Kazak bilim adamları tarafından hazırlanmıştır. Bilim adamları ilk defa “Abay Dilinin Sözlüğü” temelinde Rusça ve Kazakça'nın karşılaştırmalı gramerini yazmıştır. “Qazaq Tilinin Qısqaşa Etimologiyalık Sözdigi” ve “Diyalektologiyalıq Sözdik” ilk

---

³⁷ Abilkasimov ve diğerleri (2000e)

yapılmış eserler arasında yer almaktadır. Ayrıca K. Kenesbayev'in "*Frazeologiya Sözdüğü*" Türkoloji biliminde yayınlanmış en önemli eserlerden biridir.³⁸

Bu önemli bilgileri belirtmek gerekirse ilk defa Kazak Türkçesi'nin grameri hakkında kısaca bilgi veren ve Kazakça-Rusça sözlük hazırlayan N. İlimski'dir. Onun "*Materiyalı k İzuçeniyu Kırgizskogo Yazıka*" adlı eseri Kazak dilbiliminin önemli eseri olarak sayılmaktadır.

1875 yılında M. Terentev'in, 1888 yılında V. Kotorinskiy'nin, 1889 yılında ise N. Loptev'in iki cilt olarak gramer eseri yayınlanmıştır. P. Melioronski'nin "*Kratkaya Grammatika Kazahsko-Kırgizskogo Yazıka*" adlı eseri 1894 ve 1897 yıllarında basılmış önemli eserlerden biridir. Gramer çalışmaları yanı sıra İ. Bukin, N. Voskresenskiy, A. Storçevskiy, T. Bokin gibi bilim adamlarının Rusça-Kazakça, Kazakça-Rusça sözlükleri de bulunmaktadır.

Kazak bilim adamı İbray Altınсарın'ın dilbilimi terimleri üzerine önemli çalışmaları bulunmaktadır. 1879 yılında çıkardığı "*Naçalniye Rukovodstvo k Obuçeniyu Kırgizov Russkomu Yazıku*" adlı yedi bölümden oluşan eserinde, dil terimlerinin bazılarını Kazakça bir kısmını ise Rusça vermiştir.³⁹

Kazak Türkçesi dilbilimi, devrime kadar sistemli bir şekilde ele alınmamıştır ancak Sovyet Dönemi yıllarında bu sistem oturtulmaya çalışılmıştır. Kazak dilbilimi bir bilim dalı olarak bu dönemde gelişmeye başlamıştır. 1920- 1930 yıllarında Kazak Türkçesi'nin okul ve üniversitelerde ayrı bir ders olarak okutulması amaçlanmıştır. Bunun için eksik olan Kazak Türkçesi'nin gramer kitapları hazırlanmaya başlanmıştır.⁴⁰

Dilbilimi çalışmalarında Baytursınov'un çabaları önemliydi. Öncelikle Kazak Türkçesi'nin ses sistemi ile gramer sistemini araştıran Baytursınov daha sonra yazım kurallarını düzenlemiştir. Ayrıca Baytursınov Kazak Türkçesi'ne ait terimler oluşturmuş ve dilbiliminde kullanılan yabancı terimleri kaldırmaya çalışmıştır. Kazak dilbiliminin gelişmesinde Baytursınov'un hazırladığı ders kitapları ve diğer çalışmaların önemi büyüktür. Örneğin: 1912 yılından 1925 yılına kadar yedi defa yayınlanmış olduğu "*Oquv Quralı*" Kazak çocuklarının ana dilde eğitim alması bakımından önemliydi. Bu kitabın devamı olarak da "*Til Jumsar*" adlı eserini

³⁸ Qazaq Tili Entsiklopediyası (1998f)

³⁹ Hasanova (1972:17)

⁴⁰ Abilkasımov ve diğerleri (2000f)

yayınlanmıştır. Bu eser konuşma, okuma ve yazı dilini tanıtan eser olarak bilinmektedir.⁴¹

Baytursinov'un Kazak dilbilimine kazandırdığı terimler şu şekildedir: *zat esim* (isim), *etistik* (fiil), *sın esim* (sıfat), *odağay* (ünlem), *bayandavış* (yüklem), *üsteu* (zarf), *söylem* (cümle), *lep belgisi* (ünlem işareti), *qıstırma* (ara söz) v.s. Bunun gibi birçok terimi günümüz dilbiliminde de kullanılmaktadır.⁴²

Kazak dilbiliminin gelişiminde K. Jubanov'un da önemli bir yeri vardır. Onun "*Qazaq Tili Jönindegi Zertteveler*" adlı eseri Kazak dilbilimi tarihinde önemli eser olarak sayılmaktadır. Ayrıca N. Savranbayev, I. Kenesbayev, S. Amanjolov, M. Balakayev ve G. Musabayev gibi bilim adamlarının da bu alanda yaptığı çalışmaları önemini korumaktadır.

1934 yılında Kazak Milli Kültür Araştırmaları Enstitüsü'nün kurulmasıyla Kazak Türkçesi geniş bir çapta araştırılmaya başlamıştır. Özellikle 1946 yılında Kazakistan Sovyet Bilim Akademisinin açılmasıyla çalışmalar hız kazanmıştır. Bu yıllardan itibaren Rusça – Kazakça sözlükler basılmış, "*Avıl Muğalimi*" adlı dergide de çeşitli konularda bilimsel makaleler yayınlanmıştır.

1941-1945 yıllarında İkinci Dünya Savaşına rağmen Kazak Türkçesi'ni araştırma çalışmaları devam etmiştir. Bilim Akademisine bağlı olarak Dil ve Edebiyat Enstitüsü açılmıştır. 1961 yılında bu Enstitüsü Dil ve Edebiyat Enstitüsü olarak ikiye ayrılmıştır. Dil Enstitüsü'nün ayrı olarak kurulması dil bilimi alanında uzmanların yetişmesi ve dil sorunlarının giderilmesinde çok faydalı olmuştur.

1940- 1950 yıllarında Kazak Dilbilimi alanında çalışma yapan bilim adamları olarak: A. Iskakov, A. Kalıbayeva, T. Kordabayev, J. Doskarayev, I. Mamanov, J. Aralbayev, O. Tölegenova, A. Ermekov, A. Tölenov, G. Abuhanov, T. Jarkeşova'ları söyleyebiliriz. 1960 – 1970'lerde dilbilimi başarıları çalışmalar kaydetmiştir. Bu yıllarda pek çok monografiler yazılmış, Kazak Türkçesi ile Rusça'nın karşılaştırmalı dilbilgisi, dil kültürü ve dil tarihi ele alınmıştır. Dilbilimcilerin çeşitli uluslararası kongre ve kurultaylara katılmaları, yabancı bilim adamlarıyla birleşip çalışmaları sayesinde dilbilimi önemli yol katetmiştir.⁴³

---

⁴¹ Husayın (1999a)

⁴² Husayın (1999b)

⁴³ Qazaq Tili Entsiklopediyası (1998g)

Örneğin, N. Savranbayev 1954'de doğu araştırmacılarının 23. Uluslararası Kongresinde "*Qazaq Dili Tarihi*" hakkında bildiri sunmuştur. I. Kenesbayev 1967'de Ankara'da yapılan Türk Dilbilimci Vakfı tarafından düzenlenen II. Kongrede "*Bazı Kelimelerin Ortaya Çıkışı*" hakkında bildiri sunmuştur. M. Balakayev ise Bulgaristan'da "*Balkan'lardaki Türk Dilinde Konuşan Halkların Dili*" üzerinde Sofya Üniversitesi öğrencilerine seminer vermiştir. Kazak Türkçesi'ni sadece Dilbilimi Enstitüsü uzmanları değil, çeşitli üniversitelerdeki Kazak dili bölümündeki öğretim üyeleri ve asistanlarda araştırmaya başlamıştı.⁴⁴

1962'de "Sovyetler Birliği Halklarının Edebi Dilinin Gelişmesi", 1966'da "Türk Dillerinin Gramer Meseleleri", 1968'de "Dil Medeniyeti" ve S. Malov için düzenlenen özel uluslararası kongre, 1976'da "Türkoloji Meseleleri" ile ilgili uluslararası kongre ve kurultaylarda Kazak dilbiliminin önemli meseleleri ele alınmış ve gelecekteki hedefler belirlenmiştir.

Kazak dilbiliminde bilim adamları oldukça başarılı çalışmalar elde etmiştir. Bu yıllarda filoloji alanında doktor ünvanını alabilmek için elli civarında tez savunulmuştur. Son 50- 60 yıl içerisinde ise Kazak Türkçesi üzerinde toplam 300 civarında tez savunulmuştur. Diğer alanlara nazaran Kazak Türkçesi'nin grameri en çok araştırılan konulardandır.

Morfoloji alanında; K. Jubanov, S. Jiyanbayev, I. Mamonov, N. Orabayeva, U. Uykubayev, A. Tolevov, K. Niyetoliyeva, A. İbatov, B. Kayımov, E. Janpeyisov, P. Ürkenova gibi bilim adamlarının çalışmaları bulunmaktadır. Örneğin, K. Jubanov'un "*Zametki O Vspomogatelnih Glagolah*" (1936), N. Savranbayev "*Qazaq Tili*", M. Balkayev'in "*Qazaq Tilindeki Kösemşeler Turalı*" (1941), I. Mamonov'un "*Vspomogatelnie Glagoli V Kazahskom Yazıke*" (1949), A. İskakov'un "*Nareçiyeye V Sovremennom Kazahskom Yazıke*" (1950), G. Musabayev "*Qazaq Tilindegi Sin Esimin Şırayları*" (1951), T. Ergaliyev "*Qazaq Tilindegi Esimşe Kategoriyası*" (1958), A. Tölenov "*Qazaq Tilindegi Zat Esim Men Sin Esim Tudıratın Jurnaktar*" (1956), B. Esengaliyev "*Shujebnie İmena İ Posleslogi V Kazahskom Yazıke*" (1957), Ş Sarıbayev "*Mejdometiye V Kazahskom Yazıke*" (1959). A. Hasenov'un "*Qazirgi Qazaq Tilindegi Sin Esimler*" (1961). A. İbatov "*Qazaq Tilindegi Esimdikter*" (1961), M. Orazov'un "*Qazirgi Qazaq Tilindegi Qalıp Etistikter*" (1980). Bu

---

⁴⁴ Qazaq Tili Entsiklopediyası (1998ğ)

çalışmaların yanı sıra bilim adamlarının birleşerek yaptığı çalışmalar da bulunmaktadır. Örneğin: “*Qazirgi Qazaq Tili*” (1954); “*Sovremenniy Kazahskiy Yazık. Fonetika i Morfologiya*” (1962). Bu eserlerde kelime çeşitleri, leksikoloji, gramer özellikleri ve dil sınıflandırılmaları ele alınmıştır.⁴⁵

Sentaks alanı da morfoloji kadar çok araştırılan konulardan biridir. Sentaks üzerine ilk araştırma 1930 yılında “*Avıl muğalimi*” dergisinde Jubanov tarafından yayınlanmıştır. Jubanov’un bu alandaki önemli çalışmaları şunlardır; “*İz İstorii Poryadka Slov V Predlojeni-İssledovaniya Po Kazahskom Yazıku*” (1936) ile “*İssledovaniya Po Kazahskom Yazıku*” (1966).⁴⁶

Özellikle 1940’da sentaks üzerindeki çalışmalar hız kazanmıştır. Dilbilimciler sadece makaleyle sınırlı kalmayıp geniş bir çapta monografiler de yayınlamıştır. Bu konuda S. Amanjolov’un “*Qazaq Tili Gıluu Sintaksisinin Qısqaşa Kursı*” (1940), S. Jiyenbayev’in “*Sintaksis Meseleleri*” (1941), N. Savranbayev’un “*Qazaq Tilindegi Qurmalas Söylem Meseleleri*” (1948), M. Balakayev’in “*Osnovnie Tipi Slovosocetaniya V Kazahskom Yazıke*” (1954) adlı eserleri bulunmaktadır.⁴⁷

1950-1970’lerde T. Kordabayev, O. Toledenov, A. Musabekova, N. Deminisova, T. Savranbayev, A. Hasenov, G. Madina, G. Baytogayeva, M.Sergaliyev, S. Nurhanov, A. Abanov, O. Jarmakin, K. Beysanbayeva, K. Mamıtbekov gibi dilbilimciler başarılı çalışmalara imza atmışlardır. Bu bilim adamları eserlerinde basit ve birleşik cümleleri ele almışlardır. Ayrıca konuşma dilinin sentaksi hakkında bilgi verilmişlerdir. Bu yıllarda tamlamalarla ilgili araştırmalar yapılmıştır.⁴⁸

1962’de fonetik ve morfoloji konusunu içeren “*Çağdaş Kazak Dili*” adlı eser Rusça olarak, 1967’de ise morfoloji ve sentaks konularını anlatan “*Kazak Dili Grameri*” adlı iki ciltlik kitap yayınlanmıştır.

1950 yılından itibaren bir grup bilim adamı Kazak ve Rus dillerini karşılaştırarak araştırma alanına yönelmişti. Örneğin; H. Mahmudov, B. Esengaliyeva, D. Tursınov, E. Şinova, N. Demesinova, H. Saykiyev, S. Şkuridin, M. Konilenko gibi bilim adamları.⁴⁹

⁴⁵ Qazaq Tili Entsiklopediyası (1998h)

⁴⁶ Qazaq Tili Entsiklopediyası (1998ı)

⁴⁷ Qazaq Tili Entsiklopediyası (1998i)

⁴⁸ Qazaq Tili Entsiklopediyası (1998j)

⁴⁹ Qazaq Sovyet Ensiklopediyası (1975a)

Kazak Türkçesi'nin ses sistemiyle ilgili araştırmalar 30'lu yıllarda başlamıştır. Bu konuda Jubanov'un "*Qazaq Tilinin Grammatikası*", I. Kenesbayev ve G. Musabayev'in "*Qazirgi Qazaq Tili*" (1975) çalışmaları dikkat çekmektedir. 1950-1970 yıllarında sesbilim dalında yaklaşık yirmi civarında tez savunulmuştur. J. Aralbayev, A. Jünusbekov, B. Kaliyev, A. Nurmahanova, N. Türkpenbayev, A. Koşkarov, B. Taylakbayev, M. Rahimbekova, J. Abuov, S. İsayev, S. Tatubayev gibi bilim adamlarının çalışmaları bu alana yönelik olmuştur.⁵⁰

1960 yılından itibaren vurgu, telafuz konularını çeşitli yöntemlerle araştırma çalışmaları başlamıştır. Bu alanda J. Aralbayev'in "*Vokalizmi Kazahskogo Yazıka*" (1970), A. Junisbekov'un "*Glasnie Kazahskogo Yazıka*" (1972), T. Talipov'un "*Glasnie Zvuki Kazahskogo i Uygurskogo Yazıkov*" (1968), N. Türkpenbayev'in "*İntonatsiya Prostih Voprositelnih Predlojeniy*" (1971), B. Taylakbayev'in "*Qazaq Tilindeki Dıbıstar*" (1981). T. Tomanov'un "*Türki Tilinin Salıştırmalı Fonetikası*" (1981). S. Tatubayev'in "*Taym Zvuka*" (1973) gibi eserler bulunmaktadır.⁵¹

"*Kazak Dilinin Sesbilimi*" (1969) ve "*Kazak Dilinin Sesbilimi ve Fonoloji Meseleleri*" (1979) adlı çalışmalar da dilbilimcilerin önemli çalışmalarından biridir. Özellikle belirtmek gerekirse Kazak Türkçesi'nin leksoloji onun içinde terminoloji alanı da oldukça hız kaydeder. Matematik, fizik, biyoloji gibi bilim alanlarının gelişmesi, bu alanlarla ilgili ders kitaplarının yayınlanması, Rusça ders kitaplarının Kazak Türkçesi'ne çevirilmesi esnasında ortaya çıkan terminolojik sorunlar, Kazak terminolojisi sözlüklerinin çıkmasına ön ayak olmuştur.⁵²

Son 20-30 yıl içerisinde farklı bilim dallarında terminoloji uzmanları bir araya gelerek 150'den fazla sözlük çıkarmıştır. Özellikle: metalurji, fizik, matematik, biyoloji, kimya, astronomi gibi alanlarda. Bu sözlükler edebi dilin gelişmesi bakımından önemli yer almaktadır. Kazak Türkçesi'nin terimleri ve kurallarını oluşturma konusunda N. Savranbayev, I. Kenesbayev, M. Balakayev, S. Amanjolov, A. Kaydorov, A. Abdırahmanov, R. Ürekenova, O. Aytbayulı gibi bilim adamlarının çalışmaları örnek gösterilebilir.

Leksikoloji ve deyimlerin araştırılması da eskiye dayanmaktadır. Bu alanda özellikle Kenesbayev'in çalışmalarını söylemek mümkündür. Bu konuda

⁵⁰ Qazaq Sovyet Entsiklopediyası (1975b)

⁵¹ Qazaq Tili Entsiklopediyası (1998k)

⁵² Qazaq Tili Entsiklopediyası (1998l)

Kenesbayev'in "*Qazaq Tilinin Frazelogiyalik Sözdigi*" (1977) adlı kapsamlı eseri yayınlamış ve bu çalışmasından dolayı da KazSSC ödülüne layık bulunmuştu.⁵³ Kazak Türkçesi'nin leksikolojisini araştıran bir başka bilim adamı G. Musabayev'tir. Onun "*Qazirgi Qazaq Tili*" (1975), "*Qazirgi Qazaq Tili*" (1959) adlı çalışmaları bulunmaktadır.⁵⁴

1950-1960'lı yıllardan itibaren eşanlamlı kelimeler, sesteş kelimeler, ara sözler, birleşik kelimeler gibi farklı grupların özellikleri de ele alınmaya başlamıştır. Bu alanda A. Kaydar, A. Bolganbayulı, A. Abdirahmanov, K. Ahanov, O. Aytbayulı, I. Uykıbayev, L. Rustemov, R. Barlıbayev, F. Aliyev, A. Mahmutov, M. Moldatayev, N. Ergaziyeva, J. Moldayarov, J. Ahmedova, T. Bayjanov A. Ahmetov, Ş. Muhamedjanov, B. Suleymenov, E. Kayırbekov gibi bilim adamlarının çalışmaları vardır.⁵⁵

Leksikoloji alanı da diğer alanlar gibi hızla gelişme göstermiş alan olarak bilinmektedir. Sovyetler döneminde yaklaşık 200 civarında sözlük hazırlanmıştır. Örneğin; "*Qazaq Tilinin On Tomdıq Tüsindirme Sözdigi*" (1974-1975), "*Abay Tili Sözdigi*", "*Qazaq Tilinin Frazelogiyalik Sözdigi*" (I. Kenesbayev, 1977), "*Dilbilimi Sözlüğü*" (I. Kenesbayev, T. Januzakov, 1966), "*İmla Sözlüğü*" (1978) "*Etimoloji Sözlüğü*" (1978) "*Diyalektoloji Sözlüğü*" (1969), "*Toponim Sözlüğü*" (Koyşıbayev, 1974) gibi çalışmalar. Bu çalışmalarla birlikte Rusça, Arapça-Farsça, Moğolca ve Batı Avrupa dillerinin Kazak Türkçesi ile ilişkisi üzerinde yapılmış sözlükler de yayınlanmıştır. "*Orısşa-Qazaqşa sözdik*" (Rusça-Kazakça Sözlük" I. cilt, 1978; II. cilt 1981), "*Qazaqşa-Orısşa Sözdik*" (Kazakça-Rusça Sözlük, G. Musabayev, H. Mahmudov, 1954), "*Parısşa-Qazaqşa Tysindirme Sözdik*" (Farsça-Kazakça İzahlı Sözlük, N. Odnosinov, 1969), "*Qazaqşa-Mongolşa Sözdik*" (Kazakça-Moğolca Sözlük, B. Bazılhan, 1977).⁵⁶

Genel ve Kazak Türkçesi dil tarihi üzerine bilimsel çalışma yapan bilim adamları; N. Savranbayev, I. Kenesbayev, G. Aydarov, A. Kurışjanov, A. İbatov, A. Esengaliyeva, K. Ömiraliyeva, A. Amanjolov, A. Kerimov, B. Sagındıkov vb'dir. Kurışjanov'un "*İssledovaniya Po Leksike Starokıpçakskogo Pismennogo*

⁵³ QazaqTili Entsiklopediyası (1998m)

⁵⁴ Qazaq Tili Entsiklopediyası (1998n)

⁵⁵ Qazaq Sovyet Entsiklopediyası (1975c)

⁵⁶ Qazaq Tili Entsiklopediyası (1998o)

Pamyatnika XIII Veka – Tyursko-Arabskogo Slovarya” (1970), A. İbatov’un “*Husrau ua Şırım*” *Poemasının Sözdigi*” (1974). “*Sözün Morfolojiyalıq Quramı. XIV Gasırda Altın Orda Men Egipette Jazılğan Eskertkişterdin Tili Negizinde*” (1983). T. Kordabayev’in “*Tarihi Sintaksis Meseleleri*” (1964), “*Qazaq Jazbaları Tilinin Sintaksisi*” (1966) adlı eserler bu alanda yapılmış çalışmalardır.⁵⁷

Kazak Türkçesi dil tarihine nazaran Kazak edebi dil tarihi üzerine yapılmış çalışmalar çoğunluk göstermektedir. Örneğin: S. Amanjolov’un “*Qazaqtın Edebi Tili*” (1949), M. Balakayev, R. Sızdıkova, E. Janeyisov’un “*Qazaq Edebi Tilinin Tarihi*” (1969). G. Kaliyev’in “*Qazaq Edebi Tilinin Qalıptasu Tarihi Men Damu Joldarı*” (1981). M. Balakayev, E. Janpeyisov, M. Tomanov’un “*Qazaq Edebi Tilinin Meseleleri*” (1961) adlı eserleri.

Kazak diyalektolojisi üzerinde ilk araştırma yapan bilim adamı S. Amanjolov’tur. Amanjolov’un bu alanda yaptığı “*Voprosı Dialektologii i İstorii Kazahskogo Yazıka*” (1995), J. Doskarayev’in *Qazaq Tilinin Jergilikli Ereşelikleri*” (1955) adlı eserleri bulunmaktadır. 1946 yılına kadar Kazak diyalektolojisi üzerine bilimsel çalışmalar yapılmamıştır. Ancak 1946 yılından sonra makaleler, 1951 yılından sonra da monografiler ve kitaplar çıkmaya başlamıştır. 1947 yılında Amanjolov “*Qazaq Dialektologiyasının Negizgi Problemaları*” adlı konuda tez çalışması yapmıştır. 1958’den itibaren “*Qazaq Dili Tarihi Men Dialektologiyası*” adıyla kapsamlı yedi eser yayınlamıştır. Diyalektoloji alanında önemli çalışmalara imza atmış bilim adamları olarak: J. Bolotov, A. Nurmagambetov, G. Aydarov, S. Omarbekov, O. Nakısbekov, G. Kaliuli, Ş. Bekturov, N. Junisov, B. Beketov, Y. Abdualiev, A. Tosımovları söyleyebiliriz.⁵⁸ Çalışmalarına değinecek olursak; A. Nurmagambetov “*Qazaq Tili Govorlarının Batıs Tobı*” (1978), O. Nakısbekov “*Qazaq Tilinin Ontüstik Govorlar Tobı*”; S. Omarbekov, N. Junisov “*Avızeki Tilimizdegi Dıbis Juyesi*” 1985); G. Kaliyev “*Qazaq Govorlarının Dialektik Söz Tıdırı*” (1985); Ş. Sarıbayev “*Kazahskaya Regionalnaya Leksikografiya*” (1976); T. Aydarov “*Lingvistikalık Geografiya*” (1977). B. Beketov “*Qaraqalpaq Qazaqların Tili*” (1992). Bu çalışmalar konuşma dilini gruplara ayırarak, bölgesel yöntemle araştırma ve edebi dille ilikisini belirlemede faydalı olmuştur.⁵⁹

⁵⁷ Qazaq Tili Entsiklopediyası (1998ö)

⁵⁸ Qazaq Sovyet Entsiklopediyası (1975ç)

⁵⁹ Qazaq Tili Entsiklopediyası (1998r)

1950’de toponomle ilgili ilk makaleler yayınlanmaya başlamıştır. 1960’larda ise kapsamlı araştırmaları yapılmıştır. Dilbilimi Enstitüsünde ayrı bir “*Onomastik Bölümü*” açılmıştır. Bu alandaki çalışmalar; A. Abdır Rahmanov “*Qazaqstan Jer-Su Attarı*” (1959), “*Toponomiya i Etimologiya*” (1975), “*Etnopononimi Kazahstana*” (1979).

Kişi isimleriyle ilgilenen ve birçok çalışması bulunan bilim adamı T. Januzakov’dur. Onun; “*Qazaq Attarının Tarihi*” (1971),⁶⁰ “*Qazaq Tilindegi Jay Attar*”, “*Qazaq Onomastigi*” (1982) kitapları vardır. Januzakov bu çalışmalarından ötürü Kazak Bilimler Akademisinin özel “Şokan Valihanov” ödülüne layık görülmüştür.⁶¹

1981’de Dilbilimi Enstitüsünde “Terminoloji ve Çeviri Teorisi” bölümü açılmıştır. Bu alanın önemli eserleri şunlardır; “*Kazak Terminoloji Meseleleri*” (1986), “*Terimler ve Onların Çevirisi*” (1990), “*Çevrinin Üslup Meseleleri*” (1987) Monografi çalışması yapan R. Ürekenova’nın “*Kazak Dilindeki Terim Oluşumu*” (1980); O. Aytbayev’in “*Kazak Terminolojisinin Oluşumu ve Gelişimi*” (1988), Ş. Bilalov’un “*Milli Bilim Dilini Oluşturmanın Önemli Meseleleri*” gibi çalışmaları vardır. Bu çalışmaların yanı sıra doktora, doçentlik tezleri de hazırlanmıştır.⁶²

Kazak edebi dilinin önemli kollarından biri olan edebi eser dili Kazak dilbilimi için önemli yer almaktadır. Bu konuda M. Balakayev ve K. Jumaliyev’in çalışmaları vardır. Ayrıca B. Abilkasımulı, Z. Ahmetov, R. Sızdıkova, A. Hasenov, E. Janpeyisov, B. Manasbayev, S. Hasanova, M. Jakıpbekov, M. Srajiyev, N. Nurmuhanoğlu, B. Şalabayev gibi bilim adamlarını da belirtmek gerekir.⁶³

Kazak dilbiliminde son yıllarda dikkat çeken alan dil medeniyeti ve istatistik alanıdır. Bu alanda M. Balakayev’in “*Qazaq Tili Medeniyetinin Meseleleri*” (1965), “*Qazaq Tilinin Medeniyeti*” (1971) adlı çalışmaları bulunmaktadır. Dilbilimi Enstitüsü’nde “*Dil Medeniyeti*” bölümünün açılması da çalışmaları hızlandırmıştır.⁶⁴ M. Balakayev, K. Netaliyeva, O. Aytbayev, Z. Beysenbayeva, N. Yaliyev, A. Aldaşeva, J. Mankeyeva gibi bilim adamlarının bu alanda yazılmış önemli eserleri eserleri bulunmaktadır. Bu eserler: “*Söz öneri*” (1978), “*Jazuşı jane söz medeniyeti*”

⁶⁰ Qazaq Soviyet Ensiklopediyası (1975d)

⁶¹ Qazaq Tili Ensiklopediyası (1998s)

⁶² Qazaq Tili Ensiklopediyası (1998ş)

⁶³ Qazaq Tili Ensiklopediyası (1998t)

⁶⁴ Qazaq Sovyet Ensiklopediyası (1975e)

(1983), “*Ana Tilim – Ardağım*” (1990). Söz medeniyetiyle ilişkili olan orfoepiya alanı da unutulmamıştır. Örneğin: K. Netaliyeva’nın “*Qazaq Tilinin Orfoepiyalık Sözdüğü*”, R. Sızdikova’nın “*Söz Sazı. Sözdü Durıs Aytı Normları*” çalışmaları vardır.⁶⁵ Fakat bu alanda yapılan çalışmalar günümüzde yeterli bulunmamaktadır.

Kazak dilbiliminde dil üslubu son 10 sene içinde oluşmuş alan olarak bilinmektedir. K. Bektayev, A. Jubanov, A. Ahabayev, S. Mırzabekov, A. Belbotayev, D. Baytanayeva, K. Moldabekov gibi bilim adamları az zamanda birkaç eser yazmışlardır.

Kazak dilbiliminde üzerinde fazla durulmayan alan üsluptur. M. Balakayev, E. Janpeyisov, M. Tomanov, B. Manasbekov’un “*Qazaq Tilinin Stilistikası*” (1966) adlı eseri bu konu üzerinde yapılmış ilk çalışma olarak bilinmektedir. Bu alanda F. Musabekova’nın birkaç çalışması bulunmaktadır. “*Qazaq Tilindegi Zat Esim Stilistikası*” (1976), “*Qazaq Tilinin Praktikalıq Stilistikası*” (1982).⁶⁶

Kazak dilbiliminin önemli alanlarından biri olan çeviri teorisidir. Bu alanda S. Taljanov’un “*Audarma Jane Qazaq Edebiyetinin Meseleleri*” (1975), Z. Ahmetov’un “*Lermontov i Abay*” (1954), A. Sagındıkov’un “*Ruhani Qazma*” (1970), R. Hayrullin’in “*Audarma Sipatı*” (1976), M. Cangali’nin “*O Nekotorth Voprosah Perevoda S Russkogo Na Kazahskiy Yazık*” (1958), S. Mukaşeva’nın “*M. Auezov – Perevodçik Russkoy Sovetskoy Dramaturgiçeskoy Klassiki*” (1977), N. Sagındıkov’un “*Kazahskaya Poeziya V Russkom Perevode*” (1983) adlı çalışmaları vardır.⁶⁷

Yukarıda gösterdiğimiz Kazak dilbiliminin çeşitli alanlarında yapılmış çalışmalar dışında dilbiliminin gelişim yolları ve onun temelleri de ele alınmıştır. Dilbilimiyle ilgili temel eserler şunlardır; A. Hasenov “*Til Bilimine Kirispe*” (1990), K. Ahanov “*Til Biliminin Negizderi*” (1973, 1993), “*Til Bilimine Kirispe*” (1965), T. Kordabayev, “*Jalptı Til Bilimi*” (1983), “*Qazaq Til Biliminin Qalıptasu, Damu Joldarı*” (1995)⁶⁸

Türkoloji alanı ve Türk- Moğol dilleri, Arapça ve Farsçanın karşılaştırmalı araştırılması da verimli çalışmalar ortaya koymuştur. Örneğin: A. Nurmahanova’nın

⁶⁵ Qazaq Sovyet Ensiklopediyası (1975f)

⁶⁶ Qazaq Tili Ensiklopediyası (1998u)

⁶⁷ Qazaq Sovyet Ensiklopediyası (1975g)

⁶⁸ Qazaq Tili Ensiklopediyası (1998ü)

“Türki Tilderinin Salıstırmalı Grammatikası” (1971), K. Musayev’in “Leksika Tyurskih Yazıkov V Sravnitelnom Osveschenii” (1975), A. Kaydarov’un “Alfaviti Yazıkov Narodov SSSR” (1965), M. Orazov’un “Türkitanuga Kirispe” (1992), G. Kaydarov’un “Köne Jazba Uygır Eskertkişterinin Tili” (1991), “Orhon Eskertkişterinin Teksi” (1990); H. Tomanov’un “Türki Tilderinin Salıstırmalı Grammatikası” (1992) S. Kudasov’un “Armyan Jazulı Kıpşak Eskertkişi “Dana Hikar” Sözinin Tili” (1990), G. Aydarov’un “Kültegin Eskertkişi” (1995) adlı çalışmaları yer almaktadır. Kazak Türkçesindeki Arapça ve Farsça unsurları araştıran bilim adamları olarak: İ. Kenesbayev, A. Kaydar, Ş. Sarıbayev, S. İsayev, N. Veliulı, N. Sabitov, L. Rustemov, S. Kenesbayevalar bilinmektedir.⁶⁹

Kazak Türkçesi’nin metodu ile ilgili çalışmalar 1920’li yıllardan sonra ele alınmaya başlanmıştır. Bununla ilgili Baytursınov ve T. Şonanov’un eserleri bulunmaktadır.⁷⁰ Ayrıca G. Begaliyev “Bastauş Mektepke Qazaq Tilinin Metodikası” (1940), A. Saduakasov “Savat Aşu Metodikası” (1940), “Qazaq Tilinen Metodikalık Qural” (1940), S. Jiyenbayev “Ülkenderge Hat Tamıtı Metodikası” (1935), Ş. Sarıbayev “Jazdırıp Üyretudın Edisteri” (1932) gibi çalışmalar hazırlanmıştır.⁷¹

Daha sonra 1950 – 1970 yıllar arasında A. Ernekov, I. Mamonov, D. Alimjanov, R. Amirov, E. Köşerbayev, H. Argınov, İ. Uykubayev, M. Jubanova, B. Katembayeva, A. İsabayeve, B. Baymuratova, B. Kulmagambetova, J. Adambayeva, S. Rahmetova, M. Oraşeva gibi araştırmacılar da bu alanda çalışmalarını sürdürmüştür. Örneğin: H. Argınov “Qazaq Tili Sintaksisi Metodikasının Negizderi” (1969); D. Alimjanov, I. Mamonov “Qazaq Tilin Okıtı Metodikası” (1965); İ. Uykubayev, D. Alimjanov, B. Katembayev, A. Oşkarov “Qazaq Tili Metodikasının Meseleleri” (1969); İ. Uykubayev “Mektepte Qazaq Tilin Okıtı Meseleleri” (1957); “Fonetikanı Okıtı” (1965); F. Musabekova “Tıms Belgilerin Okıtudın Keybir Meseleleri” (1959); M. Jubanova “I Klasta Savat Aşu Meselesi” (1957); B. Baymuratova “Balanın Tilin Damıtı” (1962); B. Katembayeva, M. Nurgaliyeva

⁶⁹ Qazaq Tili Entsiklopediyası (1998v)

⁷⁰ Baytursınov (1992b)

⁷¹ İmahanova (2006:3)

“*Morfologiya Okıtı Metodıkası*” (1975); M. Oraşeva “*Orıs Tilinen Engen Sözderdi Mengerudin Tiyimdi Joldarı*” (1973).⁷²

Kazak Türkçesi sadece Kazak bilim adamları tarafından değil bazı yabancı bilim adamları tarafından da araştırılmaktadır. Örneğin; Moğolistan Bilimler Akademisinde çalışan B. Bazılhan Moğol ve Kazak dillerinin ilişkileri üzerine “*Mongol-Qazaq Tilderinin Salıstırmalı Tarihi Grammatıkası*” (1973) adlı eserini yayınlamıştır.⁷³

Çek Cumhuriyetinde Doğu Dilleri Araştırmaları Enstitüsü’nde Lyudek Grjebiçek Abay eserlerinin dil özelliklerini araştırmış ve doktora tezini hazırlamıştır. Onun “*Abay Kunanbayev Ölenderindegi Davıstı Dıbıstardın Funktsiyası*” adlı makalesi “Oriental” dergisinde yayınlanmıştır.⁷⁴

Alman Türkolog I. Bentsing’in “*Altay Filologiyasına Kirispe*” adlı makalesindeki “Kazak Dili” adlı bölümünde “Kazak” kelimesi hakkında bilgi verilmiştir. Bu makalede Kazak halkının dili ve edebiyatı hakkındaki bilgilerin yetersiz olduğu vurgulanmıştır. Ayrıca Kazak medeniyetinin üst düzeyde olduğu, dilinin ve edebiyatının zengin olduğu belirtilmiştir.⁷⁵

Fransız Türkolog L. Bazen 1954 yılında M. Balakayev, I. Kenesbayev, A. İskakov, G. Musabayev, N. Savranbayev’in hazırladığı “*Qazirgi Qazaq Tili*” adlı çalışmalarına görüş bildirmiştir. Bunu özellikle belirtmek isteriz ki yukarıda belirttiğimiz yabancı bilim adamlarının yayınları ve araştırmaları Kazakistan’da yapılan araştırmalarla kıyaslanamaz. Fakat buna rağmen yabancı bilim adamlarının Kazak Türkçesi ile ilgili yaptığı çalışmalar olumlu karşılanmaktadır.⁷⁶

Kazak Dilbiliminin bugüne kadar elde ettiği başarılar saymakla bitmez. Buna rağmen edebi dil tarihi, Kazakistan’daki etnik unsurların birbirine etkisi, Rusça – Kazakça, Kazakça – Rusça sözlükler, terminoloji sözlükleri, edebi eserler, halkbilimi dilini araştırmak, dil medeniyeti ve üslubu, dil biliminin yeni metodlarını kullanmak, sinkronik ve diyakronik açılarından Kazak Türkçesi’nin ses sistemini araştırmak gibi önemli meseleler beklenen konular içinde yer almaktadır. Ayrıca Kazak

⁷² Qazaq Tili Entsiklopediya (1998z)

⁷³ Qazaq Sovyet Entsiklopediya (1975ğ)

⁷⁴ Qazaq Tili Entsiklopediyası (1998aa)

⁷⁵ Qazaq Tili Entsiklopediyası (1998ab)

⁷⁶ Qazaq Tili Entsiklopediyası (1998ac)

dilbilimiyle ilgili teorik ve pratik meseleler günümüz teknolojisinden yararlanmak ve araştırılmak için beklenmektedir.

90'lı yıllara kadar dil bilimi üzerinde yayınlanan makaleler, doktora tezleri, kitaplar çoğunlukla Rus dilinde yayınlanmıştı. Bu tür çalışmalar o dönemin gelenek haline gelmişti; Örneğin: 1971 yıllarında “Gılım” yayın evinden çıkan 101 eserin sadece 5 tanesi Kazak Türkçesi'nde yayınlanmıştı. Bu durum on sene sonra yani 1981 yılında da değişmemişti. 1981 yılında yayınlanan 160 kitabın sadece 15'i Kazak Türkçesi'nde yayınlanmıştı.⁷⁷

Hatta bilimsel çalışmalar yayınlayan yayın evinin adı 1980 yılına kadar Rusça “Nauka” olarak adlandırılmıştı. Sonradan “Gılım” olarak değiştirilmiştir.

90'lı yıllardan sonra Kazakistan'daki çeşitli yayınevlerinden Kazak Türkçesi'ni geliştirmek amacıyla özel hazırlanan kitaplar, ders kitapları ve sözlükler çıkmaya başlamıştı.

---

⁷⁷ Abilkasimov ve diğeri (2000g)

1. 3 KAZAK TÜRKÇESİNİN GELİŞİM DEVİRLERİ

Kazak edebiyatındaki sözlü ve yazılı eserler edebî dilin oluşmasında önemli yer alır ve bu eserlerin gelişme süreçleri, temelleri Kıpçak dönemine dayanır. Kıpçak dönemine ait eserler üzerinde araştırma yapan bilim adamları Kıpçakların hızla geliştiği dönemi XII-XIV. yüzyıl olarak göstermiştir. Dönemin önemli eserleri: *Codex Cumanicus* (XIII. y), *Kitâbu Mecmû-i Tercümân-i Türki ve Acemî va Mugâli* (XIII. y), *Kitâbü'l -İdrak li-Lisâni'l -Etrak* (XIV. y), *Et – Tuhfetü'z- zekiyye fi'l- Lügati 't-Türkiyye* (XIV. y) ⁷⁸

Tez çalışmamızın bu kısmında adı geçen eserlerin Kazak bilim adamları tarafından yapılan araştırmaları hakkında bilgi vermeye çalışacağız. Özellikle bunu belirtmek isteriz ki Türk dili tarihi açısından da önemli olan bu eserler Kazak araştırmacıları tarafından Kazak Türkçesi kaynakları olarak gösterilmekteyse de bu eserleri Kıpçak Türkçesi'nin Türkçe kaynağı olarak değerlendirmek gerekir.

1. “*Codex Cumanicus* (XIII. yüzyıl)

Karadeniz'in kuzeyindeki Kıpçak (Kuman) Türklerinden İtalyanlar ve Almanlar tarafından 14. yüzyılda derlenmiş iki bölümlük bir eserdir. Yazı dilini değil, o zamanki Kıpçakların konuşma dilini, ağızlarını yansıtır. ⁷⁹

Eserde kullanılan ve günümüz Kazak Türkçesi'nde kullanılan sözler şunlardır: *aytmaq (habar)*, *aqlıq (aqtıq, künäsizdik)*, *alğış (alğıs)*, *amanat, ant, aruvlıq (tazalıq, aruvlıq)*, *asrov (târbiye)*, *açuv (aşuv)*, *bazlıq (beybitsilik)*, *beyüklük (biyiktik)*, *boşaq (bastandıq)*, *buyrıq (buyrıq)*, *bulğaq (qım quvut kezeñ)*, *birlik, bütünlük (bütündik)*, *egilik (igilik)*, *eksük (kemşilik)*, *yeñmek (jeñis)*, *ululuq (ulılıq)* vb. ⁸⁰

2. Türkçe – Arapça sözlük olarak bilinen “*Kitâbu Mecmû-i Tercümân-i Türki ve Acemî va Mugâli*” adlı eser XIII. yüzyılda yazarı belirsiz Arap dil uzmanı tarafından yazılmıştır. 76 sayfalık eserde yaklaşık iki bin beş yüz Türkçe söz bulunmaktadır. 62 sayfası Türkçe- Arapça sözleri içeren sözlüğün diğer sayfalarında Moğolca-Farsça, Arapça-Moğolca sözler yer almıştır. Eserdeki kelimeler sadece

⁷⁸ Sızdık (1984b)

⁷⁹ Ercilasun (2005:386)

⁸⁰ Sızdık (1984c)

leksikoloji özelliklerine göre değil, isim, fiil ve ekler şeklinde gösterildiği için o dönemin Türk (Kıpçak) dillerinin gramer tanıtıcısı olarak gösterilmektedir.⁸¹

3. “*Kitâbü’l -İdrak li-Lisâni’l -Etrak*” adlı Mısır Kıpçakçasını karakterize eden bu eser, on dördüncü asrın başlarında takriben 1312–1313 tarihlerinde yazılmıştır. Yazarın asıl adı Esireddin Abu-Hayyan Muhammed ibn Yusuf ibn Ali ibn Yusuf’dur. 1256 da Granata’da dünyaya gelmiştir.⁸²

Kitap ses bilgisi, şekil bilgisi ve sözlük halinde üç bölümden oluşmaktadır. Sözlükte üçbinbeşyüze yakın Kıpçakça kelime Arapça’ya çevrilmiştir. Bunlar: Türkmen, Tatar, Uygur, Bulgar, Türkistan Türkleri, Toksaba dilleriyle karşılaştırmalı şekilde verilmiştir. Kitabın ilk bölümü olan sözlük kısmı Kıpçakça – Arapça, ikinci bölümü ise gramer incelemesidir. Eserin Kazak Türkçesi ile ilgili bağlantısını araştıran M. Macenova % 56,5 ses ve anlam bakımından Kazak Türkçesi özellikleriyle aynı olduğunu göstermiştir. Örneğin: *özen, eçki, beşik, ine, töşek, kiyiz, böri* vb.⁸³

4. Kısa adı “*Et –Tuhfetü’z Zekiyye*” olan (eserin tam adı: “*Et – Tuhfetü’z-Zekiyye fi’l-Lügati’t-Türkiyye*”) sözlük XIV. yüzyılda Mısır’da yaşayan Türk lehçelerinde konuşan halkların leksikolojisini yansıtmaktadır. Bu eser, sözlük ve gramer bölümlerinden oluşmaktadır. Eser Türk bilim adamı B. Atalay, Özbek bilim adamları S. Muttalibov, E. Fazilov ve M. Ziyaeva tarafından Türkçe ve Rusça’ya çevirilmiştir.

Eserin leksikoloji yönünü araştıran Kazak bilim adamı T. Arınov’dır. T. Arınov eserin Kıpçakça’ya ait yönlerini alarak Kazak Türkçesi ile bağlantısını incelemiş ve kelimelerin % 75–80’nin Kazak Türkçesi’ne uygun olduğunu belirtmiştir.⁸⁴

Kazak edebî dilini gelişim devirlerine göre ayırmak günümüzde mümkün olmamaktadır. Çünkü edebî dilin hangi dönemde başladığı dil bilimciler arasında tartışma halindedir ve dilbilimciler edebî dilin özelliklerini kendi araştırmalarına göre tanımlamaktadırlar. Kazak dil bilimcilerinin edebî dil üzerindeki yorumları kısaca şu şekildedir.

---

⁸¹ Sızdık (1984ç)

⁸² Caferoğlu (2000:188)

⁸³ Sızdık (1984d)

⁸⁴ Sızdık (1984e)

Savranbayev'a göre edebî dil devirleri şöyledir:

1. XIX. yüzyıl ikinci yarısı.
2. XIX. yüzyıl ikinci yarısından XX. yüzyılın 1920 yıllarına kadar.
3. Sovyet dönemi.⁸⁵

M. Balakayev, E. Janpeyisov ve M. Tomanov gibi dilbilimcileri de aynı görüşü savunmaktadır.⁸⁶

Kazak Milli Ansiklopedisine “*Kazak Edebî Dili*” hakkında makale yazan M. Balakayev ve A. Kuruşjanov, edebî dilin tarihi devirlerini şu şekilde göstermiştir:

1. XVIII. yüzyılın ikinci yarısı Kazak edebî dilinin ilk devri.
2. XIX. yüzyılın ikinci yarısı, yeni yazı edebî dilinin oluştuğu dönem.
3. Ekim devriminden sonraki dönem.⁸⁷

1968 yılında yayınlanan “*Qazaq Ādebi Tiliniñ Tarihi*” adlı eserde, edebî dilin tarihi M. Balakayev'in araştırmasına dayanarak verilmiş ve ayrıca bölümlenme Kazak Türklerinin toplumsal hayatının kronolojik dönemlerine göre yapılmıştır.⁸⁸

1. dönem XVIII.-XIX. yüzyıl
2. dönem XIX. yüzyılın I. yarısı
3. dönem XIX. yüzyılın II. yarısı
4. dönem XX. yüzyıl başları
5. dönem 1920–1930 yılları arası
6. dönem 1940 yıllarından sonraki edebî dil.

Sarsen Amanjolov, Kazak edebî dilinin oluşmasına tesir eden diyalektin Kuzey-Doğu diyalekti olduğunu açıklamış ve şöyle demiştir: “*İlk olarak bu bölgenin Rusya sınırına ve Rus kültürüne daha yakın olması, ikincisi ise Şokan Velihanov, İbray Altınсарın, Abay Kunanbayoğlu gibi aydınların bu bölgede yetişmesidir.*”⁸⁹

Amanjolov'un bu fikrini karşı çıkan Musabayev: “*Kazak edebî dili, Kazak dili temelinde kuruldu ve o temel XIX. yüzyılın II. yarısından önce kurulmuştu. Abay ve İbray eserlerini Kazak dilinin bir diyalekti üzerinde değil genel edebî dilde yazdı*”⁹⁰ demiştir. Buna benzer bir fikir Balakayev'den gelmiştir: “*Abay eserlerini*

⁸⁵ Abilkasimov ve diğeri (2000g).

⁸⁶ Balakayev ve diğeri(1961)

⁸⁷ Qazaq Sovyet Ensiklopediyası (1975h)

⁸⁸ Sızdık (1984f)

⁸⁹ Amanjolov (1959:32)

⁹⁰ B. Abilkasimov ve diğeri (2000h).

sadece bir diyalekt üzerinde yazdı demek yanlış olur. Abay ve Ibray Kazak halkının dil zenginliklerini çok iyi bilen ve kullanan aydınlardır. Eğer onlar eserlerini kendi diyalekleriyle yazsaydı onların dili bu kadar önemli ve anlaşılır olmazdı”⁹¹

R. Sızdık Kazak edebî dilini XV. yüzyıldan itibaren başlatmıştır: “Bu dönem Kazak hanlıklarını oluşturan boy, tayfaların bağımsız olarak bir araya geldiği dönemdir. Yani “Qazaq” etnoniminin tarih sayfalarında yer aldığı dönemdir. İkincisi ise Kazak halkını oluşturan Nogay ve Kazak boy, tayfaları XV. yüzyıla kadar söz sanatını iyi geliştirmişlerdi. Bunların örneklerini Kazak sözlü edebiyatından görmek mümkündür.”⁹²

Kazak Türkçesi üzerinde araştırma yapan: M. O. Avezov, I. K. Kenesbayev, A. I. Iskakov, B. K. Kenjebayev, T. P. Kordabayev, H. Jumaliyev, E. Janpeyisov, M. Tomanov, K. Ömiraliyev, S. İsayev, R. Sızdık, S. Amanjolov, B. Abilkasimov gibi dilcilerin fikirlerini bir araya getirdiğimizde beş ayrı grup karşımıza çıkmaktadır:

1. Kazak edebî dilinin tarihini çok eskiye hatta Hun devleti dönemine kadar götüren bilim adamları: A. Margulanve B. Kenjebayev.

2. Eski yazılı edebî dili XVI-XVII. yüzyıldan, yeni yazı edebî dilini ise XIX. yüzyılın II. yarısından itibaren başlatan bilim adamları: R. Sızdık, K. Ömiraliyev, B. Abilkasimov, A. Iskakov ve A. Kurişjanov.

3. Kazak edebî dilinin tarihini XVIII. yüzyıldan başlatan bilim adamları: K. Jumaliyev ve M. Balakayev.

4. XIX. yüzyılın II. yarısından başlatan bilim adamları: K. Jubanov, N. Savranbayev, S. Amanjolov ve İ. Kenesbayev. Ayrıca bu bilim adamları XIX. yüzyılın II. yarısına kadar Kazak edebî dilini tanıttıkları eserlerin olduğunu da belirtmiştir.

5. Kazak edebî dilini Ekim devriminden sonra başlatan bilim adamı: T. Kordabayev.

Kazak Türkçesi üzerinde yapılan çalışmalar ve yayınlanan kitaplar konusuna gelecek olursak ilk defa Kazak Türkçesi’nde kitap yayını Kazan’da ortaya çıkmıştır. Bu başlangıç doğrudan doğruya Tatar yayıncılığının tarihiyle ilgilidir. XIX. yüzyılın sonları ve XX. yüzyılın başlarında Kazak Türkçesi’nde kitap yayımlanan coğrafya

⁹¹ B. Abilkasimov ve diğer (2000).

⁹² Sızdık (1984f)

oldukça genişlemiştir. Orenburg, Ufa, Astrahan ve başka şehirlerde Tatar basım evleri açılmış, buralarda Kazak kitapları yayımlamaya başlamıştır.

Tatar naşirleri XIX. yüzyılın yetmişli yıllarından başlayarak her yıl Kazak Türkçesi'nde birkaç kitap yayımlamıştır. Kaynaklara göre devrime kadar Kazak Türkçesi'nde 509 kitap yayımlanmıştır.⁹³

Bu dönemde Rus bilim adamları Kazak Türkçesi üzerinde araştırmalarını hızla sürdürmüş ve yaklaşık yirmi civarında Rusça – Kazakça, Kazakça-Rusça sözlük yayınlamıştır.⁹⁴

---

⁹³ Kerimullin (2005:12)

⁹⁴ R.Sızdık (1984g)

Birinci Bölüm

1.1 Genel Dil Bilimi Meseleleri

- Aliev, F. (1985) **Kazak Edebi Dilinin Gelişim Meseleleri**. N. 1, Bakü: Kommunist Yay. s. 100-101 (*Aliev F. Voprosi İstorii Formirovaniya I Razvitiya Kazahskogo Literaturnogo Yazıka. N. 1, Baku: Kommunist. s.100-101*)
- Tatimov, M. (1985) Kazakların Dil Kullanımı. **Kaz. SSC İlimler Akademisinin Haberleri**. Filoloji Serisi. N. 2, Alma Ata: Kazakistan SK Komparti Yay. s. 45-50 (*Tatimov M. Yazıkoviye Pokazateli Kazahskogo Naseleniya. İzvestiya A.N. Kaz. SSR. Seriya Filologičeskaya. N. 2, Alma Ata: İzdatelstvo TS Kompartii Kazahstana. s. 45-50*)
- Ahundov, A. ve Kajibekov E. (1986) Etimolojisi Hakkında Yapılan 3. Kongre. **Sovyet Türkolojisi**. N. 4, Bakü: Kommunist Yay. Ss. 272, s. 103-104 (*Ahundov A., Kajibekov E. Tretye Rasşirennoye Sovesçaniye Po Problemam Etimologii Tyurskih Yazıkov. Sovetskaya Tyurkologiya. N. 4, Bakü: Kommunist. 272 l., s. 103-104*)
- Kaydarov, A. (1986) İstanbul'daki Uluslararası Türkoloji Kurultayı. **Kaz SSC İlimler Akademisinin Habercisi**. N. 3, s. 25-28 (*Kaydarov A. Mejdunarodny Tyurkologičeskiy Kongress V Stanbule. N. 3, s. 25-28*)
- Kaydarov, A. ve Sarıbayev, Ş. ve Aliyev, F. (1986) Kazak Dilbiliminin Gelişimi. **Kaz SSC İlimler Akademisinin Haberleri**. Filoloji Serisi. N. 3, Alma Ata: Gılım Yay. Ss. 70, s.3-7 (*Kaydarov A, Sarıbayev Ş., Aliyev F. Razvitiye Kazahskogo Yazıkoznaniya: İtogi I Perspektivi. İzvestiya A.N. Kaz SSR, Seriya Filologičeskaya. N. 3, Alma Ata: Gılım. 70 l., s. 3-7*)
- Bakalayev, M. (1987) **Kazak Edebi Dili**. Alma Ata: Nauka Yay. Ss. 272. (*Bakalayev M. Kazahskiy Literaturniy Yazık. Alma Ata: Nauka. 272 l.*)

- Kenesbayev, S. (1987) **Kazak Halkının Kazak Türkçesi'ni Öğrenim Temelleri.** Almatı: Gılım Yay. ss. 128 (*Kenesbayev S. Osnovnye vehi İzuçeniya Yazıka Kazahskogo Naroda. Almatı: Gılım.128 l.*)
- Baskanov, S. Ve Kryuçkova, T. (1988) **Orta Asya Ve Kazakistan'da Türkçe Konuşan İki Dilli Halkların Demografik ve Sosyal Özellikleri.** Türkoloji-88. V. Türkoloji Kurultay Tebliğler (7-9 Eylül 1988). Frunze: Uçkun Yay. s. 241-243 (*Baskanov S., Kryuçkova T. Vliyaniye Sotsialno-Demografiçeskih Osobennostey Naseleniya Tyurkoyazıçnıh Respublik Sredney Azii İ Kazahstana Na Razvitiye Natsionalno-Russkogo Dvuyazıçıya. Tyurkologiya-88. Tezisi Dokladov İ Soobşeny V. Vsesoyuznoy Tyurkologiçeskoj Konferentsii 7-9 Sentyabrya. Frunze: Uçkun. s. 241-243*)
- Kuliyev, V. (1988) **Çokan Valihanov Ve Mirza Kazembek. Çokan Valihanov Ve Çağdaşlık.** Çokan Valihanov 150. Yıl Jübilesine Yapılan Bilimsel Konferans Bildirileri. Alma Ata: Gılım Yay. Ss. 340 (*Kuliyev V. Çokan Valihanov İ Mirza Kazembek. Çokan Valihanov İ Sovremennost: Sbornik Materialov Vsesoyuznoy Nauçnoy Konferentsii, Posvyaşenny 150letiyu So Dnya Rojdeniya Ç.Ç. Valihanova. Alma Ata: Gılım. 340 l.*)
- Menjanov, D. (1988) **Alman – Rus - Kazak Dilleri Hakkında. Kazakistan'da Rus Dilin Birlik Kullanılmasında Kaynaklanan Problemler.** Kaz SSC İlimler Akademisi, Dilbilim Enstitüsü, "Kazakistan'daki Rus Dili Kullanımı" Bilim Kurulu: I. Bilimsel Kurultay Tebliğ Özetleri. Alma Ata: Nauka Yay. Ss. 289 (7-8 Nisan 1988) (*Menjanov D. O Nemetsko-Russko-Kazahskom Trehyaziçii. Russkiy Yazık V Kazahstane İ Problemi Kazahsko-Russkogo Dvuyazıçıya. A.N. KazSSR, İstitut Yazıkoznaniya, Nauçny Sovet "Funksionirovaniye Russkogo Yazıka V Kazahstane: Tezisi I.*

Respublikanskoy Konferentsii (7-8 Aprelya), Alma Ata: Nauka. 289 l.)

- Madanova, M. (1989) Muhtar Avezov'un Manzum Eserleri ve Çağdaş Evrensel Edebiyatın Yansımalarına Tesirleri. **Kazakistan Milli Eğitim Bakanlığı ve İlimler Akademisinin Haberleri.** Almatı: Gılım Yay. Ss. 89, s.10-17 (*Madanova M. Poetiçeskaya Proza Muhtara Avezova Kak Otrajeniye Universalnoy Tendentsii Sovremennoy Literaturı. İzvestiya Ministerstva Nauk İ Vısşego Obrazovaniya Respubliki Kazahstan, Natsionalnoy Akademii Nauk. Almatı: Gılım. 89 l, s. 10-17*)
- Ahmetov, S. (1990) XX. Yüzyıl Başlarındaki Kazak Edebi Dilinin Özellikleri. **Kaz SSC İlimler Akademisinin Haberleri.** Filoloji Serisi. N.2, Almatı: Nauka. s. 30-41 (*Ahmetov S. O Svoeobrazii Kazahskogo Literaturnogo Protsessa Naçala XX Veka. İzvestiya A.N. Kaz SSR. Filologiçeskaya Seriya. N. 2, Almatı: Nauka. s. 30-41.*)
- Sarıbayev, Ş. (2000) **Kazak Dilbilim Meseleleri.** Almatı: Arıs Yay. Ss. 623. (*Sarıbayev Ş. Voprostı Kazahskogo Yazıkoznaniya. Almatı: Nauka. 623 l.*)
- Düyseke, R. (2006) Milli Edebiyat Bilimdeki Edebi Akımlar Problemi. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Dergisi.** Filoloji Serisi. N. 1, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 22-25 (*Düyseke R. Ulttıq Ādebiyettanıv Ğılımındağı Ādebi Ağımdar Probleması. Qazaq Ulttıq Universitet Habarşısı. Filologiya Seriyası. N. 1, Almatı: Qazaq Universiteti. 22-25 b.*)
- Sariyeva, K. (2006) Kazak Edebiyatı ve Milli Mentalite. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi.** N. 12,. Almatı: s. 68-77 (*Sariyeva K. Qazaq Ādebiyeti Jäne Ulttıq Mentalitet. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N. 12, Almatı: 68-77 b.*)
- Abay Kültürü ve Günümüz Kazak Edebiyatı.** (2007) Bilimsel Kurultay Tebliğleri. Almatı: Gılım Yay. (*Abay Dāstüri Jäne Qazaq*

*Ádebiyeti. Respublikalıq Ğilmi Teoriyalıq Konferensiyanıñ
Materiyaldarı. Almatı; Ğılım)*

Alioğlu, N. (2009) **“Kültürel Miras” Projesi Kapsamında Hazırlanan
Sözlüklerin Okullarda Kullanımı Üzerine.** N. 1, s. 4-7.
(Aliuli N. Mädeni Mura Bağdarlaması Boyınşa Jariq Körgen
Sözdikterdi Aqparattı Bilim Berüv Juyesinde Qoldamuv
Tuvralı. N. 1, 4-7 b.)

Bazarbayev, M. (2009) **Zamanın Ortaya Çıkardığı Edebiyat.
Edebiyatçıların Düşünce ve Fikirleri.** Astana: Foliant Yay.
Ss. 400 (Bazarbayev M. Zamana Tuvdırğan Ádebiyet. Ádebi
Zerttevsilermen Oy Pikirler. Astana: Foliant. 400 b.)

1.2 Ses Bilgisi

- Aralbayev, Ş. (1985) **Çağdaş Edebi Kazak Türkçesi'ndeki Fonemler Hakkında**. III. Türkoloji Bilimsel Kurultay Tebliğleri. Taşkent: s. 298-299 (*Aralbayev Ş. O Fonemom Sostave Sovremennogo Kazakskogo Literaturnogo Yazıka. Materiyalı III. Vsesoyuznoy Tyurkologičeskoj Konferensii. Taşkent: s. 298- 299*)
- Atepov, Ş. (1985) **Kazak ve Alman Dillerinin Ses Bilgisi Bakımından Araştırılması**. S.M. Kirov Adındaki Kazak Devlet Üniversitesinin 50. Yıl Jübilesinde Bilimsel Konferans Tebliğlerinin Özetleri. Alma Ata: Bilim Yay. s. 118-119 (*Atepov Ş. O Sravnitelnom İzuçenii Fonetiki Nemetskogo i Kazahskogo Yazıkov. Tezisi Naučno- Praktičeskoj Konferensii Posv.50 Letiyu Kaz GU. İm. S. M. Kirova. Alma Ata: Bilim. s. 118-119*)
- Junisbekov, A. (1985) **Kazak Türkçesi'nin Hece Yapısı Üzerine**. Sibirya Dillerinin Ses Bilgisi. Novosibirsk: Nauka Yay. s. 148-152 (*Junisbekov A. K Voprosu O Slogovom Stroyenii Kazakskogo Yazıka. Fonetika Sibirskih Yazıkov. Novosibirsk: Nauka. s.148-152*)
- Husayinov, K. (1985) **Kelimelerin Ses Uyumu Hakkında**. I. Türkoloji Bilimsel Kurultay Tebliğleri. Alma Ata: Gılım Yay. s. 7-16 (*Husayinov K. K Voprosu o Fonetičeskoj Motivirovanmosti Slova. Materiyalı Pervoy Mejrespublikanskoy Konferentsyi Molodih Lingvistov Tyurkologov. Alma Ata: Gılım. s. 7-16*)
- Kaydarov, A. (1985) **Türk Dillerinde Sözlerin Semantik Farklılığını Oluşturan Fonetik Faktörler**. Türk Dilbilimi. III. Türkoloji Bilimsel Kurultay Tebliğleri. Taşkent: s. 262-269 (*Kaydarov A. Fonetičeskiye Faktori, Privodyaşıye K Semantičeskoj Differentsatsyi Slov v Tyurkskih Yazıkah. Tyurkskoje Yazıkoznaniye. Materiyalı III. Vsesoyuznoy Tyurkologičeskoj Konferensii. Taşkent. s. 262-268*)

- Meyirbekova, S. (1985) **Çağdaş Kazak Türkçesi'ndeki Ünsüzlerin Yanyana Bulunma Oranı. Kazak SSC İlimler Akademisinin Haberleri.** Filoloji Serisi. Almatı: Bilim Yay. s.32-38 (*Meyirbekova S. Koliçestvennoye Sootnoşeniye Soçetanii Soglasnih v Sovremennom Kazahskom Yazıke. İzvestiya A. N. Kaz SSR, Seriya Filologičeskaya. Almatı: Bilim, s. 32-38*)
- Mırzabekov, S. (1985) **Kazak Türkçesi'ndeki Ünlü Fonemler Hakkında.** S.M. Kirov adındaki Kazak Devlet Üniversitesinin 50. Yıl Jübilesindeki Bilimsel Konferans Tebliğlerinin Özetleri. Alma Ata: Bilim Yay. s. 79 (*Mırzabekov S. O Glasnih Fonemah Sovremennogo Kazahskogo Yazıka. Tezisi Naučno- Praktičeskoy Konferensii, Posv.50 Letiyu Kaz GU. İm. S. M. Kirova. Alma Ata: Bilim. s. 79*)
- Tasımov, A. (1985) **Kazak Türkçesi'ndeki Kelimelerin Fonetik Varyantlar ve Bunların Standartlaştırılması.** S.M. Kirov adındaki Kazak Devlet Üniversitesinin 50. Yıl Jübilesindeki Bilimsel Konferans Tebliğlerinin Özetleri. Alma Ata: Bilim Yay, s. 93 (*Tasımov A. K Voprosu o Fonetičeskih Variantah Slov v Kazahskom Yazıke i İh Normolizatsiyi. Tezisi Naučno- Praktičeskoy Konferensii, Posv.50 Letiyu KazGU. İm. S. M. Kirova. Alma Ata: Bilim. s. 93*)
- Amanjanov, S. (1986) **Metnin Ses Tonu Bütünlüğü Meselesi.** Halk Bilimlerinin Aktüel Meseleleri. Genç Bilim İnsanlarının Kurultay Tebliğleri. Alma Ata: Bilim Yay. s. 80-81 (*Amanjanov S. K Probleme İntonatsyinnoy Tselostnosti Teksta. Aktualniye Problemi Obshchestvennih Nauk. Materiyalı Respublikanskoy Konferensii Molodih Uchenih Obshchestvovedov. Alma Ata: Bilim. s. 80-81*)
- Mırzabekov, S. (1986) **Çağdaş Kazakça'nın Ses Bilgisi.** Filoloji Fakültesi Öğrencilerine Göre Hazırlanmış. Almatı: Mektep Yay. s. 48 (*Mırzabekov. S. Qazirgi Qazaq Tili Fonetikası. Filologiya Fakültetiniñ Studentterine Arnağan Oquv Quralı. Almatı: Mektep. 48 b.)*

- Mukaşeva, A. (1986) **Türk Dillerindeki Temel ve İkinci Derece Vurgu** Genç Bilim İnsanlarının Kurultay Tebliğleri. Alma Ata: Bilim Yay. Ss 132. (*Mukaşeva A. Voprosı Glavnogo i Vtorostepennogo Udarenıy V Tyurkskih Yazıkah. Materiyalı Respublikanskoy Konferensi Molodih Uçemh Obşestvovedov. Alma Ata: Bilim. 132 s.*)
- Murzalina, B. (1986) **Kazak Türkçesi'ndeki Ses Tonları Birimlerinin Meseleleri ve Prensipleri.** Genç Bilim İnsanlarının Kurultay Tebliğleri. Alma Ata: Bilim Yay. (*Murzalina B. Problemi i Printsıptı Opisanıya İntonatsiyonih Edınıts Kazahskogo Yazıka. Materiyalı Respublikanskoy Konferensii Molodih Uçemh Obşestvovedov. Alma Ata: Bilim*)
- Abilkayev, A. (1987) **Çağdaş Kazak Türkçesi (Ses Bilgisi, Yazı, Yazım) Üniversite Öğrencilerine Göre Hazırlanmış.** Redaktör G. Kaliyev. Almatı: Mektep Yay. Ss. 75 (*Abilkayev A. Qazirgi Qazaq Tili. Fonetika, Grafika, Orfagrafiya. Filologiya Fakultetiniñ Sırttay Oqıytın Studentterine Arnalğan. Qurastırğan A. Äbilqayev. Redaktor Ğ. Kaliyev. Almatı: Mektep. 75 b.*)
- Esentemirova, A. (1987) Kazak Türkçesi'ndeki Cümleler ve İzole Edilmiş Kelimelerdeki Vurgulama Meseleleri. Tez Özeti. Alma Ata. (*Esentemirova A. Problemi Udarenıya v İzolirovannih Slovah i Vo Frazе V Kazahskom Yazıke. Avtoreferat. Alma Ata*)
- Junisbekov, A. (1987) **Kazak Türkçesi'ndeki Kelimelerin Vurgulanması.** Alma Ata: Nauka Yay. Ss 92 (*Junisbekov A. Prosodika Slova V Kazahskom Yazıke. Alma Ata: Nauka. 92 s.*)
- Kenesbayev, S. (1987) **Çağdaş Kazak Türkçesi'nin Fonetik Sistemi Hakkında.** Kenesbayev S. Kazak Dilbilimi İncelemeleri. Alma Ata: Gılım Yay. s. 265-324 (*Kenesbayev S. O Fonetıçeskoй Sisteme Sovremennogo Kazahskogo Yazıka. Kenesbayev. S. İssledovaniya Po Kazahskomu Yazıkoznaniyu. Alma Ata: Gılım. s. 265-324*)

- Kenesbaev, S. (1987) **Kazak Türkçesi'ndeki Arapça Kelimelerinin Ses Yapısı**. Alma Ata: Bilim Yay. Ss 84 (*Kenesbayev S. Fonemnaya Struktura Arabizmov v Kazahskom Yazıke. Alma Ata: Bilim. 84 l.*)
- Aralbayev, Ş. (1988) **Kazak Ses Bilgisindeki Özellikler**. Almatı: Bilim Yay (*Aralbayev. Ş. Qazaq Fonetikası Boyınşa Etyudtar. Almatı; Bilim.*)
- Junibekov, A. (1988) **Türk Lehçelerindeki Kelimelerin Vurgulanması**. Türkoloji-88 V. Türkoloji Bilimsel Kurultay Tebliğlerinin Özetleri. Frunze: Uçkun Yay. s. 348-349 (*Junibekov A. O Prosodike Tyurkskogo Slova. Tyurkologiya - 88 Tezisi Dokladov i Soobşenyi V. Vsesoyuznoy Tyurkologičeskoj Konferensii. Frunze: Uçkun. s. 348-349*)
- Utesbayeva, Z. Kazak Türkçesi'ndeki Kelimelerin Ses Yapısı. Doktora Tez Özeti. Alma Ata: Ss 21 (*Utesbayeva Z. Fonetičeskaya Struktura Slova v Kazahkogo Yazıke. Avtoreferat Diss. Kand.Filolog. Nauk. Alma Ata: 21s.*)
- Junisbekov, A. (1989) **Kazak Ses Biliminin Bilimsel İlkelerinin Belirlenmesi**. (K. Jubanov'un Ses Bilgisi Alanında Yaptığı Çalışmalar Üzerine) Almatı: Gılım Yay. Ss. 128 (*Junisbekov. A. Qazaq Fonetikasınıñ Ğilimi Kursın Jasavşy (Q. Jubanovtıñ Fonetika Salasındağı Eñbekteri Tuvralı), Almatı: Ğılım. 128 b.*)
- Turkenbayev, N. (1989) **Rus ve Kazak Dillerinin Karşılaştırmalı Ses Bilgisi**. Alma Ata: Gılım Yay. Ss 100 (*Turkenbayev N. Sravnitel'naya Fonetika Russkogo i Kazahskogo Yazıkov. Alma Ata: Gılım. 100 l.*)
- Dostanov, M. (1991) **Kazak Türkçesi'ndeki Kelimelerin Ses Bilgisi, Kelime Hazinesi ve Gramer Özellikleri Açısından Birlikte Analiz Etme Yöntemleri**. Almatı: Ravan Yay. Ss. 169 (*Dostanov M. Qazaq Tili Sözderiniñ Fonetika Leksikalıq Jäne Grammatikalıq Ereşeliklerin Qatar Taldav Ädisteri. Almatı: Ravan. 169 b.*)
- Junisbekov, A. (1991) **Kazak Türkçesi'nin Ses Bakımından Kuruluşu**. Alma Ata: Sanat Yay. Ss 109 (*Junisbekov A. Stroy Kazakskogo Yazıka. Fonetika. Alma Ata: Sanat. 109 l.*)

- Orazov, M. (1991) **Kazak Türkçesi'nin Anlam Bilimi**. Almatı: Sanat Yay. Ss. 96 (*Orazov M. Qazaq Tiliniñ Semantikasi. Almatı; Sanat. 1991. 96 b.*)
- Junisbekov, A. (1992) Türk Lehçelerindeki Kelimelerin Vurgulaması ve Kazakça Kelimelerin Ses Uyumu. Doktora Tez Özeti. Alma Ata (*Junisbekov A. Problemi Tyurkskoy Sloveskoy Prosodiyi I Singarmonizma Kazakskogo Slova. Avtoreferat Doktorskoy Dissertatsyi. Alma Ata*)
- Şulenbayev, U. (1992) “Kazak Türkçesi’ndeki Kişi İsimlerinin Fonetik Yapısı”. Almatı: **Kazakistan Bilimler Akademisi Haber Dergisi**. N. 4, Almatı: Gılım Yay. s. 40-46. (*Şulenbayev. U. Qazaq Tilindegi Kisi Attarınıñ Fonetikalıq Tulğaları. Qazaq Respublikasınıñ Ğılım Akademiyasınıñ Habarları. N. 4, Almatı: Ğılım. 40-46 b.*)
- Kıysıkbayeva, B. (1994) “Ses ve Harf Arasındaki Farklılıklar”. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N 7-8,. Almatı: Davir Yay. s. 94-109 (*Qıysıqbayeva B. Dıbis Pen Ąrip Arasındaġı Ayırmaşılıqtar. Qazaq Tili Men Ądebiyeti. N.7-8, Almatı: Dävır. 94-109 b.*)
- Beysenbayeva, K. (1995) **Çaġdaş Kazak Türkçesi Ses Bilgisi**. Almatı: Ana Tili Yay. Ss. 89. (*Beysenbayeva K. Qazirgi Qazaq Tili Fonetikasi. Oquv Quraltı. Almatı: Ana Tili. 89 b.*)
- Bayjолоv, A. (1995) “Sesin Anlamı” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N 1. Almatı: Davir Yay. s.3-7 (*Bayjолоv A. Dıbis Tüsinigi Turaltı. Qazaq Tili Men Ądebiyeti. N.1, Almatı: Dävır. 3-7 b.*)
- Kazıbayulı, S. (1995) “Ses Bilgisini Okutma Yöntemi”. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N 9, Almatı: Davir Yay. s. 3-7 (*Kazıbayulı S. Fonetikam Oqıtuv Ądisi. Qazaq Tili Men Ądebiyeti. N. 9, Almatı: Dävır. 3-7 b.*)
- Nurkeyeva, S. (1995) “Kazak Türkçesi’nin Özelliklerini İçeren Seslerin Öğretilmesi” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N 6, Almatı: Davir Yay.s. 45-51 (*Nurkeyeva S. Qazaq Tiliniñ Ereşeligine*

Jatattın Dıbıstardı Üyretüv. Qazaq Tili men Ädebiyeti. N. 9, Almatı; Dävır. 46-51 b.)

- Mırzabekov, S. (1995) **Çağdaş Kazak Türkçesi Ses Bilgisi**. Ders Kitabı. Almatı: Ana Tili Yay. Ss. 89 (*Mırzabekov S. Qazirgi Qazaq Tili Fonetikası. Oquv Quralı. Almatı; Ana Tili. 89 b.)*)
- İsayeva, J. (1999) “Beykononlı Ses Bilgisi ya da ‘Çift Sesler’ Hakkında”. **Kazakistan Bilim Bakanlığı ve Milli Bilim Akademisinin Haberleri**. N.3, Almatı: Gılım Yay. s. 49-52 (*İsayeva J. Beykonondıq Fonetika Nemese “Qos Dıbıstar” Jayında. Qazaqıstan Respublikasınıñ Ğılım Jäne Joğarđı Bilim Ministrliđi Men Ulttıq Ğılım Akademiyasınıñ Habarları. N .3, Almatı: Ğılım. 49-52 b.)*)
- Jetkizgen, J. (1999) “Ses Bilgisi Tablosunu Okutma ve Öğretme Yöntemi”. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N 10. Almatı: Davır Yay. s. 7-15. (*Jetkizgen J. Fonetika Tablitsasını Oqıtuv, Üyretüv Ädisi. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 10, Almatı: Dävır. 7-15 b.)*)
- Karipbekova, A. (2000) “Halk Bilmecelerini Ses Bilgisini Okutmada Kullanmak”. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N 4, Almatı: Davır Yay. s. 46-52 (*Karipbekova A. Halıq Jumbaqtarın Fonetikamı Oqıtuvğa Paydalanuv. Qazaq Tili men Ädebiyeti. N. 4, Almatı: Dävır, 46-52 b.)*)
- Abdrahmanova, T. (2001) “Ses Bilgisini Tekrarlamak” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N 7, Almatı: Davır Yay. s.14-15 (*Äbrahmanova T. Fonetikadan Ötkendi Qaytalav. Qazaq Tili Men Ädebiyeti, N. 7 Almatı: Dävır. 14-15 b.)*)
- Esimbekov, N. (2001) “Ses Bilgisi Tahlilini Sıralı Bir Şekilde Yürütmek” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N 4, Almatı: Davır Yay. s.16-18 (*Esimbekov N. Fonetikalıq Taldavdı Satılay Keşendi Türde Jürgiztiv. Qazaq Tili Men Ädebiyeti, N. 4, Almatı; Dävır. 16-18 b.)*)
- Şulenbayeva, U. (2002) “Diğer Milletlere Kazak Ses Bilgisini Öğretmek”. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N 10, Almatı: Davır Yay. s.43-

- 47 (Şulenbayev U. *Basqa Ult Ökilderine Qazaq Tili Fonetikasın Oqıtıv. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N. 10 Almatı: Dāvır. 43-47 b.*)
- Abletjanova, J. (2003) “Kültegin Abidesindeki Metafor Kullanımların Sağlamlığı ve Ses Bilgisi Açısından Motivasyonu”. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N 2, Almatı: Davir Yay. s. 96-98 (*Abletjanova J. Kültegin Murasındağı Metaforalıq Qoldamstardıñ Fonetikalıq Vajdiligi. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N. 2, Almatı: Dāvır. 96-98 b.*)
- Ergaliyev, K.(2003) “Ordünaris Kenesbayev’in Ses Kaideleri Hakkında Bilimsel Düşünceleri” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N 5. Almatı: Kitap Yay. s. 128 (*Ergaliyev K. Akademik Keñesbayevtıñ Fonetika Zañdılıqtarı Tıvralı Ğilumi Tujırmaları. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N. 5, Almatı: Kitap. 128 b.*)
- Medetbekova, P. (2003) “men/ben/pen Bağlaçlarının Ses Bilgisi Açısından Varyantları”. **Al Farabi Kazak Milli Üniversitesinin Haberleri Dergisi**. Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 168-172. (*Medetbekova P. men/ben/pen Jalğavlıq Şılavlarınıñ Fonetikalıq Variyantılığı. Āl Farabi Atındağı Qazaq Ulttıq Universitetiniñ Habarları. Almatı: Qazaq Universiteti” 168-172 b.*)
- Mirzabek, S. (2004) **Kazak Türkçesi Ses Bilgisi**. Ders Kitabı. Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 277 (*Mirzabekten Saparhan. Qazaq Tili Fonetikası. Oquv Quraltı. Almatı: Qazaq Universiteti. 277 b.*)
- Orazbayeva, F ve Sagidolla, G. ve Kasım, B. ve Kobılanova, A. ve Esenova, K. (2005) **Fonetika**. Almatı: Print Yay. (*Orazbayeva F., Sagidolla G. Kasım B., Kobılanova A., Esenova K. Fonetika. Almatı; Print*)
- Saduvakasov, S. (2005) Ses Bilgisi Şehrine Seyahat. **Şağın Mektep Dergisi**. N. 12, Almatı: Davir Yay. s. 29-31 (*Sadıvaqasov S. Fonetika Şaharına Sayahat. Şağın Mektep. N. 12, Almatı: Davir. 29-31 b.*)
- Serikbol, G. (2006) Ses Bilgisini Tekrarlamak. **Avıl Mektebi Dergisi**. N. 5, Almatı: Arıs Yay. s. 9-10 (*Serikbol G. Fonetikadan Ötkendi Qaytalav. Avıl Mektebi. N. 5, Almatı: Arıs. 9-10 b.*)
- Elkebayeva, D. (2007) Mirzabekov’un Kazak Türkçesi Fonetigi Üzerine. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Dergisi**. N. 3, s. 17-

20. (Elkebayeva D. Mirzabekovtiñ Qazaq Tili Fonetikasi Jayında. Qazaq Ulttıq Universiteti Habarşısı. N. 3, 17-20 b.)

Karşıgayeva, A. (2007) Kazak Türkçesi'nin Boğumlama Ses Bilgisi. **Al Farabi Kazak Devlet Üniversitesi Dergisi.** N. 9, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 193-196. (Qarşıgayeva A. Qazaq Tiliniñ Artikulyatsiyalıq Fonetikasi. N. 9, Almatı: Qazaq Universiteti Habarşısı. 193-196 b.)

Gumarova, A. (2008) Ses Bilgisini Modul Sistemiyle Okutmak. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi.** N 4. Almatı: Arıs Yay. s. 23-30 (Gumarova A. Fonetika Taravın Moduldik Jüyemen Oqıtuv. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 4, Almatı: Arıs. 23-30 b.)

Kerimkulova, Ş. (2008) Ses Bilgisini Tekrarlamak. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi.** N 4. Almatı: Arıs Yay. s. 23-30 (Kerimkulova Ş. Fonetikadan Ötkendi Qaytalav. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N.4, Almatı: Arıs 23-30 b.)

Junisbek, A. (2009) **Kazak Ses Bilgisi.** Almatı: Arıs Yay. (Junisbek. A. Qazaq Fonetikasi. Almatı; Arıs.)

Karşıgayeva, A. (2009) Yeni Ses Bilgisi Kavramları ve Onların İsimleri Üzerine. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Dergisi.** N. 5, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 33-35 (Qarşıgayeva A. Jaña Fonetikalıq Uğumdarmen Olardıñ Atavları Jayında. Qazaq Ulttıq Univ. N. 5, Almatı: Qazaq Universiteti. 33-35 b.)

1.3 Morfoloji

Kajibekov, E. (1985) **Türk Lehçelerindeki Kelime Kökenlerinin Morfolojik**

Tabiatı. Türk Lehçelerinin Dilbilimi: Genç Türkologların Bilimsel Kurultay Tebliği. Alma Ata: Nauka Yay. s. 21-25
(Kajibekov E. *O Morfoloğičeskoj Prirode Tyurkskogo Kornya. Voprosı Tyurkskogo Yazıkoznaniya: Materialı Pervoy Mejrespublikanskoy Konferentsii Molodıh Lingvistov-Tyurkologov. Alma Ata: Nauka. s. 21-25*)

Kaydarov, A. ve Kajibekov, E. (1985) **Kazak Türkçesi'ndeki Tek Heceli**

Kelimeler Üzerine Yapılan Etimolojik Bir Deneme. Etimoloji Araştırmalarında Teori ve Uygulama. Moskva: Nauka Yay. s. 42-46 (Kaydarov A., Kajibekov E. *İz Oputa Etimoloğičeskoj Rabotı Nad Kornevimi Monosillabami Kazahskogo Yazıka. Teoriya İ Praktika Etimoloğičeskih İssledovaniy. Moskva: Nauka. s. 42-46*)

Tomanov, M. (1985) **Kazak Türkçesi'ndeki İsim Sıfatlarının Genezisi Ve**

Gelişimi Hakkında. S.M. Kirov Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi 50. Yıl Jübilesinde Yapılan Bilimsel Konferans Tebliği. Sosyal Bilimleri, Gazetecilik, Filoloji, Yabancı Diller. Alma Ata: Gılım Yay. Ss. 91 (Tomanov M. *K Voprosu O Genezise İ Razvitii İmen Prilagatelnih V Kazahskom Yazıke. Tezisi Naučno-Praktičeskoj Konferentsii Posv. 50-letiyu KazGU İmeni S.M. Kirova. Gumanitarnıye Nauki, Jurnalistika, Filologiya, İnostranne Yazıki. Alma Ata: Gılım. 91 s.*)

Utesbayeva, Z. (1985) **Kazak Türkçesi'ndeki Tek Heceli Kelimelerin**

Yapısı. S.M. Kirov Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi 50. Yıl Jübilesinde Yapılan Bilimsel Konferans Tebliği. Sosyal Bilimleri, Gazetecilik, Filoloji, Yabancı Diller. Alma Ata: Gılım Yay. s. 107-109 (Utesbayeva Z. *Struktura Odnoslojnih Slov V Kazahskom Yazıke. Tezisi Naučno-Praktičeskoj Konferentsii Posv. 50-letiyu KazGU İmeni S.M. Kirova. Gumanitarnıye Nauki,*

Jurnalistika, Filologiya, İnostrannıe Yazıkı. Alma Ata :Gılım. s. 107-109)

- Kajibekov, E. (1986) **Türk Lehçelerinin Kökenleri**. Halk Bilimlerinin Aktüel Meseleleri. Kaz SSC İlimler Akademisi. Kazakistan SK LKSM. Genç Bilim İnsanlarının Kurultay Tebliğleri. N. 2, Alma Ata: Kaz SK Komparti Yay. s. 113-114 (*Kajibekov E. K Probleme Tyurkskogo Kornya. Aktualne Problemi Obşestvennih Nauk. A.N. Kaz SSR. TK LKSM Kazahstana. Materialı Respublikanskoy Konferentsii Molodih Uçenih Obşestvovedov. N. 2, Alma Ata: İzdatelstvo SK Kompartii Kazahstana. s. 113-114.*)
- Kaydarov, A. (1986) **Kazak Türkçesi'ndeki Tek Heceli Köklerin Yapısı İle İlgili Esaslar**. Almatı: Nayka Yay. Ss. 328 (*Kaydarov A. Struktura Odnoslojnih Korney I Osnov V Kazahskom Yazıkı. Almatı: Nauka. 328 s.*)
- Kasımova, B. (1986) Kazak Türkçesi'nde Birleşik Fiilleri Oluşturan Unsurlar. **Kaz SSC İlimler Akademisi Habercisi**. Filoloji Serisi. N. 4, Alma Ata: Nauka Yay. Ss. 70, s. 41-44 (*Kasımova B. Opornıy Komponent Slojnih Glagolov Kazahskogo Yazıkı. İzvestiya A.N. Kaz SSR. Seriya Filologičeskaya, N. 4, Alma Ata: Nauka. 70 l.,s. 41-44*)
- Ahmetjanova, Z. (1987) **Kazak Türkçesi'ndeki Nitelik Sıfatlarının İlk Şekilleri**. Sibiry'a'daki Türk Lehçelerinin Şiveleri. Bilimsel Çalışmalardan Seçmeler. Novosibirsk: Nauka Yay. s. 130-138 (*Ahmetjanova Z. Pervoobraznyye Kaçestvennyye Prilagatelne Kazahskogo Yazıkı. Dialektnaya Leksika Tyurkskih Yazıkıov Sibiri. Sbornik Nauçnih Trudov. Novosibirks: Nauka. s. 130-138*)
- Balakayev, M. (1987) **Birleşik Kelimeler**. Bakalayev M. **Kazak Edebi Dili**. Almatı: Mektep Yay. s. 191-192 (*Bakalayev M. Slitnye Slova. Balakayev M. Kazahskiy Literaturny Yazık. Alma Ata: Mektep. s. 191-192*)
- Balakayev, M. (1987) **Eşli Kelimeler**. Bakalayev M. **Kazak Edebi Dili**. Alma Ata: Mektep Yay. s. 184-186 (*Bakalayev M. Parnıye Slova.*

Balakayev M. Kazahskiy Literaturmy Yazık. Alma Ata: Mektep. s.184-186)

- Esmagambetova, M. (1987) **Rus Ve Kazak Dillerinde Sıfatfüilerin Özellikleri Bakımından Karşılaştırması.** Kazak Okullarında Rus Dili Ve Edebiyatı. N. 2, Alma Ata: Mektep Yay. s.20-23
(*Esmagambetova M. Osobennosti Russkogo İ Kazahskogo Priçastiya V Sopostavlenii. Russkiy Yazık İ Literatura V Kazahskoy Şkole. N. 2, Alma Ata: Mektep. s. 20-23)*)
- Husainov, K. (1987) Dildeki Ses Sembolleri ve Ses Sembollerinin Öğrenim Metodu. **Kaz SSC İlimler Akademisi Habercisi.** N. 4, Alma Ata: Nauka Yay. s. 18-24 (*Husainov K. Zvukosimvolizm V Yazıke İ Metodi Ego İzuçeniya. Vestnik A.N. Kaz SSR. N. 4, Alma Ata, Nauka. s. 18-24)*)
- Makkeyeva, J. (1987) Kazak Türkçesi'ndeki Fiil Köklerin Yapısında Ölü Köklerin Restorasyonu. Yüksek Lisans Tez Özeti. Alma Ata: Gılım Yay. Ss. 20 (*Makkeyeva J. Rekonstruksiya Mertvih Korney V Struktüre Glagolnih Osnov Kazahskogo Yazıka. Avtoreferat Diss. Kand.Filol Nauk. Alma Ata: Gılım. 20 s.)*)
- Jakıpakınova, S. (1988) Kazak Türkçesi'ndeki Morfolojik İlkelerin Oluşumu ve Etkisi. **Kaz SSC İlimler Akademisi Habercisi.** Filoloji Serisi. N. 1, Almatı: Nauka Yay. Ss. 70 (*Jakıpakınova S. Vliyaniye Analogii Na Formirovanie Morfologiçeskih Norm Kazahskogo Yazıka. İzvestiya A.N. Kaz SSR. Seriya Filologiçeskaya. N. 1, Almatı: Nauka. 70 l.)*)
- Jubanova, A. (1988) **Kelime Üretim ve Değıştirme Metodu.** Kaz SSC İlimler Akademisi. Kazakistan SK LKSM. Genç Bilim İnsanlarının Kurultay Tebliğleri. N. 2, Alma Ata: Kaz SK Komparti Yay. s. 106-107 (*Jubanova A. Konversionmy Sposob Slovoobrazovaniya. Aktualnye Problemi Obşestvennih Nauk. A.N. Kaz SSR, SK LKSM Kazahstana: Materialı Respublikanskoy Konferentsii Molodih Uçemih Obşestvovedov.*)

N. 2, Alma Ata: İzdatelstvo SK Kompartii Kazahstana, s. 106-107)

- Suleyeva, G. (1988) Farklı Sisteme Sahip Dillerin Profesyonel Anlam Tabiatı. **Sovyet Türkolojisi**. N. 6, Bakü: Kommunist Yay. Ss. 170, s. 67-71 (*Suleyeva G. O Prirode Znaçeniya Protsessualnosti V Raznosistemnih Yazıkah. Sovetskaya Tyurkologiya. N. 6, Bakü: Kommunist. 170 l., s. 67-71*)
- İbatov, A. (1989) Kazakça Kelimelerin Morfem Yapısı. (XIV. Yüzyıl Türk Dilli Yazılı Eserlerdeki Verilerin Karşılaştırılması) Doktora Tez Özeti. Alma Ata: Ss 56 (*İbatov A. Morfemnaya Struktura Kazahskogo Slova (V Sraınenii S Damımı Tyurkoyazıçnıh Pismennih Pamyatnikov XIV Veka): Avtoreferat Diss. Doktora Filol. Nauk. Alma Ata: 56 s.*)
- Jakıpakınova, S. (1989) **Kazak Türkçesi'nin Morfolojik Oluşumundaki Nitelik**. Alma Ata: Sanat Yay. Ss. 80 (*Jakıpakınova S. Harakter Formirovaniya Morfolojiçeskih Norm V Kazahskom Yazıke. Alma Ata: Sanat. 80 l.*)
- Orazbayeva, F. ve Sağıdolla, G. ve Kasım, B. ve Kobılanova, A. ve Esenova, K. (2005) **Morfoloji**. Almatı: Print-S. Yay. (*Orazbayeva F., Sağıdolla G., Qasım B., Qobılanova A., Esenova K. Morfolojiya. Almatı: Print-S.*)
- Jılkıbayeva, M. (2006) Morfolojik İncelemesi. **Kazak Dili**. N. 4, Almatı: s. 19-21. (*Jılkıbayeva M. Morfolojiyalıq Taldav. Qazaq Tili. N. 4, Almatı: 19-21 b.*)
- Toybazarov, N. (2008) Morfolojiyi Geliştirerek Okutmanın Dil Bilimsel Açısından Önemi. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 5, s. 2-5. (*Toybazarov N. Morfolojiyanı Damıtı Oqıtıvdıñ Lingfistikalıq Negizderi. Qazaq Tili Men Adebıyeti Orta Mektep. N. 5, 2-5 b.*)
- Janabekova, A. (2009) Morfolojik Kategorilerin Anlam ve İçerik Bakımından Özellikleri. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Dergisi**. N. 5-6, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 76-81

(Janabekova A. Morfologiyalıq Kategoriyalardıń Semantikalıq Jäne Qurılımdıq Belgileri. Qazaq Üniversiteti. Habarşıstı. N. 5-6, Almatı: Qazaq Üniversiteti. 76-81 b.)

Mardenova, A. (2009) Morfoloji. İsmın Türlere Aynılması. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 3, s. 77-85. *(Mardenova A. Morfologiya. Zat Esimniń Türlenüvi. Qazaq Tili Men Ádebiyeti. N. 3, 77-85 b.)*

1.4 Sentaks

- Ablakov, A. (1985) Kazak Türkçesi'nde Bağlaçların Gramer Bakımından Kullanımı. **Sovyet Türkolojisi**. N. 2, Bakü: Kommunist Yay. Ss 194, s. 42-51 (*Ablakov A. K Grammatičeskoj Harakteristike Upravleniya Kak Sposoba Svyazi V Kazahskom Yazıke. Sovetskaya Tyurkologiya. N. 2, Bakü: Kommunist. 194 s., s. 42-51*)
- Demesinova, N. (1985) **Kazak Türkçesi'ndeki Sentaks Sisteminin Gelişimi İle İlgili Eğilimler**. Türk Lehçeler Bilimi. III. Türkoloji Kurultay Tebliğleri. Taşkent: s. 183-186 (*Demesinova N. O Nekotorih Tendentsiyah V Razvitii Sintaksičeskoj Sistemi Kazahskogo Yazıka. Tyurkoe Yazıkoznaniye. Materialı III Vsesiyuznoy Tyurkologičeskoj v Konferentsii. Taşkent: s. 183-186*)
- Konurov, T. (1985) Çağdaş Kazak Türkçesi Sisteminde Karşılaştırmalı Cümle Yapısı. Doktora Tez Özetleri. Alma Ata: s. 41 (*Konurov T. Komparativme Konstruksii V Sisteme Sovremennogo Kazahskogo Yazıka: Avtoferat Diss. Doktora Filol. Nauk. Alma Ata: 41 s.*)
- Sayrambayev, T. (1985) **Birleşik Kelimeler Ve Oluşum Özellikleri**. S.M. Kirov Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi 50. Yıl Jübilesinde Yapılan Bilimsel Konferans Tebliğleri. Sosyal Bilimleri, Gazetecilik, Filoloji, Yabancı Diller. Alma Ata: Gılım Yay. s. 97 (*Sayrambayev T. Soçetayemost Slov İ Nekotoriye Yeyö Proyavleniya. Tezısı Naučno-Teoritičeskoj Konferentsii, Posv. 50-letiyu Kaz GU im. S.M. Kirova, Gumanitarıye Nauki. Jurnalistika, Filologiya, İnostranıye Yazıki. Alma Ata: Gılım. 97 s.*)
- Kalımbetova, N. (1986) İsim Tamlamalarının Karşılaştırılması. **Kazak Okullarda Rus Dili Ve Edebiyatı**. N. 1, Alma Ata: Mektep Yay. s. 44-46 (*Kalımbetova N. Sopostavitelny Analiz İmennih*

Slovoçoetaniy. Russkiy Yazık İ Literatura V Kazahskoy Şkole. N. 1, Alma Ata: Mektep. s. 44-46)

- Agmanov, E. (1987) Kazak Türkçesi'ndeki İsimlerin Tarihçesi. **KazSSC İlimler Akademisi**. Filoloji Serisi. N. 2, Alma Ata: Nauka Yay. Ss. 70, s. 48-52 (*Agmanov E. K İstorii İmemogo Upravleniya V Kazahskom Yazıke. İzvestiya A.N. Kaz SSR. Seriya Filologičeskaya. N. 2, Alma Ata: Nauka. 70 l., s. 48-52*)
- Bakalayev, M. (1987) **Tamlamalar ve Bileşik Kelimeler**. Bakalayev M. Kazak Edebi Dili. Alma Ata: Mektep Yay. s. 178-184 (*Bakalayev M. Slovoçoetaniye İ Slojnie Slova. Bakalyev M. Kazahskiy Literaturniy Yazık. Alma Ata: Mektep. s. 178-184*)
- Bakalayev, M. (1987) **Bileşik Kelimelerin Uyumları ve Farklılıkları**. Bakalayev M. Kazak Edebi Dili. Alma Ata: Mektep Yay. s. 187-188 (*Bakalayev M. Razdelno-Soçoetayemie Slojnie Slova. Bakalyev M. Kazahskiy Literaturniy Yazık. Alma Ata: Mektep. s. 187-188*)
- Bakalayev, M. (1987) **Birbiriyle İlişkili Kelimeler**. Bakalayev M. Kazak Edebi Dili. Alma Ata: Mektep Yay. s. 188-191 (*Bakalayev M. Kontaktne Slova. Bakalyev M. Kazahskiy Literaturniy Yazık. Alma Ata: Mektep. s. 188-191*)
- Bakalayev, M. (1987) **Fiil İle Kurulan Tamlamaları**. Bakalayev M. Kazak Edebi Dili. Alma Ata: Mektep Yay. s. 122-178 (*Bakalayev M. Glagolnie Slovoçoetaniya. Bakalyev M. Kazahskiy Literaturniy Yazık. Alma Ata: Mektep. s. 122-178*)
- Bakalayev, M. (1987) **Belirlilik ve Belirsizlik Hakkında**. Bakalayev M. Kazak Edebi Dili. Alma Ata: Mektep Yay. s. 60-70 (*Bakalayev M. Ob Opredelenmosti İ Neopredelenmosti . Bakalyev M. Kazahskiy Literaturniy Yazık. Alma Ata: Mektep. s. 60-70*)
- Saina, S. (1987) Rus Ve Kazak Dillerindeki Cümlelerde Kelime Sıralanışı: Karşılaştırmalı Analizi. **Kazak Okullarda Rus Dili Ve Edebiyatı**. N. 5, Almatı: Mektep Yay. s. 39-44 (*Saina S.*

Poryadok Slov V Russkom I Kazahskom Predlojenii: Sopostovitelny Analiz. Russkiy Yazık I Literatura V Kazahskoy Şkole. N. 5, Almatı: Mektep. s. 39-44)

Sergaliyev, M. (1987) Çağdaş Kazak Edebi Dilinde Sentaksın Eşanlamlı Yapıları. Doktor Tez Özeti. Almatı: Ss. 40 (*Sergaliyev M. Sinomiya Sintaksiçeskih Konstruktsiy V Sovremennom Kazahskom Literaturnom Yazıke: Avtoreferat Diss. Doktora Filol. Nauk. Almatı: s. 40)*

Sergaliyev, M. (1987) **Öznesiz Cümlelerin Üslup Kuralları**. S.M. Kirov Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi 50. Yıl Jüblesinde Yapılan Bilimsel Konferans Tebliğleri. Sosyal Bilimleri, Gazetecilik, Filoloji, Yabancı Diller. Alma Ata: Gılım Yay. (*Sergaliyev M. Stilistiçeskiye Funktsii Bezličnih Predlojeniy. Tezısı Nauçno-Teoritiçeskoy Konferentsii Posvyaschemoy 50 letiyu KazGU im. S.M. Kirova. Gumanitarniye Nauki. Jurnalistika, Filologiya, İnostranniye Yazıki. Alma Ata: Gılım)*

Ayapova, T. (1988) Kazakça Materyaller Esasında Çocukların Konuşma Cümlelerinin Gelişimi. Yüksek Lisans Tez Özeti. Alma Ata: Ss. 26 (*Ayapova T. Razvitiye Sintaksisa Reçi Detey Na Materiale Kazahskogo Yazıka: Avtoreferat Diss. Kand. Filol. Nauk. Alma Ata: s. 26)*

Esenov, K. (1988) **Birleşik Cümlelerin Sentaks Yapıları Hakkında**. Türkoloji-88. V. Türkoloji Kurultay Tebliğ Özetleri. (7-8 Eylül 1988), Frunze: Uçkun Yay. s. 208-209 (*Esenov K. O Sintaksiçeskoy Konstruktsii Oslojnennih Predlojeniy. Tyurkologiya-88. Tezısı Dokladov İ Soobscheniy V. Vsesoyuznoy Tyurkologiçeskoy Konferentsii, (7-8 Sentyabrya 1988), Frunze: Uçkun. s. 208-209)*

İzimbergenova, S. (1988) **Kazak Ve Rus Dilindeki Sıfatfüller**. Kazakistan'daki Rus Dili Ve İki Dilli Kullanımdaki Problemler. Kaz SSC İlimler Akademisi, Dilbilim Enstitüsü, "Kazakistan'daki Rus Dili Kullanımı" Bilim Kurulu: I.

- Bilimsel Kurultay Tebliğ Özetleri. Alma Ata: Nauka Yay. s. 98-99 (*İzimbergenova S. Priçastniye Oboroti V Kazahskom İ Russkom Yazıkah. Russkiy Yazık V Kazahstane İ Problemt Kazahsko-Russkogo Dvuyazıçiya. A.N. Kaz SSR, İstitut Yazıkoznaniya, Nauçniy Sovet "Funksionirovanie Russkogo Yazıka V Kazahstane: Tezisi I. Respublikanskoy Konferentsii (7-8 Aprelya), Alma Ata: Nauka . s. 98-99)*)
- Orazbayeva, F. (1988) **Kazak Türkçesi. Sentaks.** Ders Kitabı. Almatı: I.Altınсарın Adındaki Kazak Milli Eğitim Akademisinin Yay. s. 191 (*Orazbayeva F. Kazahskiy Yazık. Sintaksis. Uçebnoe Posobie. Almatı: Respublikanskiy İzdatelny Kabinet Kazahskoy Akademii Obrazovaniya İm. I. Altınсарına. s. 191*)
- Suyundukov, N. (1988) **Sentakstaki Eşesli Ve Eşanlımlı Kelimelerin Karşılaştırması Hakkında.** Türkoloji-88. V. Türkoloji Kurultay Tebliğ Özetleri (7-9 Eylül), Frunze: Uçkun Yay. s. 225-226 (*Suyundukov N. O Sintaksiçeskoj Omonimii V Sopostavlenii S Sintaksiçeskoj Sinomiyey. Tyurkologiya-88. Tezisi Dokladov İ Soobşeniy V. Vsesoyuznoy Tyurkologičeskoj Konferentsii (7-9 Sentyabrya), Frunze: Uçkun. s. 225-226)*)
- Mustafina, S. (1989) Kazak Metinlerindeki Ara ve Modal Kelimelerin Rolü. **Kaz SSC İlimler Akademisi.** Filoloji Serisi. N. 2, Alma Ata: Gılım Yay. s. 28-30 (*Mustafina S. Rol Vvodno-Modalnih Slov V Organizatsii Kazahskogo Teksta. Izvestiya A.N. Kaz SSR. Seriya Filologiçeskaya. N. 2, Alma Ata: Gılım. s. 28-30)*)
- Mustafina, S. (1989) Kazak Türkçesi'ndeki Metin Oluşturma Metodlar. Yüksek Lisans Tez Özeti. Alma Ata: Ss. 25 (*Mustafina S. Tekstoobrazuyuşsiye Sredstva Kazahskogo Yazıka. Avtoreferat Diss. Kand. Filol. Nauk. 25 s.)*)
- Suyundinov, N. (1989) Çağdaş Kazak Türkçesi'ndeki Ünlemlerin Semantiği, Yapılışı Analizi Kategorizasyonu. **KazSSC İlimler Akademisi.** Filoloji Serisi. N. 3, Alma Ata: Gılım Yay. s. 15-21 (*Suyundinov N. Strukturno-Semantiçeskiy Analiz Kategorii*)

Vosklitsaniya V Sovremennom Kazahskom Yazıke. İzvestiya A.N. Kaz SSR. Seriya Filologičeskaya. N. 3, Alma Ata: Gılım. s. 15-21)

- Hasenov, M. (1989) Sentaksisteki Birebir Çeviri Meseleleri (V.İ.Lenin'in Çalışmalarının Kazakça'ya Çevrili Üzerine). **Kaz SSC İlimler Akademisi Haberleri**. Filoloji Serisi. N. 1, Alma Ata: Nauka Yay. Ss. 69, s. 22-26 (*Hasenov M. K Voprosu O Sintaksičeskoj Kalkirovanii (Na Materiale Perevodov Trudov V.İ. Lenina Na Kazahskiy Yazık). İzvestiya A.N. Kaz SSR. Seriya Filologičeskaya. N. 1, Alma Ata: Nauka. 69 l., s. 22-26)*)
- Esenov, H. (1991) Kazak Türkçesi'ndeki Bileşik Cümlelerin Semantik Yapısı. **Kaz SSC İlimler Akademisi Haberleri**. Filoloji Serisi. N. 2, Alma Ata: Gılım Yay. Ss. 70, s. 35-42 (*Esenov H. Stukturno-Semantičeskiye Tipı Slojnosocenennih Predlojeniy V Kazahskom Yazıke. İzvestiya A.N. Kaz SSR. Seriya Filologičeskaya. N. 2, Alma Ata: Gılım. 70 l., s. 35-42)*)
- Madiyeva, G. (1992) Doğu Kazakistan'da Su Adlarının Sentaktik Oluşumu Hakkında. **Kazakistan İlimler Akademisi Haberleri**. Filoloji Serisi. N. 6, Alma Ata: Gılım Yay. Ss. 70, s. 48-54 (*Madiyeva G. O Sintaksičeskom Sposobe Obrazovaniya Gidronimov Vostočno-Kazahstanskoy Oblasti. İzvestiya A.N. Respubliki Kazahstan, Seriya Filologičeskaya. N. 6, Alma Ata: Gılım. s. 48-54)*)
- Madiyeva, H. (2005) Jubanov Eserlerinde Özel İsimlerin Sentaktiği Hakkında. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversite Dergisi**. Filoloji Serisi. N. 2, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 78-82 (*Madiyeva G. K Voprosu O Sintaksise İmen Sobstvennih V Trudah H. Jubanova. Vestnik Al Farabi. Seriya Filologičeskaya. N. 2, Almatı: Kazahskiy Universitet. s. 78-82)*)
- Orazbayeva, F. ve Sagıdolla, G. ve Kasım, B. ve Kobılanova, A. ve Esenova, K. (2005) **Sentaks**. Almatı: Print-S Yay. (*Orazbayeva F.,*

Sağıldolla G., Qasım B., Qobılanova A., Esenova K. Sentaksis. Almatı: Print-S)

- Aşırova, A. (2008) Gazete Metinlerinin Sentaks Bakımından Kuruluşu. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Dergisi**. N. 8, s. 13-133. (*Aşırova A. Gazet Mâtînderinin Sintaksistik Qurulımı. Qazaq Ulıttıq Univ. Habarşısı. N. 8, 130-133 b.*)
- Sakimbekova, K. (2008) Sentaksı Okutma Tecrübemden. **Ulagat Dergisi**. N. 1, s. 50-54. (*Sakimbekova K. Sintaksti Oqıtuv Täjiribem. Ulağat. N. 1, 50-54 b.*)
- Sakimbekova, K. (2008) Kelime Gruplarının Sentaksi. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 2, Almatı: Arıs Yay. s 32-35. (*Sakimbekova K. Söz Tirkesi Sintaksi. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N. 2, Almatı: Arıs. 32- 35 b.*)
- Hasanova, G. (2008) Sentaks Meseleleri. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Dergisi**. N. 8, s. 100-104. (*Hasanova G. Sintakstik Sintagmatika Mäseleleri. Qazaq Ulıttıq Univ. Habarşısı. N. 8, 100-104 b.*)

1.5 Alfabe ve Yazım Kuralları

- Balakayev, M. (1987) **Birleşik Kelimelerin Yazımı**. Almatı: Mektep Yay. (*Balakayev M. Biriken Sözderdiñ Orfografyası. Almatı: Mektep*)
- Kenesbayev, S. ve Musabayev, G. ve Netaliyeva, K. (1987) **Kazak Türkçesi'nin Yazımı**. Alma Ata: Bilim Yay. Ss. 349 (*Kenesbayev S., Musabayev G., Netaliyeva K. Orfografya Kazahskogo Yazıka. Alma Ata: Bilim. 349 l.*)
- Ahmadiyev, S. (1988) “Aklımızdaki Düşünceler” Kişi İsimlerinin Yazılışı Hakkında. **Kazakistan Muğalimi Dergisi**. (1. Ağustos 1988) (*Ahmadiyev S. Kökeyde Jürgen Oylar. Adam Atarımın Jazıluvi Turalı. Qazaqıstan Muğalimi. 1 Tamız 1988*)
- Bulasay, R. (1988) “Kazak Türkçesi'nin Fonetik Alfabeti ve Sesli Yazı Sistemi”. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 3-4, Almatı: Davir Yay. s. 3-9. (*Bulasay R. Qazaq Tiliniñ Fonetikalıq Alfaviti jäne Dıbıstıq Jazuv Jüyesi. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 3-4, Almatı: Dävir. 3-9 b.*)
- Kalioğlu, K. (1988) “Kazak Alfabetinin Problemleri”. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 1-2, Almatı: Davir Yay. Ss. 128, s. 3-7 (*Qalıulı Q. Qazaq Alfabitiniñ Mäseleleri. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. Almatı: Dävir. b. 128, 3-7 b.*)
- Derbisaliyev, A. ve Matekova, M. ve Tasımov, B. (1989) “Töte Jazuv⁹⁵ Dersleri” (Güzel Yazı Dersleri) **Kazak Edebiyatı Dergisi**. Almatı: Mektep Yay. (24 Kasım). (*Derbisaliyev A., Matekova M., Tasımov B. Töte Jazuv Däristeri. Qazaq Ädebiyeti. 24 Qarasha. Almatı: Mektep*)
- Ledenov, V. (1989) Kazak Sokak Adları ve Özel İsimlerin Rusça Transkripsyonu. **Gorizont Dergisi**. (28 Ocak 1989). (*Ledenov V. O Problemah Bez Emotsyi. Gorizont. 28 Yanvar. O Russkoy*

---

⁹⁵ A. Baytursinov'un Arap harfleriyle düzenlediği Kazak yazısı.

Transkripsii Napisanıya Kazahskih Ulits İ Nazvaniya Liçnih İmyon)

- Seyfullin, S. (1989) “Seslerin İşaretlerini Yok Etmemek Lazım”. **Kazakistan Muğalimi**. N. 10, Almatı: Mektep Yay. s. 18-19 (*Seyfullin S. Dıbıstardıñ Tañbasın Joymav Kerek. Qazaqıstan Muğalimi. N.10, Almatı: Mektep. 18-19 b.*)
- Sultangazin, D. (1989) “Kazakça Kelimelerin Nasıl Yazılması Hakkında?” **Juldız Dergisi**. N. 3, Almatı: Davir Yay. s. 154-156 (*Sultangazin D. Qazaq Sözin Qalayşa Jazıv Turası. Juldız. N.3, Almatı: Dävır. 154-156 b.*)
- Valiyev, N. (1989) “Kazak İmla Kuralının Genel Prensipleri”. **Kazakistan Mektebi Dergisi**. N. 2, s. 65-69 (*Valiyev N. Qazaq Orfagrafıyasınıñ Negizgi Prensipteri. Qazaqstan Mektebi. N 2, 65-69 b.*)
- Musabekova, F. (1991) **Çağdaş Kazak Türkçesi'nin Noktalama İşaretleri**. Üniversite Öğrencilerine Göre Hazırlanmış Kitap. Almatı: Ana Dili Yay. Ss. 123 (*Musabekova F. Qazirgi Qazaq Tiliniñ Punktuatısyası. Studentterge Arnalğan Oqıv Quraltı. Almatı: Ana Tili. 123 b.*)
- Vatay, J. (1991) “Kazak Alfabesini Düzenleme Yolları”. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 1, Almatı: Davir Yay. s 3-8. (*Vatay J. Qazaq Ālipbiyin Quru Joldarı. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N. 1, Almatı: Dävır. 3-8 b.*)
- Düysebaykızı, M. (1992) “Noktalı Virgül Hangi Durumlarda Konulur?” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 2, Almatı: Davir Yay. s. 21-24. (*Düysebaykızı M. Nükteli Ütir Qanday Jağdayda Qoyıladı. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N. 2, Almatı: Dävır. 21-24 b.*)
- Kaydarov, A. (1992) “Bağımsız Devlete Milli Yazı Gerekir.” (Latin Alfabeti Temelinde Yazılan Kazak Alfabeti) **Kazakistan Bilim ve İlimler Akademisinin Haber Dergisi**, Dil, Edebiyat Serisi. N. 3, Almatı: Gılım Yay. s. 3-23 (*Qaydarov Ā. Egemendi Elge*

Ulltuq Jazuv Qajet. Latın Grafıkası Negızinde Jazılğan Qazaq Alfaviti. Qazaqıstan Respublikası Jäne Ğılım Minstrliginiñ Ulltuq Ğılım Akademiyasınıñ Habarları, Til, Ādebiyet Seriyası. N. 3, Almatı: Ğılım. 3-21 b.)

- Maşkan, N. (1992) “Alfabe Tartışması”. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 4, Almatı: Davir Yay. s. 21-24. (*Maşqan N. Ālipbiy Aytısı. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N. 4, Almatı: Dāvır. 21-24 b.)*)
- Sarıbayev, R. (1992) “Ā” Sesinin Özelliği. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N.4, Almatı: Davir Yay. s. 50-52. (*Sarıbayev R. “Ā” Dıbısınıñ Qır- Sırı. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N. 4, Almatı: Dāvır. 50-52 b.)*)
- Aydarov, G. (1993) “Dil Damgalarının Özellikleri” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 5, Almatı: Davir Yay. s. 69-70. (*Aydarov G. Til Tañbalarınıñ Ereşseligi. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N. 5, Almatı: Dāvır. 69-70 b.)*)
- Ötkelbayev, S. (1994) “Kazak Türkçesi’ndeki Sesli Sembol Olayını Okutmanın Bilimsel Temelleri” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 11-12. Almatı: Davir Yay. s 114-119 (*Ötkelbayeva S. Qazaq Tilindegi Dıbıstıq Simbolıka Qubılısm Oqıtuvdıñ Ğılımi Negizderi. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N. 11-12, Almatı: Dāvır. 114-119 b.)*)
- Sağındıkov, B. (1994) **Kazak Türkçesi Leksikolojisinin Gelişmesindeki Etimolojik Temeller**. Almatı: Ğılım Yay. (*Sağındıqov B. Qazaq Tili Leksikası Damuvınıñ Etimologiyalıq Negizderi. Almatı: Ğılım*)
- Koşkarov, A. (1996) Kazak Türkçesi’ndeki Sızıcı Ünsüzler. Doktora Tez Özetleri Filoloji Bölümü. Alma Ata. (*Koşkarov A. Frikatifniye Soglasniye V Kazahskom Yazıke. Avtoferat Dis. Doktora Fil. Nauk. Alma Ata*)
- Sızdıkova, R. (1996) **İmla Kuralları ve Noktalama İşaretleri**. Almatı: Ravan Yay. (*Sızdıqova R. Emle Jäne Tıms Belgileri. Almatı: Ravan*)

- Vatay, J. (1996) “Latin Alfabesiyle Düzenlenmiş Kazak Alfabesinin Taslağı”. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N.3, Almatı: Davir Yay. s. 107-111. (Vatay J. *Latin Aripertine Negizdelgen Qazaq Ałıpbıyınıñ Jobası. Qazaq Tili men Adebıyeti. N. 3, Almatı: Dävır. 107-111b.*)
- Altay, M. (1998) **Latin Temelinde Kazak Alfabesi**. Proje. Almatı: Gılım Yay. Ss. 131 (Altay M. *Latin Negizindegi Qazaq Ałıpbıyı. Jobalar*) Almatı: Ğılım. 131 b.)
- Valiyev, N. ve Aldaşev, A. (1998) **Kazak Yazımındaki Zorluklar**. Almatı: Mektep Yay. Ss. 112 (Valiyev N., Aldaşev A. *Qazaq Orfografyasındağı Qıyındıqtar. Almatı: Mektep. 112 b.*)
- İbatov, A. (2000) **Türk Alfabesi**. Kazakça Yazı İmla Kuralı. Almatı: Arıs Yay. s. 119 (İbatov A. *Türki Ałıpbıyı. Qazaqşa Jazuv Emlesi. Almatı: Arıs. 119 b.*)
- Jünisbek, A. ve Kusayınov, K. ve Valı, N. (2000) “Latin Temelindeki Kazak Alfabesi”. **Kazakistan Bilim ve İlim Bakanlığı ile Milli Akademının Haberleri Dergisi**. N.1, Almatı: s. 36-46. (Jünisbek A., Qusayımov K., Valı N. *Latin Grafıkasınıñ Negizindegi Qazaq Ałıpbıyı. Qazaqstan Respublikası Bilim Jane Ğılım Ministrliğimen Ulttıq Ğılımi Akademiyasınıñ Habarları. N. 1, Almatı: 36-46 b.*)
- Satenova, S. ve Jünisbek, A. (2000) Latin Alfabesine Geçişin Psikolojik ve Yöntemsel Özellikleri. **Kazakistan Bilim ve İlimler Akademisinin Haber Dergisi**. N.1, Almatı: JAK Yay. s. 23-36. (Sätenova S., Jünisbek A. *Latin Grafıkasına Köşüvdiñ Psikologiyalıq Jäne Adistemelik Aspektileri. Qazaqstan Respublikası Bilim Jane Ğılım Ministrliğimen Ulttıq Ğılımi Akademiyasınıñ Habarları. N. 1, Almatı: 23-36 b.*)
- Sızdıkova, R. (2000) “Baytursınılı. A. Yazım Hakkında”. **Kazakistan Bilim ve İlimler Akademisinin Haberleri**, Dil, Edebiyat Sayıları. N. 3. Almatı: JAK Yay. s. 3-11 (Sızdıkova R. A. *Baytursınılı. Emle Turalı. Qazaqstan Respublikası Jane Ğılım*

Ministrliyiniñ Ulıttıq Ğılım Akademiyasınıñ Habarları, Til, Ādebiyet Seriyası. N 3, Almatı: JAK. 3-11 b.)

- Bizakov, S. (2000) “Yazım Varyantları”. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 4, Almatı: Davir Yay. s. 3-7. (*Bizakov S. Orfagrafyalıq Varyanttar. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N. 4, Almatı: Dāvır. 3-7 b.)*)
- Kalıoğlu, B. (2003) “Yeni Latin Kazak Alfabeti”. **Kazakistan İlimler Akademisinin Haber Dergisi**. N. 3, Almatı: Ğılım Yay. s. 3-7. (*Qalıulı B. Jañısa Latin Qazaq Ālipbiyi. Qazaqıstan Respublikasınıñ Ulıttıq Ğılım Akademiyasınıñ Habarları. N. 3, Almatı: Ğılım. 3-7 b.)*)
- Maylıkutova, M. (2003) “Latin Alfabeti İle İlgili Sovyet Döneminde Yapılan Tartışmalar.” **Ana Tili Gazetesi**. N. 17, Almatı: Bolaşak Yay. (1 Mayıs) s. 11. (*Maylıkutova M. Latin Tañbasına Baylamstı Keñestik Zamanđı Pikirtalastar. Ana Tili Gazeti. Almatı: Bolaşaq. (1 Mamır.) 11 b.)*)
- Küderinova, K. (2004) “Kazak Yazımındaki “ı”, “i” Harflerinin İmlası”. **Kazakistan İlimler Akademisinin Haber Dergisi**. Dil, Edebiyat Bölümü. N. 5-6. Almatı: Ğılım Yay. s. 32-42. (*Küderinova K. Qazaq Orfagrafyasındağı “ı”, “i” Āripteriniñ Emlesi. Qazaqıstan Respublikasınıñ Ulıttıq Ğılım Akademiyasınıñ Habarları. , Til, Ādebiyet Seriyası. N. 5-6, Almatı: Ğılım 32-427 b.)*)
- Kaydar, A. (2006) **Kazak Türkçesi’ndeki Tek Heceli Köklerin Yapısı İle İlgili Esaslar**. Almatı: Arıs Yay. (*Kaydar A. Struktura Odnoslojnih Korney İ Osnov V Kazahskom Yazıke. Almatı: Arıs)*)
- Andabayeva, K. (2007) Kazak ve İngiliz Alfabetindeki Ünsüzlerin Karşılaştırmalı Nitelikleri. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniv. Dergisi**. N. 4, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s 133-136 (*Andabayeva K. Qazaq Jäne Ağılşın Orfografyası Davıssız*)

Dıstarınıñ Salırtırmalı Sıpatı. Qazaq. Üñiversiteti Habarşısı. N. 4, Almatı: Qazaq Üñiversiteti, 133-136 b.)

- Sadvakas, H. (2008) Kazak Alfabeti ve İmlası Hakkında. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Dergisi**. N. 1, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s 175-179. (*Sadvakas H. Qazaq Ālipbiyi Men Orfagrafyası Tuvralı. Qazaq Ulıtıq Üñiversiteti. N. 1, Almatı: Qazaq Üñiversiteti. 175-179 b.)*)
- Baygutova, D. (2009) Yazım Çalışmaları. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Dergisi**. N. 3, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s 219-224. (*Baygutova D. Orfografyalıq Jazba Jumıstarınıñ Jüyesi. Qaza. Üñiversiteti Habarşısı. N. 3, Almatı: Qazaq Üñiversiteti. 219-224 b.)*)
- Mayseyitova, Z. (2009) **Kazak Türkçesi'ne Ait Sesler**. Kazak Dili ve Edebiyatı Rus Okuluna Özel. N. 1, Almatı: Arıs Yay. s 96-97 (*Mayseyitova Z. Qazaq Tiline Tān Dıbıstar. Qazaq Tili Men Ādebiyeti Orıs Mektebine. N. 1, Almatı: Arıs. 96-97 b.)*)
- Rıskeldi, I. (2009) “ı”, “i” Yazılış ve Okunuş. **Kazak Dili ve Edebiyatı**. N. 8, Almatı: Aljan Yay. s 17-21. (*Rıskeldi I. Jazılım Jäne Oqılım; ı, i. . Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N. 8, Almatı: Aljan. 17-21 b.)*)

1.6 Diyalektoloji

- Aydarov, A. (1985) **Taşkent Bölgesindeki Özbek Lehçesinin Kazak Lehçesine Etkisi**. III. Türkoloji Bilimsel Kurultay Tebliği. Taşkent: s. 124-126 (*Aydarov A. Vliyaniye Uzbekskego Yazıka Na Kazahskiy Govor Okrestnostey Taşkenta. Materiyali III. Vsesoyuznoy Tyurkologičeskoj Konferensii. Taşkent: 124-126 s.*)
- Nurmagambetov, A. (1985) **Yerli Dil Özelliklerinin Kökeni**. Almatı: Mektep Yay. s. 160 (*Nurmağambetov A. Jergiliktı Til Ereşelikleriniñ Törkini. Almatı: Mektep. 160 b.*)
- Muhamedjanov, K. (1985) **Güney Kazakistan'daki Özbek Lehçesinin Oluşumu ve Tarihçesi Hakkında**. III. Türkoloji Bilimsel Kurultay Tebliği. Taşkent: s. 124-126 (*Muhamedjanov K. Ob İstorii Formirovaniya Uzbeksih Govorov Yujnogo Kazahstana. Materiyali III. Vsesoyuznoy Tyurkologičeskoj Konferensii. Taşkent: s. 124-126*)
- Bolatov, J. (1987) **Çin'den Gelen Kazakların Dilindeki Yerli Özellikler; Kazak Diyalektolojisinin Araştırılması Üzerine**. Almatı: Gılım Yay, s. 280 (*Bolatov J. Qıtaydan Kelgen Qazaqtar Tilindegi Jergiliktı Ereşelikter; Qazaq Diyalektologiya Zerttev Mäseleleri. Almatı: Ğılım, 280 b.*)
- Koşimov, D. (1987) **Koşağaş Bölgesinde Yapılan Diyalektoloji Çalışma Kaynaklardan**. Kazak Diyalektolojisini Araştırma Problemleri. Almatı: Gılım Yay. (*Koşimov D. Qoşağaş Jerinde Jiürgizilgen Diyalektologiyılıq Praktika Materiyaldarınan; Qazaq Diyalektologiya Zerttev Mäseleleri. Almatı: Ğılım*)
- Jubanov, E. (1988) Kazak Lehçesinin Doğası ve Edebi Dilin Tarihi Sorunları Hakkında. **Sovyet Türkolojisi**. N. 3, Bakü: Kommunist Yay. s. 63-67 (*Jubanov E. O Prirode Kasahskogo Naddialekta i Problema İstorii Literaturnogo Yazıka. Sovetskaya Tyurkologiya. N. 3, Baku: Kommunist. 63-67 s.*)

- Sarıbayev, Ş. (1988) **Edebi Dilin Zenginleşmesinde Dialektolojinin Katkısı.** Türkoloji-88. V. Türkoloji Bilimsel Tebliği. (7-9 Eylül). Frunze: Uçkun Yay. s. 68-69 (*Sarıbayev Ş. Dialektmaya Leksika Kak Istoçnik Obogaşeniya Literaturnogo Yazıka. Tyurkologiya-88. Tezisi Dokladov i Soobşeni V. Vsesoyuznoy Tyurkologičeskoj Konferensii 7-9 Sentabr. Frunze: Uçkun. 68-69 s.*)
- Sızdıqova, R. (1988) **Kazak Türkçesi Tarihi ve Diyalektoloji Problemleri.** Almatı: Bilim Yay. s. 282 (*Sızdıqova R. Qazaq Tili Tarihi Men Diyalektologiya Mäseleleri. Almatı: Bilim. 282 b.*)
- Sarıbayev, Ş. ve Nakısbekov, O. (1989) **Kazak Türkçesi'nin Bölgesel Leksikolojisi.** Almatı: Bilim Yay. s. 192 (*Sarıbayev Ş., Naqısbekov O. Qazaq Tiliniñ Aymaqtıq Leksikası. Almatı: Bilim, 192 b.*)
- Abilkasımov, B. (1990) **Kazak Türkçesi'nin XIX. Yüzyıldaki Yazılı Kaynaklarındaki Lehçe Unsurları.** Almatı: Gılım Yay. (*Abilkasımov B. O Dialektnih Elementah V Yazıke Kazahskih Pismennih Istoçnikov XIX Veka. Almatı: Gılım*)
- Aliyev, F. (1990) **Kazakistan'daki Türklerin Dilindeki Kazakça Kelimeler.** Almatı: Gılım. s. 94-99 (*Aliyev F. Kazahskiye Slova v Yazıke Turok Kazahstana. Almatı: Gılım. 94-99 s.*)
- Aytazin, K. (1990) Kazak Türkçesi'ndeki Balıkçılık İle İlgili Profesyonel Sözcükleri. **Kazak Dilindeki Bölge Farklılıkları. Makaleler Derlemesi.** Almatı: Gılım Yay. s. 164-172 (*Aytazin K. Professionalnaya Leksika v Kazahskom Yazıke, Svyazannya s Ribolovstvom. Qazaq Tilindegi Ayamaqtıq Ereşelikter. Maqalalar Jınağı. Almatı: Gılım. 164-172 s.*)
- Nurmagambetov, A. (1990) **Dilimizdeki Bazı Diyalektlerin Kökeni.** Almatı: Gılım Yay, s. 160 (*Nurmağambetov A. Tilimizdegi Keybir Diyalektizmden Törkini. Almatı: Gılım. 160 b.*)
- Kaliyev, G. (1990) Lehçe'deki Bileşik Kelimeleri Oluşturan Unsurların Uyunu. **Kazak Dilindeki Bölge Farklılıkları. Makaleler Derlemesi.** Almatı: Gılım Yay. s. 112-113 (*Kaliyev G. Diyalektniye Slojniye Slova s Podçinitelnım Otnoşeniym*)

Komponentov. Qazaq Tilindegi Ayamaqtıq Erekselikter. Maqalalar Jınaǵı. Almatı: Gılım. 112-113 s.)

Kurmanaliyev, K. (1990) Ombı Vilayetine Baǵlı Nazıbayev, Esilköl İlçelerinde Yaşayan Kazakların Dilindeki Bazı Leksikolojik Özellikler. **Kazak Dilindeki Bölge Farklılıkları**. Almatı: Gılım Yay. (*Qurmanaliyev K. Ombı Oblısınıñ Nazıbayevsk, Esilköl Avdandarında Turatın Qazaqtardıñ Tilindegi Keybir Leksikalıq Erekselikter. Qazaq Tilindegi Aymaqtıq Erekselikter. Almatı: Gılım*)

Kazak Diyalektolojisi Üzerine Yapılan Bibliyografya Çalışmaları. Almatı: Gılım Yay. (1990) (*Qazaq Diyalektologiyası Boyınşa Bibliyografyalıq Körsetkiş. Almatı: Gılım*)

Kazak Türkçesi'ndeki Bölgesel Özellikler. A. Baytursınov Adındaki Dil Bilimi İnstitutüsü, Almatı: Gılım Yay. s. 213 (1990) (*Qazaq Tilindegi Aymaqtıq Erekselikter. A. Baytursınov Atındaǵı Til Biimi İnstitutı, Almatı: Gılım. 213 b.*)

Suleymenov, U. (1990) Güney Altay'da Yaşayan Kazakların Dilindeki Kelimeler İle Fonetikleri Hakkında Notlar. **Kazak Dilindeki Bölge Farklılıkları**. Almatı: Gılım Yay. s. 197-202 (*Suleymenov U. Zametki Po Fonetike i Leksike Yazıka Kazahov Yujnogo Altaya. Qazaq Tilindegi Aymaqtıq Erekselikter. Almatı: Gılım. 197-202 s.*)

Kaliyev, G. ve Sarıbayev, Ş. (1991) **Kazak Diyalektolojisi**. Almatı: Ana Dili Yay. s. 198 (*Qaliyev Ğ., Sarıbayev Ş. Qazaq Diyalektologiyası. Almatı: Ana Tili. 198 b.*)

Kaliyev, G. (1994) Prof. Amanjolov ve Kazak Diyalektolojisinin Problemleri. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 11-12, Almatı: Davir Yay. s. 83-90. (*Qaliyev G. Prof. Amanjolov Jäne Qazaq Diyalektolojisinin Mäseleleri. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 11-12. Almatı: Davir. 83-90 b.*)

Abakova, R. ve Kortabayeva, G. (1995) "Diyalektolojideki Eski Türk Kalıntıları" **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 6, Almatı: Davir Yay. s. 120-125. (*Abakova R., Kortabayeva G. Diyalektizmdegi*

Köne Türki Qaldıqtar. Qazaq Tili men Ädebiyeti. N. 6, Almatı: Dävır. 120-125 b.)

Tasımov, A. (1995) **Ana Dilin Bir Budağı.** (İdil Boyu Kazakların Dili) Ders Kitabı. Almatı: Sanat Yay. s. 104 (*Tasımov A. Tuvğan Tildiñ Bir Butağı. (Edil Boyı Qazaqtardıñ Tili) Oquv Quratı. Almatı: Sanat. 104 b.)*

Atabayeva, M. (1996) **Dialektik Sözün Anlamı.** Ders Kitabı. Almatı: RIK Yay. s. 116 (*Atabayeva M. Diyalektik Söz Mağınası. Oquv Qûä Almatı: RIK. 116 s.)*

Rahmetova, B. (1996) “Sırdariya” Adlı Romandaki Diyalektolojik Kelimelerin Kahramanlarca Kullanılışı. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi.** N. 9-10, Almatı: Davır Yay. s 108-114 (*Rahmetova B. “Sırdariya” Romanındağı Diyalektizmderdiñ Keyipkerler Tilinde Qoldanıluvı. N. 9-10, Almatı: Dävır. 108-114 b.)*

Amanjолоv, A. (2001) **Kazak Diyalektolojisinin Kaynakları. Diyalektoloji Meseleleri ve Kazak Türkçesi'nin Tarihi.** Almatı: Sanat Yay. s. 608 (*Amanjолоv A. U İstokov Kazahskoy Dialektologii. Voprosı Diyalektologii i İstoryii Kazahskogo Yazıka. Almatı: Sanat. 608 s.)*

Aytbayulı, Ö. ve Mominova, B. (2001) **Kazak Dili Tarihi ve Diyalektolojisi.** Prof. Abilkasımoğlunun 70 yıllık Jübilesinde Yapılan Uluslararası Bilimsel Konferans Kaynakları. Almatı: Arıs Yay. s. 318 (*Aytbayulı Ö., Mominova B. Qazaq Tili Tarihi Men Diyalektologiyası. Professor Äbilqasımuluñ 70 Jıldıǵına Oray Uymdastrılǵan Halıqaralıq Ğılımı Teoriyalıq Konferensiya Materialdarı. Almatı: Arıs. 318 b.)*

Muhambet-Karim. (2001) **Diyalektoloji ve Kazak Edebi Dil Tarihi Meseleleri.** Ders Kitabı. Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 290 (*Muhambet - Kärim. Diyalektologiya Men Qazaq Ädebi Til Tarihi Mäseleleri. Almatı: Qazaq Üniversitesi. 290 b.)*

Jurmbayeva, J. (2002) “Diyalekt Kelimeler”. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi.** N. 10, Almatı: Davır Yay. s. 11-14 (*Jurmbayeva J.*

Diyalekt Sözder. Qazaq Tili Men Ādebiyeti, N. 10, Almatı: Dāvır. 11-14 b.)

- Esimbolova, M. (2002) “Diyalektolojide Unsurları Değişmeyen Kelime Grupları”. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 10, Almatı: Davır Yay. s. 40-42 (*Esimbolova M. Diyalektilik Turaqtı Söz Tirkesi. Qazaq Tili Men Ādebiyeti, N. 10, Almatı: Dāvır. 40-42 b.)*
- Esimbolova, M. (2002) “Bazı Kelime Özellikleri Hakkında.” **Ana Tili Gazetesi**. N. 35. (22 Temmuz 2002) (*Esimbolova M. Keybir Söz Ereşelikleri Tuvratı. Ata Tili. N. 35. 22 Tamız*)
- Kaliyev, B. (2002) **Kazak Diyalektolojisi**. Almatı: Gılım Yay. s. 200 (*Qaliyev B. Qazaq Diyalektologiyası. Almatı: Ğılım. 200 b.)*
- Kobılanova, A. (2003) “Prof. S. Amanjolov’un Diyalektoloji Üzerinde Yaptığı Çalışmalarını Milli Kültür Açısından Tanımak”. **Kazakistan Milli İlimler Akademisinin Haber Dergisi**. N. 5, Almatı: Gılım Yay. s. 3-8 (*Qobılanova A. Professor S. Amanjolvıñ Diyalektologiyalıq Materiyaldarınıñ Etnomädeni Qundılıq Retinde Tamıv. Qazaqıstan Respublikası Ulttıq Ğılımı Akademiyanıñ Habarları, N. 5, Almatı: Ğılım. 3-8 b.)*
- Esimbolova, M. (2004) **Jetisuv Bölgesinin Konuşmasındaki Leksikolojik Özellikler**. Ders Kitabı. Almatı: Evero Yay. s. 160 (*Esimbolova M. Jetisuv Söylenisiniñ Leksikalıq Ereşelikleri” Oquv Quraltı. Almatı: Evero. 160 b.)*
- Esenbay, A. (2005) Diyalektolojinin Dil Özellikleri. **Al Farabi Adındaki Kazak Milli Üniversitesi Haber Dergisi**. N. 1, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 66-68 (*Esenbay A. Diyalektologiyanıñ Til Ereşelikleri. Āl Farabi Atındağı Qazaq Ulttıq Universitet Habarşısı. N. 1, Almatı: Qazaq Universiteti. 66-68 b.)*
- Esenbay, A. (2005) Kazak Türkçesi’ndeki Diyalektoloji Problemleri. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Haber Dergisi**. N. 1, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 71-72 (*Esenbay A. Qazaq Tilindegi Diyalektologiya Mäseleleri. Āl Farabi Atındağı Qazaq Ulttıq Universitet Habarşısı. N. 1, Almatı: Qazaq Universiteti.)*

- Tasımov, A. (2005) Oral Belediyesi, Orad, Kaztayeve İlçelerindeki Halkların Dilindeki Bazı Diyalektoloji ve Bazı Mesleklerle İlgili Terimler Üzerine. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Haber Dergisi**. N. 1, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 66-68 (*Tasımov A. Oral Oblısı, Orad, Qaztayeve Avdandarı Turğındarınıñ Tilinde Kezdesetin Keybir Diyalektizmden Men Käsibi Sözder Tuvralı. Al Farabi Atındağı Qazaq Ulıtıq Universitet Habarşısı. N. 1, Almatı: Qazaq Universiteti. 66-68 b.*)
- Turğınbayev, A. (2005) **Dil Arası İlişkiler ve Diyalektoloji**. Almatı: Bilim Yay. s. 216 (*Turğınbayev A. Til Aralıq Baylanıstar Men Qatınastar Diyalektikası. Almatı: Bilim. 216 b.*)
- Asılbekov, R. (2007) Edebi Eserlerdeki Diyalekt Sözlerin Gramer Özellikleri. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Haber Dergisi**. N. 1, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 105-108 (*Asılbekov R. Kırkem Mätindegi Diyalektlerden Grammatikalıq Ereşelikleri. Qazaq Ulıtıq Universitet Habarşısı. N. 1, Almatı: Qazaq Universiteti 105-108 b.*)
- Asılbekov, R. (2007) Diyalektlerden Alınan Kelimelerin Edebi Eserlerde Kullanım Özellikleri. **Kazakistan Mektebi Dergisi**. N. 2, s. 23-26 (*Asılbekov R. Diyalekt Sözderdi Kırkem Mätinde Qoldanıv Ereşelikleri. Qazaqstan Mektebi. N. 2. 23-26 b.*)
- Tasımov, A. (2008) Diyalekt Leksikolojisinin Dil Tarihi Üzerindeki Etkisi. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Haber Dergisi**. N. 8-9, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 117-119 (*Tasımov A. Diyalektlik Leksikanıñ Til Tarihına Qatıstı. Qazaq Ulıtıq Universitet Habarşısı. N. 8-9, Almatı: Qazaq Universiteti. 117-119 b.*)

1.7 Leksikoloji ve Leksikolojik Meseleler (Kelime Bilimi)

- Sarkulova, R. (1985) **Çağdaş Kazak Türkçesi'nin Terminolojisi Üzerine.** I. Türkoloji Bilimsel Kurultay Tebliğleri. Alma Ata: Kazakistan SK Komparti Yay. (*Sarkulova R. O Terminologičeskoj Leksike Sovremennogo Kazahskogo Yazıka. Pervoy Mejrespublikanskoy Konferensi Molodih Lingvistov Tyurkologov. Alma Ata: İzdatelstvo TS. Kompartyi Kazahstana*)
- Taeva, R. (1985) **Kazak Türkçesi'ndeki Deyimlerde İsim Meseleleri.** I. Genç Türkolog Dilcilerin I. Türkoloji Bilimsel Kurultay Tebliğleri. Alma Ata: Kazakistan SK Komparti Yay. s. 40-42 (*Taeva R. Nekotoriye Voprosı İzuçeniya İmennoy Frazеologii V Kazahskom Yazıke. Pervoy Mejrespublikanskoy Konferensii Molodih Lingvistov Tyurkologov. Alma Atı: TS. Kompartyi Kazahstana. 40-42 s.*)
- Turabayeva, G. (1985) **Kazak Atasözlerinin Ve Söyleyişlerin Anlamsal Yapısı.** Genç Türkolog Dilcilerin I. Türkoloji Bilimsel Kurultay Tebliğleri. Alma Ata: Kazakistan SK Komparti Yay. s. 87-89 (*Turabayeva G. Smislovaya Struktura Kazahskih Poslovits i Pogovorok. Pervoy Mejrespublikanskoy Konferensi Molodih Lingvistov Tyurkologov, Alma-Ata: TS. Kompartii Kazahstana. 87-89 s.*)
- Appakova, T. (1986) **Kazak Terminoloji Sözlüklerindeki Kelimelerin Sıralanışı Meseleleri.** Kazak Terminoloji Meseleleri. Alma Ata: Nauka Yay. s. 116-121 (*Appakova T. K Voprosu Uporyadoçeniya Peredaçi Slov v Terminologičeskih Slovaryah. Problema Kazahskoy Terminologii. Alma Ata: Nauka. 116-121 s.*)
- Elubayev, S. (1986) **Matematik Terminolojisini Oluşturma Esasları.** Kazak Terminolojisinin Meseleleri. Alma Ata: Gılım Yay.

(Elubayeva S. Osnovniye Printsipi Obrazovaniya Terminologii Po Matematike. Problemi Kazahskoy Terminologii. Alma Ata: Gılım)

Ergaziyeva, N. (1986) **Kazak Türkçesi'nde Resmi ve İş Hayatıyla İlgili Leksikolojinin Zenginleşmesi.** Kazak Terminolojinin Meseleleri. Alma Ata: Gılım Yay. *(Ergaziyeva N. Obogaşeniye Ofitsialno - Delovoy Leksiki V Kazahskom Yazıke. Problemi Kazahskoy Terminologii. Alma Ata: Gılım)*

Abdrahmanov, A. (1987) Eski Etnik Unsurları Kaynak Olarak Kullanmada Kazak Etnogenezinin İncelenmesi. **Kazak SSC İlimler Akademisinin Habercisi.** Alma Ata: Gılım Yay. s. 35-36 *(Abrahamov A. Drevniye Etnonimi İstoçnik İzuçeniya Etnogeneza Kazahov. Vestnik Akademi Nauk KazSSR. Alma Ata: Gılım. 35-36 s.)*

Aliev, F. (1987) Leksikografi Üzerine Yapılan Yeni Çalışmalar. **Veçernaya Alma Ata Gazetesi.** (20 Ağustos 1987) *(Aliyev F. Novıye Raboti Po Leksikografii. Gazeta Veçernaya Alma Ata. 20 Avgusta 1987)*

Kaydarov, A. ve Abdrahmanova, A. (1987) **Kazak Terminolojisi. Sovetler Birliği Cumhuriyetlerinin Diller Üzerinde Terminolojinin Gelişimi.** SSCB. Moskova: Nauka Yay. s. 29-49 *(Kaydarov A., Abdrahmanova A. Kazahskaya Terminologiya. Razvitiye Terminologii Na Yazıkah Soyuznih Respublik. SSSR. Moskva: Nauka. 29-49 s.)*

Kenesbayev, S. (1987) **Kazak Türkçesi'ndeki Deyimler Hakkında.** Alma Ata: Kitap Yay. *(Kenesbayev S. O Nekotorih Frazeologizmah V Kazahskom Yazıke. Alma Ata: Kitap)*

Kenesbayev, S. (1987) **Kelimelerin Anlamı. Kazak Dilbilimi Araştırmaları Üzerine.** Alma Ata: Gılım Yay. *(Kenesbayev S. O Smislovoy Harekeristike Slov. İssledovaniya Po Kazahskomu Yazıkoznaniyu. Alma Ata: Gılım)*

- Nurgojina, Ş. (1987) **Kazak Konuşma Dilinde Heyecan ve Duygusallıkla İlgili Kullanılan Leksik Unsurlar Hakkında**. Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 66-71 (*Nurgojina Ş. Nekotoriye Osobennosti Emotsionalno-Ekspressivnoy Leksiki Kazahskoy Razgovornoy Reçi. Almatı: Kazak Universiteti. 66-71 s.*)
- Ospanova, K. (1987) Çağdaş Kazak Türkçesi'ndeki Kimyasal Terimlerin Leksikolojik Oluşumu. Yüksek Lisans Tez Özeti. Alma Ata. (*Ospanova K. Leksiko - Grammatičeskiye Sposobi Obrazovaniya Himiçeskih Terminov v Sovremennom Kazahskom Yazıke. Avtoreferat Kand. Diss. Filol. Nauk. Alma Ata*)
- Aytbayev, U. (1988) Kazak Türkçesi'ndeki Terminoloji Ve Terim Oluşturma Hakkında. **Kazak SSC İlim Akademisinin Haberleri**. Filoloji Serisi. N.1, Alma Ata: Nauka Yay. s. 18-22 (*Aytbayev U. O Nekotorih Sposobah Terminologizatsi i Terminobrazovaniya v Kazahskom Yazıke. İzvestiya Akademi Nauk Kaz. SSR. Seriya Filologičeskaya. N. 1, Alma Ata: Nauka. 18-22 s.*)
- Bayteliyev, A. ve Baymahanov, T. (1988) **Aynı Yapıdaki Deyimler. Bileşik Sentaks Yapısı ve Onların Metni Oluşturan Fonksiyonu**. Alma Ata: Gılım Yay. s. 29-35 (*Bayteliyev A. Ob Odnom Tipe Frazelogičeskih Edimits. Slojmiye Sintaksiçeskiye Konstruktsiyi i İh Tekstoobrazuyuşaya Funktsiya. Alma Ata: Gılım. 29-35 s.*)
- Djoldasova, A. (1988) S. Sandıbayev'in "Hayatımızın Mevsimleri" Adlı Romanındaki Türkçe Kökenli Kelimeler. **Kazak SSC İlimler Akademisinin Haberleri**. Filoloji Serisi. N. 1, Alma Ata: Davir Yay. s. 472 (*Djoldasova A. Tyurkızmi v Romane S. Sanbayeva "Vremena Goda Naşey Jizni" İzvestiya A. N. Kaz. SSR. Seriya Filol. N. 1, Alma Ata: Davir. 47-52 s.*)
- Kurmanbayulı, Ş. (1988) **Günümüzdeki Kazak Leksikolojisinin Terimleri Hakkında**. Almatı: Gılım Yay. Ss. 127 (*Qurmanbayulı Ş.*

*Qazirgi Kezeñdegi Qazaq Leksikasınıñ Terminenivi Tuvralı.
Almatı: Ğılım. 127 b.)*

- İsayev, S. ve Artıgalıka, S. (1988) Çağdaş Kazak Periodik Yazılı Basınında Bazı Birleşik Kelimelerin Oluşum Özellikleri. **Kazak SSC İlimler Akademisinin Haberleri**. Alma Ata: Ğılım Yay. s. 3-8 (*İsayev S., Artgalıka S. Nekotorie Osobennosti Obrazovaniya I Upotrebleniya Slojnosoeđinennih Slov V Yazıke Sovremennoy Kazahskoy Periodičeskoj Peçati. İzvestiya A. N. Kaz SSR. Alma Ata: Ğılım. s. 3-8*)
- Muhatayeva, A. (1988) Kazak Destanının Kelime Hazinesinin Etnolingüistik Açısından Araştırılması. **KazSSC İlimler Akademisinin Habercisi**. N. 12, Almatı: Ğılım Yay (*Muhatayeva A. Etnolingvističeskoe İzuçeniye Leksiki Kazahskogo Eposa. Vestnik. A. N. Kaz. SSR. N. 12, Almatı: Ğılım*)
- Ahmetov, Z. (1989) Kazak Edebiyat Bilimindeki Terim Geliştirmenin Metodolojik Meseleleri. **Kazak SSC İlimler Akademisinin Haberleri**. Filoloji Serisi. N. 1, Alma Ata: Nauka Yay. s. 3-11 (*Ahmetov Z. Metodologičeskiye Problemi Razrabotki Terminov V Kazahskom Literaturavedenii. İzvestiya. A. N. Kaz. SSR Seriya Filologičeskaya. N. 1, Alma Ata: Nauka. 3-11 s.)*
- Djanseyitov, S. (1989) Kazak Müziğinin Terminolojisi. Yüksek Lisans Tez Özeti. Alma Ata. (*Djanseyitov S. Terminologiya Kazahskoy Muziki. Avtoreferat Dis. Kand. Filol. Nauk. Alma Ata*)
- İbrayeva, B. (1989) Kazakça – Rusça Sözlüklerde Fiillerin Leksik Olarak Formalanması. Yüksek Lisans Tez Özeti, Alma Ata (*İbrayeva B. Leksikografičeskoye Oformleniye Glagola v Kazahskogo-Russkih Slovaryah. Avtoref. Diss. Kand. Filol. Nauk. Alma Ata*)
- Moldabekov, K. (1989) **Çağdaş Kazak Türkçesi'ndeki Bulunan Rusça Ve Diğer Yabancı Dillerden Giren Kelimelerin Belirlenmesi**. Alma Ata: Kitap Yay. (*Moldabekov K. Osvoeniye Ruskih I*

*İnternatsionalnıñ Slov V Sovremennom Kazahskom Yazıke.
Alma Ata: Kitap)*

- Sarıbayev, B. ve Nakısbekov, O. (1989) **Kazak Türkçesi'nin Bölgesel Leksikolojisi**. Almatı: Gılım Yay. (Sarıbayev B., Naqısbekov O. *Qazaq Tiliniñ Aymaqtıq Leksikası*. Almatı: Ğılım)
- Sızdıqova, R. (1990) **Kazak Leksikolojisindeki Yeni Kullanımlar**. Almatı: Gılım Yay. s. 136 (Sızdıqova R. *Qazaq Leksikologiyasındaǵı Jaña Qoldanıstar*. Almatı: Ğılım. 136 b.)
- Kaydarov, A. (1991) “Dil Zenginliǵi Manevi Hazinedir” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 7, Almatı (Kaydarov Ä. *Til Baylıǵı-Ruhani Qazına. Qazaq Tili Men Ädebiyeti*. N. 7, Almatı)
- Aldaşeva, A. (1992) **Yeni İsimler. Kazak Leksikolojisinde Yeni Kullanımlar**. Almatı: Ana Tili Yay. s. 126 (Aldaşeva. A. *Jaña Atavlar. Qazaq Leksikasındaǵı Jaña Qoldanıstar*. Almatı: Ana Tili. 126 b.)
- Aldaşeva, A. (1992) **Çaǵdaş Kazak Edebi Türkçesi'ndeki Yeni Leksik Unsurların Oluşumu**. Alma Ata: Gılım Yay. (Aldaşeva A. *Leksiçeskiye Novoobrazovaniya v Sovremennom Kazahskom Literaturnom Yazıke*. Almatı: Gılım.)
- Almetova, A. (1994) “Eş Soslileri Okutmak” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 1, Almatı: Davir Yay. s. 32-34 (Älmetova A. *Omonimderdi Oqıtuw. Qazaq Tili Men Ädebiyeti*. N. 1, Almatı: Dävir. 32-34 b.)
- Baykeşova, Ş. ve Eşeyeva, J. (1994) “Leksikolojik Oranları Ölçmenin İlkeleri” **Kazakistan Mektebi Dergisi**. N. 11-12, Almatı: Davir Yay. s. 49-51 (Bäykeşova Ş. Eşeyeva. J. *Leksikalıq Mólşerdi Belgilevdiñ Prensipteri*. N.11-12, Almatı: Dävir. 49-51 b.)
- Jamanbayeva, K. (1994) “Deyimleri Okutmanın Bazı Teorik ve Pratik Problemleri” **Kazak Dili Ve Edebiyatı Dergisi**. N.10, Almatı: Davir Yay. s. 3-20 (Jamanbayeva K. *Frazeologizimderdi Oqıtuvdıñ Keybir Teoriyalıq Jäne Praktikalıq Mäseleleri*. N. 10, Almatı: Dävir. 3-20 b.)

- Savrikova, E. (1994) "Türk Lehçelerindeki –ça, -çe, -şa, -şe" Eklerinin Leksik ve Gramerik Açından Özellikleri" **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 5-6, Almatı: Davır Yay. s. 136-144 (*Savrikova E. Türki Tilderindeki –ça, -çe, -şa, -şe Formalı Affikstik Leksiko-Grammatikalıq Ereşelekteri. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N. 5-6, Almatı: Dāvır. 136-144 b.*)
- Rısbayeva, G. (1994) "Kult Deyimlerinin Leksik – Semantik Özellikleri" **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N 3.. Almatı: Davır Yay. s. 84-87 (*Rısbayeva G. Kulttıñ Frazelogizimderdiñ Leksiko - Semantikalıq Qasıyeti. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N. 3, Almatı: Dāvır. 84-87 b.*)
- Jüsipova, B. (1995) "Türkistan Ağzındaki Bazı Leksikolojik Özellikler" **Kazakistan Bilim Bakanlığı, İlimler Akademisinin Haber Dergisi**. Dil ve Edebiyat Serisi. N. 1, Almatı: Gılım Yay. s. 22-25. (*Jüsipova B. Türkistan Söylenisindegi Keybir Leksikalıq Ereşelikter. Qazaqıstan Respublikası Ğılım Minstrligi, Ğılım Akademiyasınıñ Habarları. Til, Ādebiyet Seryası. N. 1, Almatı: Ğılım. 22-25 b.*)
- İsakova, A. (1995) "Hukuk Terminolojisinin Gelişim Tarihi" **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 1, Almatı: Davır Yay. s. 121-125 (*İsakova A. Zañ Terminologiyasınıñ Qalıptasuv Tarihi. Qazaq Tili men Ādebiyeti. N. 1, Almatı: Dāvır. 121-125 b.*)
- Atabayeva, B. (1996) "Leksikoloji Bilimi Tarihine Bir Bakış." **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N.3, Almatı: Davır Yay. s. 103-107 (*Atabayeva B. Leksikologiya Tarihına Şoluv. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N.3, Almatı: Dāvır. 103-107 b.*)
- Hasanova, G. (1996) "Leksikolojik Anlamın Unsurları" **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 9-10, Almatı: Davır Yay. s. 105-108. (*Hasanova G. Leksikalıq Mağmanıñ Komponenti. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N.9-10, Almatı: Dāvır. 105-108 b.*)
- Abilkasimov, A. ve Majitova, Ş. (1997) "1920-1930'lu Yıllardaki Kazak Edebi Dili Leksikolojisinin Gelişiminin Bazı Özellikleri".

- Kazakistan Bilim Bakanlığı, İlimler Akademisinin Haber Dergisi.** N. 5 Almatı: Gılım Yay. s. 3-10 (*Äbilqasimov A., Majitova Ş. 1920-1930 Jıdarındaǵı Qazaq Ädebi Tili Leksikası Damuvınıñ Keybir Ereşelikleri. Qazaqıstan Respublikası Ğılım Minstrligi, Ğılım Akademiyasınıñ Habarları. N. 5, Almatı: Ğılım. 3-10 b.*)
- Bolganbayoǵlu, A. ve Kalioǵlu, G. (1997) **Çaǵdaş Kazak Türkçesi'nin Leksikolojisi ve Deyimleri.** Ders Kitabı. Almatı: Sanat Yay. s. 256 (*Bolǵanbayulı A., Qalıulı Ğ. Qazirgi Qazaq Tiliniñ Leksikologiyasimen Frazelologiyası. Oquv Quratı. Almatı: Sanat. 256 b.*)
- Kisamedinova, L.(1997) M.O. Avezov'un "Abay Yolu" Adlı Romanındaki Kazaklara Özgü Kelimeler. **Kazakistan Bilim Bakanlığı Ve Milli Bilim Akademisinin Haberleri.** N.4, Almatı: Gılım Yay. s. 38-44 (*Kisamedinova L. Natsionalno – Spetsifiçeskaya Lekiska Romana M. O. Avezova "Put Abaya" Ministerstvo A. N. Resp. Kaz. İzvestiya. N. 4, Almatı: Gılım. 38-44 s.*)
- Kurmanbayulı, Ş. (1997) "Kazak Türkçesi'ndeki Terim Yapmaya Elverişli Leksik Unsunlar" **Kazakistan Bilim Bakanlığı, İlimler Akademisinin Haber Dergisi.** Dil ve Edebiyat Serisi. N. 3, Almatı: Gılım Yay. s. 10-17 (*Qurmanbayulı Ş. Qazaq Tilindegi Termindenivşi Leksik Közderi. Qazaqıstan Respublikası Ğılım Minstrligi, Ğılım Akademiyasınıñ Habarları. Til, Ädebiyet Seryası. N. 3, Almatı: Ğılım. 10-17 b.*)
- Sagınova, B. (1997) "İnsan Düşüncesi ve Akılıyla İlgili Leksik Unsurları" **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi.** N 7-8. Almatı: Davir Yay. s. 103-107 (*Saǵınova B. Adamnıñ Aqıl - Oy Örisine Qatıstı Leksika. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 7-8. Almatı: Dävir. 103-107 b.*)
- Burkitoǵlu, K. (1998) "Kazak Türkçesi'nin Leksikolojik Minimumları." **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi.** N. 1-2, Almatı: Davir Yay.

- s. 48-55 (*Bürkitbayulı Q. Qazaq Tiliniñ Leksikalıq Minimumdarı. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 1-2, Almatı: Dävir. 48-55 b.*)
- Kaydarov, A. (1998) **Kazak Türkçesi'nin Kendine Has Problemleri.** Almatı: Ana Tili Yay. s. 304 (*Kaydarov Ä. Qazaq Tiliniñ Özekti Mäseleleri. Almatı: Ana Tili. 304 b.*)
- Şalabayev, B. (1998) "Leksikoloji Hakkında Yeni Eser" **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi.** N. 3-4, Almatı: Davir Yay. s. 117-120. (*Şalabayev B. Leksikologiya Jayında Jaña Eñbek. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 3-4, Almatı: Dävir. 117-120 b.*)
- Aytazin, K. (1999) "**Bilen İçin Değerli , Bilmeyen İçin Değersiz**" Kelime Bilimi ve Resmi Dili Öğretmek İçin Hazırlanan Ders Kitabı. Almatı: Gılım Yay. s. 311 (*Aytazin Q. Bilgenge Marjan, Bilmegenge Arzan. Käsibi Leksikamen Memlekettik Tildi Üyrenüvge Arnalğan. Almatı: Ğılım. 1999. 311 b.*)
- Bökenkızı, G. (1999) "Şakarım Destanlarındaki Deyimler ve Onların Çeşitleri" **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi.** N. 10, Almatı: Davir Yay. s. 62-64 (*Bökenkızı Gülnaz. Şakarım Dastandarındağı Frazelogizmder Jäne Olardıñ Türleri. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 10, Almatı Dävir. 62-64 b.*)
- Momınova, B. (1999) **Gazete Leksikolojisi.** Almatı: Arıs Yay. s. 228 (*Momınova B. Gazet Leksikası Almatı: Arıs. 228 b.*)
- Aytazin, K. (2000) Meslek İle İlgili Leksikoloji Problemleri. **Bilimsel Makaleler Toplamı.** Almatı: Arıs Yay. Ss. 112 (*Aytazin Q. Käsibi Leksika Mäseleleri. Ğilmi Maqalalar Jınağı. Almatı: Arıs. s. 112*)
- Aytjanova, S. (2000) "Kazak Türkçesi'nin Okutulduğı Yerlerde Öğretim İle İlgili Metod Problemleri." **Al Farabi Kazak Devlet Üniversitesinin Haber Dergisi.** N. 6, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 103-104 (*Aytjanova S. Qazaq Tili Därişhanalarında Oqıtuvdıñ Ädistemelik Negizderi. Äl Farabi*

Atındağı Qazaq Ulttıq Universitetiñ Habarşısı. N. 6, Almatı: Qazaq Universiteti. 103-104 b.)

- Aytbaev, Ö. (2000) **Kazak Terminolojinin Temelleri**. Almatı: Arıs Yay. (*Aytbayev Ö. Osnovi Kazahskoy Terminologyi. Almatı: Arıs.*)
- Valiuli, N. (2000) “Bazı Etnografızmlerin Leksik – Semantik Sahası” **Kazakistan Bilim Bakanlığı, İlimler Akademisinin Haber Dergisi**. Dil ve Edebiyat Bölümü. N 2, Almatı: JAK Yay. s. 52-61 (*Valiuli N. Keybir Etnografızmderdıñ Leksiko-Semantikalıq Ayası. Qazaqıstan Respublikası Bilim Jäne Ğılım, Ulttıq Ğılım Akademiyasınıñ Habarşısı, Til, Ādebiyet Seryası. N. 2, Almatı: JAK. 52-61 b.)*
- Erkebaykızı, S. (2001) “Fizik Terimlerinin Leksikolojik İçeriğı” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 4, Almatı: Davir Yay. s. 40-42 (*Erkebayuli S. Fizikalıq Terminderdiñ Leksikalıq Quramı. Qazaq Tili men Ādebiyeti. N.4, Almatı: Dävır. 40-42 b.)*
- Orazahınov, N. (2001) “Kelime İçeriğini Leksik - Gramerlik Açıdan İncelemek” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 4, Almatı: Davir Yay. s. 11-16. (*Orazahınov N. Söz Quramın Leksiko-Grammatikalıq Mağnasın Satılay Kompleksti Taldav. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N. 4, Almatı: Dävır. 11-16 b.)*
- Abdrahmanova, J. (2002) “A. Kekilbaev’in Eserlerindeki Milli Dünya Görüşünü Yansıtan Leksik Birimler” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 5, Almatı: Davir Yay. s. 53-56 (*Abdrahmanova J. Ā. Kekilbayevtiñ Şıǵarmalarındağı Ulttıq Düniyetanımdıq Leksika Toptarı. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N.5, Almatı: Dävır. 53-56 b.)*
- Aytbayuli, Ö. (2002) “Kazak Türkçesi’nde Terim Oluşturmanın Yolları” **Ana Tili Gazetesi**. N 8. (21 Şubat 2002), Almatı: Almatı- Bolaşak Yay. s. 8 (*Aytbayuli Ö. Qazaq Tilinde Termin Jascavdıñ Joldarı” Ana Tili Gazeti. N. 8, Almatı: Almatı-Bolaşaq. (21 Aqpan 2002) 8 b.)*

- Konarbayeva, A. (2002) “Şakarimin Düşünürülüğünün Leksikolojik Kullanımlarından Faydalanma” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 4, Almatı: Davir Yay. s. 43-47 (*Qonarbayeva A. Şakarim Oysıldıǵınıñ Leksikalıq Qoldanısmın Kórinuvi. Qazaq Tili men Ádebiyeti. N. 4, Almatı: Dávir. 43-47 b.*)
- Malbakov, M. (2002) “Türk Leksikolojisi Tecrúbesinden” **Kazakistan Mektebi Dergisi**. N. 9, Almatı: Kitap Yay. s. 75-76 (*Malbaqov M. Türki Leksikografyası Tájiribesinen. Qazaqıstan Mektebi. N. 9, Almatı: Kitap. 75-76 b.*)
- Omarova, B. (2002) “Gazete Leksikolojisindeki Tecrúbesinden” **Kazakistan Mektebi Dergisi**. N.9, Almatı: Kitap Yay. s. 75-76. (*Omarova B. Gazet Leksikasındaǵı Tájiribesinen” Qazaqıstan Mektebi. N. 9, Almatı: Kitap. 75-76 b.*)
- Elemeskızı, A. (2003) “Kelimelerin Leksikolojik ve Semantik Yol ile Yapılışı” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 1, Almatı: Davir Yay. s. 126 (*Elemeskızı A. (Sözderdiñ Leksiko-Semantikalıq Jolmen Jasaluvı. Qazaq Tili Men Ádebiyeti. N.1, Almatı: Dávir. 126 b.)*)
- Ernazarova, G. (2003) “A. Baytursınoǵlu Eserlerindeki Kazak Terminolojisinin Gelişimi” **Kazakistan Bilim Bakanlığı, İlimler Akademisinin Haberleri Dergisi**. N. 6, Almatı: Gılım Yay. s. 9-17. (*Ernazarova G. A. Baytursınoǵlı Eñbekterindegi Qazaq Terminologiyasınıñ Qalıptasuvı. Qazaqıstan Respublikası Ğılım Mınstrlıǵı, Ğılım Akademiyasınıñ Habarları. N. 6, Almatı: Ğılım. 9-17 b.)*)
- Kaliyev, G. ve Bolǵanbayev, E. (2003) **Çaǵdaş Kazak Türkçesi'nin Leksikolojisi ve Deyimleri**. Almatı: Davir Yay. (*Qaliyev G., Bolǵanbayev E. Qazirgi Qazaq Tiliniñ Leksikologiyası Men Frazelogiyası. Almatı: Davir*)
- Konırova, A. (2003) “Filoloji Terimlerinin Leksik - Semantik ve Sentaks Yollarıyla Yapılışı” **Kazakistan Bilim Bakanlığı, İlimler Akademisinin Haber Dergisi**. N. 1, Almatı: Gılım Yay. s.

- 110-115 (*Qoñirova A. Filologiyalıq Terminderdiñ Leksiko - Semantikalıq Jäne Sintaksistik Täsilderinen Jasaluvi. Qazaqıstan Respublikası Ğıluu Minstrligi, Ulttıq Ğıluu Akademiyasınıñ Habarlari. N. 1, Almatı: Ğıluu. 110-115 b.*)
- Malbakov, M. (2003) "Sözlükçülükte Standart ve Standartlaşma" **Kazakistan Bilim Bakanlığı, İlimler Akademisinin Haber Dergisi. N. 2, Almatı: Ğıluu Yay. s. 39-44** (*Malbaqov M. Leksikografyadağı Norma Jäne Normativtilik. Qazaqıstan Respublikası Ğıluu Minstrligi, Ulttıq Ğıluu Akademiyasınıñ Habarlari. N. 2, Almatı: Ğıluu. 39-44 b.*)
- Şerali, B. (2003) "Terminoloji – Asıl Bölümünü Oluşturur" **Ana Dili Gazetesi. N 20-29. Almatı: Bolaşak Yay. (23 Eylül 2003)** (*Şerali B. Terminologiya Ğıluutanuv İliminiñ Negizgi Salası. Ana Tili. N. 20-29, Almatı: Bolaşaq*)
- Aytinova, K. (2004) "Diplomatik Terimlerin Kelime Grupları" **Al Farabi Kazak Devlet Üniversitesinin Haber Dergisi. N. 6, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 104-106** (*Aytinova K. Diplomatıyalıq Terminderdiñ Söz Taptarı. Āl Farabi Atındağı Qazaq Ulttıq Universitetiñ Habarşısı. N. 6, Almatı: Qazaq Universiteti. 104-106 b.*)
- Aygabilov, A. (2004) **Kazak Türkçesi'nin Leksikolojisi. Ders Kitabı. Almatı: Ziyat Expres Yay. s. 64** (*Ayğabilov A. Qazaq Tiliniñ Leksikologiyası. Oquv Quralı. Almatı: Ziyat Expres. 64 b.*)
- Aytmuqaşkızı, S. (2004) "Ninni Leksikolojisi" **Kazakistan Bilim Akademisinin Haberleri Dergisi. N 5-6, Almatı: Ğıluu Yay. s. 93-98.** (*Aytmuqaşkızı S. Besik Jırları Leksikası. Qazaqıstan Respublikası Ulttıq Ğıluu Akademiyasınıñ Habarlari. N. 5-6, Almatı: Ğıluu. 93-98 b.*)
- Eştayeva, N. (2004) Kazak ve Fransız Deyimlerinin Leksikolojik ve Gramerlik Açıdan Benzerlikleri. **Kazakistan Bilim Bakanlığı, Bilim Akademisinin Haber Dergisi. N. 2, Almatı: Ğıluu Yay.** (*Eştayeva N. Qazaq Jäne Fransız Maqal Mätelderiniñ*

Leksiko Grammatikalıq Säykestikleri. Qazaqıstan Respublikası Ğılım Ministrliđi, Ğılım Akademiyasınıñ Habarları. N. 2, Almatı: Ğılım.)

Esimbekov, N. (2004) “Leksikoloji Bölümündeki Test Soruları” **Kazak Dili Edebiyatı Dergisi**. N. 11, Almatı: Davir Yay. s. 46-48 (*Esimbekov N. Leksiko Taravı Boyınşa Testik Tapırmalar. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 11, Almatı: Dävir. 46-48 b.)*)

Sabır, M. (2004) **Orta Türkçe Dönemine Ait Eserlerin Leksikolojisi İle Kazak Türkçesi Leksikolojisinin Benzerlikleri**. XIV Yüzyıl Eserler Temelinde. Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 315 (*Sabır M. Orta Türki Tili Leksikası Men Qazaq Tili Leksikasınıñ Sabaqtastığı. XIV Ğasır Jazba Eskertkişter Negizinde. Almatı: Qazaq Universiteti. 315 b.)*)

Turısbayeva, M. (2004) “Uzaybilim İle İlgili İsimlerin Leksikoloji Açından İncelemesi” (Ay, Güneş, Yıldız) **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Haber Dergisi**, N 6, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 126- 128 (*Turısbayeva M. Kosmosindik Atavlarğa Leksikografyalıq Taldav. “Ay, Kün, Juldız” Äl Farabi Atındağı Qazaq Ulttıq Universiteti Habarşıstı. N 6, Almatı: Qazaq Üniversitesi. 126-128 b.)*)

Tüsipkaliyeva, A. (2004) “Kazakça Ders Kitaplarındaki Metinlerin Leksikolojik Özelliklerini Belirlemenin Prensipleri” **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Haber Dergisi**. N 8, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 109-122 (*Tüsipkaliyeva A. Qazaq Tili Oquvlıqtarı Mätinderindeđi Leksikalıq Birlikterdi Anıqtavdıñ Prensipteri. Äl Farabi Atındağı Qazaq Ulttıq Universiteti Habarşıstı. N 8, Almatı: Qazaq Üniversitesi. 109-112 b.)*)

Kurmanbayulı, Ş. ve Abdrasilov, E. (2005) “Kazak Terminolojisinin Çıkış Kaynağı” **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Haber Dergisi**, N 3, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 164-168 (*Qurmanbayulı Ş., Abdrasilov E. Qazaq*

Terminografyasınıñ Bastav Kózderi. Ąl Farabi Atındağı Qazaq Ulttıq Universiteti Habarşısı. N. 3, Almatı: Qazaq Üniversiteti. 164-168 b.)

- Sapaşev, O. (2005) Kazak Leksikolojisinde Dünyanın Yansıması. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesinin Habercisi**. Filoloji Serisi. N.3, Almatı: Kazak Üniversiteti Yay. (*Sapaşev O. Otrajeniye Kartını Mira V Kazahskoy Leksike. Vestnik Ąm. Al Farabi Kaz NU, Seriya Filol. N. 3, Almatı: Qazaq Üniversiteti*)
- Uspanova, A. (2005) Kelimenin Semantiğı ve Yazarn Sözlüğü. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesinin Habercisi**, Filoloji Serisi. N.3, Alma Ata: Kazak Üniversiteti Yay. s. 177-178 (*Uspanova A. Semantika Slov i Avtorskaya Leksikografiya. Vestnik Kaz. NU. Ąm. Al Farabi Seriya Filologičeskaya. N. 3, Alma Ata: Qazaq Üniversiteti. 177-178 s.)*
- Azamatova, A. (2006) Terminolojik Nominelerin Sözlükçülükteki Gizemi. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Haber Dergisi**. N. 8-9, Almatı: Kazak Üniversiteti. Yay. s. 11-15 (*Azamatova A. Terminologiyalıq Nominatsiyalardıñ Leksikografyalıq Qırı. Qazaq Ulttıq Universiteti Habarşısı. N. 8-9, Almatı: Qazaq Üniversiteti. 11-15 b.)*
- Bazarova, G. (2006) Askeri Emirlerin Leksikolojik Nitelikleri. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Haber Dergisi**. N. 3, Almatı: Kazak Üniversiteti Yay. s. 72-75 (*Bazarova G. Ąskeri Saptıq Buyrıqtardıñ Leksikalıq Sipatı. Qazaq Ulttıq Universiteti Habarşısı. N. 3, Almatı: Qazaq Üniversiteti. 72-75 b.)*
- Kaliyev, G. (2006) **Çağdaş Kazak Türkçesi'nin Leksikolojisi ve Deyimleri**. Almatı: Sözdik - Slovar Yay. (*Kaliyev G. Qazirgi Qazaq Tiliniñ Leksikologiyasimen Frazelologiyası. Almatı: Sözdik- Slovar*)

- Turmahanova, S. (2006) Öğrencilerin Kelime Hazinesini Zenginleştirmek İçin Leksikolojik Minimum. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Haber Dergisi**. N. 1, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 152-155 (*Turmahanova S. Oquvşılardıñ Sözdıñ Qırın Bayıtuvdıñ Leksikalıq Minimum. Qazaq Ulıtıq Universiteti Habarşıstı. N. 1, Almatı: Qazaq Universiteti. 152-155 b.*)
- Turmahanova, S. (2006) Leksikolojik Birlikleri Seçmek. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Haber Dergisi**. N. 1, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 126-129 (*Turmahanova S. Leksikalıq Birlikterdi Tañdav. Qazaq Ulıtıq Universiteti Habarşıstı. N. 1, Almatı: Qazaq Universiteti. 126-129 b.*)
- Tüsipkaliyeva, R. (2006) Küçük Sözlüklerin Hazırlanma İlkeleri. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Haber Dergisi**. N. 6, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 135-138 (*Tüsipkaliyeva R. Leksikalıq Minimum Sözdikteriniñ Qurılımdıq Ereşselikteri. Qazaq Ulıtıq Universiteti Habarşıstı. N. 6, Almatı: Qazaq Universiteti. 135-138 b.*)
- Azimjanova, G. (2007) Edebi Nesrin Leksikolojik İçeriği. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Haber Dergisi**. N. 5, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 74-78. (*Äzimjanova G. Körkem Proza Mätininiñ Leksikalıq Qurılıstı. Qazaq Ulıtıq Universiteti Habarşıstı. N. 5, Almatı: Qazaq Universiteti. 74-78 b.*)
- Jumadilova, G. (2008) Kazak Türkçesi'ndeki Deyimlerde Bulunan Fars Kelimeler. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Haber Dergisi**. N. 4, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 72-75. (*Jumadilova G. Qazaq Tilindegi Frazeologiyalıq Tirkesterde Kezdedesetin Parsı Sözderi. Qazaq Ulıtıq Universiteti Habarşıstı. N. 4, Almatı: Qazaq Universiteti. 72-75 b.*)

- Hasanova, G. (2008) Leksikolojik Standart ve Leksikolojik Sintagmatik. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Haber Dergisi**. N. 7, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 307-311 (*Hasanova G. Leksikalıq Norma Jäne Leksikalıq Sintagmatika. Qazaq Ulıtıq Universiteti Habarşıstı. N. 7, Almatı: Qazaq Üniversitesi. 307-311 b.*)
- Şadikenova, E. (2008) Günümüz Kazak Türkçesi'nde Çözüm Bulunamamış Leksikoloji Meseleleri. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Haber Dergisi**. N. 1, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 206-210. (*Şadikenov E. Qazirgi Qazaq Tiliniñ Balamasız Leksika Mäseleleri. Qazaq Ulıtıq Universiteti Habarşıstı. N. 1, Almatı: Qazaq Üniversitesi. 206-210 b.*)
- Şimbekova, A. (2008) Kazak Leksikolojisinde Günümüzdeki Terimlerin Meseleleri. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Haber Dergisi**. N. 3, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 251-253 (*Şimbekova A. Qazaq Leksikasınıñ Qazirgi Kezeñdegi Terimleriniñ Mäseleleri. Qazaq Ulıtıq Universiteti Habarşıstı. N. 3, Almatı: Qazaq Üniversitesi. 251-253 b.*)
- Şoybekov, R. (2008) Dokuma Sanatının Leksikolojisi Üzerine. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Haber Dergisi**. N. 8-9, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 151-154 (*Şoybekov R. Toqımaşılıq Öneriniñ Leksikası Jayında. Qazaq Ulıtıq Universiteti Habarşıstı. N. 8-9, Almatı: Qazaq Üniversitesi. 151-154 b.*)
- Muhanbekkızı, K. (2009) Alıntı Kelimeler - Kültürel İlişkilerin Meyvesidir. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Haber Dergisi**. N. 4, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 235-238 (*Muhanbekkızı K. Kirme Sözder- Mädeni Qatınastıñ Jemisi. Qazaq Ulıtıq Universiteti Habarşıstı. N. 4, Almatı: Qazaq Üniversitesi. 235-238 b.*)
- Suvatay, S. (2009) Kazak Türkçesi'nde Leksik Unsur Olma Sürecinin Bazı Meseleleri. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi**

Haber Dergisi. Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s 143-146.
(Suvatay S. *Qazaq Tilindegi Leksikalardıń Qubılısınıń Keybir Mäseleleri. Qazaq Ulttıq Universiteti Habarşısı. Almatı: Qazaq Üniversitesi. 143-146 b.)*

Süleymenova, Z. (2009) Dilin Leksikolojik Sistemini Tanımlamanın Bazı Meseleleri. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Haber Dergisi.** N. 7-8, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s 88-91 (Süleymenova Z. *Tildiń Leksikalıq Jüyesin Sipattavdıń Keybir Mäseleleri. Qazaq Ulttıq Universiteti Habarşısı. N. 7-8, Almatı: Qazaq Üniversitesi. 88-91 b.)*

1.8 Onomastik Meseleler

- Bektasova, B. (1985) **Orta Kazakistan'ın Kuzey Bölgesinin Toponimlerinin Kelime Yapısı.** Özbekistan'daki Onomastik Üzerine Yapılan Konferans Tebliğleri. Özbekistan: Jizak Yay. s. 32-35 (*Bektasova B. Slovoobrazuyuşaya Sturktura Toponimov Severnoy Zoni Tsentralnogo Kazahstana. Materialy Konferentsii Po Onomastike V Uzbekistane. Uzbekistan: Jizak. 32-35 s.*)
- Januzakov, T. (1985) **Kazak Ad Bilimin Durumu ve Gelişimin Perspektifleri.** Türk Dilbilimi. III. Türkoloji Bilimsel Kurultay Tebliğleri. Taşkent: s. 351-355 (*Januzakov T. Sostoyaniye i Perspektivi Razvitiya Kazahskoy Onomastiki. Tyurkskoye Yazikoznaniye. Materialy III. Vsesoyuznoy Tyurkologičeskoj Konferensii. Taşkent: 351-355 s.*)
- Januzakov, T. (1985) **Türk Lehçelerindeki Ad Bilimi Araştırmalarının Metodları Ve Bazı Teorik Araştırmalar.** Özbekistan'daki Onomastik Üzerine Yapılan Konferans Tebliğleri. Djizak Yay. s. 33-34 (*Januzakov T. Nekotorie Aspekti Teorii i Metodiki Onomastičeskih İssledovanyi v Tyurkskih Yazıkah. Materialy Konferensii po Onomastika. Uzbekistan. Djizak. 33-34 s.*)
- Januzakov, T. (1985) **Ukrayna Ad Biliminde Türk Kökenli Kelimeler.** Azeri Onomastik Meseleleri Üzerine Yapılmış Bilimsel Konferans Tebliğleri. Bakü: Kommunist Yay. s. 77-80 (*Januzakov T. Tyurkizmi V Ukraynskoj Onomastike. Materialy Konferensii Po Problemam Azerbaydjanskoj Onomastiki. Baku: Kommunist. 77-80 s.*)
- Espayeva, K. (1985) **M.O. Avezov'ın Tarihi Romanlarındaki Antroponimlerin Edebi ve Üslup Fonksiyonları.** Özbek Ad Biliminin Üzerine Yapılmış Bilimsel Konferans Tebliğleri. Djizak: s. 49-50 (*Espayeva K. Literaturno-Stilističeskiye Funktsyi Antroponimov v İstoričeskih Romanah M. O. Avezova.*)

Materiyalı Konferensi Po Onomastike Uzbekistana. Djizak: 49-50 s.)

- Abilkasimov, B. (1986) **“Dala Valayati” Gazetesindeki Kazakça Toponimlerin Kazakça ve Rusça Transkripsiyon Tecrübesinden, Kazakistan Onomastik Problemleri.** Almatı: Gılım Yay. (*Abilkasimov B. Dala Valayati Gazetindeki Qazaq Toponimlerin Qazaqşa, Orısşa Transkripsiyalav Täjiribesinen, Qazaqistan Onomastikasınıñ Mäseleleri. Almatı: Ğılım.*)
- İsmagulova, B. (1986) Kazakistan’ın Toponimleri Hakkında. **Kazak Okullarında Rus Dili Ve Edebiyatı.** N.12, Almatı: Mektep Yay. s. 32-34 (*İsmangulova B. O Toponimah Kazahstana. Russkiy Yazık i Literatura v Kazahskoy Şkole. N. 12, Almatı: Mektep. 32-34 s.)*
- Abdrahmanova, A. (1988) **Kazak Türkçesi’nin Toponimlerinin Tarihi ve Morfolojik Bakımından Görünüşü.** Türkoloji-88. V. Türkoloji Bilimsel Kurultay Tebliğlerinin Özetleri. (7-9 Eylül 1988) Frunze: Uçkun Yay. s. 336-337 (*Abdrahmanova A. İstoriko-Morfologičeskiye Aspektı Toponimov Kazahskogo Yazıka. Tyurkologiya-88. Tezisi Dokladov i Soobşenyi V. Vsesyuznoy Tyurkologičeskoy Konferensi 7-9 Sentyabr. Frunze: Uçkun. 336-337 s.)*
- Amanjolov, A. ve Madiyeva, G. (1988) **Doğu Kazakistan’da Rus Toponimlerin Kullanımı. Kazakistan’da Rus Dili Ve Kazak Dilli Kullanımın Sorunları.** Bilimsel Kurultay Tebliğlerinin Özetleri. (7-8 Nisan 1988) Alma Ata: Nauka Yay. s. 17-18 (*Amanjolov A., Madiyeva G. O Funktsionirovanii Ruskih Toponimov Na Territorii Vostoçnogo Kazahstana. Russkiy Yazık v Kazahstane İ Problemi Kaz. – Rus. Dvuyazıtçıya. Tezisi Respublikanskoy Konferensi. 7-8 Aprel. Alma Ata: Nauka. 17-18 s.)*

- Januzakov, T. ve Kerimbayev, E. (1988) **Kazakistan'daki Toponimlerin Kazak Ve Rus Dillerinin Birlikte Kullanılma Şartları. I.** Bilimsel Kurultay Tebliğleri. (7-8 Nisan 1988). Alma Ata: Gılım Yay. (Januzakov T., Kerimbayev E. *O Funktsionirovani Toponimov Kazahstana V Usloviyah Kazahsko - Russkogo Dviyaziçiya. Tezisi I. Respublikanskoy Konferensi 7-8 Aprelya. Alma Ata: Gılım*)
- Januzakov, T. (1988) **Halkın Yaşamında Etnik Ve Tarihi - Kültürel Olarak Araştırılmasında Onomastiğin Rolü.** Türkoloji-88, Frunze: Uçkun Yay. s. 323-324 (Januzakov T. *Rol Onomastičeskih Danmh v İzuçenii Etničeskoj İ İstoriko - Kulturnoy Jizni Naradov. Tyurkologiya-88. Frunze: Uçkun. 323-324 s.*)
- Januzakov, T. ve Esbayeva, K. (1988) **Kazak İsimleri.** Alma Ata: Kitap Yay. Ss. 480 (Januzakov T., Esbayeva K. *Kazahskiye İmena. Alma Ata: Kitap. 480 s.*)
- Mahpirov, V. (1988) **Eski Türk Onomastiğin Oluşumu ve İşlenme Özellikleri.** Türkoloji-88, Frunze: Uçkun Yay. (Mahpirov V. *Osobennosti Formirovaniya İ Funktsionirovaniya Drevnotyurkskoj Onomastiki. Tyurkologiya- 88, Frunze: Uçkun.*)
- Abdrahmanova, A. (1989) Ortak Türkçe'nin Kaynaklarına Göre Kazak Antroponimlerinin Etimolojisi Hakkında. **Kazak SSC İlimler Akademisinin Haberleri** N. 4, Almatı: Gılım Yay. s. 26-29 (Abdrahmanova A. *Ob Etimologiyi Nekotorih Kazahskih Antroponimov, Voshodyaşih k Obşetyurkskim İstoçnikam. İzvestiya A. N. Kaz SSR N. 4, Almatı: Gılım. 26-29 s.*)
- Abdrahmanova, A. (1989) **Kazakistan'ın Toponim Sorunları. "Kültür Anıtları Tarihi İsimleri"** Bilimsel Kurultay Tebliğleri (17-20 Nisan 1989). Alma Ata: s. 5-6 (Abdrahmanova A. *Problemi Toponimov Kazahstana. Vsesoyuznaya Nauçno Praktičeskaya Konferensiya "İstoriçeskiye Nazvaniya Pamyatniki Kulturi" Tezisi Dokladov i Soobşenyi 17-20 Aprel. Alma Ata: 5-6 s.*)

- Abdrahmanova, A. ve Ahmediyeva, K. ve Makanova, A. (1989) **Kazakistan'ın Coğrafi Adlarının Yazımı Meselesi.** Povoljye'deki Onomastik Üzerine Yapılmış VI. Konferans Tebliğleri. (26-28 Eylül 1989). Volgograd: s. 56-57 (*Abdrahmanova A., Ahmediyeva K., Makanova A. Nekotorye Voprosı Unifikatsii Napisaniya Geografiçeskih Nazvanii Kazahstana. VI. Konferensiya po Onomastike Povoljya. Tezisi Dokladovi Soobşenyi 26-28 Sentyabr. Volgograd: 56-57 s.*)
- Boranbayeva, D. (1989) **Kazaklarda Batı Avrupa Kökenli Özel İsimlerin Kullanımı, Bunların Seçilme Sebepleri Ve Konuşmada Kullanımı. Semasioloji Ve Onomastik Sorunları.** Almatı: Gılım Yay. s. 26-33 (*Liçniye İmena Zapodno-Evropeyskogo Proyshojdeniya u Kazahov, Motivi İh Vibora İ Praktika Funktsionirovaniya V Reçi. Problemi Onomastiki İ Semasiologyi. Almatı: Gılım. 26-33 s.*)
- Jubanova, A. (1989) **M.O. Avezov ve Kazak Onomasiolojisi. Muhtar Avezov Ve Çağdaş Edebiyat.** Alma Ata: Bilim Yay. Ss. 328 (*M. O. Avezov İ Kazahskaya Onomasiologiya. Muhtar Avezov İ Sovremennaya Literatura. Alma Ata: Bilim. 328 s.*)
- Sultanyaeva, S. (1989) **Doğu Türkistan'ın Yerel Adları.** Bilimsel Konferans Tebliğleri. (17-20 Nisan 1989). Moskva: s. 81-82 (*Vostoçnyy Turkestan v Sobstvennih İmenah. Tezisi Dokladovi Soobşenii. 17-20 Aprelya. Moskva: 81-82 s.*)
- Jartıbayev, A. (1990) "Karagandı Bölgesindeki Bazı Eski İsimlerin Sırrı". **Kazak SSC İlimler Akademisinin Haber Dergisi.** N. 4, Almatı: Gılım Yay. s. 16-21 (*Januzakov. A. Qarağandı Öñirindegi Keybir Köne Atavlar Sırrı. QazSSR Ğilimi Akademiyasınıñ Habarları, N. 4, Almatı: Ğılım. 16-21 b.*)
- Tokkojayeva, O. (1990) "Toponimlerin Etimolojisi" **Kazakistan Mektebi Dergisi.** N. 5, Almatı: Gılım Yay. s 44-46. (*Tokkajayeva. O. Toponimlerin Etimologiyası" Qazaqıstan Mektebi. N. 5, Almatı: Ğılım. 44-46 b.*)

- Mahpiyarov, K. (1990) **Eski Türk Onomastiği**. Almatı: Gılım Yay. Ss 159.
(*Drevnotyurkskaya Onomastika. Almatı: Gılım. 159 s.*)
- Mırzahmetov, M. (1991) “Edebiyat ve Toponimika” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 1, Almatı: Davir Yay. s. 68-77 (Mırzahmetov. M. *Ádebiyet Jane Toponimika. Qazaq Tili men Ádebiyeti. N. 1, Almatı: Dávir. 68-77 b.*)
- Januzakov, T. (1992) Kazakistan Toposistemindeki Ortak Türk Temelleri. **Kazakistan Bilim ve İlimler Akademisinin Haberleri**. N. 1, Almatı: Gılım Yay. s. 20-24 (*Obşetyurkskiye Osnovı v Toposisteme Kazahstana. İzvestiya A. H. Respubliki Kazahstan. N. 1, Almatı: Gılım. 20-24 s.*)
- Rısbergenova, K. (1992) Güney Kazakistan Bölgesinin Çöl Toponimisi. **Kazak SSC İlimler Akademisinin Haberleri**. N.6, Almatı: Gılım Yay. s. 57-61 (*Toponimiya Pustın Yujno-Kazahstanskoy Oblasti. İzvestiya A. N. Kaz SSR. N. 6, Almatı: Gılım. 57-61s.*)
- Tilevberdiyev, B. (1994) “Kazakistan Toponimleri ve Onların Yayılım Alanı” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 11-12, Almatı: Davir Yay. s. 103-107 (*Tilevberdiyev. B. Qazaqıstan Toponimderi Jane Olardıñ Tağılımdıq Tanımdıq Mäni” Qazaq Tili Men Ádebiyeti. N. 11-12, Almatı: Dávir. 103-107 b.*)
- Jartıbayev, A. (1998) **Karagandı Bölgesindeki Toponimlerin Anlam ve İçerik Özellikleri**. Karagandı: Bolaşak Yay. Ss. 165 (*Jartıbayev A. Qarağandı Öñiri Toponimderdiñ Mağmalıq Jane Qurılımdıq Sipattarı. Qarağandı: Bolaşaq. 165 b.*)
- Biyarov, B. (1999) Güney Altay Yer, Su İsimlerinin Araştırılması. **Kazakistan İlim ve Yüksek Öğretim Bakanlığı, Kazakistan İlimler Akademisinin Haberleri**. N. 1, s. 69-73. Almatı: Gılım Yay. (*Biyarov B. Öñtüstik Altay Jer-Suv Attarınıñ Zerttelivi. Qazaqıstan Respublikasınıñ Ğılım Jane Joğarı Bilim Ministrliги, Qazaqıstan Respublikasınıñ Ulttıq Ğılım Akademiyasınıñ Habarları. N. 1, Almatı: Ğılım. 69-73 b.*)

- Erjanova, U. (1999) Batı Kazakistan'daki Renklerle İlgili Toponimlerin Anlamı. **Kazakistan İlim ve Yüksek Öğretim Bakanlığı, Kazakistan İlimler Akademisinin Haberleri**. N. 1, Almatı: Gılım Yay. s. 13-17 (*Erjanova U. Batıs Qazaqıstan Oblısındağı Tıske Baylanıstı Toponimderdıñ Semantıkası. Qazaqıstan Respublikasınıñ Ğılım Jäne Joğarı Bilim Ministrліgi, Qazaqıstan Respublikasınıñ Ulttıq Ğılım Akademiyasınıñ Habarları. N. 1, Almatı: Ğılım. 13-17 b.)*
- Koıanov, M. (1999) "Bazı Eklerin Toponim Yapımındaki Görevi" **Kazak Dili Edebiyatı Dergisi**. N. 5, Almatı: Dävır Yay. s 31-35 (*Qoıanov M. Keybir Jurnaqtardıñ Toponimder Jasavdağı Sözjasamdıq Qabileti" Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 5, Almatı: Dävır. 31-35 b.)*
- Koıanulı, M. (1999) "Bazı Birleşik Yapıdaki Toponimlerin Kuruluşu" **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 7, Almatı: Davır Yay. s. 32-33 (*Qoıanulı. M. Keybir Biriken Tulğalı Toponimderdıñ Qurılımı"Qazaq Tili men Ädebiyeti. N. 7, Almatı: Dävır. 32-33 b.)*
- Arısbayev, A. (2001) "Kazakça İsimlerin Genel Fonksiyonları ve Sahası" **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 2, Almatı: Davır Yay. s 33-34. (*Arısbayev A. Qazaq Jalpı Esimderi Qızmetiniñ Ayası. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 2, Almatı: Dävır. 33-34 b.)*
- Kaymuldinova, K. (2001) **Kazak Toponimlerinin Etnik Ve Ekoloji Esasları**. Ders Kitabı. Almatı: Gılım Yay. Ss. 92 (*Qaymuldinova K. Qazaq Toponimderdıñ Etno Ekologiyalıq Negizderiç Oquv Qurılı. Almatı: Ğılım. 92 b.)*
- Musaulı, J. (2001) **Tarih ve Onomastik**. Kökşetav: Kökşetav Üniversitesi Yay. Ss. 86 (*Musaulı J. Tarih Jäne Onomastika. Kökşetav: Kökşetav Üniversitesi. 86 b.)*
- Mırzahmetulı, M. (2002) "Kazak Toponimleri ve Antroponimleri" **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 10, Almatı: Davır Yay. s 3-9

- (Mirzahmetuli M. Qazaq Toponimderi Men Antroponimderi. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 10, Almatı: Dävır. 3-9 b.)
- Rısbergenova, K. (2003) “Milli Onomastik - Zaman Sınavında” **Kazakistan İlimler Akademisinin Haber Dergisi**. N. 3, Almatı: Gılım Yay. s 12-17 (Rısbergenova K. Ulttıq Onomastika - Vaqıt Sınında. Qazaqıstan Respublikası Ulttıq Ğılım Akademiyasınıñ Habarları. N. 3, Almatı: Ğılım. 12-17 b.)
- Aubakirova, G. (2004) Kazak Toponimlerin Ve Antroponimlerin Etnik ve Kültürel Özellikleri. **Kazakistan Milli Bilim Akademisinin Haberleri**. Filoloji Serisi. N. 3, Almatı: Gılım Yay. s. 32-38 (Etnokulturnaya Spetsifika Kazahskih Toponimov i Antroponimov. İzvestiya Natsionalnoy Akademi Nauk Respubliki Kazahstan. Seriya Filol. N. 3, Almatı: Gılım. 32-38 s.)
- Atırav Bölgesinin Yer, Su İsimleri. Ders Kitabı**, (2004) Astana: Elorda Yay. Ss. 144 (Atırav Oblısıñ Jer Suv Atarı. Oquvlıq. Astana: Elorda. 144 b.)
- Bekbulatova, A. (2004) Kazakistan Toponimi. Tarih ve Çağdaşlık **Kazak Devlet Üniversitesinin Habercisi**. N. 6, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 48-50 (Toponimika Kazahstana. İstoriya i Sovremennost. Vestnik Kaz. GU. N. 6, Almatı: Qazaq Universiteti. 48-50 s.)
- Januzak Telkoja. (2004) **Kazak Onomastiği: Başarıları ve Geleceği**. Yöntem Kitabı. Almatı: Aziya Yay, Ss. 128 (Januzak Telkoja. Qazaq Onomastikası: Jetistikteri Men Bolaşağı. Ädistemelik Qural. Almatı: Aziya. 128 b.)
- İmanberdiyeva, S. (2004) **Şehir Onomastiğinin Bazı Problemleri**. Almatı: Arıs Yay. Ss. 136 (İmanberdiyeva S. Qala Onomastikasınıñ Keybir Mäseleleri. Almatı: Arıs. 136 b.)
- Tilevberdiyev, B. (2004) Kazak Onomastiğindeki “Kadın”, “Erkek” Konseptiğinin Temelleri. **Kazakistan İlimler Akademisinin Haber Dergisi**. N. 5-6, Almatı: Gılım Yay. s 58-63

(Tilevberdiyev B. Qazaq Onomastikasındaǵı “erkek”, “äyel” Konseptleriniñ Kognitivtik Negizderi. Qazaqıstan Respublikası Ulttıq Ğılım Akademiyasınıñ Habarları. N. 5-6, Almatı: Ğılım. 58-63 b.)

- Madiyeva, G. (2004) Dil Bilinci ve Onomastik Sistemi. **Kazak Devlet Üniversitesinin Habercisi.** N. 4, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. *(Yazıkovoye Soznaniye İ Onomastiçeskaya Sistema. Vestnik Kaz NU. N. 4, Almatı: Qazaq Universiteti)*
- Tilevberdiyev, B. (2006) **Kazak Onomastiǵının Dil Özellikleri.** Almatı: Arıs Yay. Ss. 280 *(Tilevberdiyev B. Qazaq Onomastikasınıñ Lingvokognitivtik Aspiktileri. Almatı: Arıs. 280 b.)*
- Eskeeva, M. (2008) Eski Türk Dünyasındaki Onomastik Genişlik. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniv. Dergisi.** N. 3, Almatı: Kazak Üniversitesi. s. 156-159 *(Eskeeva M. Köne Türki Älemindegi Onomastikalıq Keñistik. Qazaq Ulttıq Üniv Habarşısı. N. 3, Almatı: Qazaq Üniversiteti. 156-159 b.)*

1.9 Dil ve Edebiyat, Dil Kültürü Meseleleri

- Sızdıkova, R. (1987) **Kazak Edebi Dili Problemleri**. Kazak Edebi Dili Tarihi Problemleri Adlı Konferansta Sunduğu Tebliğ. Almatı: Gılım Yay. (Sızdıqova R. *Qazaq Ādebi Tili Tarihinin Problemlerine Arnalğan Ğilimi Teoriyalıq Konferensiyada Söylegen Sözi. Qazaq Ādebi Tili Problemleri, Almatı: Ğılım*)
- Saliyeva, U. (1987) Edebi Eserlerde Söz Kullanılışının Bazı Yöntemleri. **Kazak SSC İlimler Akademisinin Haber Dergisi**. Dil ve Edebiyat Serisi. N. 1, Almatı: Nauka Yay. s. 23-28 (Saliyeva U. *Körkem Şığarmada Söz Qoldanıvdıñ Keybir Täsilderi. Qaz SSR Ğılım Akademiyasınıñ Habarları, Til, Ādebiyet Seriyası. N. 1, Almatı: Nauka. 23-28 b.*)
- Kerimbekova, S. (1990) “Ana Dil, Halkın Yüzüdür” **Kazakistan Mektebi Dergisi**. N. 6, Almatı: SK Komparti Kazakistan Yay. s. 9-12 (Kerimbekova S. *Ana Tili-Halıq Ajarı. Qazaqıstan Mektebi. N. 6, Almatı: TK Komparti Kazakistan. 9-12 b.*)
- Sızdıkova, R. (1990) Sadece Kültür Değeri Olan Dil. **Ana Dili Gazetesi**, (29 Mart 1990). (Sızdıqova R. *Mādeniyetti Til Ğana Mārtebeli. Ana Tili, 29 Navrız.*)
- Şayahmetov, K. (1990) Çağdaş Kazak Türkçesi’ndeki Kelime Kuruluşunu Araştırmak ve Tanımak Meseleleri. **Kazakistan Mektebi Dergisi**. N. 4, Almatı: SK Komparti Kazakistana Yay. s. 69-70 (Şayahmetov K. *Qāzirgi Qazaq Tilindegi Söz Qurılımnın Zerttev, Tanuv Māseleleri, Qazaqıstan Mektebi. N. 4, Almatı: TK Komparti Kazakıstana. 69-70 b.*)
- Kajiahmetova, B. (1991) “Seyfullin’in Eserlerindeki Gelenek ve Yenilik” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 7, Almatı: Davir Yay. Ss. 30 (Qajiahmetova B. *Seyfullin Şığarmalarındağı Dāstürlük Pen Jañşıldıq. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N. 7, Almatı: Dāvir. 30 b.*)
- Mamanova, I. (1991) “Söz, Morfem, Ek Hakkında İzah” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 7, Almatı: Davir Yay. s. 18-21 (Mamanova

I. Söz, Morfema, Qosımşa Tıvratı Tısinik. Qazaq Tili Men Ádebiyeti. N. 7, Almatı: Dávır. 18-21 b.)

Beketov, B. (1992) “Karakalpak Kazaklarının Dilindeki Bazı Leksikolojik Özellikler.” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi.** N. 5-6, Almatı: Davir Yay. s. 94-96 (*Beketov B. Qaraqalpaq Qazaqtarınıñ Tilindegi Keybir Leksikalıq Ereşelikter. Qazaq Tili Men Ádebiyeti. N. 5-6, Almatı: Dávır. 94-96 b.)*)

Esenaliyeva, Ş. (1992) “Abay Dilin Sözlüğündeki Arap, Faris□ Kelimeleri” **Kazakistan Milli İlim Akademisinin Haberleri Dergisi.** Dil, Edebiyat Serisi. N. 6, Almatı: Gılım Yay. s. 44-48 (*Esenaliyeva Ş. Abay Tili Sözindegi Arab, Parsı Sözderiniñ Beriltivi, Qazaqıstan Respublikası Ğılım Akademiyasınıñ Habarları, Til, Ádebiyet Seriyası. N. 6, Almatı: Ğılım. 44-48 s.)*)

İsayev, S. (1992) “Kazak Grameri Hakkında Bazı Bilimsel Görüşler ve Özellikler Üzerine” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi.** N. 4, Almatı: Davir Yay. s. 3-11 (*İsayev S. Qazaq Grammatikasınıñ Keybir Ğilimi Tujırımıdarı men Negizderi Jöninde. Qazaq Tili Men Ádebiyeti. N. 4, Almatı: Dávır. 3-11 b.)*)

Kanafiyaulı, A. (1992) “Abaytanuv⁹⁶ Kursu” (Abay Bilimi) **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi.** N. 7, 8, 9. Almatı: Davir Yay. s. 11-18 (*Qanafiyaulı A. Abaytanuv Kursı. Qazaq Tili Men Ádebiyeti. N.7, 8, 9. Almatı: Dávır. 11-18 b.)*)

Kerimbekov, M. ve Kaliyev, S. (1992) “Abay’ın 150 Yıllık Jübilesine Doğru. Edebi Dilin Babası” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi** N. 10, 11, 12. Almatı: Davir Yay. s. 53-57 (*Kerimbekov M; Qaliyev. S. Abaydıñ 150 Jıldıǵı Qarsaıtında. Ádebi Tildiñ Atası. Qazaq Tili Men Ádebiyeti. N.10, 11, 12. Almatı: Dávır. 53-57 b.)*)

Saǵınbekulı, R. (1992) “Kazak Edebiyatındaki Güzel Eserler” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi.** N. 3, Almatı: Davir Yay. s. 76-79 (*Saǵınbekulı*

---

⁹⁶ Kazak kültüründe belli şahıslar üzerinde çalışmalar yapmış ve yapmakta olan araştırmacı ve yazarlar için bir adlandırılmadır. Örneğin; Abay ile ilgili çalışma yapanlar için “Abaytanuvşı” bu alan için ise “Abaytanuv” ilmi denir.

R. Qazaq Ädebiyettanuv Ğılımındağı Elevli Eñbekter. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 3. Almatı: Dävir. 76-79 b.)

- Kaydarov, A. (1993) **Kazak Terminolojisine Yeni Bir Bakış**. Almatı: Ravan Yay, Ss. 42 (*Qaydarov Ä. Qazaq Terminologiyasına Jañaşa Közqaras. Almatı: Ravan, 42 b.)*
- Sızdıkova, R. (1993) “Abay Dilinin Güzelliği.” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**, N. 5, Almatı: Davir Yay. (*Sızdıqova R. Abay Tiliniñ Körkemdigi. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N.5, Almatı: Dävir*)
- Kasımbayulı, T. (1994) “Kozı Körpeş - Bayan Suluv” Destanın Araştırılması ve Dil Güzelliği. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 7, 8. Almatı: Davir Yay. s. 162-168 (*Qasımbayulı T. Qozı Körpeş – Bayan Suluv” Jırınıñ Zerttelüvi Jäne Til Körkemdigi. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 7, 8. Almatı: Dävir. 162-168 b.)*
- Omarova, J. (1994) Yeni Kelimelerin (Neolojizm) Gelişimi. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**, N. 7-8. Almatı: Davir Yay. s. 139-143 (*Omarova J. Neologizmderdin Damıvı. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N.7-8. Almatı: Dävir. 139-143 b.)*
- Sızdıkova, R. (1994) Kazak Türkçesi Kültürünün Günümüz Meseleleri. **Egemen Kazakistan Gazetesi**, N. 301, (1 Aralık 1994). (*Sızdıqova R. Qazaq Tili Mädeniyetiniñ Qazirgi Mäseleleri. Egemen Qazaqıstan, N. 301, 1 Jeltoqsan*)
- Baratova, M. (1995) “Dil Zenginliğinin Pınarı.” **Kazakistan Milli İlimler Akademisinin Haberleri Dergisi**, Dil, Edebiyat Serisi. N. 2, Almatı: Ğılım Yay. s. 47-52 (*Baratova M. Til Baylığınıñ Qaynar Közi. Qazaqıstan Respublikası Ğılım Akademiyasınıñ Habarları, Til, Ädebiyet Seriyası. N. 2, Almatı: Ğılım, 47-52 s.)*
- Bayteliyev, A. (1995) “Abay’ın Eserlerinde Dil Standardı” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 6, Almatı: Davir Yay. (*Bayteliyev A. Abay Tili Frazelogiyası Jäne Tildik Norma. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N.6, Almatı: Dävir*)
- Baymedetova, B. (1995) “Değerli Sözü Ararsan Abay’ı Oku, Üşenme” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N.10, Almatı: Davir Yay. s. 30-32

- (Baymedetova B. *Asıl Söz İzdeseñ, Abaydı Oqı Erinbe. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N.6, Almatı: Dävır. 30-32 b.*)
- Hasanova, S. (1995) “Kazak Yazı Edebi Dili Üzerine” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi.** N. 10, Almatı: Davir Yay. s. 52-62 (*Hasanova S. Qazaq Jazba Ädebi Tili. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 10, Almatı: Dävır. 52-62 b.*)
- Kenjegalıkızı, G. (1995) “Terim Oluşturmadaki Bazı Eklerin Rolü” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi,** N. 7, Almatı: Davir Yay. s. 123-126 (*Kenjeğalıqızı G. Termin Jasavdağı Keybir Jurnaqtardıñ Roli. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N.7, Almatı: Dävır. 123-126 b.*)
- Kurmangaliyeva, S. (1995) “Dil Medeniyetini Okuma Üzerine” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi,** N. 1, Almatı: Davir Yay. s. 73-78 (*Qurmanğaliyeva. S. Til Mädeniyetin Oquv Jayı. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N.1, Almatı: Dävır. 73-78 b.*)
- Kuvandıkova, S. (1995) “Dil, Halk Kültürünün Aynasıdır” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi.** N. 10, Almatı: Davir Yay. s. 10-15 (*Qıvandıqova S. Til- Halıq Mädeniyetiniñ Aynası. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N.10, Almatı: Dävır. 10-15 b.*)
- Rakımbayev, M. (1995) Yeni Terimleri Oluşturmanın Önemi ve Kullanılışı. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi,** N. 8, Almatı: Davir Yay. s. 3-11 (*Raqımbayeva M. Jaña Terimderdi Jasavdıñ Negizdiligi Jäne Qoldamılvı. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N.8, Almatı: Dävır. 3-11 b.*)
- Sızdıkova, R. (1995) **Söz Ahengi. (Sözleri Doğru Konuşma Standardı.)** Almatı: Sanat Yay. Ss. 120 (*Sızdıqova R. Söz Sazı. Sözderdi Durıs Aytuv Norması. Almatı: Sanat. 120 b.*)
- Sızdıkova, R. (1995) “Abay’ın Kelime Seçimi” **Kazakistan İlimler Akademisinin Haber Dergisi.** N. 4, Almatı: Gılım Yay. s. 49-55 (*Sızdıqova R. Abaydıñ Söz Tañdavu. Qazaqıstan Ğılım Akademiyasınıñ Habarlar. N. 4, Almatı: Ğılım. 49-55 b.*)
- Omarov, D. (1996) “Abay Mirasına Yeni Bakış”. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi.** N. 5-6, Almatı: Davir Yay. s. 3-10 (*Omarov D. Abay*

Murasma Jańaşa Kózqaras. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N.5-6, Almatı: Dāvır. 3-10 b.)

- Oysılbayeva, A. (1997) Ahmet Baytursınov'un Edebi Mirası. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 3-4, Almatı: Davir Yay. s. 39-44 (*Oysılbayeva A. Ahmet Baytursınovtıń Ādebi Teoriyalıq Murası. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N.3-4, Almatı: Dāvır. 39-44 b.)*
- Turışev, A. (1998) "Edebi Dilin Temeli" **Kazakistan Mektebi Dergisi**. N. 9, Almatı: Davir Yay. s. 58-61 (*Turışev A. Ādebi Tildiń Arnası. Qazaqıstan Mektebi. N. 9, Almatı: Dāvır. 58-61 b.)*
- Majitova, Ş. (1999) **XX. Yüzyılın İlk Yarısındaki Kazak Edebi Dili**. Almatı: Gılım Yay. Ss. 192 (*Majitova Ş. XX Ğasırdıń Birinşi Jartı Jıldıǵındaǵı Qazaq Ādebi Tili. Almatı: Ğılım. 192 b.)*
- Majitova, Ş. (1999) Kazak Edebi Dilinin Resmi-İş Evrakların Stil Bakımından Oluşum Tarihi. (XX Yüzyılın İlk Yarısı) **Kazakistan Bilim ve İlim Bakanlığı, İlimler Akademisinin Haberleri Dergisi**. N.4, Almatı: Gılım Yay. s. 23-33 (*Majitova Ş. Qazaq Ādebi Tiliniń Resmi İs Qaǵazdarı Stiliń Qalıptasuv Tarihinan. (XX Ğasırdıń Bastı) Qazaqıstan Respublikası Bilim Jәне Ğılım Ministrligi, Ulttıq Ğılım Akademiyasınıń Habarlari. N. 4, Almatı: Ğılım. 23-33 b.)*
- Abakan, E. (2000) **Dilin Medeni Felsefesi**. Almatı: Aykos Yay. Ss. 184 (*Abakan E. Tildiń Mādeni Filosofiyası. Almatı: Aykos, 184 b.)*
- Aytbayulı, Ö. ve Mominova, B. (2000) **Devlet Dili ve Manevi Kūltūr**. Prof. Sarıbayev'in 75 Yıllık Jūbilesinde Yapılan Bilimsel Konferans Kaynakları. Almatı: Arıs Yay. Ss. 184 (*Aytbayulı Ö., Mominova B. Memlekettik Til Jәне Ruhani Mādeniyet. Professor Ş.Ş. Sarıbayevtıń 75 Jıldıǵına Oray Uymdastırılǵan Ğılımı – Teoriyalıq Konferensiyaniń Materiyaldarı. Almatı: Arıs, 184 b.)*
- Şükirulı, S. (2002) "Söz İdraǵı", **Ana Dili Gazetesi**. N. 36, (29 Temmuz 2002). N. 38, (12 Eylül 2002). Almatı: Bolaşak Yay. (*Şükirulı S. Söz Tanım. Ana Tili, N. 36, 29 Tamız, N. 38, 12 Qırkūyek, Almatı: Bolaşaq*)

- Kekilbayulı, A. (2003) “Dilimiz En Önemli Zenginliğimizdir” **Ana Tili Gazetesi**. N. 11-12, (20 Şubat 2003). Almatı: Bolaşak Yay. *(Kekilbayulı A. Bizdiñ Tilimiz Eñ Bastı Baylıǵımız. Ana Tili, N. 11-12, 20 Aqpan, Almatı: Bolaşaq)*
- Köşerbayev, K. (2003) “Kazak Dili ve Edebiyatı Ulus Medeniyetinin Direǵidir” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**, N. 7, Almatı; Davir Yay. s. 3-14 *(Köşerbayev. K. Qazaq Tilimen Ádebiyeti Ult Mädeniyetiniñ Tiregi. Qazaq Tili Men Ádebiyeti. N.7, Almatı: Dävir. 3-14 b.)*
- Sergaliyev, M. (2003) **Ǵabit Müsirepov ve Dil Medeniyetini Araştırmak**. Astana: Kültegin Yay. Ss. 112 *(Serǵaliyev M. Ǵabit Müsirepov Jäne Til Mädeniyetin Zerttev. Astana: Kültegin, 112 b.)*
- Şükirbayulı, S.(2003) “Biz Nasıl Konuşuyoruz?” **Ana Dili Gazetesi**. N. 11-12, (22 Mart 2003). Almatı: Bolaşak Yay. *(Şükirbayulı S. Biz Qalay Söyleymiz? Ana Tili, N. 11-12, 22 Navrız, Almatı: Bolaşaq)*
- Elevkenov, Ş. (2004) **Asırla Yüzleşmek**. Astana: Elorda Yay. Ss. 480 *(Elevkenov. Ş. Ğasırmen Sırlasuv. Astana: Elorda. 480 b.)*
- Japarkulova, F., Sızdıkova, R. (2004) “Abay’ın Dili Hakkında” **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesini Dergisi**, Filoloji Serisi. N. 2, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 176-177 *(Japarqulova F., Sızdıqova R. Abay Tili Tıvratı. Ál Farabi Atındaǵı Qazaq Ulttıq Universiteti, Filologiya Seriyası. N. 2, Almatı: Qazaq Üniversiteti. 176-177 b.)*
- Koyanbekova, S. (2004) “Edebi Dilin Standart ve Üslup Problemleri, Onların Araştırılması Hakkında” **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi**, Filoloji Serisi. N. 5, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 99-101 *(Qoyanbekova S. Ádebi Tildiñ Norma Jäne Stilistika Mäseleleri Zerttelüvimen. Ál Farabi Atındaǵı Qazaq Ulttıq Universiteti, Filologiya Seriyası. N. 5, Almatı: Qazaq Üniversiteti. 99-101 b.)*
- Kurmanbayulı, D. (2004) **Terminoloji ve Dil Kültürü Meseleleri**. Bilimsel Konferans Tebliǵleri. Astana: IS Servis Yay. Ss. 76

- (*Qurmanbayulı D. Terminologiya Jäne Til Mädeniyeti Maseleler. Respublikalıq Ğılımi Praktikalıq Konferensiyanıñ Materiyaldarı. Astana: Is Servıs. 76 b.*)
- Sızdıq, R. (2004) **Abay ve Kazak Milli Edebi Dili**. Almatı: Arıs Yay. s. 616. (*Sızdıq R. Abay Jäne Qazaqtıñ Ulttıq Ádebi Tili. Almatı: Arıs, 616 b.*)
- Sızdıq, R. (2005) **Dil ve Milli Kültür**. Bilimsel Makaleler Topluluğu. Türkistan: Turan Yay. Ss. 201 (*Sızdıq R. Til Jäne Ulttıq Mädeniyet. Ğılımi Maqalalar Jınaǵı. Türkistan: Turan. 201 b.*)
- Agıbayeva. Ş. (2007) Ana Dilim - Hayatımın Kanıtı. **Kazakıstan Mektebi Dergisi**. N. 4, Almatı: s. 23-25 (*Agıbayeva Ş. Tuvǵan Tilim-Tirligiminiñ Ayǵaǵı. Qazaqıstan Mektebi. N. 4, Almatı: 23-25 s.*)
- Nurtazin, T. (2007) **Söz Kudreti**. Astana: Er Davlet Yay. Ss. 128 (*Nurtazin T. Söz Qudireti. Astana: Er Davlet. 128 b.*)
- Vali. (2007) **Kazak Söz Sanatının Teorik İvizleri**. Almatı: Gılım Yay. Ss. 206 (*Vali. Qazaq Söz Mädeniyetiniñ Teriyalıq Egizderi. Almatı: Ğılım. 206 b.*)
- Alimbek, G. (2008) **Kazak Dili**. Tarih Bölümündeki Öğrencilere Göre Hazırlanmış. Almatı: Arıs Yay. Ss. 168 (*Alimbek G. Qazaq Tili. Tarih Mamandıǵın İgeruşilerge Arnalǵan. Almatı: Arıs. 168 b.*)
- Alimbek, G. (2008) **Kazak Dili**. Edebi Eserler Aracıǵı ile Dil Öğrenmek İçin Özel Hazırlanmış. Almatı: Arıs Yay. Ss. 192 (*Alimbek G. Qazaq Tili. Kórkem Şıǵarmalar Arqılı Til Üyretüvge Arnalǵan. Almatı: Arıs. 192 b.*)
- Baytöreveyeva, B. (2008) Konuşma Kültürünü Geliştirme Yolları. **Rus Okullarına Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 1, s. 31-42. (*Baytöreveyeva B. Söylev Mädeniyetin Arttırıv Joldarı. Qazaq Tili Men Ádebiyeti Orıs Mektebinde. N. 1, 31-42 b.*)
- Jarmuhambetova, A. (2009) Öğrencilerin Dil Kültürünü Geliştirmek. **Rus Okullarına Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 3, s. 28-30 (*Jarmuhambetova A. Oquvşılardıñ Til Mädeniyetin Damıtıv. Qazaq Tili Men Ádebiyeti Orıs Mektebinde. N. 3, 28-30 b.*)

- Jumakanova, R. (2009) Atasözler ve Deyimler. **Rus Okullarında Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 1, s. 124-126. (*Jumaqanova R. Maqal – Mätelder. Qazaq Tili Men Ädebiyeti Orıs Mektebinde. N. 1, 124-126 b.*)
- Kariyeva, M. (2009) Dilbilgisine Seyahat. **Rus Okullarında Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 1, s. 113-117. (*Kariyeva M. Grammatika Eline Sayahat. Qazaq Tili Men Ädebiyeti Orıs Mektebinde. N. 1, 113-117 b.*)
- Sopabayev, D. (2009) Edebi Eser Yardımıyla Öğrencinin Konuşma Kültürünü Geliştirmek. **Rus Okullarında Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 3, s. 12-14 (*Sopabayev D. Korkem Şıǵarma Arqılı Oquvşınıñ Söylev Mänerin Damıtuv. Qazaq Tili Men Ädebiyeti Orıs Mektebinde. N. 3, 12-14 b.*)
- İleskıızı, B. (2009) Çağdaş Kazak Türkçesi ve Konuşma Kültürü. **Kazak Orta Mektebi Dergisi**. N. 1, s. 13-19. (*İleskıızı B. Qazirgi Qazaq Tili Jäne Söylev Mädeniyeti. N. 1, 13-19 b.*)
- Sızdıq, R. (2010) Söz Medeniyeti Hakkındaki Tartışmalar. **Ana Dili Gazetesi**. N. 14, Almatı: Bolaşak Yay. s. 8-14 (*Sızdıq R. Söz Mädeniyeti Haqındaǵı Janayqay. Ana Tili. N. 14, Almatı: Bolaşaq. 8-14 b.*)

1.10 Dil Tarihi Meselesi

- Abilkasimov, B. (1987) **Kazak Edebi Dili ve Onun Tarihi Dönemleri**. Kazak Edebi Dilinin Problemleri. Almatı: Gılım Yay. Ss. 53
(*Abilkasimov B. Qazaq Ādebi Tili Jäne Onıñ Tarihi Kezeñderi. Qazaq Ādebi Tiliniñ Problemaları. Almatı: Ğılım. 53 b.*)
- İsayev, S. (1988) **Kazak Edebi Dilinin Tarihi**. Almatı: Mektep Yay. Ss. 129
(*İsayev S. Qazaq Ādebi Tiliniñ Tarihi. Almatı: Mektep. 129 b.*)
- Musabayev, G. (1988) **Kazak Türkçesi Tarihi**. Almatı: Bilim Yay. Ss. 98
(*Musabayev Ğ. Qazaq Tili Tarihi. Almatı: Bilim. 98 b.*)
- Tomanov, M. (1988) **Kazak Türkçesi'nin Tarihi Grameri**. Almatı: Mektep Yay, Ss. 160
(*Tomanov M. Qazaq Tiliniñ Tarihi Grammatikası. Almatı: Mektep. 160 b.*)
- İskakov, A. (1990) **Çağdaş Kazak Türkçesi**. Almatı: Ana Dili Yay. Ss. 138
(*İsqaqov A. Qazirgi Qazaq Tili. Almatı: Ana Tili. 138 b.*)
- Sızdıqova, R. (1990) Edebi Eserlerin Dilini Araştırmadaki Bakış Açılıarı. **Kaz SSC Bilimler Akademisinin Haber Dergisi**. N. 7, Ss. 75
(*Sızdıqova R. Kōrkem Ādebiyet Tilin Zerttev Aspektileri. Qaz SSR Ğılım Akademiyasınıñ Habarşısı. N. 7, 75 b.*)
- Hamzin, B. (1990) Mahmut Kaşgari'nin Türk Lügati Üzerine. **Kaz SSCR Bilimler Akademisinin Haber Dergisi**. N. 2, Almatı: Gılım Yay. s. 3-10
(*Hamzin B. Maqmud Qaşqaridiñ Türki Tilder Sōzdiği Jayında. QazSSR Ğilumi Akademiyasınıñ Habarları. N. 2, Almatı: Ğılım. 3-10 b.*)
- Baydallaulı, B. ve Sağınbekulı, R. (1991) "Edebiyat Tarihi - Halk Tarihi". **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N 5. Almatı. (Baydallaulı B., Sağınbekulı R. Ādebiyet Tarihi - Halıq Tarihi. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N. 5. Almatı)
- Sergaliyev, M. ve Aygabilov, A. ve Külkenov, A. (1991) **Çağdaş Kazak Edebi Dili**. Almatı: Ana Dili Yay. Ss. 198
(*Serğaliyev M., Ayğabilov A., Külkenov A. Qazirgi Qazaq Ādebi Tili. Almatı: Ana Tili. 198 b.*)

- Ömiraliyev, K. ve İbatov, A. ve Jubanov, E. (1991) “Dil Tarihi-Dilin Kendi Kucağındadır” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**, N 3, Almatı: Davir Yay. s. 64-70 (*Ömiraliyev Q., İbatov A., Jubanov E. Til Tarihi- Tildiñ Öz Qoynavında. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N. 3, Almatı: Dāvir. 64-70 b.*)
- Hasanov, B. (1991) “Kazak Dilini Geliştirmek İstersek”. **Kazakistan Mektebi Dergisi**. N. 2, Almatı: Gılım Yay. s. 13-20 (*Hasanov B. Qazaq Tili Qanat Jaysın Desek. Qazaqıstan Mektebi. N. 2, Almatı: Ğılım. 13-20 b.*)
- Yusupov, S. (1991) “Ana Dilin Geleceği Düşündürüyor”. **Kazakistan Mektebi Dergisi**. N. 9, Almatı: Ana Dili Yay. s. 33-36 (*Yusupov S. Ana Tiliniñ Bolaşağtı Alañdatadı. Qazaqıstan Mektebi. N. 9, Almatı: Ana Tili. 33-36 b.*)
- Dosmuhamedulı, H. (1992) “Kazak Halk Edebiyatı”. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N 5-6, Almatı: Davir Yay. s. 63-67 (*Dosmuhamedulı H. Qazaq Halıq Ādebiyeti. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N. 5-6, Almatı: Dāvir. 63-67 b.*)
- İsayev, S. (1992) **Çağdaş Kazak Türkçesi’ndeki Temel Gramer Kavramları**. Almatı: Ana Tili Yay. Ss. 114 (*İsayev S. Qazirgi Qazaq Tilindeği Negizgi Grammatikalıq Uğımdar. Almatı: Ana Tili. 114 b.*)
- Mirzahmetov, M. (1992) “Kazak Edebi Tarihini Dönemlere Ayırma Meselesi” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 8, Almatı: Davir Yay. s. 3-9 (*Mirzahmetov M. Qazaq Ādebi Tarihiniñ Dāvirlev Māslesi. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N.8, Almatı: Dāvir. 3-9 b.*)
- Sızdıkova, R. (1992) **Kazak Edebi Dili Tarihi. (XV.-XIX. Yüzyıl)** Almatı: Ana Dili Yay. Ss. 320 (*Sızdıqova R. Qazaq Ādebi Tiliniñ Tarihi. (XV-XIX Ğasırlar) Almatı: Ana Tili. 320 b.*)
- Sızdıkova, R. (1993) **Kazak Edebi Dili Tarihi. (XV –XIV Yüzyıl)** Filoloji Fakültesi Öğrencileri İçin Hazırlanmış. Almatı: Ana Dili Yay. Ss. 320 (*Sızdıqova R. Qazaq Ādebi Tiliniñ Tarihi (XV-XIV*

*Ėasırılar) Filologiya Fakultetiniñ Studentterine Arnalğan.
Almatı: Ana Tili. 320 b.)*

- Sızdıkova, R. (1994) **Kelimeler Konuşur. Kelimelerin Kullanım Tarihinden**. Almatı: Arıs Yay. Ss. 232 (*Sızdıqova R. Sözder Söyleydi. Sözderdiñ Qoldamıluv Tarihınan. Almatı: Arıs. 232 b.)*
- Abdigaliyeva, T. (1995) “Olumlu ve Olumsuz Kategorisi ve Onun Yöntemleri”, **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N 9, Almatı: Davir Yay. s. 64-73 (*Abdıǵaliyeva T. Bolımdılıq - Bolımsızdıq Kategoriya Jäne Onıñ Berilüv Täsilderi. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N. 9, Almatı: Dävır. 64-73 b.)*
- Juvıntayeva, Z. (1995) “Kazak Türkçesi’ndeki Fiil Çekim Eklerinin Oluşum Tarihi” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 10, Almatı: Davir Yay. s. 76-86 (*Juvıntayeva Z. Qazaq Tilindegi Jıttık Jalǵavlarınıñ Qılaıptasuv Tarihi. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N.10, Almatı: Dävır. 76-86 b.)*
- Negimov, S. (1995) “Kudaybergen Jubanov ve Kazak Folklorı” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 6, Almatı: Davir Yay. s. 76-82 (*Negimov S. Qudaybergen Jubanov Jäne Qazaq Folklorı. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N. 6, Almatı: Dävır. 76-82 b.)*
- Oralbayeva, N. (1995) “Kazak Edebi Dilinin Beş Asırlık Tarihi” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 9, Almatı: Davir Yay. s. 121-124 (*Oralbayeva N. Qazaq Ādebi Tiliniñ Bes Ėasırılıq Tarihi. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N. 9, Almatı: Dävır. 121-124 b.)*
- Oralbayeva, N. (1995) “Kelime Grupları Tarihi” **Kazakistan Mektebi Dergisi**. N. 9, Almatı: Davir Yay. s. 27-29 (*Oralbayeva. N. Söz Tirkesi Tarihınan. Qazaqıstan Mektebi. N. 9, Almatı: Dävır. 27-29 b.)*
- Toktarova, T. (1995) “Abay Şiirlerindeki Aynı Kökten Olan Kelimeler”. **Kazak Dili Ve Edebiyatı Dergisi**. N. 5, Almatı: Davir Yay. s. 9-13 (*Toqtarov T. Abay Öleñderindegi Tubirles Sözder. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N. 5, Almatı: Dävır. 9-13 b.)*

- Ahanov, K. (1996) **Gramer Teorisinin Esasları**. Ders Kitabı. Almatı: Sanat Yay. Ss. 240 (*Ahanov K. Grammatika Teoriyasınıñ Negizderi. Oquv Quralı. Almatı: Sanat. 240 b.*)
- Amanjolov, A. (1996) **Türk Filolojisi ve Yazı Tarihi**. Ders Kitabı. Almatı: Sanat Yay. Ss. 128 (*Amanjolov A. Türki Filologiyası Jäne Jazuv Tarihi. Oquv Quralı. Almatı: Sanat. 128 b.*)
- Eskeyeva, M. (1996) “Kazak Moğol Dillerindeki –k, -q, -ü Yapılı Paralleri” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 10-12. Almatı: Davir Yay. s. 91-95 (*Eskeyeva M. Qazaq Moñğol Tilderindegi – k, - q, -ü Tulğalı Paralleler. N. 10-12, Almatı: Davir. 91-95 b.*)
- Orazov, M. (1996) “Kazak Türkçesi Tarihini Devirlere Ayırma Problemleri” **Kazakistan Bilim Bakanlığının İlimler Akademisinin Haber Dergisi**. N. 4, Almatı: Gılım Yay. s. 31-41 (*Orazov M. Qazaq Tili Tarihiniñ Dävirley Mäseleleri” Qazaqıstan Respublikası Ğılım Ministrliginiñ Ğilmi Akademiyasınıñ Habarları. N. 4, Almatı: Ğılım. 31-41 b.*)
- Aldaşev, N. (1997) “Çağdaş Kazak Edebi Dilindeki Kısaltılmış Kelimeler” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**, N.1-2, Almatı: Davir Yay. s. 101-107 (*Aldaşev N. Qazirgi Qazaq Ādebi Tilindegi Qısqarğan Sözder. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N.1-2, Almatı: Dävir. 101-107 b.*)
- Bulakbayeva, M. (1997) “Kazak Atasözlerinin Tarihi ve Dünya Görüşü” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**, N.3-4, Almatı: Davir Yay. s. 67-73 (*Bulaqbayeva M. Qazaqtıñ Maqal Mätelderiniñ Tarihi, Düniye Tanımdıq Mäni. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N.3-4, Almatı: Dävir. 67-73 b.*)
- Düysekov, S. (1997) “Memlük Kıpçaklarının Dilindeki Basit Cümlelerin Bazı Özellikleri”. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 7-8, Almatı: Davir Yay. s. 3-4 (*Düysekov S. Mämlük Qıpşaqtarınıñ Tilindegi Jay Söylemniñ Keybir Qurımdıq Ülgileri. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N. 7-8. Almatı: Dävir. 3-4 b.*)

- Eskeyeva, M. (1997) "Dil Tarihini Okutmada Abay Eserlerinin Dilinin Önemi" **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 19, Almatı: Davir Yay. s. 15-17 (*Eskeyeva M. Til Tarihın Oqıtıvdağı Abay Şıǵarmaları Tiliniñ Ormı* Qazaq Tili Men Ádebiyeti. N 9, Almatı; Dávir. 15-17 b.)
- Jüsipov, N. (1997) "Meşhur Yusuf - Kazak Edebiyatının Derleyicisi" **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 1-2, Almatı: Davir Yay. s. 86-94 (*Jüsipov N. Mäşhur Jüsip Qazaq Ádebiyetin Jinavşı. Qazaq Tili Men Ádebiyeti. N. 1-2, Almatı: Davir. 86-94 b.)*
- Nurgaliyeva, L. (1997) "Aklanmış Şahsiyetlerin Günümüz Yayınlarında Araştırılması". **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 9-10, Almatı: Davir Yay. s. 61-66 (*Nurǵaliyeva L. Aqtaǵandar Taǵdırınıñ Qazirgi Baspasözde Zerttelüvi. Qazaq Tili Men Ádebiyeti. N. 9-10, Almatı: Dávir. 61-66 b.)*
- Sızdıq, R. (1997) **Sözün Kudreti**. Almatı: Sanat Yay. Ss. 224 (*Sızdıq R. Söz Qudireti. Almatı: Sanat. 224 b.)*
- Musa, K. (1998) "Abay Yolu" Romanındaki Halk Edebiyatı. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 9-10, Almatı: Davir Yay. s. 69-73 (*Musa Q. "Abayjoli" Roman Epopeyasındaǵı Halıq Ádebiyeti. N. 9-10, Almatı: Dávir. 69-73 b.)*
- Jalmahanov, Ş. (1999) **Dil Bilimi Tarihi**. Ders Kitabı. Karagandı: KMU Yay. (*Jalmahanov Ş. Tilbiliminiñ Tarihi. Oquvlıq. Qaraǵandı: KMU*)
- Vatay, J. (1999) "Kazakça Konuşmanın Yolları". **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 6, Almatı: Davir Yay. s. 3-7 (*Vatay J. Qazaqşalavdıñ Şarttarı. Qazaq Tili Men Ádebiyeti. N. 6, Almatı: Dávir. 3-7 b.)*
- Satayeva, A. (2000) "Mukagali'in Mirası-Kelime İncisidir" **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 6, Almatı: Davir Yay. s. 17-19 (*Satayeva A. Muqaǵalı Murası – Söz Marjanı. Qazaq Tili Men Ádebiyeti. N. 6, Almatı: Dávir. 17-19 b.)*

- Elevkenov, Ş. (2001) “Eski Yazı Dilinin Tarihini Hangi Devirden Başlatmak Uygundur.” **Kazakistan İlimler Akademisinin Haberleri. Dil ve Edebiyat Serisi. N. 2, Almatı: Gılım Yay. s. 114-117** (Elevkenov Ş. *Köne Jazba Tiliniñ Tarihin Qay Dävirden Bastagan Jön? Qazaqıstan Respublikası Bilim Jäne Ğılımınıñ Ulttıq Ğilmi Akademiyasınıñ Habarları. Til, Ädebiyet Seryası. N. 2, Almatı: Ğılım. 114-117 b.*)
- Düysenbi, S. (2001) “Türk Dillerindeki Zarfların Tarihi” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi. N.9, Almatı: Davir Yay. s. 41-44** (Düysenbi S. *Türki Tilderindegi Üstevler Tarihi. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 9, Almatı: Dävir. 41-44 b.*)
- Kaliyev, G. ve Boranbayeva, G. (2001) **Kazak Edebi Dilinin Tarihi. Almatı: NKS Yay. Ss. 272** (Qaliyev G., Boranbayeva Ğ. *Qazaq Ädebi Tiliniñ Tarihi. Almatı: NKS. 272 b.*)
- Amir, R. (2002) “Kazak Türkçesi’nin Günümüzdeki Durumu Üzerine” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi. N.9, Almatı: Davir Yay. s. 13-17** (Ämir R. *Qazaq Tiliniñ Bügingi Hal Ahvalı Tuvralı. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N.9, Almatı: Dävir. 13-17 b.*)
- İhsan, B. (2002) “Bilim Dilinin Rolü” **Ana Dili Gazetesi. N. 4, (24 Ocak 2002). Almatı: Almatı-Bolaşak Yay. (İhsan B. Ğılım Tiliniñ Roli. Ana Tili, N. 4, 24 Qañtar. Almatı: Almatı-Bolaşaq.)**
- Rahimova, A. (2002) “-day, -dey, -tay, -tey Eklerinin Kullanılış Özellikleri ve Oluşum Tarihi”. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi. N.6, Almatı: Davir Yay. s. 39-63** (Rahimova A. *Söz Jasamdıq “-day, -dey, -tay, -tey” Jurnaqtarınıñ Qoldanıluv Ereşseligi Men Qalıptasuv Tarihi. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 6, Almatı: Dävir. 39-63 b.*)
- Tomanov, M. (2002) **Dil Tarihi Üzerine Yapılan Araştırmalar. Türk Lehçeleri (Kazak) Üzerine. Almatı: Gılım Yay. Ss. 616** (Tomanov M. *Til Tarihi Tuvralı Zertteveler. Türki (Qazaq) Tilderi Boyınşa. Almatı: Ğılım. 616 b.*)

- Dosjan, D. (2003) “Artık Dilimizin Değerini Bilelim” **Ana Dili Gazetesi**. N 29, (2-4 Temmuz 2003) Almatı: Almatı-Bolaşak Yay. (*Dosjan D. Tilimizge Quldiq Uratın Vaqıt Jetti. Ana Tili. N. 29, 2-4 Şilde, Almatı: Almatı-Bolaşaq*)
- Kaliyev, E. ve Boranbayeva, G.(2003) **Kazak Edebi Dilinin Tarihi**. Ders Kitabı. Almatı: RBK Yay. Ss. 323 (*Qaliyev E., Boranbayeva G. Qazaq Ādebi Tiliniñ Tarihi. Hrestomatiya. Almatı; RBK. 323 b.*)
- Saharbekov, S. (2003) “Yönelme hali ve Yükleme Halinin Eski ve Orta Asır Yazılı Eserlerindeki Kullanılışı” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 3, Almatı: Kitap Yay. s. 108-110 (*Saharbekov S. Barıs, Tabıs Septik Jalğavlarımıñ Köne, Orta Gasır Jazbalarındağı Qoldanbası. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N. 3, Almatı: Kitap. 108-110 b.*)
- Sızdıq, R. (2004) **Kazak Edebi Dilinin Tarihi. (XV.-XIX. Yüzyıl)** Kazakların Milli Yazı Edebi Dili XIX. Yüzyıl. Kazak Dilinin Araştırılması, Yazılışı ve Yazım Kuralı. Almatı: Arıs Yay. Ss. 288 (*Sızdıq R. Qazaq Ādebi Tiliniñ Tarihi. (XV-XIX Āasırlar) Qazaqtıñ Ulttıq Jazba Ādebi Tili XIX Āasır. Qazaq Tiliniñ Zerttelivi, Jazıluvi, Emlesi. Almatı: Arıs. 288 b.*)
- Altay, A. (2006) **Aqjoltay Ağıbay Batur. Folklor ve Edebiyattaki Kahraman Şahıs**. Astana: Foliant Yay. Ss. 103 (*Altay A. Aqjoltay Ağıbay Batur. Folklor Men Ādebiyettegi Qaharmandıq Tulğa. Astana: Foliant. 103 b.*)
- Esekenova, G. (2006) S. Amanjolov’un “Kazak Dili Diyalektolojisi ve Tarihi Üzerindeki Meseleleri” Adlı Eseri Üzerine. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Dergisi**. N. 3, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 224-231 (*Esekenova G. S. Amanjolovtıñ “Qazaq Tili Diyalektologiyası Men Tarihnan Mäseleler” Attı Eñbegi Tuvralı. Kaz UU. Habarşısı. N. 3, Almatı: Qazaq Ünivwesiteti. 224-231 b.*)

- Jünisova, A. (2006) **Dil Tarihi. Fiil Çatısı Kategorisi.** (M. Kaşgari'nin Sözlüğü Üzerine) Almatı: Darın Yay. Ss. 176 (*Jünisova A. Til Tarihi. Etis Kategoriyası. (M. Qaşgaridiñ Sözdigi Boyınşa) Almatı: Darın. 176 b.*)
- Kırabayev, S. (2006) Bağımsızlık ve Edebiyat. **Araştırmalar ve Makaleler.** Almatı: Gılım Yay. Ss. 448 (*Qırabayev S. Ult Tävelsizdigi Jäne Ädebiyet. Zerttevlr Men Malalar. Almatı: Ğılım. 448 b.*)
- Tomanov, M. (2006) **Dil Tarihi Üzerinde Yapılan Araştırmalar.** Almatı: Gılım Yay. Ss. 616 (*Tomanov M. Til Tarihi Tuvralı Zerttevlr. Almatı: Ğılım. 616 b.*)
- Aytjanov, H. (2007) XX. Yüzyıl Başlarındaki Dil ve Edebiyat Kalesi. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Dergisi.** N. 6, Almatı: Kazak Ünivesitesi Yay. s. 224-231 (*Aytjanov H. XX Ğasır Basındağı Til Men Ädebiyettiñ Qorğanı. QazGU. Habarşısı. N. 6, Almatı: Qazaq Üniversitesi. 224-231 b.*)
- Bafı Balkaş Eserlerinin Külliyyatı.** (2007) Tarihi Şejire. Almatı: El Şejiri Yay. Ss. 576 (*Bafı Balqaş Şığarmalar Jinağı. Tarihi Şejire. Almatı: El Şejire. 576 b.*)
- Kosimov, G. (2007) **Kazak Türkçesi'nin Tarihi.** Almatı: Bayan Jurek Yay. Ss. 272 (*Qosimova G. Qazaq Tiliniñ Tarihi. Almatı: Bayan Jürek. 272 b.*)
- Ahmetov, Z. (2008) **Eski Devir Edebi Araştırmaları.** Almatı: Ana Tili Yay. Ss. 280 (*Ahmetov Z. Köne Dävırdegi Qazaq Ädebi Zerttevlr. Almatı: Ana Tili. 280 b.*)
- Asılbekulı, S. (2008) **Kazak Uzun Hikâyesi.** Almatı: Üş Kıyan Yay. Ss. 296 (*Asılbekulı S. Qazaq Povesti. Almatı: Üş Qiyan. 296 b.*)
- İmangaziyev, M. (2008) **Antik Edebiyatı.** Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. (*İmanğaziyev M. Antika Ädebiyeti. Almatı: Qazaq Üniversitesi.*)
- Kazak Edebiyatının Tarihi.** (2008) 10 cilt. Almatı: Kazakparat Yay. (*Qazaq Ädebiyetiniñ Tarihi. 10 Tomdıq. Almatı: Qazaqparat*)

- İsmakova, A. (2009) **Alaş Edebiyatı**. Almatı: Mektep Yay. Ss. 560
(*İsimaqova A. Alaş Ädebiyettamıvı. Almatı: Mektep. 560 b.*)
- Koşimova. B. (2009) Mangıstav Bölgesindeki Toponim Efsanelerindeki Halk Etimolojisi. **Kazak Dili Edebiyatı Dergisi**. N. 10,. Almatı: Aljan Yay. s. 134-139 (*Qoşimova B. Mañğıstav Toponimikalıq Añızdardağı Halıq Etimologiyası. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 10, Almatı: Aljan. 134-139 b.*)
- Sızdıq, R. (2009) **Kazak Türkçesi'ndeki Hatıralar ve Yenilikler**. Almatı: Arıs Yay. Ss. 272 (*Sızdıq R. Qazaq Tilindegi Janalıqtar Men Estelikter. Almatı; Arıs. 272 b.*)

1.11 Dil İstatistiği Meselesi

- Aldabergenova, K. ve Belbotayev, A. (1985) **M.O. Avezov'un Hikayelerindeki Rus Kelimelerin Oranı ve Bunların Morfolojik Analizi.** Türk Lehçelerinin Dilbilimi. I. Genç Türkologların Kurultay Tebliği. Alma Ata: Kaz SK Komparti Yay. Ss. 164-166 (*Aldabergenova K., Belbotayev A. Koliçestvenno-Morfologiçeskiy Analiz Slov Russkogo Yazıka, Voşedsih V Rasskızı M.O. Avezova. Voprosı Tyurkskogo Yazıkoznaniya: Materialı I. Mejrespublikanskoy Konferentsii Molodih Lingvistov-Tyurkologov. Alma Ata: İzdatelstvo TS Kompartii Kazahstana. 164-166 s.*)
- Belbotayev, A. (1985) **Kuman-Kazak Sözlüğünün Leksik - Morfolojik Kuruluşu.** Türk Lehçelerinin Dilbilimi. I. Genç Türkologların Kurultay Tebliği. Alma Ata: Kaz SK Komparti Yay. s. 161-164 (*Belbotayev A. Statolingvistiçeskoe Opisanie Leksiko-Morfologiçeskoy Strukturi "Kumano-Kazahskogo Çastnogo Slovarya". Voprosı Tyurkskogo Yazıkoznaniya: Materialı I. Mejrespublikanskoy Konferentsii Molodih Lingvistov-Tyurkologov. Alma Ata: İzdatelstvo TS Kompartii Kazahstana. 161-164 s.*)
- Belbotayev, A. (1986) **Kazak Dilbiliminde İstatistik Metodla Yapılan Morfoloji Çalışmaları.** (Kazakistan Bilim Ve İlimler Akademisi, Kazakistan'ın SK LKSM'i) Genç Bilim İnsanlarının Kurultay Tebliği. N. 2, Alma Ata: Kaz SK Komparti Yay. s. 92-93 (*Belbotayev A. Morfologiçeskiye İssledovaniya V Kazahskom Yazıkoznanii S Primeneniem Statistiçeskogo Metoda. Aktualnie Problemi Obşestvennih Nauk (A.N. Kaz. SSR, TS LKSM Kazahstana): Materialı Respublikanskoy Konferentsii Molodih Uçenih-Obşestvovedov. N. 2, Alma Ata: İzdatelstvo TS Kompartii Kazahstana. 92-93 s.*)

- Jubanov, A. ve Uspolobayev, S. (1987) **Kazak Türkçesi'ndeki Araba Fonunun Oluşumu.** SSBC Halklarında Araba Fonunun Oluşumu. Toplantı Tebliğleri. 15-22 Kasım, Tallinn: s. 16-17. (Jubanov A., Uspolobayev S. O Sozdanii Maşınnoğo Fonda Kazahskogo Yazıka. Maşınnye Fondı Yazıkov Narodov SSSR. Materialı Raboçego Soveşaniya. Tallinn: 15-22 Noyabrya, 16-17 s.)
- Aytbayev, U. ve Bektayev, K. (1988) **Bilgisayar ve Türk Lehçeleri Terminolojisi.** Türkoloji-88. V. Türkoloji Kurultay Tebliğleri. 7-9 Eylül, Frunze: Uçkun Yay. s. 305-306 (Aytbayev U., Bektayev K. EVM Ve Tyurkskaya Terminologiya. Tyrkologiya-88. Tezistı Dokladov İ Soobşenyı V. Vsesoyuznoy Tyurkologičeskoj Konferentsii 7-9 Sentyabrya. Frunze: Uçkun. 305-306 s.)
- Bektayev, K. ve Piotrovskiy, R. (1988) **Metnin Otomatik Düzeltilmesi.** Dilbiliminde Yapay Entellekt. Sovyet Türkolojisi. VI. Türkoloji Kurultay Tebliğleri N. 5, Aşhabad: s. 151-154 (Bektayev K., Piotrovskiy R. Avtomatiçeskkaya Pererabotka Teksta: Lingvistiçeskie Aspektı İskusstvennoğo İntellekta. Sovetskaya Tyurkologiya. N. 5, s. 80-84; Voprosı Sovetskoy Tyurkologii: Materialı IV. Vsesoyuznoy Tyurkologičeskoj Konferentsii. Aşhabad: s. 151-154)
- Bektayev, K. ve Piotrovskiy, R. ve Sadıkov, T. (1988) **Türk Lehçelerinin Tarihi Grameri Ve Bilgisayar.** Türkoloji-88. Frunze: Uçkun Yay. s. 60-63 (Bektayev K., Piotrovskiy R., Sadıkov T. İstoriçeskkaya Grammatika Tyurkskih Yazıkov İ Kompyuter. Tyurkologiya-88. Frunze: Uçkun. 60-63 s.)
- Belbotayev, A. ve Zekenova, A. (1988) **Kazak Türkçesi'nin Konuşma İstatistikleri Hakkında.** Türkoloji-88. V. Türkoloji Bilimsel Kurultay Tebliğleri 7-9 Eylül. Frunze: Uçkun. Ss. 117 (Belbotayev A., Zekenova A. O Statistike Çastey Reçi V Kazahskom Yazıke. Tyurkologiya-88. Tezistı Dokladov İ

Soobşeniy V. Vsesoyuznoy Tyurkologičeskoj Konferentsii 7-9 Sentyabrya. Frunze: Uçkun. 177 s.)

- Jubanov, A. (1988) **Bilgisayardaki Gramer Kullanımının İstatistik Analizi.** Türkoloji-88. V. Türkoloji Bilimsel Kurultay Tebliğleri 7-9 Eylül. Frunze: Uçkun. s. 173-174 (*Jubanov A. Statistiçeskiy Analiz Grammatičeskih Oformleniy Na EVM. Tyurkologiya-88. Tezisi Dokladov İ Soobşeniy V. Vsesoyuznoy Tyurkologičeskoj Konferentsii 7-9 Sentyabrya. Frunze: Uçkun. 173-174 s.)*
- Aldabergenova, S. ve Duysenbekova, L. ve Uskombayev, S. (1989) **Kazak Metnindeki Ünlü ve Ünsüz Ses Uyumlarının İstatistik Analizi.** Sibirya Dillerinin Ses Sistemi. Bilimsel Çalışmaların Seçmeleri. Novosibirsk: s. 79-80 (*Aldabergenova S., Duysenbekova L., Uskombayev S. Statistiçeskiy Analiz Singarmonizmov (Glasnih İ Soglasnih) Kazahskogo Teksta. Zvukoviye Sistemi Sibirskih Yazıkov. Sbornik Nauçnih Trudov. Novosibirsk., 79-80 s.)*
- Bektayev, K. (1989) **Bilgisayar İstatistiği Ve İki Dilli Sözlükler.** Kazakistan'daki Yüksek Okullarda Eğitim Süresince İki Dili Kullanım Sorunları. Üniversitelerarası Bilimsel Konferans Tebliğleri 16-18 Mayıs. N. 1, Alma Ata: Kaz. SK Komparti Yay. s. 72-74 (*Bektayev K. Statistika EVM İ Dvuyaziçnie Uçebnie Slovari. Aktualnie Problemi Natsionalno-Russkogo Dvuyaziçiya V Uçebnom Protsesse Pedagogičeskih Vuzov Kazahstana: Tezisi Mejvuzovskoy Nauçno-Praktičeskoj Konferentsii 16-18 Maya. N. 1, Alma Ata: İzdatelstvo TS Kompartii Kazahstana. s. 72-74)*
- Çumbalova, T. (1992) **Bulgar Yazarların Eserlerinde Türk Kökenli Kelimelerin İstatistiği.** Kazakistan Bilim Ve İlimer Akademisinin Haberleri. Filoloji Serisi. N. 3, Almatı: Gılım Yay. Ss. 70, s. 23-30 (*Çumbalova T. Statistiçeskoje Opisanie Tyurkizmov V Proizvedeniyah Bolgarskih Pisateley. İzvestiya*

*A.N. Respublika Kazahstana. Seriya Filologičeskaya. N. 3,
Almatı: Gılm. Ss. 70, 23-30 s.)*

Şubanov, A. (1992) **Kazak Türkçesi'nin İstatistiği**. Ders Kitabı. Almatı:
Kazak Üniversitesi Yay. Ss. 208 (*Şubanov A. Qazaq Tiliniñ
Statistikası. Oquv Quralı. Almatı: Qazaq Üniversitesi. 208 b.)*)

İkinci Bölüm

2.1 Sözlükler Üzerine

- Koyşıbayev, E. (1985) **Kazakistan Yer - Su İsimleri Sözlüğü**. Almatı: Sözdik Yay. Ss. 232 (*Qoyşıbayev E. Qazaqıstan Jer – Su Atarı Sözdigi. Almatı: Sözdik. 232 b.*)
- Bektayev, K. (1986) **Rusça – Kazakça Matematik Sözlüğü**. Yirmi Bin Terimi ve Terim Tamlamalarını İçerir. Almatı: Kazak Sovyet Ansiklopedisinin Yay. Ss. 296 (*Bektayev K. Orısşa – Qazaqşa Matematikalıq Sözdik. Jiyirma Mıñday Temrindi Jäne Termindik Tirkesterdi Qamtiydi. Almatı: Qazaq Sovyet Ensiklopedisiniñ Bas Redaksiyası. 296 b.*)
- Baysekov, S. ve Valiyev, N. (1986) **Hukuk Terimlerinin Rusça – Kazakça İzahlı Sözlüğü**. Almatı: Mektep Yay. Ss. 256 (*Baysekov S., Valiyev N. Zañ Terminderiniñ Orısşa - Qazaqşa Tüsindirme Sözdigi. Almatı: Mektep. 256 b.*)
- Omarov, S. (1987) **Kimya Terimlerinin Rusça – Kazakça İzahlı Sözlüğü**. Almatı: Mektep Yay. Ss. 142 (*Omarov S. Himya Terminderiniñ Orısşa – Qazaqşa Tüsindirme Sözdigi. Almatı: Mektep. 142 b.*)
- Segizbayev, K. ve Kulmahanbetov, M. (1987) **Rusça – Kazakça Konuşma Sözlüğü**. Almatı: Mektep Yay. Ss. 320 (*Segizbayev K., Qulmahanbetov M. Orısşa – Qazaqşa Tilaşar. Almatı: Mektep. 320 b.*)
- Amanjolov, B. (1988) **Kazakça – Rusça Deyimler Sözlüğü**. Almatı: Mektep Yay. Ss. 224 (*Amanjolov B. Kazaksko - Russkiy Frazeologičeskiy Slovar. Almatı: Mektep. 224 s.*)
- Bektayev, K. ve Bekbotayev, A. (1988) **“Ösken Örken” Adlı Romanın Alfabetik Sistematik Sözlüğü**. Şımkent: Ss. 78 (*Bektayev K., Bekbotayev A. Öksen Örken Romaniñ Alfavitte Jiyelik Sözdigi. Şımkent: 78 b.*)

- Bektayev, K. ve Moldabekov, K. (1988) **Çocuk Edebiyatı Metinlerinin Alfabetik Sistematik Sözlüğü**. Şımkent: Ss. 117 (*Bektayev K., Moldabekov K. Balalar Ādebiyeti Teksiniñ Alfavitti Jiyelik Sözdigi. Şımkent: 117 b.*)
- Belbayeva, M. (1988) **Kazak Türkçesi'nin Eş Sesli Kelimeler Sözlüğü**, Almatı: Bilim Yay. Ss. 192 (*Belbayeva M. Qazaq Tiliniñ Omonimder Sözdigi. Almatı: Bilim. 192 b.*)
- Belbayeva, M. (1988) **Kazak Türkçesi'nin Eş Sesli Kelimeler Sözlüğü**. Almatı: Mektep Yay. Ss. 320 (*Belbayeva M. Qazaq Tiliniñ Omonimder Sözdigi. Almatı: Mektep. 320 b.*)
- Esjanova, A. (1988) Bilgisayar Terimleri İzahlı Sözlük. **Kazakistan Muğalimi Dergisi**. 28 Ekim. Almatı. (*Esjanova A. Kompyuterlik Tüsindirme Sözdik. Qazaqıstan Muğalimi. 28 Qazan. Almatı.*)
- İbatov, A. (1988) **Kazak Türkçesi'nin Türemiş Kelimeler Sözlüğü**. Almatı: Mektep Yay. Ss. 192 (*İbatov A. Qazaq Tiliniñ Tuvındı Sözder Sözdigi. Almatı: Mektep. 192 b.*)
- İslam. Kısaca İzahlı Sözlük**. (1988) Cevirenler: Tutıbayev, K, ve Joldıbayev, O, ve Estayev, E. Almatı: Kitap Yay. Ss. 192 (*İslam. Qısqaşa Anıqtamalıq. Avdarğandar: Tutıbayev Q., Joldıbayev O., Estayev E. Almatı: Kitap. 192 b.*)
- Kojahmetova, H. ve Jaysakova, R. ve Kojahmetova, Ş. (1988) **Kazakça – Rusça Deyimler Sözlüğü**. Almatı: Mektep Yay. Ss. 222 (*Qojahmetova H., Jaysaqova R., Qojahmetova Ş. Qazaqşa - Orısşa Frazelogiyalıq Sözdik. Almatı: Mektep. 222 b.*)
- Tilevbayev, S. ve Krasniñ, B. (1988) **Kazakça – Rusça Konuşma Sözlüğü**. Almatı: Mektep Yay. Ss. 320 (*Tilevbayev S., Krasniñ B. Qazaqşa – Orısşa Tilaşar. Almatı: Mektep. 320 b.*)
- Sızdıkova, R. (1988) **Kazak Türkçesi'nin İmla Sözlüğü**. Düzenleyiciler: Aldaşeva, A. ve Abdrahmanov, A. ve Kalıbayeva, A. vb. Almatı: Mektep Yay. Ss. 400 (*Sızdıqova R. Qazaq Tiliniñ*

- Orfografyalıq Sözdigi. Qurastıruvşılar: Aldaşıeva A., Abdrahmanova A., Qalıbayeva A. Almatı: Mektep. 400 b.)*
- Zakırov, M. ve Elemesov, K. ve Kaymıkov, K. (1988) **Biyoloji Terimlerinin Rusça–Kazakşa Sözlüğü.** Almatı: Mektep Yay. Ss. 175 (*Zakırov M., Elemesov K., Qaymıkov K. Biyologiya Terimleriniñ Orısşa-Qazaqşa Sözdigi. Almatı: Mektep. 175 b.)*
- Bektayev, K. (1989) **Rusça - Kazakça Matematik Kelime Grupları Sözlükleri.** Almatı: Bilim Yay. Ss. 103 (*Bektayev K. Orısşa – Qazaqşa Matematikalıq Söz Tirkesteri Sözdigi. Almatı: Bilim. 103 b.)*
- Bektayev, K. ve Bekbotayev, A. (1989) **M. O. Avezov’un “Karaş Karaş” Adlı Uzun Hikâyesinin Alfabetik Sistemli Sözlüğü.** Şımkent: Ss. 48 (*Bektayev K., Bekbotayev A. M. O. Avezovtıñ “Qaraş Qaraş” Oqıǵası Povestiniñ Alvafıttı Jiyelik Sözdigi. Şımkent: 48 b.)*
- Jakıpov, A. (1989) **Deve Çobanları İçin İzahlı Sözlük.** Almatı: Kitap Yay. Ss. 192 (*Jaqipov A. Tüye Ösirüvşiniñ Tüsindirme Sözdigi. Almatı: Kitap. 192b.)*
- Rüstemov, L. (1989) **Arapça – Farsça Alıntı Kelimelerin Kazakça – Rusça İzahlı Sözlüğü.** Almatı: Gılım Yay. Ss. 320 (*Rüstemov L. Arap - İran Kirme Sözderiniñ Qazaqşa- Orısşa Tüsinderme Sözdigi. Almatı: Ğılım. 320 b.)*
- Sarkulova, R. ve Hasenova, E. (1989) **Ticaret İle İlgilenenler İçin Özel Hazırlanmış Rusça - Kazakça Konuşma Sözlüğü.** Almatı: Bilim Yay. Ss. 98 (*Sarkulova R., Hasenova E. Savda Qızmetkerlerine Arnalǵan Orısşa – Qazaqşa Tildeskiş Sözdik. Almatı: Bilim. 98 b.)*
- Abdrahmanova, A. (1990) **Terminoloji ve Kavramlar Sözcükler.** Almatı: Kazakistan Yay. Ss. 104 (*Abdrahmanova A. Terimdermen Atavlar Sözdigi. Almatı: Qazaqıstan. 104 b.)*

- Dadebayev, A. ve Kayranbayev, Ş. (1990) **Arapça- Kazakça Sözlük**. Almatı: Ravan Yay. Ss. 193 (*Dadebayev A., Qayranbayev Ş. Arapşa-Qazaqşa Sözdik. Almatı: Ravan. 193 b.*)
- Kulmanbetov, A. (1991) **Dişci Terimlerinin Rusça - Kazakça İzahlı Sözlüğü**. Almatı: Sözdik Yay. Ss. 207 (*Qulmanbetov A. Stomatologiya Terimleriniñ Orıssa – Qazaqşa Tüsindirme Sözdigi. Almatı: Sözdik. 207 b.*)
- Saparbayev, K. ve Nüsipbayev, T. (1991) **Rusça –Kazakça Jeoloji İzahlı Sözlük**. Almatı: Sözdik Yay. Ss. 240 (*Saparbayev K., Nüsipbayev T. Orıssa – Qazaqşa Geologiyalıq Tüsindirme Sözdigi. Almatı: Sözdik. 240 b.*)
- Sarıbatırov, K. (1991) **Jeodezi Terimlerinin Rusça – Kazakça Sözlüğü**. Almatı: Ravan Yay. Ss. 176 (*Sarıbatırov K. Geodeziya Terimleriniñ Orıssa – Qazaqşa Sözdigi. Almatı: Ravan. 176 b.*)
- Ayanova, T. ve Sızdıqova, R. (1992) **Kazakça – İngilizce Konuşma Sözlüğü**. Almatı: Ravan Yay. Ss. 30 (*Ayanova T., Sızdıqova R. Qazaqşa- Ağılşınşa Tilaşar. Almatı: Ravam. 30 b.*)
- Kurmanov, K. (1992) **Fizik Coğrafyası Terimleri ve Tanımlarının Rusça – Kazakça İzahlı Sözlüğü**. Almatı: Sözdik Yay. Ss. 312 (*Qurmanov K. Fizikalıq Geografiya Terimleri Men Uğımdarınıñ Orıssa – Qazaqşa Anıqtamalıq Sözdigi. Almatı: Sözdik. 312 b.*)
- Sankultegi, R. (1993) **Ticari İşlerle Uğraşanlar İçin Özel Hazırlanmış Rusça - Kazakça Sözlük**. Almatı: Ravan Yay. Ss. 88 (*Sarıqultegi R. Savda Qızmetkerlerine Arnalğan Orıssa – Qazaqşa Sözdik. Almatı: Ravan. 88 b.*)
- Bektayev, K. ve Jubanov, A. ve Mirzabekov, S. Bekbotayev, A. (1995) **M. O. Avezov'un 20 Ciltlik Eserindeki Metinlerin Sözlüğü**. Şımkent: Bekaskar Yay. Ss. 345 (*Bektayev K., Jubanov A., Mirzabekov S., Bekbotayev A. M. O. Avezovtiñ 20 Tomdıq Şığarmalar Teksteriniñ Sözdikteri. Şımkent: Bekasqar. 345 b.*)

- Ahmetov, Z. ve Şanbayev, G. (1996) **Edebiyat Terimler Sözlüğü**. Almatı: Ana Tili Yay. Ss. 240 (*Ahmetov Z., Şanbayev. G. Ādebiyettanuv Terminder Sözdigi. Almatı: Ana Tili. 240 b.*)
- Nurmagambetov, A. ve Omarbekov, S. (1996) **Kazak Türkçesi'nin Diyalektoloji Sözlüğü**. Almatı: Gılım Yay. Ss. 203 (*Nurmagambetov Ā., Omarbekov S. Qazaq Tiliniñ Diyalektologiyalıq Sözdigi. Almatı: Ğılım. 203 b.*)
- Janpeyisov, U. ve Mavlenov, H. (1997) **Kazakça – Rusça Konu Sözlüğü**. Almatı: Öner Yay. Ss. 160 (*Janpeyisov U., Mavlenov H. Qazaqşa – Orısşa Taqırıptıq Sözdik. Almatı: Öner. 160 b.*)
- Ahmetov, Z. ve Şakbayev, T. (1998) **Edebiyat Terimleri Sözlüğü**. Almatı: Ana Tili Yay. Ss. 384 (*Ahmetov Z., Şaqbayev T. Ādebiyettanuv Terminder Sözdigi. Almatı: Ana Tili. 384 b.*)
- Tajutov, A. (1998) **Kazakça – Rusça Büyük Sözlük**. Almatı: Sözdik Yay. 3 cilt. 1.cilt s. 304; 2. Cilt s. 448; 3. cilt s. 304. (*Tajutov A. Qazaqşa – Orısşa Ülken Sözdik. Almatı: Sözdik. 3 Tom. 1 tom 304 b.; 2 tom 448 b.; 3 tom 304 b.*)
- Salkınbay, A. ve Abakan, E. (1998) **Dilbilimi İzahlı Sözlük**. Almatı: Bilim Yay. Ss. 231 (*Salqıbay A., Abaqan E. Lingfistikalıq Tüsindirme Sözdik. Almatı: Bilim. 231 b.*)
- Amanjolov, K. ve Tasbolatov, A. (1999) **Kazakça Askeri Terimlerin İzahlı Sözlüğü**. Almatı: Bilim Yay. Ss. 142 (*Amanjolov K., Tasbolatov A. Qazaqşa Āskeri Terminderdiñ Tüsinderme Sözdigi. Almatı: Bilim. 142 b.*)
- Büyük Kazakça – Rusça, Rusça- Kazakça Sözlük**. (1999) Almatı: Altın Kazına Yay. Ss. 703. (*Ülken Qazaqşa – Orısşa, Orısşa – Qazaqşa Sözdik. Almatı: Altın Qazına. 703 b.*)
- Sariyeva, K. (1999) **Resimli Sözlük. Eser Kazak ve Rus Dillerinde Hazırlanmıştır**. Almatı: Ana Tili Yay. Ss. 64 (*Sariyeva K. Suvretti Sözdik. Kitap Qazaq Jäne Orıs Tilderinde. Almatı: Ana Tili. 64 b.*)

- Kazak Türkçesi Sözlüğü.** (1999) (Yaklaşık 50 Bin Civarında Kelime ve Tamlamaları Kapsamıştır) Sorumlu Redaktör: T. Januzakov. Almatı: Dayn Pres Yay. Ss. 774 (*Qazaq Tili Sözdigi. 50 Mıñğa Juvıq Söz Ben Söz Tirkesteri Qamılğan. Javaptı Redaktor T. Januzaqov. Almatı: Dayn Pres. 774 b.*)
- Kazak Türkçesi'nin Zıt Anlamlı Kelimeler Sözlüğü.** (1999) Almatı: Sözdik Yay. Ss. 184 (*Qazaq Tiliniñ Antonimder Sözdigi. Almatı: Sözdik. 184 b.*)
- Tajutov, A. (1999) **Büyük İngilizce – Kazakça Sözlük.** 7000 kelime. 1. Cilt. Almatı: Sözdik Yay. (*Tajutov A. Ülken Ağılşınşa – Qazaqşa Sözdik. 7000 söz. 1 Tom. Almatı: Sözdik.*)
- Bildebayev, T. (2001) **Günümüz Kavramları ve Terimlerin İzahlı Sözlüğü.** Almatı: Ss. 281(*Bildebayev T. Qazirgi Zaman Uğımdarı Men Terminderiniñ Qısqaşa Tüsindirme Sözdigi. Almatı: 281 b.*)
- Bolganbayulı, A. ve Bizakov, S. (2001) **Eş Anlamlı Kelimeler Sözlüğü.** Almatı: Davir Yay. Ss. 311 (*Bolğanbayulı A., Bizaqov S. Sinonimder Sözdigi. Almatı: Dävir. 311 b.*)
- Erkebayeva, S. (2001) **Etimoloji Sözlüğünü Kullanmak İçin Bazı Yöntemler.** Kazakistan Mektebi Dergisi. N. 11, Almatı: Davir Yay. s 44. (*Erkebayeva S. Etimologiyalıq Sözdikti Qoldanıvğa Keybir Ádister. Qazaqıstan Mektebi. N. 11, Almatı: Dävir. 44 b.*)
- Mırzabekov, S. (2002) **Kazak Türkçesi'nin Ses Sistemi.** Ders Kitabı. Almatı: Sözdik Yay. Ss. 200 (*Mırzabekov S. Qazaq Tiliniñ Dıbıs Jüyesi. Almatı: Sözdik. 200 b.*)
- Kenjeahmetulı, S. (2002) “Etnografya İdrağı ve İzahlı Sözlük”. **Ana Tili Gazetesi.** N 24, (13 Haziran 2002). N 47, (21 Kasım 2002). Almatı: Almatı –Bolaşak Yay. (*Kenjeahmetulı S. Etnografyalıq Tanım Jäne Tüsindirme Sözdik. Ana Tili Gazeti, N 24, 13 Maysım, N 47, 21 Qaraşa. Almatı: Almatı- Bolaşaq*)
- Kojahmetova, F. (2003) “Turmagambet İztilev'in Eserlerindeki Arapça, Farsça Kelimelerin Kullanış Özellikleri.” **Kazak Dili ve Edebiyatı**

- Dergisi.** N 5. Almatı: Davir Yay. s. 124-127 (*Qojahmetova F. Turmağambet İztileyov Şığarmaları Tilindegi Arab, Farsı Sözderiniñ Qoldanı Ereşelikleri. Qazaq Tili men Ádebiyeti. N 5. Almatı: Dávir. 124-127 b.*)
- Ahmetova, S. ve Tursınbayeva, Ş. v Iskakova, Ş. ve Yarova, E. (2004) **İngilizce – Kazakça Sözlük.** Almatı: Davir Yay. Ss. 396 (*Ahmetova S., Tursınbayeva Ş., Isqaqova Ş., Yarova E. Ağılşınşa – Qazaqşa Sözdik. Almatı: Dávir. 396 b.*)
- Jatkanbayev, J. (2004) **Ekoloji Terimlerinin İzahlı Sözlüğü.** 1856. Almatı: Ziyat Pres Yay. (*Jatkanbayev J. Ekologiya Terminderiniñ Túsindirme Sözdigi. 1856. Almatı: Ziyat Press*)
- Kazak Türkçesi'nin Telaffuz Sözlüğü.** (2004) Sorumlu Redaktör: A. Júnisbek. Almatı: Arıs Yay. Ss. 780 (*Qazaq Tiliniñ Orfoepiyalıq Sözdigi. Javaptı Redaktor. Ä. Júnisbek. Almatı: Arıs. 780 b.*)
- Kaydar, A. (2004) **Halk Zenginliğı. Kazak Atasözleri ve Deyimlerin İzahlı Sözlüğü ve Araştırmaları.** Almatı: Tolganay Yay. Ss. 560 (*Qaydar Ä. Halıq Danalığı. Qazaq Maqal - Mátelderiniñ Túsindirme Sözdigi jáne Zerttev. Almatı: Tolğanay. 560 b.*)
- Küderinova, K. ve Vali, F. ve Fazılhanova, A. (2004) **Kazak Türkçesi'nin Telaffuz Sözlüğü.** 61500 Kelime. Almatı: Arıs Yay. Ss. 784 (*Küderinova K., Vali F., Fazılhanova A. Qazaq Tiliniñ Orfoepiyalıq Sözdigi. 61500 söz. Almatı: Arıs. 784 b.*)
- Kaliyev, G. (2005) **Dil Bilimi Terimlerinin İzahlı Sözlüğü.** Almatı: Sözdik – Slovar Yay. (*Qaliyev G. Til Bilimi Terminderiniñ Túsindirme Sözdigi. Almatı: Sözdik- Slovar*)
- Aytbayeva, N. (2006) **Yılkılara Yönelik İsimlerin Etnolinguistik Özellikleri.** Almatı: Davir Yay. (*Aytbayeva N. Jılqı Malına Qatıstı Atavlardıñ Etnoligvistikalıq Sipatı. Almatı: Dávir*)
- Kazak Edebi Dilinin Sözlüğü.** (2005) On Beş Cilt. Almatı: Arıs Yay. (*Qazaq Tiliniñ Sözdigi. On Bes Tomdıq. Almatı: Arıs*)

- Seyitkasimov, G. (2006) **Banka Terimleri ve Kavramlarının Kazakça – Rusça Sözlüğü**. Almatı: Ekonomik Yay. Ss. 240 (*Seyitkasimov G. Bank Terimlerinden Uğundarınıñ Qazaqşa – Orısşa Sözdigi. Almatı: Ekonomika. 240 b*)
- Bizakov, S. (2007) **Eş Anımlı Kelimeler Sözlüğü**. Almatı: Arıs Yay. (*Bizakov S. Sinonimler Sözdigi. Almatı: Arıs.*)
- Diyalektoloji Sözlük**. (2007) Almatı: Arıs. (*Diyalektologiyalıq Sözdik. Almatı: Arıs*)
- Telaffuz Sözlüğü**. (2007) Almatı: Arıs Yay. (*Orfoepiyalıq Sözdik. Almatı: Arıs*)
- Telaffuz Sözlüğü**. (2007) Almatı: Arıs Yay. Ss. 200 (*Orfoepiyalıq Sözdik. Almatı: Arıs. 200 b.*)
- Rusça - Kazakça İzahlı Sözlük**. (2007) Pavlodar: Yurist Yay. Ss. 527 (*Orısşa – Qazaqşa Túsindirme Sözdik. Pavlodar: Yurist. 527 b.*)
- İmla Sözlüğü**. (2007) Almatı: Enes Yay. Ss. 480 (*Orfografya Sözdigi. Almatı: Enes. 480 b.*)
- Sabikenov, S. (2007) **Hukuk Terimleri ve Kavramlarının Kazakça – Rusça, Rusça – Kazakça Sözlüğü**. Almatı: Jeti Jargı Yay. Ss. 688 (*Sabikenov S. Zañ Terimleri nen Uğundarınıñ Qazaqşa – Orısşa, Orısşa – Qazaqşa Sözdigi. Almatı: Jeti Jarğı. 688 b.*)
- Amanturlin, A. ve Şınbergen, B. (2008) **Rusça-Kazakça-İngilizce Pedagoji Psikoloji Sözlük**. Almatı: Sözdik-Slovar Yay. (*Amanturlin A., Şınbergen B. Orısşa-Qazaqşa-Ağılşınşa Pedagogikalıq Psihologiyalıq Sözdik. Almatı: Sözdik-Slovar*)
- Buralkıulı, M.(2008) **Kazak Türkçesi'nin İzahlı Sözlüğü**. 6806. Almatı: Mektep Yay. (*Buralkıulı M. Qazaq Tiliniñ Túsindirme Sözdigi. 6806. Almatı: Mektep*)
- Telaffuz Sözlüğü**. (2008) Almatı: Arıs Yay. Ss. 800 (*Orfoepiyalıq Sözdik. 4776. Almatı: Arıs. 800 b.*)
- Rusça – Kazakça Terminoloji İzahlı Sözlük**. (2008) Vatandaşlık Savunma Alanı. Almatı: Arıs Yay. Ss. 368 (*Orısşa – Qazaqşa*

Terminologiyalıq Sözdik. Azamattıq Qorǵanı Salası. Almatı: Arıs. 368 b.)

Rusça – Kazakça Terminoloji İzahlı Sözlük. (2008) Gümrük Alanı. Almatı: Arıs Yay. Ss. 288 (*Orısşa – Qazaqşa Terminologiyalıq Sözdik. Keden Salası. Almatı: Arıs. 288 b.)*

Rusça – Kazakça Terminoloji İzahlı Sözlük. (2008) Sıhhi ve Epidemi Alanı İçin. Almatı: Arıs Yay. Ss. 2000 (*Orısşa – Qazaqşa Terminologiyalıq Sözdik. Sanıtarlıq Epidemiologiyalıq Salası. Almatı: Arıs. 2000 b.)*

Rusça – Kazakça- İngilizce Sözlük. (2009) Menecerler İçin. Almatı: Triumf Yay. Ss. 400 (*Russko- Kazahsko - Angliskiy Slovar Menedjera. Almatı: Triumof. 400 s.)*

2.2 Tercüme Meselesi

- Mirzabekova, K. (1985) Almanca'daki Birleşik Kelimelerin Kazak Türkçesi'ne Tercüme Edilmesi Üzerine. **(Üniversite Öğretmenleri ve Profesörlerin Makaleleri)** Almatı: SK Kazakistana Yay. (Mirzabekova K. Nemis Tilindegi Biriken Tübirli Quramdardıñ Qazaq Tiline Avdarılıvı. Joğarğı Oqıv Orındardıñ Professorlar Men Oqıtuvşılarınıñ Maqalalar Jınağı. Almatı: SK Kazakistan)
- Nurhanov, S. (1987) **Klasiklerin Tercüme Edilmesi Dili Zenginleştirmenin Kaynağıdır.** Almatı: Bilim Yay. (Nurhanov S. Klasikter Avdarması- Til Bayıtuvdıñ Bir Közi. Almatı: Bilim)
- Tercümenin Leksikoloji ve Stilistik Meseleleri;** (1987) Tecrübeler, Düşünceler, Fikirler Üzerine. Almatı: Gılım Yay. Ss. 151 (Avdarmanıñ Leksiko - Stilistikalıq Mäseleleri; Täjiribeler, Tolğanıstar, Topşalavlar. Almatı: Ğılım. 151 b.)
- Sıdıkov, K. (1987) "M. Bekimov'un Tercüme Üzerinde Yaptığı Hizmeti Hakkında". **Kazak SSR İlimler Akademisinin Haber Dergisi.** N. 3, s. 47-53. (Sıdıqov K. M. Bekimovtıñ Avdarmaşılıq Qızmeti. Kaz SSR Ğılım Akademiyasınıñ Habarları. N. 3, 47-53 b.)
- Terimler ve Onların Tercümeleri.** (1990) Kazak SSR İlimler Akademisi, Dil Bilimi İnstitüsü. Almatı: Gılım Yay. Ss. 215 (Terimler Jäne Olardıñ Avdarmaları. Kazak SSR Ğılım Akademiyası, Til Bilimi İnstitutı. Almatı: Ğılım. 215 b.)
- Jaksılıkova, K. (1991) "Dil Geliştirme Çalışmalarının Bazı Problemleri". **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi.** N. 5, Almatı: Davir Yay. s. 59-61 (Jaqsılıqova K. Til Damıtuv Jumıstarınıñ Keybir Mäseleleri. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 5, Almatı: Dävir. 59-61 b.)
- Janiyakova, A. (1992) "Diğer Dillerden Giren Kelimeler". **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi.** N. 5-6, Almatı: Davir Yay. s. 12-15 (Janiyaqova Ä. Basqa Tilden Eñgen Sözder. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 5-6, Almatı: Dävir. 12-15 b.)
- İkramov, Ş. ve Tursinov, İ. ve Gaziyev, E. ve Rahımbekov, D. (1996) "Terminolojideki Anlaşmalar". **Kazakistan Mektebi Dergisi.** N. 2,

Almatı: Davır Yay. s. 73-77 (*İkramov Ş., Tursınov İ., Gaziyeu E., Rahımbekov D. Terminologiydağı Tüsinistik. Qazaqıstan Mektebi. N. 2, Almatı: Dävır. 73-77 b.)*)

Davkariyeva, U. (1997) “İngiliz – Kazak Dillerindeki Bazı Benzerlikler Hakkında”. **Kazakistan Mektebi Dergisi**. N. 1, Almatı: Davır Yay. s. 45-47 (*Davkariyeva U. Ağılşın - Qazaq Tilderindegi Keybir Uqsastqtar Tuvralı. Qazaqıstan Mektebi. N. 1, Almatı: Dävır. 45-47 b.)*)

Rayeva, S. (1997) “Dilin Özellikleri Dikkate Alınsın”. **Kazakistan Mektebi Dergisi**. N. 2, Almatı: Davır Yay. s. 38-39 (*Rayeva U. Tildik Ereşelikter Eskerilsin. Qazaqıstan Mektebi. N. 2, Almatı: Dävır. 38-39 b.)*)

Alpısbayev, K. ve Kazıbek, G. (2001) “**Kazak Tercümelerinin Teorisi ve Tecrübesi.**” Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi. Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. (*Alpısbayev Q., Qazıbek G. Qazaq Avdarmasınıñ Teoriyası Men Täjiribesi. Āl Farabi Atındağı Qazaq Ulttıq Universiteti. Almatı: Qazaq Universiteti*)

Aldaşeva, A. (2004) “Tercümede Karşılıklar”. (Rusça’dan Kazakça’ya Tercüme Edilmiş Eserler Üzerine) **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesinin Haber Dergisi**. Filoloji Serisi. N. 4, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 45-46 (*Aldaşeva A. Avdarmadağı Balamalıq. Orıs Tilenen Qazaq Tiline Avdarılğan Nusqälar Negizenin. Āl Farabi Atındağı Qazaq Ulttıq Universiteti Habarşı. Filologiya Seriyası. N. 4, Almatı: Qazaq Universiteti. 45-46.)*)

Aythojayeva, S. (2004) “Edebi Tercümenin Önemli Problemleri”. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesinin Haber Dergisi**. N. 1, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 11-12 (*Aythojayeva S. Kırkem Avdarmanıñ Özekti Mäseleleri. Āl Farabi Atındağı Qazaq Ulttıq Universiteti. N. 1, Almatı: Qazaq Universiteti. 11-12 b.)*)

Duvanina, B. (2004) “Tercüme Probleminin Günümüz Teknolojik Yönleri” **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesinin Haber Dergisi**.

Filoloji Serisi. N. 1, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 33-36
(*Duvanina. B. Avdarma Mäselesiniñ Qäzirgi Tehnologiyalıq Jaqtarı. Äl Farabi Atındağı Qazaq Ulttıq Universiteti Habarşı. Filologiya Seriyası. N. 1, Almatı: Qazaq Universiteti. 33-36 b.*)

Duvanina, B. (2004) “Günümüzdeki Edebi Tercümenin Gelişmesindeki Önemli Gelenekler”. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesinin Haber Dergisi**. Filoloji Serisi. N. 1, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 69-71 (*Duvanina. B. Qäzirgi Körkem Avdarma Damuvınıñ Negizgi Ürdisteri. Äl Farabi Atındağı Qazaq Ulttıq Universiteti Habarşı. Filologiya Seriyası. N. 1, Almatı: Qazaq Universiteti. 69-71 b.*)

Jumabekova, A. ve Jumaşeva, G. (2004) “Kazak Türkçesi’ndeki Tercüme Terimleri Üzerine”. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesinin Haber Dergisi**. Filoloji Serisi. N. 2, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. (*Jumabekova A., Jumaşeva G. Qazaq Tilindegi Avdarmaşılıq Terimler Tuvralı. Äl Farabi Atındağı Qazaq Ulttıq Universiteti Habarşı. Filologiya Seriyası. N. 2, Almatı: Qazaq Universiteti.*)

Hoşayeva, G. (2004) “Tercüme Sanatının Önemli Problemleri”. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesinin Haber Dergisi**. Filoloji Serisi. N. 6, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 216-217 (*Hoşayeva G. Avdarma Öneriniñ Özekti Mäseleleri. Äl Farabi Atındağı Qazaq Ulttıq Universiteti Habarşı. Filologiya Seriyası. N. 6, Almatı: Qazaq Universiteti. 216-217 b.*)

Hoşayeva, G. (2004) “Edebi Eserleri Kazak Türkçesi’ne Tercüme Ederken Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar” **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesinin Haber Dergisi**, Filoloji Serisi. N. 7, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 208-210 (*Hoşayeva G. Körkem Ädebiyetti Qazaq Tiline Avdarıdağı Keybir Mäseleler. Äl Farabi Atındağı Qazaq Ulttıq Universiteti Habarşı. Filologiya Seriyası. N.7, Almatı: Qazaq Universiteti. 208-210 b.*)

- Kojamseyirova, J. (2004) “A. Kekilbayev Tercümanıdır”. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesinin Haber Dergisi**. Filoloji Serisi. N. 7, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. (*Qojamseyitova J. Ä. Kekilbayev Avdarmaşı. Äl Farabi Atındağı Qazaq Ulıttıq Universiteti Habarşı. Filologiya Seriyası. N. 7, Almatı: Qazaq Universiteti.*)
- Saparhan, M. (2004) “**Kazak Dilindeki Rusça Kelimelerin Söyleniş Sözlüğü**”. Almatı: Kazak Üniversitesi Yay, Ss. 119 (*Saparhan M. Qazaq Tilindegi Orıs Sözderiniñ Aytilim Sözdigi. Almatı: Qazaq Ünivesiteti. 119 b.*)
- Kasekova, B. (2005) “Yabancı Kelimelerin Düzensiz Kullanılışı Üzerine”. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesinin Haber Dergisi**. Filoloji Serisi. N. 1, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 81-82 (*Qasekova B. Şetel Tilderi Sözderiniñ Orınsız Qoldanılıvı Jayında. Äl Farabi Atındağı Qazaq Ulıttıq Universiteti Habarşı. Filologiya Seriyası. N. 1, Almatı: Qazaq Universiteti. 81-82 b.*)
- Adambayeva, G. (2006) Misyoner Edebiyat Çevirisinin Leksikolojik İçeriğı. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesinin Haber Dergisi**. Filoloji Serisi. N. 5, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 123-126 (*Adambayeva G. Missiyonerlik Ädebiyetter Avdarmaları Tiliniñ Leksikalıq Quramı. Qazaq Ulıttıq Universiteti Habarşı. Filologiya Seriyası. N. 5, Almatı: Qazaq Universiteti. 123-126 b.*)
- Aldaşeva, A. (2006) Çevirideki Karşılıkların Çeşitleri. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesinin Haber Dergisi**. Filoloji Serisi. N. 4, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 109-111 (*Aldaşeva A. Avdarmadağı Balamalılıktıñ Türleri. Qazaq Ulıttıq Universiteti Habarşı. Filologiya Seriyası. N. 4, Almatı: Qazaq Universiteti. 109-111 b.*)
- Abdrahmanov, S. (2007) Tercüme Yapmanın Teorik Meseleleri. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesinin Haber Dergisi**. Filoloji Serisi. N. 9, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 6-10 (*Abdrahmanov S. Avdarmatanuvdıñ Teoriyalıq Problemaları.*)

Qazaq Ulıttıq Universiteti Habarşı. Filologiya Seriyası. N. 9, Almatı: Qazaq Universiteti. 6-10 b.)

- Abdrahova, G. (2007) F. Ongarsınov'nın Şiirlerinin Rusça'ya Çevirilmesi Üzerine. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesinin Haber Dergisi.** Filoloji Serisi. N. 6, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 221-224 (*Abdrahova. G. F. Oñgarsınova Öleñderiniñ Orıs Tiline Avdarılıvı. Qazaq Ulıttıq Universiteti Habarşı. Filologiya Seriyası. N. 6, Almatı: Qazaq Universiteti. 221-224 b.)*)
- Galiyeva, E. (2008) Günümüzde: Kazakça'dan İngilizce'ye Çeviri Yapmanın Bazı Problemleri. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesinin Haber Dergisi.** Filoloji Serisi. N. 4, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 216-220 (*Galiyeva E. Qazirgi Kezeñ. Qazaq Tilinen Ağılşın Tiline Avdarıvdıñ Keybir Mäseleleri. Qazaq Ulıttıq Universiteti Habarşı. Filologiya Seriyası. N. 4, Almatı: Qazaq Universiteti. 216-220 b.)*)
- Amirjanova, M. (2009) Atasöz ve Deyimlerin Tercüme Edilmesindeki Özellikler. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesinin Haber Dergisi.** Filoloji Serisi. N. 3, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 103-104 (*Amirjanova M. Maqal – Mätelderdiñ Avdarılıv Ereşelikleri. Qazaq Ulıttıq Universiteti Habarşı. Filologiya Seriyası. N. 3, Almatı: Qazaq Universiteti. 103-104 b.)*)
- Bitimbayeva, G. (2009) Dil Geliştirme Dersi. **Rus Okullarına Kazak Dili Ve Edebiyatı Dergisi.** N. 2, s. 59-67. (*Bitimbayeva G. Til Damıtuv Sabağı. Qazaq Tili Men Ādebiyeti Orıs Mektebine. N. 2, 59-67 b.)*)
- Nurjan, K. (2009) Kazak Türkçesi'ni Rusça Eğitim Veren Sınıflarda Okutmanın Bazı Problemleri. **Rus Okullarına Kazak Dili Ve Edebiyatı Dergisi.** N. 3, s. 59-62. (*Nurjan K. Qazaq Tiliniñ Orıs Sınıptarında Oqıtıvdıñ Keybir Mäseleleri. Qazaq Tili Men Ādebiyeti Orıs Mektebine. N. 3, 59-62 b.)*)
- Kaliulı, B. (2010) Kazakça Terimleri Nasıl İyi Yaparız? **Ana Dili Gazetesi.** N. 10, 11. (18 Mart 2010) Almatı: Bolaşak Yay. (*Qaliulı B. Qazaqşa*

*Terminderdi Qaytsek Jaqsı Jasaıymız. Ana Tili. N. 10, 11-18 Navrız.
Almatı: Bolaşak.)*

2.3 Ders Kitapları Ve Programlar

- Hasenov, A. (1985) **Dil Bilimine Giriş**. Ders Kitabı. Almatı: Gılım Yay
(*Hasenov Ä. Til Bilimine Kirispe. Oquvlıq. Almatı: Ğılım*)
- Hasenov, A.(1985) **Dil Biliminin Teorik ve Pratik Problemleri**. Ders Kitabı.
Almatı: Gılım Yay. (*Hasenov Ä. Til Bilimiñ Teoriyalıq Jäne
Praktikalıq Mäseleleri. Oquvlıq. Almatı: Ğılım*)
- Kazak Türkçesi Kelime Grupları Özel Kursunun Programı**. (1985) Filoloji
Faköltesi Öğrencileri İçin Hazırlanmış. Almatı: Kitap Yay. Ss. 10
(*Qazaq Tili Söz Tirkesi Spets Kursıñ Programması. Filologiya
Fakultetiniñ Studentterine Arnalğan. Almatı: Kitap. 10 b.*)
- Kaydarov, A. ve Orazov, M. (1985) **Türkoloji'ye Giriş**. Almatı: Kitap Yay.
Ss. 138 (*Qaydarov Ä., Orazov M. Türkologiyağa Kirispe. Almatı:
Kitap. 138 b.*)
- Musabekova, F. ve Hasenov, A. (1985) **Pedagoji Enstitülerinin Programı**.
Kazak Dili Stiliği. Dil Bilimine Giriş. Almatı: Gılım Yay.
(*Musabekova F., Hasenov A. Pedagogika İnstitutlarıñ
Programmaları. Qazaq Tili Stilistikası. Til Bilimine Kirispe.
Almatı: Ğılım.*)
- Amanjolov, S. ve Abilkayev, A. (1987) **Kazak Dili. Sentaks**. VII Sınıf İçin
Hazırlanmış. (17. Baskı) Almatı: Mektep Yay. Ss. 160 (*Amanjolov
S., Äbilqayev A. Qazaq Tili. Sintaksis. VII Klasqa Arnalğan. 7.
Basıluvi. Almatı: Mektep. 160 b.*)
- Ahanov, K. ve Aygabilov, A. (1987) **Kazak Dili. Morfoloji**. VI Sınıf İçin
Hazırlanmış. 16. Baskı. Almatı: Mektep Yay. Ss. 143 (*Ahanov K.,
Ayğabilov A. Qazaq Tili. Morfologiya. VI. Klasqa Arnalğan. 16
Basıluvi. Almatı: Mektep. 143 b.*)
- Ahanov, K. ve Katenbayeva, B. (1988) **Kazak Dili. Fonetika, Leksika,
Morfoloji. V. Sınıf İçin Hazırlanmış**. 16. Baskı. Almatı: Mektep
Yay. Ss. 192 (*Ahanov K., Katenbayeva B. Qazaq Tili. Fonetika,
Sentaksis, Morfologiya. V. Klasqa Arnalğan. 16 Basıluvi. Almatı:
Mektep. 192 b.*)

- Ahmetbekkızı, B. (1988) **Ders Kitabı**. Almatı: Jibek Joli Yay. Ss. 168
(Ahmetbekkızı B. Oquv Quralı. Almatı: Jibek Joli. 168 b.)
- Kazak Türkçesi Kursu Programı.** (1988) (Proje) Almatı: Mektep Yay. Ss. 20
(Qazaq Tili Kursınıñ Programması. Joba. Almatı: Mektep. 20 b.)
- Kazak Türkçesi'ni Okutma Yönteminin Programı.** (1988) (Proje) Filoloji Fakültesi Öğrencilerine Göre Hazırlanmış. Almatı: Kitap Yay. Ss. 30
(Qazaq Tilin Oqıtuv Metodikasınıñ Programması. Joba. Filologiya Fakulteti Studentterine Arnalğan. Almatı: Kitap. 30 b.)
- Mamatov, I. (1988) **Kazak Dili. Yedinci Sınıf Öğrencileri İçin**. Almatı: Mektep Yay. Ss. 142 (Mamatov I. Qazaq Tili. Jetinşi Sımpıtar Üşin. Almatı: Mektep. 142 b.)
- Tasıbayeva, S. ve Tilevbayeva, G. (1988) **Abay Dersleri. Abay ve Avezov**. Almatı. (Tasıbayeva Ş., Tilevbaeva Ğ. Abay Oquvları; Abay Men Avezov, Almatı)
- Kazak Dili. Orta Okul Programları.**(1989) Rus Okullarının I-VIII Sınıfları İçin. Almatı: Mektep Yay. Ss. 36 (Qazaq Tili. Orta Mektep Programması. Oris Tilde Jüretin Mektepterdiñ I-VIII Klastarı Üşin. Almatı: Mektep. 36 b.)
- Kazak Dili Programı.** (1989) Büyükler İçin Hazırlanmış. Almatı: Kitap Yay. Ss. 37 (Qazaq Tili Programması. Eresekter Üşin, Almatı: Kitap. 37 b.)
- Oralbayeva, N. (1989) **Halk Üniversitesinde Okutulan Kazak Dilinin Örnek Programı ve Metodu**. Almatı: Mektep Yay. (Oralbayeva N. Halıq Universitetterinde Oqıtılattın Qazaq Tiliniñ Ülgilik Programması Men Metodikalıq Nusqavlar. Almatı: Mektep)
- Sariyeva, K. (1991) “Yeni Programın Dersleri” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 7, Almatı: Davir Yay. s. 31-40 (Sariyeva K. Jaña Bağdarlamaniñ Sabaqtarı. Qazaq Tili men Ädebiyeti. N. 7, Almatı: Dävır. 31-40 b.)

- Kaliyev, G. ve Oralbayeva, N. (1992) **Çağdaş Kazak Türkçesi**. Almatı: Ana Dili Yay. (*Qaliyev Ğ., Oralbayeva N. Qazirgi Qazaq Tili. Almatı: Ana Tili.*)
- Sariyeva, K. (1992) “Yeni Programın Dersleri” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 1, s. 36-40; N. 2, s. 39-46; N. 3, s. 37; N. 4, s. 36-40, N 5-6, s. 31-34; N. 7-9, s. 42-45, N. 10, 11, 12 s. 31-34. Almatı: Davir Yay. (*Sariyeva K. Jaña Bağdarlamanıñ Sabaqtarı. Qazaq Tili Men Ádebiyeti. N. 1, 36-40b; N. 2, 39-46 b; N. 3, 37 b; N. 4, 36-40 b, N 5-6, 31-34 b; N. 7-9, 42-45 b, N. 10, 11, 12 , 31-34 b. Almatı: Dävir.*)
- Amirov, R. ve Katenova, B. (1993) “Kazak Türkçesi’ni Teorik ve Pratik Açıdan Okutmanın Programı”. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 4, Almatı: Davir Yay. s. 73-77 (*Amirov R., Katenova B. Qazaq Tiliniñ Teoriyalıq, Praktikalıq Jağman Tereñdetip Oqtuv Bağdarlaması. Qazaq Tili Men Ádebiyeti. N. 4, Almatı: Dävir. 73-77 b.*)
- Sariyeva, K. (1993) “Yeni Programın Dersleri” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 1, Almatı: Davir Yay. s. 52–54 (*Sariyeva K. Jaña Bağdarlamanıñ Sabaqtarı. Qazaq Tili Men Ádebiyeti. N. 1, Almatı: Dävir. 52-54 b.*)
- Adambayeva, Ş. (1994) “Rus Okullarında Kazakça’yı Okutmanın Günlük Programı”. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 3, Almatı: Davir Yay. s. 112-113 (*Adambayeva Ş. Orıs Mektepterinde Qazaq Tilin Oqtıvduñ Küntizbelik Josparları. Qazaq Tili Men Ádebiyeti. N. 3, Almatı: Dävir. 112-113 b.*)
- Sagınbekulı, R. (1994) ”Program Düzenli Olursa” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 11-12, Almatı: Davir Yay. s. 107-113 (*Sağınbekulı R. Bağdarlama Bayıptı Bolsa. Qazaq Tili Men Ádebiyeti. N. 11-12, Almatı: Dävir. 107-113 b.*)
- Sariyeva, K.(1994) “Rus ve Diğer Yabancı Dillerde Eğitim Veren Okullarda Kazak Türkçesi’ni Okutmanın Programı.” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 7-8, Almatı: Davir Yay. s. 42-44 (*Sariyeva K. Orıs*

Jäne Basqa Tilderde Jüretin Orta Mektepterdegi Qazaq Tiliniñ Bağdarlaması. Qazaq Tili Men Ädebiyeti, N. 7-8, Almatı: Dävır. 42-44 b.)

Uyıkbayeva, İ. (1994) “Kazak Türkçesi’ni Orta Okullarda Okutmanın Programı” **Kazakistan Mektebi Dergisi**, N. 7-8, Almatı: Davir Yay. s. 3-10 (*Uyıkbayeva İ. Qazaq Tili Pänin Orta Mektepte Oqıtıvdıñ Negizdemesi, Qazaqıstan Mektebi, N. 7-8, Almatı: Dävır. 3-10 b.)*

Belbayeva, M. (1995) **Kazak Dili Dersleri**. Almatı: Ana Dili Yay. s. 64 (*Belbayeva M. Qazaq Tilinen Däris. Almatı: Ana Tili. 64 b.)*

Kurmangaliyeva, R. ve Mamırbekova, J. (1995) “Program”. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 5, Almatı: Davir Yay. s. 93-120 (*Qurmanğaliyeva R., Mamırbekova J. Bağdarlama, Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 5, Almatı: Dävır. 93-120 b.)*

Mutiyeu, Z. (1995) “X. Sınıf Öğrencilerine Kazak Edebiyatını Okutma Programı” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 5, Almatı: Davir Yay. s. 115-127 (*Mutiyeu Z. X Sınıp Oquvşılardı Üşin Qazaq Ädebiyetin Oqıtıvdıñ Bağdarlaması. N. 5., Almatı: Dävır. 115-127 b.)*

İlyasulı. Ö. (1996) “Kazak Okullarında Kazak Dili ve Edebiyatı Derslerinin Günlük Programı”. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 10-12, Almatı: Davir Yay. s. 16-33 (*İlyasulı Ö. Qazaq Mektepterinde Qazaq Tili Men Ädebiyetin Oqıtıvdıñ Küntizbelik Josparları. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 10-12, Almatı: Dävır. 16-33b.)*

Berikulı, N. ve Eskarakızı, Ş. (1997) **Kazak Dili Dersleri**. Ders Kitabı. Almatı: Ana Dili Yay. Ss. 208 (*Berikulı N., Esqaraqızı Ş. Qazaq Tili Sabaqtarı. Oquvlıq. Almatı: Ana Tili. 208 b.)*

İlyasulı, Ö. (1997) “Kazak Okullarında Kazak Dili ve Edebiyatı Derslerinin Günlük Programı”. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 1-2, Almatı: Davir Yay. s. 15-30 (*İlyasulı Ö. Qazaq Mektepterinde Qazaq Tili Men Ädebiyetin Oqıtıvdıñ Küntizbelik Josparları. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 1-1, Almatı: Dävır. 15-30 b.)*

- Küzekova, Z. (1998) **Kazak Dili. Uluslararası İlişkiler Bölümünde Okuyan Öğrenciler İçin Hazırlanmış**. Almatı: Ana Dili Yay. Ss. 160
(Küzekova Z. *Qazaq Tili. Joǵarǵı Oquv Orındarınıñ Halıqaralıq Qatmıstar Fakultetine Arnalǵan. Almatı: Ana Tili. 160 b.*)
- Nurseytova, A. (1998) “Dil Kültürünün Kurs Programı” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 3-4, Almatı: Davir Yay. s. 122-127
(Nurseytova A. *Til Mädeniyeti Kursınıñ Baǵdarlamaları. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 3-4, Almatı: Dävir. 122-127 b.*)
- Musa, A. (1998) **Kazak Türkçesi'nin Pratik Kursu**. Ders Kitabı. Almatı: Ekonomika Yay. Ss. 271
(Musa A. *Qazaq Tiliniñ Praktikalıq Kursı. Oquv Quralı. Almatı: Ekonomika. 271 b.*)
- Orazahınov, N. (1998) “V-XI Sınıflar İçin Kazak Türkçesi Programı” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 9-10, Almatı: Davir Yay. s. 114-127
(Orazahınov N. *V-XI Sınıptarına Arnalǵan Qazaq Tili Baǵdarlaması. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 9-10, Almatı: Dävir. 114-127 b.*)
- Kaliyev, G. ve Oralbayeva, N. (1999) **Çağdaş Kazak Türkçesi**. Almatı: Ana Dili Yay. Ss. 328
(Qaliyev G., Oralbayeva N. *Qazirgi Qazaq Tili. Oquvlıq. Almatı: Ana Tili. 328 b.*)
- Kordabayev, T. (1999) **Genel Dil Bilimi**. Ders Kitabı. Almatı: Ss. 195
(Qordabayev T. *Jalıpı Til Bilimi. Oquvlıq. Almatı: 195 b.*)
- Kordabayev, T. (1999) **Türkoloji ve Kazak Dil Bilimi**. Almatı: Sanat Yay. Ss. 195
(Qordabayev T. *Türkologiya Jäne Qazaq Til Bilimi. Almatı: Sanat. 195 b.*)
- Orazahınov, N. (1999) “V-XI Sınıflar İçin Kazak Türkçesi Programı” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 1, Almatı: Davir Yay. s. 55-63
(Orazahınov N. *V-XI Sınıptarına Arnalǵan Qazaq Tili Baǵdarlaması. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N.1, Almatı: Dävir. 55-63 b.*)
- Seydimbek, A. ve Barmankulov, M. (1999) **Kazak Türkçesi**. Üniversite ve Lise Son Sınıfında Okuyan Öğrenciler İçin Hazırlanmış. Kazakça – Rusça- İngilizce. Almatı: Bolaşak Yay. Ss. 249
(Seydimbek A.,

Barmanqulov M. Qazaq Tili. Joǵarǵı Sınıp Oquvshıları Men Studentterge Arnalǵan Ámbepap Anıqtamalıq. Qazaq, Orıs, Aǵılısın Tilderinde. Almatı: Bolaşaq. 249 b.)

Şalmahanova, Ş. (1999) **Dil Bilimin Tarihi**. Karagandı: KazMU Yay. Ss. 203
(*Şalmahanova Ş. Til Bilimine Kirispe. Qaraǵandı: QazMU. 203 b.)*)

Aldaşeva, A. ve Ahmetjanova, Z. (2000) **Kazak Dili. Resmi İlişkiler Evraklarının Dili**. Almatı: Ravan Yay. Ss. 173 (*Aldaşeva A., Ahmetjanova Z. Qazaq Tili. Resmi Qarım Katınas İs Qaǵazdarı Tili. Almatı: Ravan. 173 b.)*)

Sızdıqova, R. (2000) **Ízahlı Kazak Edebi Dili**. Astana: Elorda Yay. Ss. 532
(*Sızdıqova R. Qazaq Ádebi Tili Anıqtaǵı, Astana: Elorda. 532 b.)*)

Alimbek, G. (2000) **Söz Sanatı ve Yayın Ders Kitabı**. Almatı: Atlas. Ss. 168
(*Alimbek G. Söz Maǵınası Jáne Aqparat Oquv Quralı. Almatı: Atlas. 168 b.)*)

Kaliyev, G. ve Boranbayeva, G. (2000) **Kazak Edebi Dilinin Tarihi**. Ders Kitabı. Almatı: RBK Yay. Ss. 274 (*Qaliyev Ğ., Boranbayeva G. Qazaq Ádebi Tiliniń Tarihi. Oquv Quralı. Almatı: RBK. 274 b.)*)

Kúzekova, Z. (2000) **Kazak Türkçesi'nin Pratik Kursu**. Rus Bölümlerine Özel Hazırlanmış. Almatı, Gılım Yay. 218 s (*Kúzekova Z. Qazaq Tiliniń Proaktikalıq Kursı. Orıs Tildi Bölimderge Arnayı Şıǵarılǵan. Almatı; Ğılım. 218 b.)*)

Kúzekova, Z. ve Karagusova, G. (2000) **Kazak Türkçesi**. Ekonomik Fakóltesi Öǵrencilerine Göre Hazırlanmış. Almatı: Raritet Yay. Ss. 172
(*Kúzekova Z., Qaraǵusova G. Qazaq Tili. Ekonomika Fakóltesinin Studentterine Arnalǵan. Almatı: Raritet. 172 b.)*)

Muhambet, K. (2000) **Diyalektoloji ve Kazak Edebi Dil Tarihi Problemleri**. Ders Kitabı. Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. Ss. 290 (*Muhambet K. Diyalektologiya Men Qazaq Ádebi Til Tarihi Mäseleleri. Oquv Quralı. Almatı: Qazaq Üniversitesi. 290 b.)*)

Ahanov, K. (2002) **Dil Biliminin Temelleri**. Almatı: Kitap Yay. Ss. 664
(*Ahanov K. Til Biliminiń Negizderi. Almatı: Kitap. 664 b.)*)

- Kabdolov, Z. (2002) **Söz Sanatı**. Ders Kitabı. Almatı: Sanat Yay. Ss. 360
(*Qabdolov Z. Söz Öneri. Oquvliq. Almatı: Sanat. 360 b.*)
- Kaliyev, A. (2002) **Kazak Diyalektolojisi**. Ders Kitabı. Almatı: Gılım Yay.
Ss. 200 (*Qaliyev A. Qazaq Diyalektologiyası. Oquv Quralı. Almatı:
Gılım. 200 b.*)
- Muhadiyeva, K. (2002) **Kazak Dili. Üniversite Öğrencileri İçin**. Ders Kitabı.
Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. Ss. 108 (*Muhadiyeva K. Qazaq
Tili. Student Kitabı. Oquv Quralı. Almatı: Qazaq Universiteti. 108
b.*)
- XX. Yüzyılın İlk Yarısındaki Kazak Edebiyatı.** (2002) Ders Kitabı. Almatı:
Kazak Üniversitesi Yay. Ss. 430 (*XX Gasır Bas Kezindegi Qazaq
Ádebiyeti. Oquv Quralı. Almatı: Qazaq Universiteti. 430 b.*)
- Ayapova, T. (2003) **“Yabancı Okullardaki Kazak Türkçesi”** Almatı:
Kazakistan Orta Mektebi Yay. Ss. 48 (*Ayapova T. Qazaq Tildi
Emes Mektepterdegi Qazaq Tili. Almatı: Qazaqıstan Orta Mektebi.
48 b.*)
- Hasenov, A. (2003) **Dil Bilimi**. Ders Kitabı. Almatı: Sanat Yay. Ss. 416
(*Hasenov Á. Til Bilimi. Oquvliq. Almatı: Sanat. 416 b.*)
- Nurgali, R. (2003) **Söz Sanatının Estetiği**. Monografi. Astana: Elorda Yay.
Ss. 422 (*Nurğali R. Söz Önerdiñ Estetikası. Monografya. Astana:
Elorda. 422 b.*)
- Musa, A. ve Tölenov, İ. vb. (2003) **Kazak Türkçesi**. Ders Kitabı. Üniversite
Öğrencileri ve Ekonomika Fakültesi Öğrencileri İçin Hazırlanmış.
Almatı: Ekonomika Yay. Ss. 346 (*Musa A., Tölenov İ. Qazaq Tili.
Oquvliq. Joğarğı Jäne Orta Arnayı Oquv Orındarınıñ Ekonomika
Mamandıqtar Boyınşa Oqıtın Studentterge Arnalğan. Almatı:
Ekonomika. 346 b.*)
- Ahmetov, K. (2004) **Edebiyata Giriş**. Karagandı: Arko Yay. Ss. 332
(*Ahmetov K. Ádebiyettanıvğa Kirispe. Qarağandı: Arko. 332 b.*)
- Karabayeva, K. (2004) **Kazak Türkçesi**. Ders Kitabı. Al Farabi Adındaki
Kazak Devlet Üniversitesi. Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. Ss.

- 112 (*Qarabayeva Q. Qazaq Tili, Oquv Quralı. Āl Farabi Atındağı Qazaq Ulttıq Universiteti. Almatı: Qazaq Universiteti. 112 b.*)
- Kaliulı, B. (2004) **Çağdaş Kazak Türkçesi**. Ders Kitabı. Almatı: Ana Dili Yay. (*Qaliulı B. Qazirgi Qazaq Til.Oquvlıq. Almatı: Ana Til.*)
- Ramazanova, Ş. (2004) **Kazak Türkçesi**. Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. Ss. 172 (*Ramazanova Ş. Qazaq Tili. Almatı: Qazaq Universiteti. 172 b.*)
- Gabitov, T. (2004) **Kültürü Tanıma**. Ders Kitabı. Almatı: Raritet Yay. Ss. 416 (*Gabitov T. Mädeniyettanuv. Oquvlıq. Almatı: Raritet. 416 b.*)
- Adambayev, J.(2004) **Kazak Türkçesi**. 10 Sınıf Rus Okullarına Göre Uyarlanmış. Almatı: Mektep Yay. Ss. 192 (*Adambayev J. Qazaq Tili. 10 Sınıp Orıs Tilindegi Mektepterge Arnalğan. Almatı: Mektep. 192 b.*)
- Bekturov, Ş. (2004) **Kazak Türkçesi**. Leksikoloji, Fonetika, Morfoloji, Sentaks. Almatı: Atamura Yay. Ss. 336 (*Bekturov Ş. Qazaq Tili. Leksika, Fonetika, Morfologiya, Sintaksis. Almatı: Atamura. 336 b.*)
- Bekturov, Ş.(2004) **Alfabe Dünyası**. Ders Kitabı. Almatı: Atamura Yay. Ss. 96 (*Bekturov Ş. Ālippe Ālemi. Oquv Quralı. Almatı; Atamura. 96 b.*)
- Kurmanbayulı, Ş. (2004) **Terminoloji Üzerine**. Ders Kitabı. Almatı: Atlas Yay. Ss. 214 (*Qurmanbayulı Ş. Termintanuv. Oquv Quralı. Almatı: Atlas. 214 b.*)
- Kosımov, G. (2004) **Kazak Türkçesi**. Test Çalışmaları. Almatı: Mektep Yay. Ss. 200 (*Qosımov G. Qazaq Tili. Test Tapırmaları. Almatı: Mektep. 200 b.*)
- Muhamadiyeva, K. (2004) **Mesleki Kazak Türkçesi**. Birinci Kitap. Rus Bölümüne Göre Uyarlanmıştır. Almatı: Sansam Yay. Ss. 208 (*Muhamadiyev K. Käsibi Qazaq Tili. 1. Oquv Kitabı. Orıs Bölimine Arnalğan. Almatı: Sansam. 208 b.*)
- Muhamadiyeva, K. (2004) **Mesleki Kazak Türkçesi**. İkinci Kitap. Rus Bölümüne Göre Uyarlanmıştır. Almatı: Sansam Yay. Ss. 210

(*Muhamadiyev K. Käsibi Qazaq Tili. 2. Oquv Kitabı. Orıs Bölümüne Arnalğan. Almatı: Sansam. 210 b.*)

Abdullina, B. (2004) **Mesleki Kazak Türkçesi**. Havacılık Mesleki Okullarına Göre Düzenlenmiş. Astana: Folinat Yay. Ss. 120 (*Abdullina B. Käsibi Qazaq Tili. Aviatsiyalıq Oquv Orındarına Arnalğan. Astana: Foliant. 129 b.*)

Atabayev, M. (2004) **Kazak Türkçesi**. Söz Sanatı. Matematik Alanında Ders Veren 11 Sınıf Öğretmenleri İçin Hazırlanmış. Almatı: Mektep Yay. Ss. 64 (*Atabayev M. Qazaq Tili. Şeşendik Öner. Jalpı Beretin Mektepti Matematika Bağıtındağı 11 Sınıp Muğalimlerine Arnalğan Kömekşi Qural. Almatı: Mektep. 64 b.*)

Kabdolov, Z. (2004) **Söz Sanatı**. Ders Kitabı Monografi. Almatı: Sanat Yay. Ss. 360 (*Qabdolov Z. Söz Öneri. Oquvlıq Monografiya. Almatı: Sanat. 360 b.*)

Makpırulı, S. ve Sıdıkov, T. (2004) **Kazak Edebiyatı**. Astana: Foliant Yay. Ss. 284 (*Maqpirulı S., Sıdıqov T. Qazaq Ádebiyeti. Astana: Foliant. 284 b.*)

Oralbay, N. (2004) **Kazak Türkçesi. Rus Bölümünde Okuyan Üniversite Öğrencileri İçin Hazırlanmış**. Almatı: Arıs Yay. Ss. 457 (*Oralbay N. Qazaq Tili. Joğarğı Oquv Orındarınıñ Orıs Tildi Bölimleriniñ Studentterine Arnalğan. Almatı: Arıs. 457 b.*)

Amanjolov, S. (2004) **Kazak Türkçesi**. Okullara Göre Uyarlanmıştır. Almatı: Mektep Yay. Ss. 208 (*Amanjolov S. Qazaq Tili. Jalpı Bilim Beretin Mektepke Arnalğan Oquvlıq. Almatı: Mektep. 208 b.*)

Bekturov, Ş. (2004) **Kazak Türkçesi**. Ana Dili Derecesine Kadar Öğretmek İçin Hazırlanmış Kitap. Almatı: Atamura Yay. Ss. 336 (*Bekturov Ş. Qazaq Tili. Ana Tili Deñgeyinde Üyteiv Quralı. Almatı: Atamura. 336 b.*)

Şaymardankızı, G. (2004) Kazak Türkçesi'ni Okuyup Öğrenmenin Yolları. **Rus Okullarına Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 312, Almatı: Arıs Yay. s. 22-29 (*Şaymardanqızı G. Qazaq Tilin Oqip*

Üyrenüvdiñ Mäselelerin Şeşiv. Qazaq Tili Men Ädebiyeti Orıs Mektepterine. N. 312, Almatı: Arıs. 22-29 b.)

2.4 Yöntem Problemleri

- Esenov, H. (1985) **Çağdaş Kazak Türkçesi'ndeki Cümle İlişkileri** (Yöntem İncelemesi) Almatı: Kitap Yay. Ss. 76 (*Esenov N. Qazirgi Qazaq Tilindegi Sintaksistik Qatnastar. (Metodikalıq Taldav). Almatı: Kitap. 76 b.)*)
- Kazak Türkçesi'ndeki Birleşik Cümlelerin Çeşitleri.** (1986) Yöntem Göstergesi. Almatı: Mektep Yay. Ss. 65 (*Qazaq Tilindegi Qurmalas Söylemderdiñ Türleri. Almatı: Mektep. 65 b.)*)
- Edebiyat Derslerini Okutmada Bazı Arayışlar.** (1986) Almatı: Mektep Yay. Ss. 24 (*Ádebiyet Sabağın Oqıtıvdağı Keybir İzdenister. Almatı: Mektep. 24 b.)*)
- Kulmaganbetova, B. (1988) **Kazak Türkçesi'ni Okutma Yöntemi.** Almatı: Mektep Yay. Ss. 240 (*Qulmağanbetova B. Qazaq Tilin Oqıtıv Metodıkası, Almatı: Mektep. 240 b.)*)
- Argımov, H. (1989) **Kazak Türkçesi'ni Okutmanın Yöntemi.** Sentaks. Almatı: Mektep Yay. Ss. 32 (*Arğımov H. Qazaq Tilin Oqıtıvdiñ Metodıkası. Sintaksis. Almatı: Mektep. 32 b.)*)
- Balakayev, M. (1989) **Dil Kültürü ve Kazak Türkçesi'ni Okutmak.** Almatı: Mektep Yay. Ss. 96 (*Balkayev M. Til Mädeniyeti Jäne Qazaq Tilin Oqıtıv. Almatı: Mektep. 96 b.)*)
- Kazak Dili Leksikolojisi. Yöntem İncelemesi.** (1989) Almatı: Ana Dili Yay. (*Qazaq Tili Leksikologiyası, Metodikalıq Nusqav. Almatı: Ana Tili*)
- Kazıbayev, S. (1990) **Kazak Türkçesi Yöntemi.** Almatı: Ravan Yay. Ss. 112 (*Qazıbayev S. Qazaq Tili Metodıkası. Almatı: Ravan. 112 b.)*)
- Japbarov, A. (1991) **Kazak Türkçesi Stilistiğinin Okutma Yöntemleri.** Üniversite Öğrencilerine Göre Hazırlanmış, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. Ss. 157 (*Japbarov A. Qazaq Tili Stilistikasınıñ Oqıtıv Metodikalıq Negizderi. Studentterge Arnalğan, Almatı: Qazaq Universiteti. 157 b.)*)

- Kırdanov, J. (1991) “Ş. Murtaza'nın Kara Marjan Adlı Romanını Okutmak” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 3, Almatı: Davir Yay. s. 24-27 (*Qırdanov J. Ş. Murtazanıñ Qara Marjan Romanın Oqıtuv. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 3, Almatı: Dävır. 24-27 b.*)
- Ospanbekova, K. (1991) “Basit Cümleleri Okutmada Kullanılan Yöntemler” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 4, Almatı: Davir Yay. s. 8-17 (*Ospanbekova K. Jay Söylemdi Oqıtqanda. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 4, Almatı: Dävır. 8-17 b*)
- Berdikenova, M. (1992) “Nazım Eserleri Okutmanın Özellikleri” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N.2, Almatı: Davir Yay. s. 32-34 (*Berdikenova M. Poeziya Şıǵarmalardı Oqıtudıñ Ereşseligi. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 2, Almatı: Dävır. 32-34 b.*)
- Jamanbayeva, K. (1992) “Edebi Eserler: Önemi, Yöntemleri” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N.5-6, Almatı: Davir Yay. s. 23-28 (*Jamanbayeva K. Ädebi Şıǵarmaşılıq, Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 5-6, Almatı: Dävır. 23-28 b.*)
- Kazak Edebiyatı Kaynaklarından Kazak Türkçesi Dersine Uygulanan Yöntemler.** (1992) Almatı: Ana Dili Yay. Ss. 109 (*Qazaq Ädebiyeti Materyaldarı Boyınşa Qazaq Tili Pänine Arnalǵan Metodikalıq Jumıs. Almatı: Ana Tili. 109 b.*)
- Davletbekova, J. (1993) “Dilbiliminin Temelleri” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N.5, Almatı: Davir Yay. s. 23-26 (*Davletbekova J. Lingvistikalıq Düniyetanım Negizderi. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 5, Almatı: Dävır. 23-26 b.*)
- Kıdırbayeva, O. (1993) “Kazak Okullarında Kazak Türkçesi'ni Okutmanın Günlük Planı” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N.7, Almatı: Davir Yay. s. 17-44 (*Qıdırbayeva O. Qazaq Mektepterinde Qazaq Tilin Oqıtuvdıñ Küntizbelik Josparları. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 7, Almatı: Dävır. 17-44 b.*)
- Küzembayeva, A. (1993) “Ses Bilimini Okutmada Dil Geliştirme Çalışmaları” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N.5, Almatı: Davir Yay. s. 21-53 (*Küzembayeva A. Fonetikamı Oqıtuv Barısındaǵı Til*

Damıtuv Jumıstarı. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 5, Almatı: Dävir. 21-53 b.)

- Kurmangaliyeva, R. (1994) “Değerli Alfabeyle Tanışmak” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**, N. 11-12, Almatı: Davir Yay. s. 30-39 (*Qurmanğaliyeva R. Danalıq Älippesimen Tanısuv. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 11-12, Almatı: Dävir. 30-39 b.)*
- Tilevbayeva, K. (1996) “Abay Eserlerini Okutmadaki Ele Alınmayan Problemler” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 4, Almatı: Davir Yay. s. 3-11 (*Tilevbayeva K. Abay Şığarmaların Oqıtıvduñ Qamtıлмаған Мәseleler. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 4, Almatı: Dävir. 3-11 b.)*
- Kamayeva, S. (1997) “Kalkaman Mamır” Nazmını Okutmanın Bazı Özellikleri. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 9-10, Almatı: Davir Yay. s. 19-22 (*Qamayeva S. Qalqaman- Mamay Poemasın Oqıtıvduñ Keybir Qırları. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 9-10, Almatı: Dävir. 19-22 b.)*
- Dayırova, A. ve Bitibayeva, K. (1997) **Edebiyatı Tanımak. Lise Öğrencileri İçin Hazırlanmış**. Almatı: Ravan Yay. Ss. 216 (*Dayırova A., Bitibayeva K. Ädebiyettanuv. Mektep Oquvşılarna Arnalğan. Almatı: Ravan. 216 b.)*
- Kusayınov, A. ve Asılov, U. (2000) **Ders Kitaplarının Önemini Tanımak**. Almatı: Ravan Yay. Ss. 93 (*Qusayınov A., Asılov U. Oquvlıq Tanıvduñ Özehti Mäseleleri. Almatı: Ravan. 93 b.)*
- Sızdıkov, O. (2001) “Terminoloji Sözlüğü Kullanmanın Didaktik Önemi” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 6, Almatı: Davir Yay. s. 62-64 (*Sızdıqov O. Terminologiyalıq Sözdikti Paydalanıvduñ Didaktikalıq Mañızı. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 6, Almatı: Dävir. 62-64 b.)*
- Aripova, B. (2001) **Edebiyatı Okutmadaki Yöntem Tarihi**. Almatı: Gılım Yay. Ss. 55 (*Aripova B. Ädebiyetti Oqıtuv Ädistemesiniñ Tarihi. Almatı: Gılım. 55 b.)*

- Jakan, S. (2002) **Konuşma Teknolojisi**. Ders Kitabı. Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. (*Jaqañ S. Söylev Tehnikası. Oquvlıq. Almatı: Qazaq Universiteti*)
- Madiyev, S. (2002) “Tenkit Edilen Makalenin Gerçek Yüzü” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 1, Almatı: Davir Yay. s. 57-59 (*Madiyev S. Sın Maqala Şındıǵı. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N. 1, Almatı: Dāvır. 57-59 b.*)
- Kazak Grameri**. (2002) Astana: Elorda Yay. Ss. 168 (*Qazaq Grammatikası. Astana: Elorda. 168 b.*)
- Salkınbay, A. (2001) **Yöntemciden Örnek**. Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. Ss. 142 (*Salqınbay A. Ādisker Taǵılımı. Almatı: Qazaq Üniversitesi. 142 b.*)
- İsabayev, A. (2003) **Kazak Türkçesi’ni Okutma Yöntemi**. Genel Yöntem. Taşkent: Uzbekistan Yay. Ss. 256 (*İsabayev A. Qazaq Tilin Oqıtıvdıñ Metodikası, Jalpı Metodika. Taşkent: Uzbekistan. 256 b.*)
- Abduov, M. (2003) “Dünya Edebiyatını Okutmanın Önemi.” **Kazakistan Mektebi Dergisi**. N. 12, Almatı: Davir Yay. s. 64 (*Ābdüov M. Dünya Ādebiyetin Oqıtıvdıñ Mañız. Qazaqıstan Mektebi. N 12, Almatı: Dāvır. 64 b.*)
- Arinova, B. (2004) “Kazak Türkçesi Dersi Ve Onun Önemi” **Kazakistan Mektebi Dergisi**. N. 12, Almatı: Davir Yay. s. 62-64 (*Ārinova B. Qazaq Tili Pāni Jāne Onıñ Ornı. Qazaqıstan Mektebi. N 12, Almatı: Dāvır. 62-64 b.*)
- Azimbayeva, R. (2004) **Leksikoloji ve Gramer Derslerine Göre Uygulanan Yöntem**. Almatı: Market Yay. Ss. 9 (*Āzimbayeva R. Leksika – Grammatikalıq Oquv Kuralına Ādistemelik Nusqav. Almatı: Market. 9 b.*)
- Küzekova, Z. (2005) “Kazak Türkçesi Kitabı; İnceleme, Tanıtma” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 1, Almatı: Davir Yay. s. 61-65 (*Küzekova Z. Qazaq Tili Oquvlıǵı Tal dav, Sipattav. Qazaqıstan Mektebi. N. 1, Almatı: Dāvır. 61-65 b.*)

- Ayapbergenova, K. (2006) Tıp Leksikolojisini Öğrenmenin Yöntemleri. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Dergisi**. N. 3, Almatı: Kazak Üniversitesi. s. 172-176 (Ayapbergenova K. *Medicsina Leksikası İgerüvdiñ Ädisteri. Qazaq Ulıtıq Ünıversıteti. N. 3, Almatı: Qazaq Ünıversıteti. 172-176 b.)*
- Arinova, B. (2006) 12 Yıllık Eğitim Sistemi ve Kazak Edebiyatı Dersini Okutmanın Yöntemleri. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 10, Almatı: Arıs Yay. s. 12-19 (Arınova B. *12 Jıldıq Bilim Berüv Jüyesi Jäne Qazaq Ädebiyeti Pänin Oqıtıvdiñ Mäseleleri. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 10. Almatı: Arıs. 12-19 b.)*
- Baytasov, S. (2006) Bilgisayar Teknoloji Yöntemlerini Pratik Derslerinde kullanmak. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Dergisi**. N. 1, Almatı: Kazak Üniversitesi. s. 87-89 (Baytasov S. *Kompyuterlik Tehnologiya Ädisterin Praktikalıq Sabaqta Qoldamuv. Qazaq Ulıtıq Ünıversıteti. N.1, Almatı: Qazaq Ünıversıteti. 87-89 b.)*
- Davletbekova, J. (2006) Kazak Dili. Söz Medeniyeti ve Hatıplık. Yöntem Göstergesi. Onbirinci Sınıf Öğretmenleri İçin. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 4, Almatı: Mektep Yay. s. 11-14 (Davletbekova J. *Qazaq Tili. Söz Mädeniyeti Jäne Şeşendik. Ädistemelik Nusqav. 11. Sınıp Muğalimderine Arnalğan Qural. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 4. Almatı: Mektep. 11-14 b.)*
- Jumagaziyeva, R. (2006) Yeni Yöntemleri Uygulama Tecrübemden. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 3, Almatı: Mektep Yay. s. 39-44 (Jumağaziyeva R. *Jaña Ädisterdi Paydalanuv Täjiribem. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 3, Almatı: Mektep. 39-44 b.)*
- İmankulova, S. (2006) Kazak Türkçesi'ni Okutmanın Yeni Yöntemi. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Dergisi**. N. 1, Almatı: Kazak Üniversitesi. s. 97-98 (İmankulova S. *Qazaq Tilin Jañaşa Oqıtuv Ädistemesi. Qazaq Ulıtıq Ünıversıteti. N. 1, Almatı: Qazaq Ünıversıteti. 97-98 b.)*

- Tölegenova, R. (2006) Resmi Dili Okuyup Öğrenmede Yeni Teknolojiyi Kullanmak. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Dergisi**. N. 1, Almatı: Kazak Üniversitesi. s. 125-126 (*Tölegenova R. Memleketlik Tildi Oqıtıp Üyretivde Jaña Tehnologiyanı Paydalanuv. Qazaq Ulıtıq Ünıversiteti. N. 1, Almatı: Qazaq Ünıversiteti. 125-126 b.*)
- Abdisüleymanov, R. (2007) **Kazak Türkçesi'ni Teknik Üniversitelerde Okutmanın Yöntemleri**. Almatı: Sözdik Slovar Yay. Ss. 192 (*Abdisüleymanov R. Qazaq Tilin Tehnikalıq Joğarğı Oquv Orındarında Oqıtuv Ädistemesi. Almatı: Sözdik Slovar. 192 b.*)
- Rahmetova, S. (2007) **Kazak Dili Yönteminin Teorisi ve Teknolojisi**. Kazak Pedagoji Üniversitesi. Abay Yay. Ss. 177 (*Rahmetova S. Qazaq Tili Ädistemesiniñ Teorıyası Men Tehnologıyası. Qazaq Pedagogikalıq Ünıversiteti Abay Baspahanası. 177 b.*)
- Amanjolov, S. (2008) Kazak Türkçesi'nde Konuşma Araştırmaları. **Kazak Dili Dergisi**. N. 6, s. 5-9 (*Amanjolov S. Qazaq Tilindegi Söylev Jattı Ğüvları. Qazaq Tili. N. 6, 5-9 b.*)
- Bölkenbayeva, A. (2008) Ses Bilgisi Bölümünü Tekrarlamak. Beşinci Sınıflar İçin. **Avıl Mektebi Dergisi**. N. 6, s. 3-5 (*Bölkenbayeva A. Fonetika Salası Boyınşa Qaytalav. 5. Sınıplar Üşin. Avıl Mektebi. N. 6, 3-5 b.*)
- İsabayeva, B. (2008) Elektronik Ders Kitabı. Günümüze Uygun Ders Kitabı. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Dergisi**. N. 5, Almatı: Kazak Üniversitesi. s. 261-264 (*İsabayeva B. Elektronlıq Oquvlıq Qazirgi Zamanğa Say Oquv Quralı. Qazaq Ulıtıq Ünıversiteti. N. 5, Almatı: Qazaq Ünıversiteti. 261-264 b.*)
- Takişeva, A. (2008) Edebi Eserleri Anlamadaki Soru ve Ödevlerin Önemi. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Dergisi**. N. 1, Almatı: Kazak Üniversitesi. s. 298-302 (*Takişeva A. Ädebi Şığarmalardı Tereñ Tüsinivdegi Surav - Tapırmalardıñ Roli. Qazaq Ulıtıq Ünıversiteti. N. 1, Almatı: Qazaq Ünıversiteti. 298-302 b.*)

- Akjarova, A. (2009) Kazak Edebiyatını Okutmanın Yöntemlerini Geliştirmek. **Rus Okullarına Kazak Dili ve Edebiyatı**. N. 2, Almatı: Mektep Yay. s. 17-25 (*Aqjarova A. Qazaq Ādebiyetin Oqtuv Ādistemesin Jetidiruv. Qazaq Tili Men Ādebiyeti Oris Mektebinde. N. 2, Almatı: Mektep. 17-25 b.*)
- Altıbayeva, A. (2009) Orta Okulda Edebi Eser Dilini İncelemenin Önemi. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Dergisi**. N. 7-8, Almatı: Kazak Üniversitesi. s. 300-302, (*Altıbayeva A. Orta Mektepte Kōrkem Şıǵarma Tilin Taldavǵa Üyretüvdiñ Māni Men Mañız. Qazaq Ultıq Üniversitesi. N. 7-8, Almatı: Qazaq Üniversitesi. 300-302 b.*)
- Amir, R. (2009) Kazak Türkçesi'ndeki Konuşma Araştırmaları. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 1, Almatı: Arıs Yay. s. 56-66 (*Amir R. Qazaq Tilindegi Sōylev Jattıǵıvları. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N. 1, Almatı: Arıs. 56-66 b.*)
- Jilkıbayeva, M. (2009) Yerel Dil Özelliklerini Okutmanın Önemi. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Dergisi**. N. 5, Almatı: Kazak Üniversitesi. s. 277-280 (*Jilqbayeva M. Jergiliktı Til Ereşeliklerin Oqtıvdiñ Mañız. Qazaq Ultıq Üniversitesi. N. 5, Almatı: Qazaq Üniversitesi. 277-280 b.*)
- Mamırbayeva, A. (2009) Kazak Türkçesi'ni Müzikle Okutmada Teknolojileri Kullanmanın Faydaları. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Dergisi**. N. 4, Almatı: Kazak Üniversitesi. s. 208-211 (*Mamırbayeva A. Qazaq Tilin Muzıkamen Baylanıstırıp Üyretüvde İmovatsiyalıq Tehnologiyalardı Paydalanıvdiñ Tiyimdiligi. Qazaq Ultıq Üniversitesi. N. 4, Almatı: Qazaq Üniversitesi. 208-211 b.*)
- Türkbenali, J. (2009) Kelimeleri İlişkilendirme Yöntemleri. (11 Sınıf İçin) **Kazak Dili ve Edebiyatı**. N. 1, Almatı: Arıs Yay. s. 14-17 (*Türkbenali J. Sōzderdi Baylanıstıruv Ādisteri. (11 Sımp) Qazaq Tili Ādebiyeti. N. 1, Almatı: Arıs. 14-17 b.*)

2.5 Eleştiri ve Bibliyografya

- Aşimbayev, S. (1985) Çağdaş Edebi Dönem ve Edebi Eleştirinin Fonksiyonları. **Kazak Edebiyatı Gazetesi**. (12 Nisan 1985). Almatı: Jazuvşı Yay. (*Aşimbayev S. Qazirgi Ādebi Sın Proses Jäne Kōrkem Sınnıñ Mindetteri. Qazaq Ādebiyeti Gazeti, 12 Sāvır. Almatı: Jazuvşı.*)
- Kekilbayev, A. (1985) “Sanat Güzel Olsun İstersek” **Kazak Edebiyatı Gazetesi**, (12 Mart 1985). Almatı: Jazuvşı Yay. (*Kekilbayev Ā. Öner Kōsegesi Kōgersin Desek. Qazaq Ādebiyeti Gazeti, 12 Mart. Almatı: Jazuvşı.*)
- Ibrayimov, B. (1985) **Gerçek ve Efsane**. Almatı: Jazuvşı Yay. Ss. 138 (*Ibrayimov B. Aқиқat Pen Añız. Almatı: Jazuvşı. 138 b.*)
- Belger, G. (1986) Abay ve Goethe. **Abay Talimi. Edebi Eleştiri Makalelerle Araştırmalar**. Almatı: Bilim Yay. Ss. 194 (*Belger G. Abay Men Gete. Abay Tağılımı. Ādebi Sın Maqalalarmen Zertteveler. Almatı: Bilim. 194 b.*)
- Dosanov, S. (1987) **Edebi Eleştiri, Makaleler ve Portreler**. Almatı: Jazuvşı Yay. Ss. 328 (*Dosanov E. Ādebi Sın Mağalalarmen Tvorçestvalıq Portretter. Almatı: Jazuvşı. 328 b.*)
- Sıdıkov, T. (1987) Murat ve Görev. **Edebi Eleştiri Makaleleri**. Almatı: Jazuvşı Yay. Ss. 318 (*Murat Pen Mindet. Ādebi Sın Maqalaları. Almatı: Jazuvşı. 318 b.*)
- Jubanov, A. ve Bolganbayev, A. ve Aytbayev, Ö. (1988) **Kazak Terminolojisinin Gelişimi ve Oluşması**. Almatı: Gılım Yay. Ss. 208. (*Jubanov A., Bolğanbayev A., Aytbayev Ö. Qazaq Terminologiyasınıñ Damuvı Men Qalıptasuvı. Almatı: Ğılım. 208 b.*)
- Egevbayev, A. (1989) “Eleştiri Düzgün Olmazsa Söz Düzgün Olmaz” **Jıldız Dergisi**. N. 11, Almatı: Jazuvşı Yay. (*Egevbayev A. Sın Tüzelmey Söz Tüzemleydi. Jıldız Jurnalı. N. 11, Almatı: Jazuvşı.*)

- Tülükov, H. (1990) “Halkla Tekrardan Buluşan Yazar” **Kazak SSR İlimler Akademisinin Haberleri Dergisi**. Filoloji Serisi. N. 3, Almatı: Jazuvşı Yay. s. 68-70 (*Tülükov H. Haliqpen Qayta Tabısқан Qalamgerler. Qazaq SSR Ğılım Akademiyasınıñ Habarları. Filologiya Seriyası. N. 3, Almatı: Jazuvşı. 68-70 b.*)
- Bilyalov, Ş. ve Kolbayev, T. (1991) “Milli Terminolojideki Yeni Hareket” **Kazakistan İlim ve Milli İlimler Akademisinin Haber Dergisi**. Dil ve Edebiyat Serisi. N. 1, Almatı: Ğılım Yay. s. 80-84 (*Bilyalov Ş., Kolbayev T. Ulttıq Terminologiyadağı Jaña Serpin. Qazaqıstan Respublikası Ğılım Jäne Joğarğı Bilim Ministrліgi, Qazaqıstan Respublikası Ulttıq Ğılım Akademiyasınıñ Habarları. Til, Ādebiyet Seriyası. N. 1, Almatı: Ğılım. 80-84 b.*)
- Bekmuratov, A. (1991) “Ahmet ve Mirjakıp Unutulmasın” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 3, Almatı: Davir Yay. s. 70-78 (*Bekmuratov A. Ahan Men Mir Ağamız Umitılıp Qalmasın. Qazaq Tili Men Ādebiyeti, N. 3, Almatı: Dävır. 70- 78 b.*)
- Kızıbekov, N. (1991) Düşünce Terazisi. **Eleştiri Makaleleri**. Almatı: Jazuvşı Yay. Ss. 256 (*Qızıbekov N. Oy Tarazısı. Sın Maqalalar. Almatı: Jazuvşı. 256 b.*)
- Makişova, S. (1991) “Kitaplarda Eksiklikler Çok” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 3, Almatı: Davir Yay. s. 70-78 (*Maqışova S. Oquvlıqta Olqılıqtar Köp, Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N. 3, Almatı: Dävır. 70- 78 b.*)
- Iskakov, D. (1992) “Edebi Eleştirinin Yöntemi” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 10- 11- 12, Almatı: Davir Yay. s. 10-16 (*Isqaqov D. Ādebi Sımnıñ Ādisnaması Men Ādisteri. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N. 10, 11, 12; Almatı: Dävır. 10-16 b.*)
- Kakişev, T. (1992) “Eleştiri Soğığu. 20’li Yıllardaki Edebi Eleştiri Hakkında” **Julduz Dergisi**. N. 8 (*Kakişev T. Sın İzğarı, 20 Jıldardağı Ādebi Sın Haqında. Julduz Jurnalı. N. 8*)

- Aşimbayev, S. (1993) Gerçeğe Sevgiyle. **Eleştiri Makaleleri**. Almatı: Jazuvşu Yay. Ss. 624 (*Aşimbayev S. Şındıqqa Süyispenşilik. Sin Maqalalar. Almatı: Jazuvşu. 624 b.*)
- Iskakov, D. (1993) “Eleştiri Güzelliği” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 4, Almatı: Davir Yay. s. 41-42 (*Isqaqov D. Sin Simbati” Qazaq Tili men Ādebiyeti. N. 4, Almatı: Dāvir. 41-42 b.*)
- Tasımova, S. (1994) “Eleştiri Janr mı Yoksa...” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 7-8, Almatı: Davir Yay. s. 73-76 (*Tasımova S. Sin Janrma Ālde.. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N. 7-8, Almatı: Dāvir. 73- 76 b.*)
- Ramazanov, D. (1994) **Düşünce Güzelliğiyle Ağırdır**. Almatı: Sanat Yay. Ss. 38 (*Ramazanov D. Oy Saralığimen Salmaqtı. Almatı: Sanat. 38 b.*)
- Kadırbek, B. (1994) “Alatav” Romanındaki Hümanist İdeoloji. **Kazakistan İlimler Bakanlığı ve İlimler Akademisi Haber Dergisi**. N. 4, Almatı: Gılım Yay. s. 61-65 (*Qadırbek B. Alatav Romanındağı Gumanistik İdeya. Qazaqıstan Respublikası Ğılım Ministrliğı Men Ğilmi Akademiyasınıñ Habarları. N. 4, Almatı: Ğılım. 61-65 b.*)
- Doskenov, G. (1997) “Eleştirinin Değerini Kaybetmedik Mi?” **Zaman Kazakistan Gazetesi**, (11 Nisan 1997). (*Doskenov Ğ. Sinşılıq Oyduñ Sarabın Joğaltıp Alğan Jokpız Ba?. Zaman Qazaqıstan Gazeti, 11 Sāvir*)
- Janpeyisov, E. (1997) “Yeni Düzenlenmiş Ders Kitabı” **Kazakistan İlimler Bakanlığı ve İlimler Akademisi Haber Dergisi**, N. 3, Almatı: Gılım Yay. s. 76-79 (*Janpeyisov. E. Tolıqtırılıp Öñdelgen Oquv Quralı. Qazaqıstan Respublikası Ğılım Ministrliğı Men Ğilmi Akademiyasınıñ Habarları, N. 3, Almatı: Ğılım. 76-79 b.*)
- Kanzaulı, K. (1997) “Tükenmeyen Asil Hazine” **Kazakistan İlimler Bakanlığı ve İlimler Akademisi Haber Dergisi**. N. 3, Almatı: Gılım Yay. s. 79-81, (*Qanzaulı Q. Sarqılmas Asıl Qazına. Qazaqıstan Respublikası Ğılım Ministrliğı Men Ğilmi Akademiyasınıñ Habarları. N. 3, Almatı: Ğılım. 79-81b.*)

- Nakısbekov, O. (1997) Kazak Türkçesi'ndeki Bitki İsimlerinin Anlam Bakımından ve Morfolojik Açıdan İncelenmesi Üzerine. **Kazakistan İlimler Bakanlığı ve İlimler Akademisi Haber Dergisi**. Dil, Edebiyat Serisi. N. 5, Almatı: Gılım Yay. s. 80-84 (*Naqısbekov O. Qazaq Tilindegi Ösimdik Atavlarınıñ Semantikalıq Jäne Morfologiyalıq Qurılımu Tıvralı Zerttev. Qazaqıstan Respublikası Ğılım Ministrliğı Men Ğilmi Akademiyasınıñ Habarları. Til, Ādebiyet Seriyası. N. 3, Almatı: Ğılım. 79-81b.*)
- Ömirbayulı, K. (1997) "Milli Şuurun Pınarı" **Kazakistan İlimler Bakanlığı ve İlimler Akademisi Haber Dergisi**. N. 3, Almatı: Gılım Yay. s. 81-86 (*Ömirbayulı K. Ulttıq Sana Uytıqsı. Qazaqıstan Respublikası Ğılım Ministrliğı Men Ğilmi Akademiyasınıñ Habarları. N. 3, Almatı: Ğılım. 81- 86 b.*)
- Elevkenov, Ş. (1998) **Eleştiri ve Eleştirici Ya da Tenkit Bilimi**. Almatı: Akikat Yay. Ss. 137 (*Elevkenov Ş. Sın Men Sınşı Nemese Sıntanuv Ğılım. Almatı: Aqıqat. 137 b.*)
- Nurşayıkov, A. (1999) "Uyanma Zamanı Geldi Yazarlarım" **Kazak Edebiyatı Gazetesi**, (1 Ocak 1999). Almatı: Davir Yay. (*Nurşayıqov Ā. Oyanatın Keldi Kez Qalamgerim. Qazaq Ādebiyeti, 1 Qañtar. Almatı: Dävır*)
- Süleymenov, J. (2000) "Abay Yolu" Hakkında O Dönemde Yapılan Eleştiri. **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 4, Almatı: Davir Yay. s. 33-38 (*Süleymenov J. "Abay Jolı" Tıvralı Sol Kezdegi Ādebi Sın. Qazaq Tili Men Ādebiyeti. N. 4, Almatı: Dävır. 33-38 b.*)
- Amanjolulı, K. (2001) "Bizdeki Eleştiri Neden Kiralık" **Kazak Edebiyatı Gazetesi**, (6 Nisan 2001) (*Amanjolulı Q. Bizdegi Sın Nege Jaldamalı. Qazaq Ādebiyeti, 6 Sävır*)
- Bekbotayev, A. (2001) "Eleştiri Yanlılıkları Düzeltir. Kazak Dilindeki Kazak Dilinin Durumu. **Ana Dili Gazetesi**, (15 Mayıs 2001). (*Bekbotayev Ş. Sın Mindi Tüzetedi. Qazaq Tilindegi Qazaq Tiliniñ Jağdayı. Ana Tili, 15 Mamır*)

- Jüsipova, A. (2001) “Kazak Edebiyatı Eleştirisinin Tarihini Oluşturmadaki Bilimsel Arayışlar” **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesinin Haber Dergisi**. Filoloji Serisi. N. 15, Almatı: Kazak Üniversitesi Yay. s. 14-20 (*Jüsipova A. Qazaq Ādebiyeti Sınnıñ Tarihinı Jasavdağı İzdenister. Āl Farabi Atındağı Qazaq Ultıñq Universiteti. Filologiya Seriyası. N. 15, Almatı: Qazaq Universiteti. 14-20 b.*)
- Sızdıkova, R. (2001) “İzahlı Kazak Dili Kitabına Eleştiri” Adlı Makaleye Cevap. **Ana Dili Gazetesi**, (31 Mart 2001). (*Sızdıqova R. Qazaq Tili Anıqtağısı Kitabına Sın Attı Maqalağa Javap. Ana Tili, 31 Navrız*)
- Jüsipova, A. (2002) **Kazak Edebi Eleştirisinin Tarihi ve T. Kakişoğlunun Bilimsel Çalışmaları**. Almatı. (*Jüsipova A. Qazaq Ādebi Sınnıñ Tarihi Jäne T. Kakişulıñ Ğılımi İzdenisteri. Almatı.*)
- Kerimbekova, M. (2002) İlyas Omarov’un Edebi Eleştiri Mirası. Doktora Tezi. Türkistan. (*Kerimbekova M. İlyas Omarovtıñ Ādebi – Sınşılıq Murası. Filologiya Ğılmдарınıñ Kandidatı, Avtoreferat. Türkistan*)
- Murat, A. (2002) “Latin İşaretleri. Kazak Alfabeti Nüshaları. (Eleştiri)” **Ana Dili Gazetesi**, N. 34. (15 Temmuz 2002). Almatı: Bolaşak Yay. (*Murat A. Latin Tañbaları. Qazaq Ālipbiyi Nusqaları. Ana Tili, N. 34, 15 Tamız. Almatı: Bolaşaq.*)
- Sabırjan, Ş. (2002) “Damgadan Korkup, Sesten Ürkmeylim” **Ana Dili Gazetesi**, N. 23, (30 Mayıs 2002); N. 26, (20 Haziran 2002). Almatı: Bolaşak Yay. (*Sabırjan Ş. Tañbadan Jerip, Dıbıstan Şoşımayıq. Ana Tili. N. 23, 30 Mamır; N. 26, 20 Mavsım, Almatı: Bolaşaq*)
- Turısbek, R. (2002) **Kazak Edebiyatı - Bugünü ve Geleceğı**. Astana: Altın Orda Yay. (*Turısbek R. Qazaq Ādebiyeti - Būgini Men Bolaşağı. Astana: Altın Orda.*)
- Kaliyev, G. (2003) “Kazak Grameri” **Kazakistan İlimler Bakanlığı ve İlimler Akademisi Haber Dergisi**. N. 1, Almatı: Gılım Yay. s. 118-123 (*Qaliyev Ğ. Qazaq Grammatikası, Qazaqıstan*)

Respublikası Ğılım Ministrligi Men Ğilimi Akademiyasınıñ Habarları. N. 1, Almatı: Ğılım. 118-123 b.)

Mahanova, K. (2003) “Eleştirel Bakışla Düşünce, Bilim Kaynağıdır” **Kazak Dili ve Edebiyatı Dergisi**. N. 4, Almatı: Ğılım Yay. s. 21-25 (*Mahanova K. Sını Turğıdan Oylav Bilim Közi. Qazaq Tili Men Ädebiyeti. N. 4, Almatı: Ğılım. 21-25 b.)*

Kulimbekova, J. (2004) G. Müsirepov’un “Uyanan Ülke”, “Yabancınnın Elinde” Adlı Romanın Çevirilmesi, Edebi Eleştiri Olarak Değerlendirilmesi. Doktora Tezi, Astana. (*Qulimbekova J. Ğ. Müsirepovtıñ “Oyanğan Ölke”, “Jat” Romandarı; Avdarlıuvı, Ädebi Sında Bağalamıvı. Filologiya Ğilimdarınıñ Kandidatı, Avtoreferat. Astana)*

Rahmetova, B. (2004) N. Nurtazin’in Bilimsel Eleştiri ve Edebi Gazetecilik Mirası. Doktora Tezi. Astana. (*Rahmetova B. N. Nurtazinniñ Ğilimi Sın Jäne Ädebi Publististikalıq Mirası. Filologiya Ğilimdarınıñ Kandidattıq Dessertatsiyası. Astana)*

Takirov.,S. (2004) XX. Yüzyılın 40-50’li Yıllarındaki Kazak Edebi Eleştirisi. Doktora Tezi, Astana. (*Taqirov S. XX Ğasırdıñ 40-50 Jıldarındağı Qazaq Ädebi Sını. Filologiya Ğilimdarınıñ Kandidatı, Avtoreferat. Astana)*

Asemkulov, T. (2005) “Edebiyatın Geçmişi” **Julduz Dergisi**. N. 5, Almatı: Davir Yay. (*Asemkulov T. “Ädebiyettiñ Ötkeni men Ketkeni” Julduz Jurnalı. N. 5, Almatı: Dävır.*)

Rısalı, K. (2005) “Kazak Ve Almanca’daki Eleştiri Derecesi” **Kazakistan Mektebi Dergisi**. N. 3, Almatı: Davir Yay. s. 78-80 (*Rısalı. K. Qazaq Jäne Nemis Tilderindegi Sın Därerjesi. Qazaqıstan Mektebi. N. 3, Almatı: Dävır. 78-80 b.)*

Rısalı, K. (2005) “Eleştiri Derecesi ve Güçlendirme Kategorisi” **Kazakistan Mektebi Dergisi**. N. 2, Almatı: Davir Yay. s. 69-71 (*Rısalı K. Sın Därerjesi Jäne Şıray Kategoriyası. Qazaqıstan Mektebi. N. 2, Almatı: Dävır. 69-71 b.)*

- Bökejanova, A. (2007) **Sanat ve Tecrübe**. Eleştiri ve Kültür. Almatı: Jibek Jolu Yay. Ss. 328 (*Bökejanova A. Öner Jäne Täjiribe. Smi Mädeniyettanuvşılıq Kitap. Almatı: Jibek Jolu. 328 b.*)
- Kakişılı, T. (2007) Janr Yaylası. Birinci Kitap. **Eleştiri ve Eleştirici**. Almatı: Kazak Üniversitesi. Ss. 462 (*Kakişılı T. Janr Jaylavı. 1. Kitap. Sm Men Sınşı. Almatı: Qazaq Üniversitesi. 462 b*)
- Ahmetov, Z. (2008) Asıl Söz Pınarı. **Araştırmalar, Sohbet, Eleştiri**. Almatı: Arda Yay. Ss. 400 (*Ahmetov Z. Asıl Söz Arnası. Zerttev, Suhbat, Sm. Almatı: Arda. 400 b.*)
- Serikkaliuli, Z. (2008) Eleştiri Kitabı. **Seçili Edebi Makaleler, Araştırmalar**. Almatı: Raritet Yay. Ss. 504 (*Serikkaliuli Z. Sm Kitabı. Tañdamalı Ādebi Maqalalar, Zertteveler. Almatı: Raritet. 504 b.*)
- Panzabek, B. (2008) Marat Kabanbay-Edebi Eleştirisi. **Al Farabi Adındaki Kazak Devlet Üniversitesi Dergisi**. N. 5, Almatı: Kazak Üniversitesi. s. 130-132 (*Panzabek B. Marat Qabanbay Ādebi Sınşı. Qazaq Ulıtıq Üniversitesi. N.5, Almatı: Qazaq Ünversitet. 130-132 b.*)

Sonuç

Çalışmanın giriş bölümünde de dile getirildiği gibi Kazakistan'da alfabe konusu önemli meselelerden biridir. Bu alanda yapılan çalışmalar, kitaplar alfabe üzerindeki tartışmaları kapsamaktadır. Çalışmada alfabe konusundaki A. Kaydarov'un, yazım kuralları hakkında R. Sızdık'ın, N. Valiyev'in eserleri temel alınmıştır. Kazak dilbiliminin gelişmesi ve üzerinde yapılan araştırmaların bilgilerini aktarılmıştır. Ayrıca XII. yüzyıldan günümüze Kazak Türkçesinin gelişme devrelerine yer verilmiştir.

Bağımsızlıktan sonra Kazak Türkçesi'nde başta eğitim olmak üzere çeşitli alanlarda görülen terminoloji yetersizliği ciddi sıkıntılara yol açmıştır. Özellikle Enstitülerde, Üniversitelerde bu sıkıntılar daha çok hissedilmiştir. 90'lı yıllardan sonra bu sıkıntıları gidermek amacıyla birçok dil bilimi uzmanı çeşitli alanlarda çalışmalar yapmaya başlamıştır. Kazak Türkçesi'ni öğretmek için yeni ders kitapları yazmak, Kazakça-Rusça izahlı sözlükler oluşturmak, terminoloji sözlükleri çıkarmak vb. gibi çalışmalar yapılmıştır. Kazak Türkçesi'nde yayımlanan ders kitapları ve bilimsel araştırmalar daha çok eksikliği hissedilen alanlarda, o alanın uzmanları tarafından belirlenmiş ve çalışmalar bu yönde yapılmıştır. Özellikle ekonomi, coğrafya, teknik ve bilgisayar alanlarında eğitim alan öğrencilerin kullanmaları için yazılmış olan kitaplar ve terminolojik sözlükler yeterli değildir. Bu yüzden çalışmayı kapsayan yıllarda (1985-2009) bu alanlara ağırlık verilmiştir. Özellikle Kazakça – Rusça izahlı sözlükler ön plandadır.

Önsözde dile getirildiği gibi Kazak diyalektolojisinin oluşmasında S. Amanjolov'un katkısı büyüktür. "Kazak Dilinde diyalekt yok" savına Amanjolov karşı çıkmıştır. Amanjolov, Kazak diyalektolojisinin gelişme nitelikleri, dil özellikleri, edebî dilin diyalektolojik temeli gibi meseleleri ele almıştır. Böylece Kazak Türkçesi'nin diyalektoloji alanı araştırılmaya başlanmıştır. Amanjolov'un temelini attığı Kazak Türkçesinin diyalektolojisi A. Kaydarov, A. Amanjolov, B. Abilkasimov, G. Kaliyev gibi birçok bilim adamı tarafından araştırılmış, makaleler yazılmış, eserler yayımlanmıştır.

Çalışmada sadece Kazak dil bilimi bibliyografyası değil edebiyat ve diğer alanların da bibliyografyası verilmeye çalışılmıştır. Böylelikle Kazak Türkçesi'nin her alanda bilim dili olabileceği gösterilmeye gayret edilmiştir.

Sonuç olarak ele alınan konuların Kazakistan'da bilim adamları tarafından ne kadar çok araştırılmakta ve yazılmakta olduğu gösterilmeye çalışılmıştır. Böylece Baytursinov, Jubanov, Amanjolov gibi Kazak aydınlarının temelini oluşturduğu Kazak dil biliminin artık sağlam bir yola girdiğini ve gelişmekte olduğunu rahatlıkla söylemek mümkündür.

KAYNAKLAR

- Abilkasimov, ve Malbakov, ve Makenova, (2000). **XX Ğasırdağı Qazaq Ādebi Tili**. Astana: Elorda.
- Amanjolov, S.(1959) **O Diyalektnoy Osnove Sovremennogo Kazahskogo Yazıka**. Alma-Ata: Nauka
- Amanjolov, S. (2005). **Til Jāne Jazuv**. Ėskemen.
- Amanjolov, S. (1959). O Dialektnoy Osnove Sovremennogo Kazahskogo Yazıka. **Ėzvestiya AN KazSSR, Seriya Filologii i Ėskusstvovedeniya**. Alma-Ata.
- Anar, Azərbaycan'daki Alfabe Reformunun Tarihi Ėzerine Şahsı Düşünceleri. **Türk Dñyası İncelemeleri Dergisi**. C.V.: Akt. Ali Erol
- Bakalayev, M. ve Janpeisov, E. Ve Tomanov, M. (1961) **Qazaq Ādebi Tiliniñ Māseleleri**. Almatı: Ğılım
- Buran, A. ve Alkaya, Eç. (2001). **Çağdaş Türk Lehçeleri**. Ankara: Akçağ Yay.
- Baytursinov, A. (1992). **Til Tagılımı**. Almatı: Ana Tili
- Baytursinov, A. (1924) **Eñbeqşi Qazaq gazetesi**, (2 Temmuz 1924)
- Caferoğlu, A. (2000). **Türk Dili Tarihi**. İstanbul: Enderun Kitabevi.
- Ercilasun A. B. (2005) **Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi**. Ankara: Akçağ
- Hasanova, S. (1972). **Ibray Altınсарin Şıǵarmalarınñ Tili**. Almatı: Mektep
- Husayın, K. (1999) “Ahmet Baytursınuñ Qazaq Til Biliminiñ Negizin Qalavşı”, **Ultıq Ruhtıñ Ulı Tini**, Almatı: Ğılım
- Ibrayımjanov, K. (2001). “A. Baytursınovtıñ Bastavış Mektep Jaylı **Pedagogikalıq Muraları**”, Basılmamış Doktora Tezi, Almatı
- İmahanova, R. (2006). **Ahmet Baytursınovtın Ėmirbayanı, Şıǵarmaşılıǵı (Muragat Derekeri Boyınşa)**, Almatı
- İsayeva, Ş. (2001). 1926 Bakü Türkoloji Kurultayı ve Türk İnkılabına Tesirleri. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- İslam Ansiklopedisi. “Kazakistan” Maddesi, Cilt. 6. MEB Yay, s. 502.
- Kamzabekulı, D. (2006) **Til Sayasatı Taǵılım men Tájiribe**. Almatı: Arda
- Karşılaştırmalı Türk Lehçeleri Sözlüğü**, C.I, Kültür Bakanlığı /1371,
Kaynak Eser /54 s. 1047
- Koç, K. ve Bayniyazov, A. ve Başkapan, V. (2003) **Kazak Türkçesi Türkiye Türkçesi Sözlüğü**. Ankara: Akçağ
- Kokybassova, G. (2009) Ahmet Baytursinov (Hayatı, Dilciliği ve Edebiyat Araştırmacılığı) Basılmamış Doktora Tezi. Ege Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü
- Korkmaz, Z. (2007). **Türkiye Türkçesi Grameri, Şekil Bilgisi**. Ankara: TDK Yay.
- Korkmaz, Z. (2007). **Grammer Terimleri Sözlüğü**. Ankara: TDK Yay.
- Kerimullin, E. (2005). **Kazak Türkçesinde Yayınlar. Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi**. Bornova-İzmir: V/2 Kış, Akt. Bülent Bayram
- Majitova, Ş. (1994). **1920-30 Jıldardagı Qazaq Tili Jönindegi Zertteveler**. Karagandı: E. A. Böketov Altındagı Karagandı Memlekettik Üniversitesi
- Naskali, ve Emine Gürsoy. (1997). **Türk Dünyası Terimleri Kılavuzu**. Ankara: TDK Yay.
- Nerimanoglu K.V. ve Öner M. (2008). **1926 Bakü Türkoloji Kurultay Tutanakları**. Ankara: TDK Yay.
- Sızdık, R. (1984). **Qazaq Ādebi Tiliniñ Tarihi**, Almatı: Ana Tili
- Stenografiçeskiy Otçet (1926). **1926 Bakü Türkoloji Kurultayı Tutanakları**. Bakü
- Türkmen, F. (1996). **1926, Bakü I. Türkoloji Kongresi ve Akisleri**. 3. Uluslar arası Türk Dili Kurultayı. Ankara: TDK Yay.
- Türk Ansiklopedisi. (1974) “Kazak Türkçesi” Maddesi. Cilt XXI. Ankara: Milli Eğitim Basımevi. ss. 441-442
- Çobanzadze B. S. www. biyografi.net.
- Qazaq Sovyet Ensiklopedisi**. (1975). Cilt 6.
- Qazaq Tili Entsiklopediya** (1998) Almatı: Redaktsiyalıq Baspa Ortalıǵı